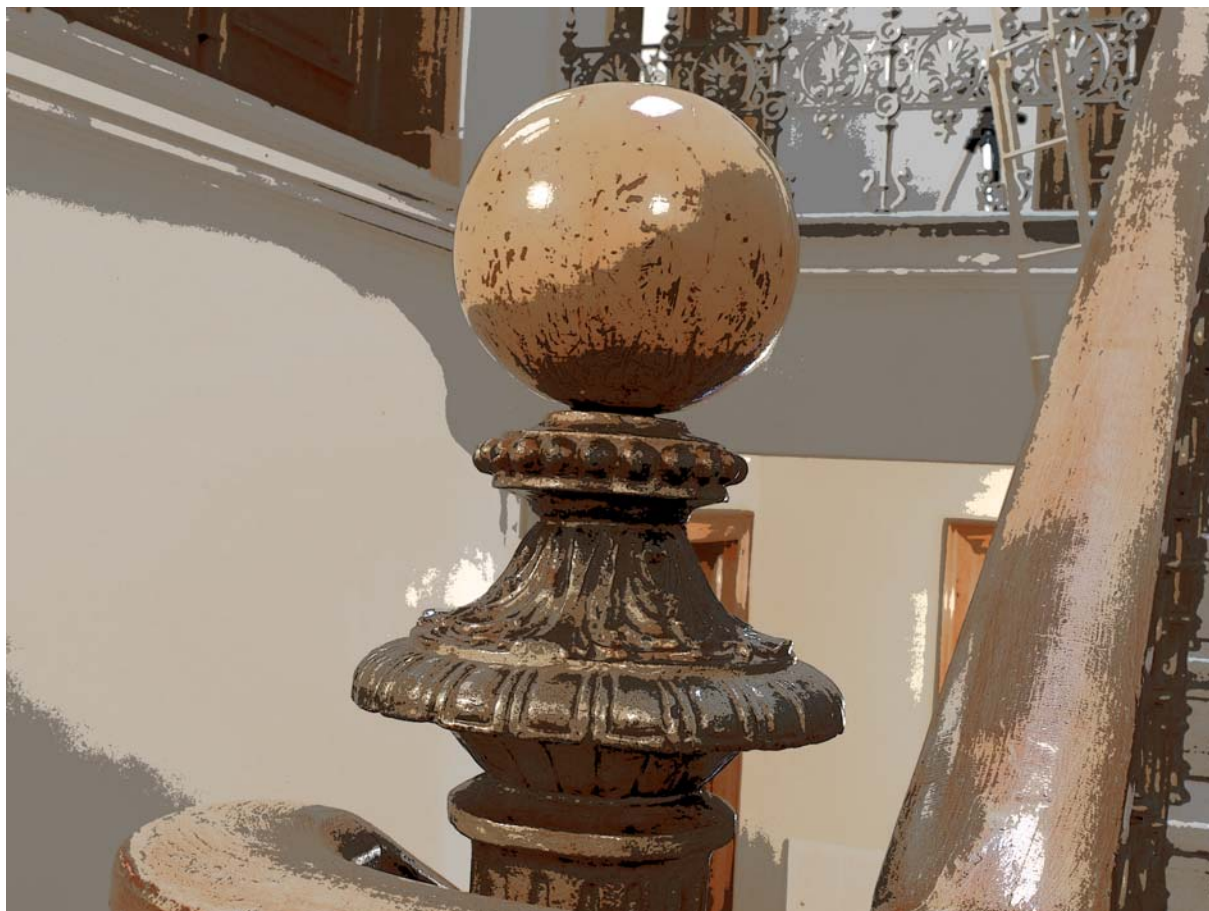

LIBEREC č. p. 81/V – Liebiegova vila

STAVEBNĚ – HISTORICKÝ PRŮZKUM 2008

LIBEREC V - KRISTIÁNOV -
č.p. 81

ulice U Tiskárny, č. e. 1

okres Liberec

standardní stavebně–historický průzkum

Zpracovali:

Mgr. David Otáhal, Mgr. Eliška Nová (dějiny objektu podle
písemných pramenů)

Mgr. David Otáhal (zbývající kapitoly průzkumu)

Ing. arch. Kateřina Kroulíková (spolupráce při terénním průzkumu,
grafická část průzkumu)

Ing. arch. Marek Prchal (grafická část průzkumu)

listopad 2008

OBSAH:

ÚVOD	6
DĚJINY OBJEKTU – ARCHIVNÍ REŠERŠE	7
Stručné dějiny města	7
Historie rodu Liebiegů	9
Palais Liebieg a jeho předchůdce	11
PRAMENY	27
PLÁNY	27
IKONOGRAFIE	28
LITERATURA	29
ROZBOR (POPIS) OBJEKTŮ	30
SITUACE	30
VILA Č. P. 81	31
Exteriér	31
Severozápadní (hlavní, vstupní) průčelí	32
Severovýchodní průčelí severovýchodního křídla	33
Jihovýchodní průčelí severovýchodního křídla	35
Jihozápadní (dvorní) průčelí severovýchodního křídla	37
Jihovýchodní (dvorní) průčelí severozápadního křídla	39
Severovýchodní (dvorní) průčelí jihozápadního křídla	42
Jihovýchodní průčelí jihozápadního křídla	45
Jihozápadní průčelí jihozápadního křídla	46
Severozápadní průčelí jihovýchodního křídla	46
Interiér	49
Dispozice	49
Suterén	51
Přízemí	59
První patro	84
Druhé patro	114
Podkroví	138
DŮM ZAHRADNÍKA (VRÁTNÉHO)	140
Situace	140
Exteriér	140
Interiér	142
SKLENÍK (garáže)	145
Situace	145
Exteriér + interiér	145
SKLAD	146
Situace	146
Exteriér	146
Interiér	146
SCHODIŠTĚ DO ZAHRADY S CHODNÍKEM	148
Situace	148
Exteriér	148
PERGOLOVÝ ALTÁN S KAŠNOU	149
Situace	149
Exteriér	149
ALTÁN	150
Situace	150

Exteriér	150
Interiér	151
LEDÁRNA (sklad)	153
Situace	153
Exteriér	153
Interiér	153
VOZOVNA, GARÁŽ, PIONÝRSKÁ KLUBOVNA, UBYTOVNA	154
Situace	154
Exteriér	154
Interiér	156
OHRADNÍ ZEDĚ	159
Situace	159
Popis	159
HODNOCENÍ STAVEBNÍHO VÝVOJE	160
ARCHITEKTONICKÉ A PAMÁTKOVÉ HODNOCENÍ OBJEKTU	169
HODNOTNÉ KONSTRUKCE A ARCHITEKTONICKÉ PRVKY	172
ZÁVADY	173
NÁMĚTY PRO OBNOVU	174
OBRAZOVÁ PŘÍLOHA	177
1843: originál stabilního katastru s dodatečnými zákresy	177
1843: originál stabilního katastru – podrobnější výřez	178
1871: celková situace se zahradou	178
1880: otisky katastrální mapy 1:2880	179
1880: otisky katastrální mapy 1:2880 – podrobnější výřez	180
25.7.1938: celková situace	180
1870: plán vily – severozápadní pohled, řezy, situace	181
1870: plán vily se zakreslením předchozího objektu – půdorys přízemí a 1. patra	182
1871: plán vily	183
27.2.1932: půdorys 2. patra	184
10.5.1937: plán přestavby remízy na garáže a vestavby koupelny a WC do přízemí severovýchodního křídla, 1:100	185
05.1938: plán přestavby skleníku na garáže 1:100	186
1939: půdorys přízemí, 1:200	187
1939: půdorys 1.patru, 1:200	187
1939: půdorys 2.patru, 1:200	188
1939: adaptace domku vrátného, 1:100	189
06.1940: půdorys suterénu, 1:100	190
18.6.1942: provedení nových okenních otvorů do domku vrátného	191
HISTORICKÁ VYOBRAZENÍ	192
1859: Johann Liebieg (litografie Josefa Krienhubera)	192
konec 60. let 19. století: dům Ferdinanda Römhelda	193
80. léta 19. století: nádvoří – pohled k jihu	193
80. léta 19. století: severovýchodní křídlo – pohled k severu	194
80. léta 19. století: nádvoří – pohled k východu	194
80. léta 19. století: nádvoří s jihovýchodním křídlem a zahradou – pohled k východu	195
80. léta 19. století: zahrada s pergolovým altánem – pohled k východu	196
80. léta 19. století: zahrada – pohled k jihu	196
80. léta 19. století: zahrada – chodník s pergolou při jihovýchodní zdi – pohled k severovýchodu	197

1900: schodiště a pergola nad chodníkem do zahrady + část skleníku – pohled k severu.....	197
1904: celkový pohled na severozápadní průčelí – pohled k východu.....	198
1904: západní polovina jihozápadního průčelí severovýchodního křídla – pohled k severu.....	199
1906: arkýř na styku severovýchodního a severozápadního křídla – pohled k severu.....	200
1909: východní polovina jihozápadního průčelí severovýchodního křídla – pohled k východu.....	201
1909: východní díl podloubí severovýchodního křídla – pohled k severovýchodu.....	202
1909: pohled ze zahrady na severovýchodní a část severozápadního křídla – pohled k severu.....	202
1988: severozápadní průčelí severozápadního křídla, v popředí zbytky původního oplocení – pohled k severovýchodu	203
FOTODOKUMENTACE.....	204
Popisy ke snímkům:	204
GRAFICKÉ VYHODNOCENÍ PRŮZKUMU.....	250
Hodnocení stavebního vývoje	250
Památkové hodnocení objektu	250

ÚVOD

Potřeba zpracování stavebně-historického průzkumu areálu domu č. p.81 (p.č. 915, k.ú. Liberec) v Liberci, městské části Kristiánov, je dána připravovanou generální opravou objektu. Průzkum je součástí předprojektové přípravy akce, bude sloužit jako podklad pro zpracování projektové dokumentace a měl by pomoci snazší orientaci projektantů a památkářů v dochovaných historických konstrukcích.

Průzkum byl zpracován jako standardní dle metodiky Standardní nedestruktivní stavebně-historický průzkum (Ing. Petr Macek, Praha 2001). Průzkum byl proveden za plného provozu objektu, který je celoročně otevřen veřejnosti. Průzkum byl proto (s nepatrnou výjimkou v suterénu) realizován zcela nedestruktivně bez provedení byť minimálního sondážního průzkumu. Chystaná rozsáhlá oprava objektu nebude možná bez vyklizení objektu a dotkne se převážné většiny konstrukcí domu. Pro prohloubení našeho poznání o historii objektu a zejména o skutečném rozsahu zakomponování konstrukcí předchůdce Liebiegovy vily do jejího zdiva by proto bylo vhodné umožnit v průběhu prací pravidelné prohlídky odkrytých konstrukcí stavebními historiky. Nové poznatky by mohly být zpracovány formou dodatku ke stávajícímu průzkumu.

Současně se stavebně-historickým průzkumem byla zpracována podrobná inventarizace historických konstrukčních a zdobných prvků. Je třeba zdůraznit, že obě práce jsou dvěma díly jednoho celku. Zpracovatel stavebně-historického průzkumu proto konstrukčním prvkům věnoval v kapitole zaměřené na popis stavby méně prostoru než je obvyklé, jejich vyčerpávající popis lze nalézt v inventarizaci, v SHP se rovněž neobjevují v tištěné fotodokumentaci v rozsahu, jenž by jim za situace zpracování samotného SHP náležel.

Průzkum má dvě části, textovou + grafickou a digitální, na přiloženém DVD nosiči je zaznamenána jak část fotografií, která byla předložena v písemné podobě, tak i všechny další v objektu provedené fotografie.

Grafická část průzkumu je vyznačena v zaměření objektu z roku 2003 projekční kanceláří Storing s.r.o., V Horkách 94/5, Liberec 9, které bylo pouze v jednotlivostech upraveno.

DĚJINY OBJEKTU – ARCHIVNÍ REŠERŠE

Liberec, Liberec V – Kristiánov, dům č.p. 81/V zv. Palais Liebig, dnes Oblastní galerie Liberec

Stručné dějiny města

První zmínka o Liberci je až z roku 1352¹, kdy je uváděn jako součást majetku frýdlantského panství, založen však mohl být již někdy mezi léty 1255-1278². Lokalita byla v majetku šlechtického rodu Bibrštejnů byla téměř 300 let. Již před rokem 1424 je doložen první soukenický cech. V roce 1421 byl Liberec vypálen husity³, v polovině 15.století pak lze Liberec již označit za městečko, které začalo prosperovat mj. i díky důležité obchodní cestě vedoucí z Prahy na sever.

Vzrůst významu města nastal za Redernů, kteří panství zakoupili v roce 1558⁴, a kteří tu na konci 16. století vystavěli zámek a novou radnici. Za Redernů, v roce 1577 byl Liberec povýšen Rudolfem II. na město.

Redernové se zapojili do protihabsburského odboje a jejich panství jim bylo po Bílé hoře zabaveno a již v roce 1622 prodáno Albrechtovi z Valdštejna.⁵ Albrecht založil novou městskou čtvrť – Nové Město – a soukeníkům nechal vystavět tzv. mistrovský dům.

V roce 1634 získal Liberec hrabě Matyáš Gallas z Campy.⁶ Ještě v témže roce 1634 postihl město velký požár, v letech 1643 a 1680 zase morové epidemie, rozvoj města také zpomalila rekatolizace a s ní spojený odchod velkého počtu soukeníků do Lužice. Obchod se sukem však nepřestal a po otevření trhů v jižní Evropě se Liberec stal prvořadým výrobním a obchodním centrem.

Město přechází na počátku 2. poloviny 18. století do majetku hraběcího rodu Clam-Gallasů. Po ztrátě Slezska a omezení exportu se Liberec stává takřka výhradním dodavatelem sukna v celé rakouské monarchii, a město zažívá nevídaný rozkvět, tzv. Zlatý věk. Roku 1786 se Liberec stává svobodným městem se samostatnou soudní exekutivou. V té době vznikají nové městské čtvrti, v roce 1787 Kristiánov. V roce 1790 zakládá Jan Jiří Berger spolu se svým zetěm *Ferdinandem*

¹ <http://cs.wikipedia.org/wiki/Liberec>

² Ottův slovník naučný, XV. díl, Praha 1900, s.1021

³ Ottův slovník naučný, XV. díl, Praha 1900, s.1021

⁴ Ottův slovník naučný, XV. díl, Praha 1900, s.1021

⁵ Ottův slovník naučný, XV. díl, Praha 1900, s.1022

⁶ Ottův slovník naučný, XV. díl, Praha 1900, s.1022

Römheltem první textilní továrnu ve městě, která v roce 1798 získala právo na označení c.k. výsadní a právo užívat říšského orla.⁷ Továrna je na počátku 19. století vybavena parním strojem a následuje ji řada dalších textilních továren – Liberec se stává druhým nejdůležitějším městem po Praze, v odvodu daní ji dokonce předstihuje. Stagnaci přivodí napoleonské války a státní bankrot v roce 1811, nová vlna rozkvětu následuje po roce 1825, kdy dochází postupně k rozvoji výrobků z bavlny a naopak k útlumu plátenictví a punčochářství. Významným impulsem v tomto trendu se stalo založení přádelny a tkalcovny v roce 1826 *Janem Liebiegem*. Tento mohutný rozvoj pokračuje po celé 19. století, v roce 1850 se Liberec stává statutárně prvním českým městem po Praze. Město nadále bohatne, přispívá k tomu propojení se světem pomocí železnice dovedené do Liberce v roce 1859. Vrchol přichází před rokem 1871, kdy význam regionu oslabuje mohutný dovoz z Anglie a postupné zavádění textilní výroby v nových regionech za hranicemi mocnářství. I přesto Liberec zůstává významným průmyslovým centrem a své bohatství promítá mj. do výstavby honosných sídel a velkého množství vícepatrových činžovních domů.

Po vzniku samostatného Československa vznikla v severním pohraničí samozvaná provincie Deustchböhmen s vlastní vládou, měnou a Libercem jako hlavním městem. Česká armáda reagovala na tyto autonomní separatistické snahy obsazením celé provincie, a to v podstatě bez boje.

Obyvatelstvo města však i nadále bylo v převážné většině německy mluvící, po nástupu fašistů k moci v sousedním Německu v Liberci vítězí ve volbách v roce 1935 Sudetoněmecká strana. Po Mnichovské dohodě odchází z města většina českého obyvatelstva, po skončení druhé světové války zase většina obyvatelstva německého a po „Vítězném Únoru“ 1948 přestává být Liberec od roku 1949 statutárním městem. Do roku 1960 je správním centrem Libereckého kraje, po jeho zrušení se stává „řadovým“ městem Severočeského kraje, jehož sídlo je v Ústí nad Labem. Teprve po změně politických poměrů v roce 1989 navazuje Liberec na své předchozí postavení - od roku 1990 je Liberec opět statutárním městem⁸, od roku 2001 je sídelním městem Libereckého kraje.

⁷ Ottův slovník naučný, XV. díl, Praha 1900, s.1022

⁸ <http://cs.wikipedia.org/wiki/Liberec>

Historie rodu Liebiegů

Námi sledovaná nemovitost je zásadně spjata s rodinou Liebiegů, která stála na počátku mohutného přerodu regionu z manufakturního způsobu textilní výroby k výrobě průmyslové – tovární. Podrobněji o dějinách rodu se lze dočíst např. v bakalářské práci Jany Čepičkové - Firma Johann Liebieg & Comp. a její vývoj za první světové války (1914 – 1918), kde lze také nalézt další literaturu umožňující zájemcům podrobný vhled do podnikatelských aktivit rodu.⁹

Zakladatelem rodu se stal *Jan (Johann) Liebieg*, pro jeho vzestup se až později ustálilo slovní spojení „americký sen“. Narodil se v roce 1802 v Broumově, v Liberci se usadil v roce 1818, pracoval jako soukenický dělník, později se stal obchodníkem s galanterním zbožím. V roce 1828 zakoupil s pomocí bratra Františka (Franz) bývalou hraběcí manufakturu v tzv. Josefinině údolí u Liberce, kde zavedl záhy především výrobu módních vlněných a polovlněných dámských látek a dovezl do ní nejmodernější anglické stroje¹⁰. Úspěšný podnikatelský záměr a také sňatek s Marií Münzebergovou, dcerou významného kartounkářského podnikatele Antona Münzberga¹¹, mu umožnil postupné zakupování a budování nových továren především v údolí řek Jizera a Kamenice. Již na konci 40. let byl největším textilním podnikatelem v Čechách. Proslavená je především přádelna ve Svárově, kde krvavého potlačení stávký v roce 1870 hojně využíval komunistický režim jako dokladu nespravedlivého vykořisťování dělnické třídy nenasycenými kapitalisty a jaksi pozapomněl, že Johann Liebieg začínal také jako dělník a byl jedním z prvních, kdo pro své dělníky vybudoval byty. Zemřel 16. července 1870 a v té době mu patřilo 14 továren. Johann Liebieg byl dvakrát ženatý, narodilo se mu 15 dětí. Od roku 1860 se stal poslancem vídeňské říšské rady.¹² Byl císařem opakovaně vyznamenán, posledním titulem, který obdržel, byl v roce 1867 titul svobodného pána - barona.

Ve vedení firmy pracovali někteří jeho synové. *Jan (Johann Josef Moritz) Liebieg* (nar. 11.8.1836, zemř. 28.5.1917). Ten byl mj. poslancem zemského sněmu a kurátorem Severočeského muzea v Liberci. Ve vedení firmy pracoval v letech 1856-1887. On vystavěl námi sledovanou budovu, po jeho smrti připadla synovi

⁹ Čepičková, Jana: Firma Johann Liebieg & Comp. a její vývoj za první světové války (1914 – 1918), Brno 2007, viz

http://is.muni.cz/th/150401/ff_b/Firma_Johann_Liebieg___Comp._a_jeji_vyvoj_za_prvni_svetove_valky.pdf

¹⁰ http://vikend.ihned.cz/c4-10011430-26402830-v00000_d-johann-liebig-kalhoty-od-barona

¹¹ <http://www.profit.cz/nejvetsi-textilni-baron/14260.html>

¹² http://vikend.ihned.cz/c4-10011430-26402830-v00000_d-johann-liebig-kalhoty-od-barona

Johannu Moritzovi ¹³ a dceři Gabriele, provdané za hraběte Radeckého, a jejím dětem.

Jindřich (Heinrich) Liebieg (nar. 29.8.1839, zemř. 5.4.1904) pracoval ve vedení firmy v letech 1856-1902. Byl velkým mecenášem umění, shromáždil velkou a hlavně velmi kvalitní obrazovou galerii, kterou po své smrti odkázal městu, a která se stala základem dnešní expozice v Oblastní galerii. Nad Libercem si vystavěl zámek zv. Lesní vila (Waldvilla), později sloužící jako sanatorium zv. Wolkerovo, za minulého režimu výrazně adaptované (čti degradované) a v poslední době žalostně chátrající, a tzv. Hohehabsburg – výletní restauraci v podobě gotického hrádku.

Theodor Liebieg nejst. (nar. 5.12.1840, zemř. 8.9.1891) ve vedení firmy pracoval v letech 1856-1891. Sňatkem s Angelikou Clemensovou, dcerou německého bankéře, přivedl do podniku zahraniční kapitál a vyženil mj. velkostatek Gondorf nad Moselou. Jeho potomci žili v Liberci až do odsunu v roce 1945.

Hlavou rodu v období 1. republiky byl syn Theodora nejst. *Theodor Liebieg st.* (nar. 15.6.1872 – zemř. 24.5.1939). Ve firmě pracoval od roku 1891 až do své smrti spolu s bratrem dr. Gisbertem Liebiegem a se strýci Leo a Gisbertem Clemensovými. Vedení převzal v roce 1902 po odchodu Heinricha Liebiega z čela firmy. Za jeho vedení dosáhla firma „Johann Liebieg a spol.“ největšího rozkvětu. Byl proslulý mj. jako automobilový závodník za kopřivnickou Tatra, ke vzniku které významně přispěl, první vůz zakoupil od rodiny Benzů již v roce 1893, byl tak prvním vlastníkem automobilu v Čechách¹⁴. V letech 1929-1939 byl prezidentem liberecké Obchodní a živnostenské komory, čelným představitelem Svazu čsl. průmyslníků a dalších důležitých institucí. Za jeho vedení stavěla firma další podniky v Maďarsku, Rumunsku, Rakousku, nakoupeny byly velkostatky v Haliči. Firma vlastnila bankovní dům ve Vídni, který se za velké hospodářské krize dostal do potíží, jež musely být řešeny prodejem části Liebiegova majetku. Theodor Liebieg podporoval Sudetoněmeckou stranu. Oženil se v roce 1901 s Marií Blaschkovou, dcerou šéfa firmy Franz Schmidt v Českém Dubu Konráda Blaschky. Ta byla v roce 1945 odsunuta do Německa. Theodor Liebieg st. měl pět dětí, firmu po jeho smrti převzal Jan (Johann) Wolfgang Liebieg.

Jan Wolfgang Liebieg (nar. 16.8.1904 – zemř. ?) pracoval ve vedení firmy od roku 1928 do jejího znárodnění v roce 1945. Roku 1930 se oženil s ruskou kněžnou Sofií Galicinovou a měl s ní čtyři děti. V roce 1946 bylo manželství rozvedeno. Za 2.

¹³ Halík, Mohr, Randáček, Luštická, Líbal, Šternová: Slavné vily Libereckého kraje, Praha 2008, s.22

¹⁴ <http://www.profit.cz/nejvetsi-textilni-baron/14260.html>

sv. války pracoval u firmy Ostfaser v Rize, která organizoval textilní výrobu v pobaltských republikách, v roce 1944 narukoval do armády, ale působil v zázemí. V roce 1945 byl v Liberci zatčen a odsouzen mimořádným lidovým soudem na 16 měsíců vězení. Jeho továrny byly znárodněny, nejprve v roce 1946 koncentrovány pod nově vzniklé České vlnářské závody, v roce 1948 přejmenovány na Textilanu. Odsunut byl v roce 1947.

Bratr Theodor Liebieg ml. (nar. 15. 9. 1911 – zemř. ?) ve firmě vedl hospodářské oddělení. Byl členem SDP a NSDAP v roce 1944 narukoval a byl zajat americkou armádou.

Palais Liebieg a jeho předchůdce

Pozemek, na kterém dnes stojí budova Oblastní galerie Liberec, byl dlouho nezastavěn, byl součástí zámeckého parku. Až roku 1813 daroval parcelu majitel panství – hrabě Clam-Gallas – průkopníku průmyslové textilní výroby Ferdinandu Römheldovi¹⁵. Ten na ní vystavěl reprezentativní sídlo, kterému dominoval patrový objekt s polovalbovou střechou na severozápadní straně pozemku. Po stranách tohoto objektu pak byly vystavěny dvě přízemní stavby – severní měla půdorys ve tvaru L s přibližně shodně dlouhými oběma křídly, jižní měla obdélný půdorys a svým východním nárožím se dotýkala západního nároží jihovýchodního křídla druhé přízemní budovy – vzniklo tak uzavřené nádvoří přístupné vjezdem mezi hlavní budovou a přízemní budovou na severní straně. Na jihovýchodní straně navazovala na objekty okrasná zahrada francouzského typu s altánem.

Ferdinand Römheld z Liberce odchází již v roce 1819, dům prodává a ten následně mění několikrát majitele.¹⁶

Dům však zůstal zachován bez významnějších změn až do doby, kdy ho zakoupil Johann Josef Moritz Liebieg ml. a rozhodl se ho přestavět na reprezentativní sídlo, sousedící s nedalekou továrnou, která byla jednou z nejdůležitějších. Projektantem nové stavby se v roce 1870 stal liberecký stavitel Gustav Sachers. Podle Sachersova návrhu byla právě dokončena stavba radnice v sousedním Jablonci nad Nisou (dnes tzv. Stará radnice, výstavba z let 1867-1869), mj. se dále podílel na stavbě kostela sv.Petra a Pavla v České Lípě, zřejmě také

¹⁵ Karpaš, Roman a kol.: Kniha o Liberci, Dialog 1996, s. 78

¹⁶ Karpaš, Roman a kol.: Kniha o Liberci, Dialog 1996, s. 78

navrhoval kazetové stropy do zámku ve Skřivanech.¹⁷ Plány navrhované přestavby se naštěstí dochovaly v archivu Oblastní galerie v Liberci. Část plánů obsahuje doložku o stavebním povolení z 22. října 1870, část z 15. dubna 1871. (rozbor plánů viz kapitola o stavebním vývoji domu)¹⁸ Sachers začlenil Römheldův dům vč. přízemních staveb do novostavby, které však dal nový neorenesanční vzhled a podstatně navýšil obestavěnou plochu. Stavba byla realizována jistě v letech 1871-1872, je však možné zahájení prací již v roce 1870 a jejich skončení v roce 1873. Neexistující protokoly stavebního úřadu neumožňují detailní poznání. Nově vzniklá stavba, která brzy získala označení Palais Liebieg, se ve velké míře dochovala v původní podobě do dnešní doby.

Bohužel se nepodařilo dohledat žádné archivní materiály k období mezi léty 1872-1919, které by měly nějakou vazbu ke zkoumané stavbě.

Částečný význam má pouze závěť Johanna Liebiega z roku 1904, neboť tento milovník umění a velký liberecký patriot a mecenáš městu mj. odkázal svou obrazovou galerii, která se po roce 1945 stala základem galerie, která dnes v objektu sídlí.¹⁹

V listině z 11.5.1920 se uvádí k záměru zabavit dům č.p. 81/5 pro kanceláře daňového referátu v Liberci dle zákona č. 332 z 11.6.1919, že dům je z větší části pronajat, zčásti slouží k bydlení majitele a volné prostory mají uměleckou hodnotu, proto podle § 4 výše uvedeného zákona zabavení nepodléhají.²⁰

Dopisem z 9.2.1924 upozorňuje městská rada v Liberci Johanna Moritze Liebiega na povinnost uklízet chodník od sněhu podél nemovitosti.²¹

Z roku 1932 jsou dochovány půdorysu objektu se zakresleným návrhem přestavby objektu na Knihovnu Němců (Bücherei der Deutschen), který mj. počítal s prodloužením jihozápadního křídla o zhruba dvojnásobnou délku směrem do zahrady.²² Záměr nebyl realizován.

Datum 10.5.1937 nese plán na výstavbu záchodů, van a sprchových lázní v přízemí severovýchodního křídla a přestavbu garáží z bývalé remízy - vozovny. Plán vypracovali synové Gustava Sacherse (Gustav Sachers Söhne), stavební

¹⁷ kol.: Encyklopedie architektů, stavitelů, zedníků a kameníků v Čechách, Praha Academia 2004, s. 570

¹⁸ archiv Oblastní galerie Liberec, nesignováno

¹⁹ SOKA Liberec: i.č. 70 - Rodinný archiv Liebiegů, fond č. 57, kt. 2 - č. 26 – pozůstalost továrníka Heinricha Liebiega
+ 5.4.1904

²⁰ Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu, složka písemností z let 1919-1946 – nesignováno

²¹ dtto

²² SOKA Liberec: plánová dokumentace, sign. 031 a-c)

povolení je z 2.7.1937, je adresováno dědicům Moritze Liebiega. K záměru provést přestavbu dvorní budovy změnou prostoru pro kočáry na garáž a provést stavební úpravy dle předložených plánů stanovuje podmínky: v koupelně a sprše provést nepropustné podlahy, do výše 1,5m emailový nátěr stěn, prostor odvětrat pomocí oken s ovladatelnou ventilačkou, podobné okno s ventilačním křídlem osadit i na WC. Pro odvětrání garáže je nutno provést větrací otvory u podlahy a pod stropem, v podlaze osadit lapače ropných produktů. Již 15.7.1937 vydal stavební úřad povolení k užívání s podmínkou, že do koupelny bude osazeno okno a kanálová vpusť v garáži bude doplněna lapačem ropných produktů.²³

Zřejmě z roku 1938 pochází situační plán, na němž je k budově připsán jako vlastník Johann Moritz Freiherr von Liebieg, samotný plán však není datován. Na plánu je zakreslena přístavba k jihozápadnímu křídlu označená jako nový sklad, registr (neue Speicher). Do kopie téhož plánu jsou tužkou vkreslena schodiště do suterénu s orientačním náčrtem místností v suterénu.²⁴

Z března roku 1938 pochází plán na výstavbu garáží. Plán zhotovil architekt a stavební mistr Rudolf Pohl z Liberce. Ze 14. června 1938 pochází zápis z jednání o záměru pozůstalých po Moritzu Liebiegovi zřídit garáže ve dvoře domu na základě předložených plánů. Ze zápisu vyplývá, že bylo zjištěno, že ve dvoře je zchátralý skleník (Treibhaus), který má být zbořen a místo něj vystavěna garáž se stáními pro čtyři vozy. Záměr se shledává možným za podmínek provést odvětrání otvory nad podlahou a pod stropem, zřídit betonovou podlahu, provést elektrické osvětlení dle předpisů, a v případě, že budou v garáži auta rovněž myta a čištěna také kanály pro separaci ropných produktů. Poslední podmínkou bylo zřídit do výše 1,8 m hladkou cementovou omítku. Následně bylo dne 22. června 1938 vydáno stavební povolení, v němž se stanoví další podmínky realizace: v ohradní zdi nesmí být otvory, střecha musí být nespalná, okap musí být kovový se svodem na vlastní pozemek a zopakovány podmínky ze zápisu z jednání, tj. zřídit větrací otvory, provést osvětlení dle předpisů, zřídit lapače ropných produktů a stěny omítnout hladkými cementovými omítkami.²⁵

Architekt a stavební mistr Bruno Pietsch je autorem situace a plánů půdorysu přízemí a 2. patra, plány jsou datovány 25. července a 26. července 1939. Na situaci jsou již zakresleny garáže, rukou jsou do plánu přízemí vkresleny do

²³ Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu, složka písemností z let 1919-1946 – nesignováno

²⁴ SOKA Liberec: plánová dokumentace, sign. 032 a-f)

²⁵ Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu, složka písemností z let 1919-1946 – nesignováno

severovýchodního křídla dvě příčky, do půdorysu 2. patra je rovněž rukou nakreslena vestavba místností do severozápadního a jihozápadního křídla.²⁶

Stejný architekt, tedy Bruno Pietsch vypracoval dne 10. srpna 1939 Popis a ocenění areálu, jeho nejpodstatnější části následují:

I. Stav

Knihovní vložka č. 1701

<i>stav. parcela, zahradní dům</i>	<i>parc.č. 1454</i>
<i>stav. parcela, dům č.p. 81/V s vedlejší budovou a dvorem</i>	<i>parc.č. 1455</i>
<i>pozemková parcela, zahrada</i>	<i>parc.č. 1226/1, 1226/2, 1228/1, 1228/2, 1228/3, 1228/4, 1229</i>
<i>pozemková parcela, louka</i>	<i>parc.č. 1230</i>

Knihovní vložka č. 3759

<i>pozemková parcela, zahrada (dr. Turnwald – připsáno rukou červenou tužkou, pozn. překl.)</i>	<i>parc.č. 1232</i>
---	---------------------

II. Popis

A. Poloha: Nemovitost leží, hraničí bezprostředně se zámeckou zahradou, v blízkosti Staroměstského náměstí a má tedy zvláště vynikající polohu.

Stavební a pozemkové parcely leží v uzavřeném bloku mezi Panskou ulicí a Komenského a jsou také z Redernské ulice přímo přístupné. Terén mírně stoupá z Panské ulice ke Komenského ulici.

Stavební objekty leží ze všech stran volně uprostřed v pozemkové držbě a jsou obráceny hlavním pohledem do Panské ulice. Hlavní průčelí je souběžně s Panskou ulicí a má od ní odstup 65 m, zatímco odstup budovy od Komenského ulice obnáší 54 m.

Budovy jsou seskupeny kolem vnitřního okrasného nádvoří. Zvláště stojí za zmínku dobře udržované parkové a zahradní plochy. Příjezd k budovám je od Panské a Redernské ulice.

Délka průčelí budovy měří proti Panské ulici 58 m. Délka majetku při Komenského ulici měří 65,5 m.

B. Ze stavebních objektů je k dispozici:

²⁶ SOKa Liberec: plánová dokumentace, sign. 034

1/ Hlavní budova s dvěma vedlejšími křídly v půdorysu tvaru U. Tento objekt je částečně podsklepen, má plné přízemí a 1. patro a částečně vestavěné střešní patro. Zastavěná plocha v přízemí je 997,10 m².

2/ K vedlejším křídlům je proti zahradě přistavěna přízemní příčná stavba, čímž je tvořen vnitřní dvůr. Zastavěná plocha: 78,00 m².

3/ Stavba garáží I, přízemní /postavená 1938/, dříve postavená a užívaná jako panská žentourovna. Zastavěná plocha 78,00 m².

4/ Dům vrátného, zastavěná plocha: 70,25 m².

5/ Stavba garáží II, zastavěná plocha: 80,25 m².

6/ Zahradní dům, zastavěná plocha: 32,50 m².

U hlavní budovy s vedlejšími budovami se jedná o panský obytný dům, který byl postaven v roce 1886, takže vykazuje trvání 52 let.

Objekty jsou zhotoveny v nejčistším stavebním stylu. Fasáda je opatřena bohatou štukaturou. Střecha je kryta železnobrodskou břidlicí.

Vnitřní stav budovy je nutno označit jako velmi dobrý. Prostory jsou opatřeny bohatými štukovými pracemi, dřevěným táflováním, silně profilovanými kazetovými stropy, krby atd. Dveře a okna jsou dobře provedeny. Na větší část podlah jsou položeny dobře dochované parkety.

Všeobecný stavební stav odpovídá době trvání stavby.

Veškerý pozemkový majetek je jak proti ulici, tak proti sousedům ohraničen zahradní zdí. Proti Panské ulici je zahrada ohraničena kovaným plotem na zděném soklu. také mezi zahradními parcelami parc.č. 1229 a 1232 je zřízena zahradní zeď.

Rozhodující význam pro ocenění vzájemné doplnění pozemkové parcely parc.č. 1229 vložka č. 1701 a pozemkové parcely parc.č. 1232 vložka č. 3759, a sice z následujících důvodů.

Příchod a také příjezd z Komenského ulice z pozemkové parcele parc.č. 1229 je možný jen přes pozemkovou parcelu parc.č. 1232, protože jinak je možné zastavění pozemkové parcely parc.č. 1229 jen vedlejšími a zahradními budovami. Vlastnictví obou parcel v jedné rukách umožní teprve plné stavební využití zde zvláště cenné stavební plochy, o to více, že uliční fronta do Komenského ulice má délku 65,50 m.

Vlastnictví pozemkové parcely parc.č. 1232 a 1229 v jedné rukách je tedy určující pro ocenění pozemkové parcely parc.č. 1229, stejně jako pozemkové parcely parc.č. 1232.

...

Budovy byly podle soukromého odhadu oceněny na 3.250.200,- Kč, může se tedy vzít zhruba 3.000.000,- Kč, zvláště kvůli následným opravám a provedeným investicím lze označit tuto cenu za přiměřenou.

Posudek ohledně ocenění přísežného znalce stavitele Bruno Pietsche v Liberci zní:

Ocenění

S ohledem na okolnost, že se u popsaných objektů nejedná o normálně postavené obytné nebo nájemní domy, ale mnohem více má celý stavební celek objektů panský a reprezentativní charakter, přineslo by ocenění podle užítkovosti zcela nesprávný výsledek.

Ocenění tedy následuje na základě stavebního popisu, při zohlednění stáří, polohy, stavebního stavu, podle základní hodnoty, stavební hodnoty a provozu nemovitosti.

.... toto dává hodnotu nového 4.400.000,-

U nynějšího stáří /A/ 52 let a trvanlivosti stavebních objektů 200 let /D/ je u hodnoty nového /W/ 4.400.000,- Kč normální opotřebení a znehodnocení /w/
 $w = 4.400.000, \cdot x 52 / 200 = 1.144.000,-$

To dává jako dnešní hodnotu stavebních objektů:

$4.400.000,- - 1.144.000,- = 3.256.000 \text{ Kč}$

Pozemky, z nichž větší část se oceňuje jako nezastavěný stavební pozemek jsou oceněny podle své polohy na 180 – 220 za čtvereční metr, tedy průměrně na 200 za čtvereční metr.

Vychází tedy cena pozemků včetně zastavěné plochy na zhruba 1.490.800 Kč.

Dodaná paušální cena za veškerý komplex nemovitostí je zcela přiměřená. Situační plán, z kterého je zřejmá poloha, stejně jako 3 plány budov, jsou přiloženy.

Liberec, 10. srpna 1938

Stavitel Bruno Pietsch, v.r.²⁷

Z roku 1939 pochází další plány s půdorysy jednotlivých podlaží a s popisem místností, doplněným poznámkami o využitelnosti pracoven (pro co?).²⁸ V následujícím popisu jsou v závorce doplněna čísla místností dle posledního zaměření, které bylo podkladem pro níže uvedený popis objektu, bylo-li je možno ztotožnit.

Přízemí:

1. *vchod* (1.01);
2. *hlavní schodiště* (2.01);
3. *chodba* (1.03);
4. *pracovna* (1.31);
5. *pracovna* (1.04);
6. *pracovna* (1.05);
7. *pracovna* (1.06);
8. *vedlejší vchod* (1.14);
9. *pracovna, kamna chybí* (menší část 1.15);
10. *pracovna* (větší část 1.15);
11. *tmavý prostor* (1.07);
12. *vedlejší schodiště* (1.08);
13. *předsíň* (1.09);
14. *východ na dvůr* (1.10);
15. *záchod* (1.11);
16. *tmavý prostor* (1.12 - část, původní prostor byl větší);
17. *východ na dvůr* (1.13);
18. *příchod ke sklepu* (1.45).

Poznámka: nečíslované prostory jsou zabrané (belegt) a uzavřeny u čísel 4-7, 9, 10 je tečka označující použitelné pracovny (pozn. překl.)

²⁷ Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu, složka písemností z let 1919-1946 – nesignováno

²⁸ SOKA Liberec: plánová dokumentace, sign. 033

1.patro:

1. *hlavní schodiště* (2.01);
2. *chodba* (2.02);
3. *průchod – průchozí prostor* (2.08);
4. *zasedací pokoj* (2.23);
5. *pracovna* (2.22);
6. *pracovna* (2.21);
7. *pracovna* (2.20);
8. *pracovna* (2.19);
9. *pracovna* (2.18);
10. *koupelna nepoužitelná* (2.10);
11. *prádelna* (2.09);
12. *pracovna* (2.11);
13. *pracovna* (2.12);
14. *pracovna* (2.13);
15. *temný prostor nevytopitelný* (2.17);
16. *pracovna* (2.24);
17. *pracovna* (2.25);
18. *pracovna* (2.26);
19. *pracovna* (2.27);
20. *pracovna* (2.28);
21. *zimní zahrada* (2.29);
22. *pracovna* (2.30);
23. *předsíň – předpokoj* (2.30);
24. *vedlejší schodiště* (2.32);
25. *spojovací chodba* (užší část 2.31);
26. *průchozí pokoj* (větší část 2.31);
27. *vedlejší schodiště do podkroví* (2.04);
28. *pánský záchod* (2.03 + 2.36);
29. *pisoiár* (2.05);
30. *dámský záchod* (2.06);
31. *prostor nevytopitelný* (2.07).

u čísel 4-9, 12-14, 16-20, 22 je tečka označující *použitelné pracovny* (pozn. překl.)

2.patro:

1. schodiště (3.01);
2. chodba (3.02);
3. chodba (3.19);
4. zimní zahrada (3.15);
5. pracovna (3.14);
6. předsíň – předpokoj (3.10);
7. vedlejší schodiště (3.11);
8. chodba (3.09);
9. pracovna, trochu tmavá (3.08);
10. světlík;
11. půda;
12. půda;
13. půdní komora tmavá (3.20);
14. půdní komora tmavá (3.21);
15. půdní komora tmavá (3.22);
16. půdní komora tmavá (3.23);
17. záchod (3.04);
18. pracovna (3.05);
19. pracovna, trochu tmavá (3.06);
20. pracovna, trochu tmavá (3.07);
21. světlík (S4);
22. světlík (S2 a S3);
23. půda (3.24 + 3.25);
24. chodba (3.28);
25. pracovna, trochu tmavá (3.29);
26. pracovna (3.30);
27. pracovna (3.31);
28. pracovna, chybí napojení kamen (3.32);
29. světlík (S1).

- u čísel 5, 9, 18-20, 25-27 je tečka označující *použitelné pracovny* (pozn. překl.)

Datum 15. září 1939 nese plán na úpravu sklepů na kryt proti leteckým náletům, projekt se zaměřoval především na část sklepů pod severozápadním křídlem a v navrženém rozsahu nebyl zřejmě realizován.²⁹

Na plánu z roku 1939 je zachycena adaptace domku vrátného s částečným popisem záměru a hlavně stávajícího stavu. V pokojích 1 a 2 (dnes jedna prostora č. B1.04) bylo na podlaze linoleum na korkovém podkladu (estrich), v kuchyni (dnešní místnosti č. B1.02 a B1.01) tvořil pochozí plochu xylolit a další poznámkou v plánu je: „žádné dostačující osvětlení“. O záchodu se praví: „přístupný z kuchyně, bez odvětrání a osvětlení“. O předsíni před kuchyní (?) se praví: „neodpovídající“. K pokoji č. 1 (severní polovina místnosti č. B1.04) se uvádí: „s novými skvrnami, 3,5 m světlá výška“.³⁰

Na plánech z června 1940 je zachycen půdorys sklepů. Štítek na plánech praví: *Liebiegův palác, služební budova – výstavba protileteckých prostor*.³¹

Z 12. září 1941 je dochován výtah z pozemkové knihy, v němž mj. stojí:

A

Nemovitost č. p. 81-V

...

1) Na základě kupní smlouvy z 20. července 1885 je zaknihováno právo podle odst. 3 smlouvy služebnost nezastavění označené části p.p.č. 1227 vložky č. 1632 a nezastínění výhledu ve prospěch vlastníka nemovitosti č.p. 81-V.

B

1) předchozí vlastník

2) návrh podán 4. prosince 1918

Na základě odevzdací listiny (listiny o soudním předání – Einantwortungsurkunde) z 29. října 1918 č.j. A VII 507/17-58 se vlastnické právo vkládá pro Johanna Moritze, barona Liebiega.

C

1-6) odstraněno (gelöscht) a výmazy (Löschungen)

7) návrh podán 29.5.1930

Na základě dluhopisu z 23. května 1930 vkládá se zástavní právo vůči pohledávce liberecké spořitelny v částce 150 tisíc korun českých se

²⁹ SOKA Liberec: plánová dokumentace, sign. 033 q

³⁰ SOKA Liberec: plánová dokumentace, sign. 033 l

³¹ SOKA Liberec: plánová dokumentace, sign. 034b-d

sedmiprocentním úrokem, sedmiprocentním úrokem z prodlení a kaucí 15 tis. korun českých a závazek dlužníka podle odst. 14. dlužního úpisu vyznačit.

8-9) gelöscht a Löschungen

10) návrh podán 2. listopadu 1931

dtto bod č. 7 pouze s jiným datem (dluhopis z 15.10.1931), částka vč. úroků je stejná (pozn. překl.)

11) návrh podán 2?. června 1932

Na základě zástavy a dluhopisu ze 17. března 1927 vkládá se zástavní právo pro dr. Rudolfa Turnwalda:

a) pro pohledávku ve výši 450 tis. korun českých,

b) pro pohledávku z kauce (Kautionsforderung) ve výši 150 tis. korun českých.

12) návrh podán 4. září 1937

Na základě dluhopisu z 26. června 1937 vkládá se zástavní právo vůči pohledávce liberecké spořitelny, obecní a okresní spořitelny ve výši 250 tis. korun českých se sedmiprocentním úrokem, sedmiprocentním úrokem z prodlení a kaucí 25 tis. korun českých a závazek dlužníka podle odst. 12 a 14 dlužního úpisu vyznačit.

13) Na základě přednostního oznámení (Vorrangserklärung) z 4. září 1937 vkládá se přednost vůči pohledávce liberecké spořitelny, obecní a okresní spořitelny ve výši 250 tis. korun českých i s přidáním C 12 před pohledávky dr. Rudolfa Turnwalda ve výši 450 tis. a 150 tis. korun českých v položce C 11.

14-15) vymazáno

16) dílčí výmaz.

12. září 1941³²

Z 27. února 1942 pochází nový odhad nemovitosti (výsledná cena po započtení hypotéky a ceny za pronájem hraběti Radeckému (?) činí 288 261 říšských marek), za vlastníky objektu označuje odhad dědice po Johannu Moritzovi, baronu von Liebieg.³³

19. března 1942 navrhuje město Liberec dědicům po Johannu Moritzovi, baronu von Liebieg odkoupení jejich nemovitosti vč. přilehlých pozemků za souhrnnou cenu 230 tis. říšských marek.³⁴

³² Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu, složka písemností z let 1919-1946 – nesignováno

³³ Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu, složka písemností z let 1919-1946 – nesignováno

³⁴ Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu, složka písemností z let 1919-1946 – nesignováno

Z května roku 1942 pochází půdorysy přízemí a patra se zákresy nových rozvodů elektrického proudu.³⁵

Z 8. května téhož roku je plán na vestavbu nové vrátnice do vstupní haly domu.³⁶ Plán nebyl realizován.

Z 18. června 1942 je dochován půdorys domku vrátného s návrhem na probourání nových okenních otvorů v severozápadním průčelí.³⁷ Následně z 17. července 1942 je výkres oken v měřítku 1:10 s poznámkou, že jde o *dvojitá okna jako špaletová (skříňová), rozměry okna vzít na místě*.³⁸

Dne 1. března 1944 podepsalo město Liberec kupní smlouvu s hrabětem Josefem Radeckým, vrchním vládním radou ve Vídni, který prodává dům č.p. 81/5 vč. pozemkovým parcel za 300 tis. říšských marek městu. Ve smlouvě se mj. praví, že: *Pan prodávající je na základě předávací listiny z 22. června 1940 G.Zl. D II 503/28 jako odkazovatel (Legatar) po zemřelém Johannu Moritzovi, baronu von Liebieg, majiteli panství v Liberci a Novém Falkenburgu, majitelem předepsaných (vorgeschriebenen) nemovitostí, vložených pod vkladovým číslem 1701 do pozemkových knih pro katastrální území Liberec*³⁹.

Na plánu ke zřízení světlíků do garáží ve dvoře je datum 15.6.1944.⁴⁰

Z 24. dubna 1945 pochází poslední dochovaný odhad ceny nemovitosti. V odhadu se za rok výstavby uvádí rok 1870, cena je odhadnuta na 299 300 říšských marek. V soupisu předchozích odhadů je uveden mj. rok 1931 s poznámkou: *nabídka koupě od dědiců Johanna Moritze Liebiega*.⁴¹

Po skončení války byla vila ihned znárodněna, z 21. března 1946 existuje přípis Kuratoria Severočeského muzea Magistrátu města Liberec se žádosti o *komisionelní předání a zajištění stavebního stavu budovy býv. záměčku Moritze Liebiega, U tiskárny 1, č.p. 81/V, která byla rozhodnutím Rady Národního výboru ze dne 18.2.1946 pod č.j. 5677/46 přidělena Severočeskému muzeu v Liberci pro galerii výtvarných umění*. Již 1. srpna t.r. se uvažovalo s otevřením galerie pro veřejnost.⁴²

³⁵ SOKA Liberec: plánová dokumentace, sign. 035a,b, f, h, g

³⁶ SOKA Liberec: plánová dokumentace, sign. 036c

³⁷ SOKA Liberec: plánová dokumentace, sign. 036a

³⁸ SOKA Liberec: plánová dokumentace, sign. 036b

³⁹ Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu, složka písemností z let 1919-1946 – nesignováno

⁴⁰ SOKA Liberec: plánová dokumentace, sign. 036d

⁴¹ Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu, složka písemností z let 1919-1946 – nesignováno

⁴² Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu, složka písemností z let 1919-1946 – nesignováno

V roce 1955 se uvažovalo s opravou fasády galerie, z poslední dochované listiny však vyplývá, že práce v roce 1955 nezačaly a není jisté, zda byly provedeny v roce následujícím.⁴³

V roce 1957 zpracoval Český fond výtvarných umění (Smetanovo nábř. 1, Praha 1, ak. arch. Otakar Placák, Ing. arch. Pavel Mošťák, 15.5.1957) úvodní projekt přestavby Galerie.⁴⁴ Projekt nebyl realizován.

V roce 1961 byl budován kabelový vývod a sekundární rozvaděč nízkého napětí pro Galerii (situace – 17.3.1961 Energetické rozvodné závody, národní podnik Liberec, č. zak. 510-4737).⁴⁵

V roce 1965 vypracovala Střední průmyslová škola stavební v Liberci projekt rekonstrukce dvorního křídla, který zahrnoval adaptaci přízemí jihozápadního a jihovýchodního křídla. Vedoucím projektantem byl ing. Svatopluk Technik, stavební povolení bylo vydáno 26.1.1966. Součástí projektu je zaměření stávajícího stavu prostor dotčených výstavbou, návrh úprav a také 20 fotografií, bohužel bez popisu.⁴⁶ Předávací protokol na provedené práce byl sepsán 31.10.1967.⁴⁷

V archivu Národního památkového ústavu jsou dochovány plány na následnou – doplňující - adaptaci výstavních prostor, např. osazení nových dveří, plány nejsou přímo datovány, na složce je datum 1968.⁴⁸

Ve stejném roce mělo dojít k odstranění pilíře u zámku (?) a k úpravě opěrné zdi ve Felberově ulici a z října roku 1968 pochází návrh venkovních úprav vč. zahrady.⁴⁹

Práce vč. dodatečných změn byly provedeny do dubna roku 1968, 11.4.1968 se konalo jednání o vydání souhlasu k trvalému užívání stavby, nebyly shledány závažné nedostatky a bylo konstatováno, že s trvalým užíváním k 1.5.1968 bude vydán souhlas.⁵⁰

Z listopadu roku 1972 pochází dokumentace na adaptaci podkroví vozovny, později garáže, ve dvoře areálu na Klubovnu mládeže při Galerii v Liberci. Projekt je orazítkován razítkem Galerie a podepsán: Vodička, stavební povolení bylo vydáno

⁴³ Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu

⁴⁴ Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, plánová sbírka

⁴⁵ Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu

⁴⁶ Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu

⁴⁷ Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu

⁴⁸ Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, plánová sbírka – č.5-056-637

⁴⁹ Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, plánová sbírka

⁵⁰ Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu

11.6.1973.⁵¹ V rámci této adaptace se rovněž provedly nové kanalizační a vodovodní přípojky ke klubovně.

V létě roku 1976 se uvažovalo se zrušením nepoužívaných komínů.⁵²

20. května 1983 oznamuje ředitelka galerie Městskému úřadu v Liberci, že na objektu probíhá *běžná oprava střechy. Nemění se tvar, funkce ani barva*. 15. června 1983 sděluje stavební úřad, že k ohlášení stavebních prací nemá žádné námitky.⁵³

29. srpna 1984 byl sepsán protokol o průzkumu v chodbě k místnosti instalačního pracovníka, neboť zde bylo podezření na výskyt houby. Průzkum toto nepotvrdil.⁵⁴

V září roku 1988 bylo zpracováno zaměření objektu se zakreslením stávajícího stavu elektrického vedení (Stavoprojekt Liberec, vedoucí ateliéru ing. arch. P. Švancar, zodp. projektant J.Koptík, č. zak. 2601 0010 49 01).⁵⁵

Z 31. května roku 1989 je projekt přístavby dalšího křídla Galerie. Projekt vypracovala projekční firma Stavoprojekt, ing. arch. Tondrová, pod arch. č. 139 79.⁵⁶ Projekt nebyl realizován.

Od roku 1989 probíhala řízení k opravě fasády, oprava byla realizována zřejmě v srpnu a září roku 1990.⁵⁷ K opravě fasády není dochována žádná projektová dokumentace.

V prosinci téhož roku byla řešena otázka el. zabezpečovací signalizace, v roce 1990 byla podána žádost o dotaci na tuto akci z loterie MATES.⁵⁸

V červnu 1991 bylo vydáno odborné vyjádření k opravě střechy, havarijnímu stavu světlíků a komínů.⁵⁹ K uvažovaným pracím nebyla zpracována projektová dokumentace.

V květnu roku 1993 byl vypracován projekt na provedení nové elektrické přípojky NN (SIL s.r.o. Liberec, ing. Benda).⁶⁰

Kromě níže řešeného projektu odvlhčení, který se stal součástí větších adaptačních prací jihovýchodního křídla, se v roce 1992 mělo také pokračovat

⁵¹ Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu

⁵² Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu

⁵³ Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu

⁵⁴ Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu

⁵⁵ Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu

⁵⁶ Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, plánová sbírka

⁵⁷ Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, spisová sbírka

⁵⁸ Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, spisová sbírka

⁵⁹ Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, spisová sbírka

⁶⁰ Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu

v opravě fasád, je k němu zpracováno odborné vyjádření Památkového ústavu z 22.4.1992.⁶¹

Z října roku 1993 pochází projekt stavebních úprav jihovýchodního křídla, který mj. koriguje některé nešťastné zásahy provedené dle projektu z roku 1965, nově zastřešuje dvorek mezi jihovýchodním a jihozápadním křídlem a také odstraňuje litinové sloupy z konírny (SIAL s.r.o., Liberec, ing. arch. J. Špikla, číslo projektu 0215 001). Projekt vycházel mj. z projektu SÚRPMO vypracovaného v dubnu 1992 ing. M. Balíkem, CSc. k sanaci zdiva proti vlhkosti a ze stavebně-technického průzkumu firmy Diagnostika staveb dokončeného v listopadu roku 1992 (ing. L. Dostál, ing. J. Hlaváč, p.f. Z. Potužák, CSc.).⁶² Odborná organizace státní památkové péče se vyjádřila 17. prosince 1992.⁶³ Stavební povolení bylo vydáno 27. dubna 1994, přejímací řízení dokončené stavby bylo zahájeno 29. března 1997.⁶⁴

23. listopadu 1994 podal Památkový ústav v Ústí nad Labem vyjádření k úpravě nefunkčního okna v přízemí, z vyjádření není zřejmé o jaký úsek objektu se jednalo.⁶⁵

V roce 2000 se opět řešil nevyhovující stav komínů, není však zřejmé, v jakém rozsahu.⁶⁶

V roce 2001 proběhlo restaurování nástěnných maleb ve vstupním vestibulu, bylo předáno 11. září 2001. Práce provedli restaurátoři RNDr. Milena Nečásková, ak. mal. Ant. Hamsík.⁶⁷

15. října 2003 bylo zahájeno správní řízení ve věci opravy hrázděného zdiva depozitáře ve 2. patře budovy, Národní památkový ústav podal odborné vyjádření 27. října téhož roku.⁶⁸

Zatím posledním projektem zpracovaným pro vilu č.p. 81/V je projekt firmy Storing s.r.o. na dostavbu a rekonstrukci OGL. Projekt opět uvažuje s dostavbou dalšího křídla galerie, jeho součástí je zaměření stávajícího stavu, které bylo použito při zpracování tohoto stavebně-historického průzkumu, a také stavebně-technický

⁶¹ Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, spisová sbírka

⁶² Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu

⁶³ Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, spisová sbírka

⁶⁴ Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu

⁶⁵ Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, spisová sbírka

⁶⁶ Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, spisová sbírka

⁶⁷ Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, spisová sbírka

⁶⁸ Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, spisová sbírka

průzkum (Ing. A. Vacek, Jablonec nad Nisou, 18.12.2003). Projekt dosud nebyl (a zřejmě ani nebude) realizován.⁶⁹

V plánové sbírce Národního památkového ústavu je dochován nedatovaný projekt rekonstrukce osvětlení interiéru galerie.⁷⁰

⁶⁹ Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, plánová sbírka, archiv Oblastní galerie Liberec

⁷⁰ Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, plánová sbírka

PRAMENY

Státní okresní archiv Liberec (SOkA Liberec)

i.č. 70 fond č. 57 – rodinný archiv Liebiegů 1821-1944, kt. 2, kt. 16, kt. 17

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci

spisová sbírka

Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu

složka Liberec V – Kristiánov – č. p. 81/V

PLÁNY

A: Celkové

1843: originální mapa stabilního katastru (Ústřední archiv zeměměřictví a katastru, sign. č. 6149);

1843: originální mapa stabilního katastru – výřez (Ústřední archiv zeměměřictví a katastru, sign. č. 6149);

1880: otisky katastrálních map 1:2880 (Ústřední archiv zeměměřictví a katastru, inv. jednotka 13, sign. č. 3991);

1880: otisky katastrálních map 1:2880 – výřez (Ústřední archiv zeměměřictví a katastru, inv. jednotka 13, sign. č. 3991);

1871: celková situace se zahradou (Oblastní galerie Liberec, archiv);

25.7.1938: celková situace, 1:500 (SOkA Liberec, plánová sbírka)

B: plány objektu

1870: plán vily – severozápadní pohled, řezy, situace

1870: plán vily se zakreslením předchozího objektu – půdorys přízemí a 1.patru (Oblastní galerie Liberec, archiv);

1871: plán vily – půdorys přízemí, 1. patra, půdorys části podkroví, řez severozápadním a jihovýchodním křídlem, pohled severozápadního průčelí, pohled jihozápadního průčelí severovýchodního křídla, remíza – pohled severozápadního průčelí, řez (Oblastní galerie Liberec, archiv);

27.2.1932: půdorys 2. patra (1. známý kompletní půdorys 2. patra) se zákresem nerealizované vestavby Knihovny Němců (SOkA Liberec, plánová sbírka);

10.5.1937: plán přestavby remízy na garáže a vestavby koupelny a WC do přízemí severovýchodního křídla, 1:100 (Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu, složka Liberec V – Kristiánov – č. p. 81/V);

05.1938: plán přestavby skleníku na garáže 1:100 (Statutární město Liberec, archiv stavebního úřadu, složka Liberec V – Kristiánov – č. p. 81/V);

1939: půdorys přízemí, 1:200 (SOkA Liberec, plánová sbírka);

1939: půdorys 1. patra, 1:200 (SOkA Liberec, plánová sbírka);

1939: půdorys 2. patra (podkrovní patro), 1:200 (SOkA Liberec, plánová sbírka);

1939: adaptace domku vrátného, 1:100 (SOkA Liberec, plánová sbírka);

06.1940: půdorys suterénu, 1:100 (SOkA Liberec, plánová sbírka);

18.6.1942: provedení nových okenních otvorů do domku vrátného (SOkA Liberec, plánová sbírka).

IKONOGRRAFIE

1859: Johann Liebieg (litografie Josefa Krienhubera, http://upload.wikimedia.org/wikipedia/de/e/e6/Johann_Liebieg.jpg);

konec 60. let 19. století: dům Ferdinanda Römhelda (Karpaš, Roman a kol.: Kniha o Liberci, Dialog 1996, s. 78);

80. léta 19. století: nádvoří – pohled k jihu (SOkA Liberec, fond Rodinný archiv Liebiegů, 1821-1944, kt. 17);

80. léta 19. století: severovýchodní křídlo – pohled k severu (SOkA Liberec, fond Rodinný archiv Liebiegů, 1821-1944, kt. 17);

80. léta 19. století: nádvoří – pohled k východu (SOkA Liberec, fond Rodinný archiv Liebiegů, 1821-1944, kt. 17);

80. léta 19. století: nádvoří s jihovýchodním křídlem a zahradou – pohled k východu (SOkA Liberec, fond Rodinný archiv Liebiegů, 1821-1944, kt. 17);

80. léta 19. století: zahrada s pergolovým altánem – pohled k východu (SOkA Liberec, fond Rodinný archiv Liebiegů, 1821-1944, kt. 17);

80. léta 19. století: zahrada – pohled k jihu (SOkA Liberec, fond Rodinný archiv Liebiegů, 1821-1944, kt. 17);

80. léta 19. století: zahrada – chodník s pergolou při jihovýchodní zdi – pohled k severovýchodu (SOkA Liberec, fond Rodinný archiv Liebiegů, 1821-1944, kt. 17);

1900: schodiště a pergola nad chodníkem do zahrady + část skleníku – pohled k severu (SOkA Liberec, fond Rodinný archiv Liebiegů, 1821-1944, kt. 16);

1904: celkový pohled na severozápadní průčelí – pohled k východu (SOkA Liberec, fond Rodinný archiv Liebiegů, 1821-1944, kt. 16);

1904: západní polovina jihozápadního průčelí severovýchodního křídla – pohled k severu (SOkA Liberec, fond Rodinný archiv Liebiegů, 1821-1944, kt. 16);

1906: arkýř na styku severovýchodního a severozápadního křídla – pohled k severu (SOkA Liberec, fond Rodinný archiv Liebiegů, 1821-1944, kt. 16);

1909: východní polovina jihozápadního průčelí severovýchodního křídla – pohled k východu (SOkA Liberec, fond Rodinný archiv Liebiegů, 1821-1944, kt. 16);

1909: východní díl podloubí severovýchodního křídla – pohled k severovýchodu (SOkA Liberec, fond Rodinný archiv Liebiegů, 1821-1944, kt. 16);

1909: pohled ze zahrady na severovýchodní a část severozápadního křídla – pohled k severu (SOkA Liberec, fond Rodinný archiv Liebiegů, 1821-1944, kt. 16);

1988: severozápadní průčelí severozápadního křídla, v popředí zbytky původního oplocení, pohled k severovýchodu (NPÚ, územní odborné pracoviště Liberec, fotobírka).

LITERATURA

Karpaš, Roman a kol.: Kniha o Liberci, Liberec Dialog 1996

Ruda, V. – Technik, S.: Liberec minulosti a současnosti, Ústí nad Labem, 1980

Halík, Mohr, Randáček, Luštická, Líbal, Šternová: Slavné vily Libereckého kraje, Praha 2008

Čepičková, Jana: Firma Johann Liebieg & Comp. a její vývoj za první světové války (1914 – 1918), bakalářská práce, Brno 2007

Encyklopedie architektů, stavitelů, zedníků a kameníků v Čechách, Praha Academia 2004

Poche, E.: Umělecké památky Čech, sv.2 – K/O, Praha 1978

Ottův slovník naučný, díl. XV, Praha 1900

ROZBOR (POPIS) OBJEKTŮ

SITUACE

Areál domu č.p. 81 se nachází v jihovýchodní části města, cca 500 m jihovýchodně od hlavního libereckého náměstí (dnes nám. E. Beneše), v těsném sousedství zámku, v místech, kam původně dosahoval zámecký park. Jižně od vily se přes komunikaci nachází tovární budova patřící majiteli areálu domu, centrum městské části Kristiánov, založené jako tkalcovské město na konci 18.století se nachází jihovýchodně od areálu.

Dům č.p. 81 je výrazně ustoupen za uliční čáru, před jeho hlavním (severozápadním) průčelím je rozlehlá okrasná zahrada. Areál domu, tzn. vila, doplňkové stavby a zahrada, má zhruba obdélný půdorys. Je celý chráněn vysokou zdí, je vertikálně členěn na dvě části, v nižší – západní – části se nachází tříkřídlá vila č.p. 81, severně od ní průjezd do dvora, a na něj v severním cípu areálu navazuje menší obytný objekt – domek zahradníka, později vrátného. K jihovýchodní stěně jeho severovýchodního křídla navazoval dnes neexistující skleník (později dnes rovněž neexistující garáže) a za nimi horní podesta schodiště do zahrady s místností pod ní. Na protilehlé (jihovýchodní) straně dvora – proti vjezdu se nachází původní remíza - vozovna, dnes garáže s obytným podkrovím. Východní – výše situovanou část tvoří v převažující části zahrada dnes koncipovaná v krajinářském duchu. Podél severovýchodní a větší části jihovýchodní ohradní zdi je komunikace. V koutu těchto stran zdi se nacházel altán-pergola trojúhelného půdorysu, pod ním je dochována kašna. Na konci této komunikace zdobené v minulosti honosnou pergolou se na obdélném půdorysu nachází zahradní altán (Lusthaus).

VILA Č. P. 81

Exteriér

Jde o zděnou stavbu. V přízemí je čtyřkřídlá s centrálním, téměř čtvercovým nádvořím. Pouze přízemní je jihovýchodní křídlo, zbývající křídla jsou dvoupatrová, druhé – podkrovní - patro je nižší než první, jde o mezanin. Jednotlivá křídla mají různou šířku, všechna mají obdélný půdorys s rizality.

Střecha je vzhledem k nestejně šíři křídel a existenci rizalitů velmi komplikovaným průnikem několika tvarů. Nad severozápadním a severovýchodním křídlem ji lze označit za komolou valbovou střechu, přičemž na severozápadním křídlem je střecha symetrická s totožným sklonem na obou stranách, ale nad severovýchodním křídlem je střecha s hřebenem asymetricky umístěným jižně od centrální podélné osy a s nestejným sklonem a délkou obou dílů střechy. Nad jihozápadním křídlem jde o valbovou asymetrickou střechu, hřeben je zřejmě v podélné ose, nicméně sklon a délka obou polovin střechy je odlišná. Vzhledem k vestavbě 2. patra ve dvorní části objektu je na této straně sklon střech obou bočních křídel nižší a střecha kratší oproti stranám vnějším. Nad středním rizalitem v severozápadním průčelí severozápadního křídla je střecha valbová. Nad bočními rizality v severovýchodním průčelí severovýchodního křídla jsou sedlové stříšky nízkého sklonu, nad rizalitem v jihozápadním průčelí severovýchodního křídla je valba rovněž nízkého sklonu. Velký světlík nad hlavním schodištěm v průniku severozápadního a severovýchodního křídla je zastřešený valbou krytou drátosklem. Kovová konstrukce světlíku vystupuje nad rovinu střechy. Světlík nad zimní zahradou (místností č.2.29, 3.14 - „Pflanzenhaus“) kopíruje tvar valbové střechy, nad její rovinu vystupuje jen mírně. Je rovněž krytý drátosklem. Je komolý, rovná část je ohraničena kovovým zábradlím. Střešní krytinou jsou měděné obdélné falcované šablony (tzv. panelky), rovné pochozí plochy jsou kryté živičnými pásy s posypem. Komíny jsou zřejmě všechny zaslepené nebo dodatečně (?) opatřené keramickými ventilačními průduchy. Komíny jsou omítané, cihelné, hlavy jsou pískovcové s profilací – odspodu je výrazná lysis s vysokou svislou horní částí, ta je zakončená další tentokrát drobnou lysis, na níž navazuje obloun ukončený šikmou plochou – z ní vystupuje poměrně výrazně ustoupený nízký hranol.

Severozápadní (hlavní, vstupní) průčelí

Průčelí je koncipováno přísně osově s výraznou gradací středu. Je trináciosé, v rytmu os 3-2-3-2-3. Středních sedm os je akcentováno mělkým rizalitem. Rizalit je vyšší než boční části průčelí. Těsně pod korunní římsou je ve středním rizalitu symetricky umístěno pět čtvercových nevelkých okenních otvorů. Střední tři osy v rizalitu jsou dále akcentovány výrazně předstupujícími obdélnými pilastry po stranách a mezi okenními osami. Pilastry v patře „nesou“ trojúhelný fronton. Stejným způsobem, tzn. výrazně předstupujícími pilastry jsou zdůrazněny oba vstupní otvory do objektu umístěné v třetích osách od obou nároží. Vstupy tvoří edikulový portál.

Dveře v 3. ose od severu jsou dřevěné, dvoukřídlé s půlkruhovým proskleným světlíkem, rámové. Ve spodní části je na šířku obdélná profilovaná kazeta, z vnější strany s uchy na všech rozích, horní dvě třetiny křídel jsou prosklené obdélným otvorem. Světlík i prosklená část dveří jsou z vnější strany kryté náročně komponovanými mřížemi. Mříže jsou provedené ze stáčených pásů doplněných rozvilinami a rostlinnými motivy. Závěsy dveří lze směle označit za raritní, jde o originální kombinaci točnic se zapuštěnými kuželovými závěsy s kuličkou na konci. Dveře v 3. ose od jihu jsou užší a kazety ve spodní části křídel jsou rámovány profilovanou lištou s uchy z vnější i vnitřní strany, jinak jsou totožné s dveřmi ve 3. ose od severu.

Okenní otvory jsou s výše uvedenou výjimkou drobných čtvercových otvorů ve středním rizalitu obdélné na výšku. Okna v nich jsou dřevěná, dvojí, dovnitř otevíravá, špaletová, čtyřkřídlá, s poutcem v horní třetině. Jsou osazená ve špaletě. Okenní závěsy jsou zapuštěné, kuželové se zaoblenými konci. Okenní otvory jsou rámovány obdélnými poměrně úzkými štukovými šambránami, několikrát dovnitř ustoupenými. Po stranách okenních otvorů jsou pilastry, na nichž je nasazena přímá nadokenní římsa s plochým architrávem. Hlavice pilastrů jsou provedeny v římsko-korintském řádu. Dvojice okenních otvorů na obou okrajích středního rizalitu je sdružena pod jednou přímou nadokenní římsou, střední tři okenní otvory jsou kryty architrávem, na němž je nasazen trojúhelný štít (fronton) zdobený v tympanonu centrálně umístěným vavřínovým věncem, z něhož na obě strany vybíhají rozviliny složené z akantových listů a květů. Na okrajích štítu jsou nárožní akrotérie, na vrcholu štítu akrotérie mezilehlá. V obdélných parapetních polích pod okny jsou

reliéfy. V reliéfech pod okny ve středních třech osách jsou na okrajích a uprostřed kuželky složené z rostlinných motivů, mezi nimi dva zrcadlově orientované gryfové. V ostatních parapetech je v reliéfu kuželka pouze mezi gryfy. Velké obdélné reliéfy jsou rovněž nad nadokenními římsami sdružených oken na krajích středního rizalitu.

Fasáda je dále vertikálně členěna v přízemí nárožní bosáží na okrajích středního rizalitu, v patře na ní navazují pilastry s podstavcem, hranolovým rustikovaným dříkem a hlavicí, již tvoří zalomená „římsa“ pod konzolami. Horní část dříku je přepásána kordónovou římsou pod čtvercovými okny, plocha takto vymezená je zdobena vpadlým obdélným středem. Severní nároží je konvexně zaoblené a navazuje na něj boční strana bočního rizalitu severovýchodního průčelí.

Horizontálně fasádu člení sokl z kamenných žulových desek, průběžná podokenní římsa v přízemí, mezipatrová římsa, průběžná podokenní římsa v patře a mohutně vyložená dřevěná korunní římsa (geison) nesená sádrovými volutovými konzolami s akantovým listem na spodní straně. Korunní římsa je podložena hranolovým pásem, pod nímž je sádrový pás vejcovce s perlovcem. Omítky jsou v plochách členěny rytou pásovou rustikou. Ve středním rizalitu jsou dále kordónovou římsou odděleny čtvercové okenní otvory pod korunní římsou.

Nad nadokenními římsami sdružených oken na okrajích středního rizalitu jsou na šířku obdélná pole rámovaná profilovanou lištou a v nich štukové reliéfy s figurálními alegorickými motivy. Nad nárožními pilastry středního rizalitu jsou nad korunní římsou osazeny dvě figurální plastiky – žena ve splývavé přepásané tunice s věnci na hlavě – žena na severním okraji rizalitu je Flóra, na jižním bohyně hojnosti Ceres.

Fasáda je natřena světle šedým nátěrem.

Severovýchodní průčelí severovýchodního křídla

Toto průčelí má v přízemí jedenáct os, v patře devět. 10. a 11. osa v přízemí od západu náleží přízemnímu jihovýchodnímu křídlu, zbývající osy jsou vůči sobě v přízemí a patře téměř nebo zcela symetrické. V přízemí je rytmus os od západu 1-1-1-4-1-1-1-1, v patře od západu 1-6-1-1. Krajiní tři osy od západu jsou v přízemí zdůrazněny bočním rizalitem, v patře na něj navazuje rizalit již jen v 1. ose od západu. Druhý boční rizalit zdůrazňuje osmou osu od západu. Rizality jsou výrazněji

předstoupené než střední rizalit hlavního (severozápadního) průčelí, zakončené jsou nízkým trojúhelným štítem.

Ve 2. ose od západu je vstupní otvor do chodby vily. Je obdélný, dveře v něm jsou dřevěné, dvoukřídlé, s na šířku obdélným světlíkem. Konstrukce dveří je rámová, ve spodní třetině je dřevěná obdélná profilovaná kazeta, horní dvě třetiny mají obdélné prosklené pole. Klapačka dveří je ve tvaru kanelovaného polosloupu s patkou a kompozitní hlavicí. Světlík a prosklená pole křídel jsou z vnější strany krytá zdobnou mříží z volutově stáčených pásů zdobených rozvilinami, rostlinnými motivy. Závěsy křídel jsou totožné se závěsy dveří v severozápadním průčelí, jde tedy opět o originální kombinaci točnice se zapuštěným závěsem. Klika a obdélný klíčový štítek jsou mosazné. Klice dominuje hlava lva a na horní straně rozevřený květ, klíčovou díрку kryje krytka s maskaronem.

V deváté ose od západu je velký vjezdový otvor do průjezdu vedoucího na nádvoří. Otvor je zakončen plným obloukem a je rámován bosáží, středy bos jsou ze stříkané omítky. Je v něm osazena dvoukřídlá železná brána. Základní konstrukci tvoří železný rám vzniklý ze svislých prutů čtvercového profilu vodorovně přepásaných čtyřmi páry železných pásů. Mezi páry vodorovných pásů jsou nestejně rozestupy. Do mezery mezi pásy jsou svisle osazeny železné pruty kruhového profilu zakončené hrotem s prstencem. Konstrukce je v nejvyšším (středním) poli dále ztužena ondřejským křížem z pásů. Pásy jsou s tyčemi spojeny nýty. Na středu ondřejského kříže je kruh, jeho střed tvoří rozeta, z které se do čtyř základních směrů rozbíhají pruty zdobené volutami a zakončené plochými kosočtverečnými šipkami. Klapačka je rovněž železná s odsazeným oblounem. Ve spodní části křídel jsou osazeny okopné plechy. Nad nimi jsou do čtvercových polí vzniklých průnikem svislých tyčí a dvěma dvojicemi vodorovných pásů osazeny prstence. Do na výšku obdélných polí v horní části vrat jsou vloženy voluty. Nad horním párem vodorovných pásů jsou mezi tyče vloženy stylizované rokaje. Zámek je krabicový, klika i kruhový klikový štítek jsou rovněž železné.

V desáté ose od západu je obdélný vstupní otvor do prostoru bývalé konírny. Je rámován pískovcovým profilovaným ostěním. Po vnějším obvodu ostění je kyma, u vnitřního je ustoupený vpadlý mělký pás, na který navazuje výrazněji vpadlá polodrážka pro osazení dveří. Veřeje jsou silně poškozené po odstranění závěsů předchozích dveří. Stávající dveře jsou osazené ve špaletě, jsou dřevěné, dvoukřídlé, rámové s dvěma shodně vysokými na výšku obdélnými poli vyplněnými

vodorovně kladenými palubkami. Klika a štítek se zaoblenými rohy jsou kovové. Závěsy jsou zapuštěné, tři na křídlo, novodobé.

Okenní otvory jsou všechny obdélné na výšku. Otvory v 1. a 8. ose od západu v patře jsou širší i vyšší než ostatní. Okna v těchto otvorech jsou dřevěná, dvojitá, jednokřídlá, osazená ve špaletě, dovnitř otevíravá. Okna ve zbývajících otvorech jsou dřevěná, dvojitá, čtyřkřídlá, s poutcem v horní třetině, osazená ve špaletě, dovnitř otevíravá. Okenní nika v 11. ose od západu měla otvor pouze v horní třetině své výšky, dnes je druhotně zazděný. Okna jsou rámována štukovými šambránami s profilovanou lištou po obvodu, v přízemí mají šambrány v horních rozích ucha a jsou nasazeny na kamennou podokenní římsu (š. 140 cm, v. 13,5 cm) s vpadlým obdélným polem (rám kolem pole je široký 4 cm). Nad okny jsou v přízemí i v patře přímé nadokenní římsy, v patře nesené volutovými konzolami. V patře je mezi nadokenní římsou a šambránou obdélná suprafenestra vystupující z plochy fasády a v parapetech jsou obdélné vpadlé parapetní výplně s profilovanou lištou po obvodu. Okenní otvory v 1. a 8. ose od západu v patře jsou vedle šambrán rámovány rovněž pilastry s patkou se soklem, hladkým hranolovým dříkem a římsko-korintskou hlavicí. Pilastry „nesou“ kladí a nad ním trojúhelný štít (fronton).

Fasádu horizontálně člení kamenný sokl z žulových obdélných desek (v. 60 cm, u vjezdu v. 69 cm), pásová rustika v přízemí i patře (v přízemí mají pásy pravidelný rozestup, v patře se střídají pásy s poměrem šířek 1:2), mezipatrová římsa, průběžná podokenní římsa v patře a římsko-korintská korunní římsa (geison). Její sima s výžlabkem stoupající z tříčtvrtečního oblouku a rovný podhled jsou dřevěné, volutové konzoly s akantovým listem na spodní straně jsou sádrové, pod nimi je štukový hranolový pás a pod ním sádrový pás vejcovce s perlovcem. Pod korunní římsou probíhá mělká štuková kordonová římsa.

Zdivo je cihelné (v. 7 cm, d. 28,5 cm), omítka je natřená světle šedou barvou.

Jihovýchodní průčelí severovýchodního křídla

Pohledově se uplatňuje pouze od úrovně 1. patra, přízemí je zapuštěno v terénu. Průčelí je čtyřosé, v rytmu os od jihu 3-1. Část vymezená třemi symetrickými osami je dvoupodlažní, zbývající jednopodlažní.

V první ose od severu je obdélný dveřní otvor, druhotně zazděný a vytvářející tak obdélnou niku. Otvor – nika – je rámován úzkou profilovanou šambránou, na kterou navazuje přímá nadpražní římsa.

Ve zbývajících třech osách jsou ve spodním podlaží druhotně zazděná francouzská okna zakončená plným obloukem, rámovaná úzkou profilovanou archivoltou. V horním podlaží jsou na šířku obdélné okenní otvory. V krajních otvorech jsou ve špaletě osazena jednoduchá okna. Mají dřevěný rám, příčle jsou železné s profilací do T. Podél rámu obíhá pás v rozích členěný na čtverce, mezi nimi s obdélníky. Z rohů pásu vybíhají ke středu diagonály a napojují se na středově umístěný na šířku obdélný rám, v němž je osazeno vyklápěcí železné křídlo. Skleněnou výplň obdélného pásu tvoří ve čtvercích v rozích černě malovaná rozeta na zeleném skle, v obdélných pásech na bocích a spodní a horní straně černě malovaný pletenec na zeleném skle. Okno uprostřed je dřevěné, dvojité, tříkřídle, se stojinami mezi křídly, dovnitř otevíravé, s bakelitovými půlolivami a zapuštěnými zaoblenými závěsy.

Jednopodlažní část průčelí má konvexně zaoblená nároží, na která na obou stranách navazuje po jednom pilastru s podstavcem, patkou, hladkým obdélným dříkem a římsko-korintskou hlavicí. Pilastry „nesou“ kladí s plochým architrávem, vlysem a profilovanou korunní římsou (geison). Plocha fasády je horizontálně zdobena rytou rustikou.

Dvoupodlažní část průčelí je vertikalizována pilastry na nárožích i mezi osami. Ve spodním podlaží jsou pilastry svazkové, s podstavcem, patkou, plochým obdélným dříkem a římsko-korintskou hlavicí. Mezi osami jsou ve spodním podlaží pilastry jednoduché, vzhledově shodné s nárožními. V horním podlaží jsou pilastry na nároží rovněž svazkové, s plochým obdélným dříkem zdobeným vystupujícími geometrickými obrazci (z obdélného pole pouze mírně odsazeného od okrajů dříku jsou v horní a spodní části „vykrojeny“ rovnoramenné trojúhelníky) a toskánskou hlavicí, mezi ní a dříkem je v ploše oddělené od dříku prstencem vystupující na šířku obdélné pole. Horizontálně člení tuto část průčelí sokl, mezipatrová římsa, v horním podlaží průběžná podokenní římsa a korunní římsa (geison) v římsko-korintském řádu, v úsecích mezi hlavicemi pilastrů se zubořezem.

Fasáda je natřena kombinací bílé a růžové barvy, růžové jsou architektonické prvky.

Jihozápadní (dvorní) průčelí severovýchodního křídla

Průčelí je sedmiosé, v rytmu os od západu 1-2-2-2. V krajní západní ose je od úrovně 1. patra arkýř stojící na konzolové římse. Čtvrtá a pátá osa od západu jsou zvýrazněny poměrně výrazně předstoupeným rizalitem. Po obou stranách rizalitu je v přízemí arkádové loubí, v rizalitu jsou v přízemí arkády slepé. Druhé patro je výrazně nižší než podlaží pod ním, jde o mezanin.

V první ose od západu je v první ose obdélný vstupní otvor do podloubí a ve stěně za ním rovněž obdélný vstupní otvor do prostoru pod hlavním schodištěm vily. Obdélný otvor do loubí vymezuje kamenné ostění s vystupující profilovanou lištou, nad soklem se šambrána pravoúhle lomí. Otvor je bez výplně, nad kordónovou římso v nadpraží je kruhový nadsvětlík. Otvor do objektu je rámován ostěním vzhledově totožným s ostěním kolem otvoru do loubí. Dveře v něm jsou dřevěné, jednokřídlé, kazetové. Ve spodní (nižší) části jsou vedle sebe dvě na šířku obdélné kazety, v horní části je centrálně osazena na výšku obdélná prosklená výplň, kolem které jsou přes rohy čtyři kazety ve tvaru písmene L. Kazety jsou na vnitřní straně vystouplé. Prosklená část je krytá jednoduchou pravoúhlou mříží. Dveře jsou osazeny na třech zapuštěných závěsech – kuželových se zaoblením.

Ostatní otvory do podloubí jsou s plnými oblouky, nesenými u stěn polopilíři, v prostoru sloupy.

V sedmé ose od západu se z podloubí vstupuje do průjezdu, otvor je rovněž ukončen plným obloukem podepřeným polopilíři.

Okenní otvory jsou ve všech podlažích obdélné na výšku, jsou však rozdílně veliké. Výjimku tvoří otvory v 6. a 7. ose od západu ve 2.patře, kde jsou otvory obdélné na šířku. Pod okenním otvorem v 6. ose od západu je v soklové partii na šířku obdélný otvor pro odvětrání suterénu.

V přízemí jsou v otvorech osazena dřevěná, dvojité, špaletová, jednokřídlá dovnitř otevíravá okna, členěná do řeckého kříže. Otevírána jsou pomocí mosazných oliv, křídla jsou zavěšená na zapuštěných závěsech se zaoblenými kuželovými konci. Před okny jsou osazeny železné mříže, zdobené stáčenými volutami a rostlinnými motivy. Okna jsou rámována štukovou šambránou s profilovanou lištou po obvodu a uchy v horních rozích. Šambrána se na bocích směrem dolů mírně rozšiřuje. Na spodní straně otvoru se nachází obdélná kamenná parapetní deska – podokenní římsa. V její čelní stěně je vpadlé obdélné pole rámované dvakrát odstupněnou

lištou. Těsně nad šambránou je nízká přímá nadokenní římsa, odspoda jí tvoří sima, na kterou za jedním pravoúhlým odstupněním navazuje kyma.

V okenních otvorech v patře jsou osazena dřevěná, dvojitá, čtyřkřídlá okna s poutcem v horní třetině. Jsou dovnitř otevíravá, špaletová, osazená ve špaletě. Okna v 1. až 5. ose od západu se otevírají pomocí mosazných oliv a jsou zavěšená na zapuštěných zaoblených kuželových závěsech. Okna v 6. a 7. ose od západu mají hliníkové či bakelitové olivy a zapuštěné, na koncích zaoblené závěsy. Okenní otvory v 1. až 5. ose od západu jsou rámovány úzkou profilovanou šambránou. Kolem bočních stran otvorů jsou dále pilastry s patkou, plochým obdélným dříkem a římsko-korintskou hlavicí. V ploše mezi sdruženými okny (2.-3. osa, 4.-5.osa) jsou pilastry s podstavcem s vpadlým obdélným polem, patkou, kanelovaným obdélným dříkem a římsko-korintskou hlavicí – tyto pilastry jsou užší než pilastry na vnějších bocích oken. Pilastry „nesou“ kladí s přímou nadokenní římsou. Okenní otvory v 6. a 7. ose od západu jsou rámovány rovněž úzkou profilovanou šambránou, pilastry po stranách a mezi otvory jsou však výrazně vyšší a „nesou“ až mezipatrovou římsu. Jsou rovněž s patkou, obdélným hladkým dříkem a římsko-korintskou hlavicí. Pilastr na nároží je svazkový.

V okenních otvorech v 1. až 5 ose od západu v 2. patře – mezaninu – jsou ve špaletě osazena dřevěná, dvojitá, jednokřídlá, dovnitř otevíravá špaletová okna. Příčlemi složenými ve tvaru členěna řeckého kříže jsou členěna na čtyři prosklené díly. Otevírají se pomocí mosazných oliv, křídla jsou zavěšená na zapuštěných závěsech, na koncích se zaoblenými kužely. Otvory v těchto osách jsou rámovány štukovou šambránou s uchy v horních rozích, po obvodu s profilovanou, dvakrát odstupněnou, lištou. V okenních otvorech v 6. a 7. ose od západu jsou okna totožná s okny v krajních osách horního podlaží jihovýchodního průčelí severovýchodního křídla (viz).

Fasádu kromě výše popsaných šambrán a pilastrů dále člení profilované archivoly kolem oblouků arkád, otevřených i slepých. Ve cviklech (i v 1. patře v 6. a 7. ose od západu) se nacházejí věnce se stuhami. V plochách mezi okenními otvory v mezaninu jsou vpadlá obdélná či čtvercová „kazetová“ pole rámovaná po obvodu bohatě profilovanou lištou, na kterou navazuje vpadlý pás, z kterého vystupuje hladké obdélné centrální pole. Nad nadokenní římsou okenních otvorů v 1. patře rizalitu jsou malované sluneční hodiny. Dosud neuvedenými vertikálními prvky fasády jsou pilastry na nárožích rizalitu a v koutě mezi arkýřem a stěnou. Pilastry mají v 1.

patře podstavec, patku, hladký obdélný dřík a římsko-korintskou hlavicí. V podstavcích je vpadlé obdélné pole rámované profilovanou lištou. Ve 2. patře jsou pilastry s plochým obdélným dříkem zdobeným vystupujícími geometrickými obrazci (z obdélného pole pouze mírně odsazeného od okrajů dříku jsou v horní a spodní části „vykrojeny“ rovnoramenné trojúhelníky) a toskánskou hlavicí, mezi ní a dříkem je v ploše oddělené od dříku prstencem vystupující na šířku obdélné pole. Horizontálně člení fasádu nízký profilovaný sokl, pás v úrovni okenních záklenků v přízemí, s obdélnými vpadlými poli, mezipatrová římsa, průběžná podokenní římsa v 1. patře, pás v úrovni okenních záklenků v patře (pás je rámován plochými lištami, mezi nimi se střídají puklice-rozety s lístky kladenými diagonálně do tvaru ondřejského kříže), pásová rytá rustika v 1.patře, mezipatrová římsa mezi 1. a 2.patrem, již lze zároveň klasifikovat jako průběžnou podokenní římsu a římsko-korintská korunní římsa vč. zubořezu a svazku fascií v architrávu.

Fasáda je natřena kombinací bílé a růžové barvy, růžové jsou architektonické prvky.

Jihovýchodní (dvorní) průčelí severozápadního křídla

Průčelí je sedmiosé, přísně symetricky uspořádané vůči vertikální ose. V obou krajních osách je od úrovně 1. patra arkýř posazený na konzolovou volutovou římsu. Druhé patro je mezaninem.

Vstupní otvor je ve střední ose. Je zakončen plným obloukem. Dveře v něm jsou dřevěné, dvoukřídlé, s půlkruhovým světlíkem. Křídla mají rámovou konstrukci, ve spodní části křídel je na šířku obdélná kazeta – z vnější strany je rámovaná lištou s uchy ve všech rozích, z vnitřní strany je bez uch, lišta zdobí i obvod vnitřního obdélníka kazety. Horní dvě třetiny jsou prosklené na výšku obdélným polem. Prosklený je rovněž světlík, dnes druhotně zakrytý. Prosklené části jsou z vnější strany kryté mříží ze stáčených pásů tvořících voluty doplněné rostlinnými motivy. Dveře jsou ve shodě s ostatními dveřmi v hlavních vstupech zavěšené na závěsech kombinujících točnice a zapuštěné závěsy a mají mosaznou kliku a klíčový štítek. Vstupní otvor je zvýrazněn profilovaným ostěním ve spodní části s pravouhle zalomeným profilem. Na ostění navazují na bočních stranách pilastry s patkou, hladkým hranolovým dříkem a římsko-korintskou hlavicí. Pilastry „nesou“ plný oblouk

zdobený po vnějším obvodu profilovanou lištou. Ve cviklech po stranách oblouku jsou věnce se stuhami.

Okenní otvory jsou všechny obdélné na výšku, v jednotlivých osách a podlažích však mají různé rozměry, okenní otvory ve 3 a 5 ose jsou užší než v ostatních osách. V okenních otvorech v 2., 6. a 7. ose v přízemí a v okenních otvorech ve všech osách mezaninu (2. patra) jsou dřevěná, dvojítá, jednokřídlá dovnitř otevíravá špaletová okna. Křídla jsou příčlemi složenými do řeckého kříže členěná na čtyři shodně velké tabulky, otevírají se pomocí mosazných oliv (v přízemí a v 2. patře odlišného vzhledu) a zavěšená jsou na zapuštěných závěsech se zaoblenými kužely na koncích. V okenním otvoru v 1.ose od severu je okno jednoduché, jinak vzhledově totožné s výše uvedenými. Okenní otvory ve výše uvedených osách v přízemí jsou rámovány štukovou šambránou s profilovanou lištou po obvodu a uchy v horních rozích. Šambrána se na bocích směrem dolů mírně rozšiřuje. Na spodní straně otvorů se nachází obdélná kamenná parapetní deska – podokenní římsa. V její čelní straně je vpadlé obdélné pole rámované dvakrát odstupněnou lištou. U otvorů v 1. a 7. ose je těsně nad šambránou nízká přímá nadokenní římsa, odspoda jí tvoří sima, na kterou za jedním pravoúhlým odstupněním navazuje kyma. Okna v mezaninu jsou rámována štukovou šambránou s profilovanou lištou po obvodu a uchy v horních rozích. V okenních otvorech v 3. a 5. ose v přízemí jsou osazena dřevěná, dvojítá, jednokřídlá dovnitř otevíravá špaletová okna, jejichž křídla jsou dále nečleněná. Olivy jsou mosazné, závěsy na křídlech se zaoblenými kužely na koncích, závěsy na rámech zaoblené, neboť rámy oken jsou druhotné. Kolem oken jsou vpadlé, výrazně odstupňované štukové šambrány, na spodní straně otvoru je obdélná kamenná parapetní deska zdobená na čelní straně vpadlým obdélníkem rámovaných dvakrát odstupněnou lištou. Do všech okenních otvorů v přízemí jsou vsazené před vnější křídla zdobné mříže ze stáčených pásů tvořících voluty doplněné rostlinnými motivy, centrální motiv tvoří prstenec, v němž je osazený kosočtverec na hranách s kapkami. V okenních otvorech v 2., 4., a 6. ose v patře jsou osazena dřevěná, dvojítá, čtyřkřídlá dovnitř otevíravá špaletová okna s poutcem v horní třetině. Otevírají se pomocí mosazných oliv, křídla jsou osazena na zapuštěných závěsech se zaoblenými kužely na koncích. Kolem oken je úzká šambrána s profilovanou lištou po obvodu. Vedle svislých stran šambrány rámuje otvor dále pilastry s patkou, hladkým obdélným dřikem a římsko-korintskou hlavicí, které „nesou“ kladí s přímou nadokenní římsou a hladkým vlysem a architrávem. V okenních otvorech v krajních

osách v patře jsou osazena dřevěná dvojítá, šestikřídlá dovnitř otevíravá špaletová třídlílná okna s poutcem v horní třetině a stojinami mezi díly oken. Křídla se otevírají pomocí mosazných půloliv, jsou zavěšená na zapuštěných závěsech zakončených zaoblenými kužely. Otvory jsou rámovány podobně jako otvory ve 2., 4. a 6. ose patra, pilastry mají navíc v parapetu podstavec zdobený vpadlým obdélným polem a i plocha parapetu mezi podstavci je zdobena vpadlým obdélným polem. Na horní ploše nadokenní římsy jsou plastiky – mezi dvojicí ležících puttů je kartuš se zavíjeným ornamentem korunovaná baronskou korunou. V medailonu je caduceus – atribut antického Herma, který byl mj. bohem obchodu. V okenních otvorech v 3. a 5. ose jsou osazena dřevěná, dvojítá, dvoukřídlá dovnitř otevíravá špaletová okna s poutcem v horní třetině. Vnitřní křídla nad poutcem jsou svislou příčlí členěna na dvě poloviny, spodní vnitřní křídla jsou příčlemi složenými do tvaru řeckého kříže členěná na čtyři shodně velké prosklené díly. Jsou otevírána pomocí mosazných oliv, křídla jsou osazena na zapuštěných závěsech se zaoblenými konci. Nad okny se nad vodorovným štukovým pásem nachází půlkruhová koncha s mušlí rámovaná archivoltou s profilovanou lištou po obvodu.

Fasáda je dále kromě výše zmíněných zdobných prvků kolem oken vertikalizována mezi jednotlivými osami pilastry, jejich vzhled je v každém podlaží jiný. V přízemí mají patku (plintus – spira – trochilus – lomená hrana trochilu - torus), hranolový dřík v horní třetině přepásaný vystupujícím obdélným pásem s vpadlým obdélným polem s profilovanou lištou po obvodu a hlavice tvaru převzatého z mezipatrové římsy, jejíž je součástí. Pilastry přízemí po stranách vstupu a s ním sousedících os (celkem čtyři) mají dřík v horní části vymezené mezipatrovou římsou a obdélným pásem vpadlé obdélné pole rámované profilovanou lištou. Pilastry v patře mají podstavec zdobený vpadlým obdélným polem s profilovanou lištou po obvodu, patku (plintus – trochilus – převodka), hladký hranolový dřík a římsko-korintskou hlavici. Pilastry v mezaninu mají hranolový dřík zdobený v horní části prstencem. V ploše pod prstencem zdobí dřík vystupující obdélné pole, z něhož je vykrojen na horním a spodním okraji rovnoramenný trojúhelník. Nad prstencem je na šířku obdélné pole s vystupujícím obdélníkem. Pilastry v mezaninu mají toskánskou hlavici.

Horizontálně člení fasádu nízký sokl v horní části s převodkou, v úrovni nadokenních záklenků přízemí vodorovný pás s lištami na horním i spodním okraji, mezipatrová římsa mezi přízemím a 1. patrem, průběžná podokenní římsa v 1. patře.

1.patro je dále zdobeno pásovou rytou rustikou. V úrovni záklenků oken v patře obíhá vodorovný pás s lištami na horním i spodním okraji, ve vlysu mezi lištami se střídají puklice-rozety s diagonálně (ondřejský kříž) kladenými listy. Pilastry v 1. patře „nesou“ kladí, architráv a vlys jsou hladké, bez výplní a ozdob. Korunní římsa je v římsko-korintském řádu vč. zubořezu. Pod korunní římsou jsou v místě vlysu v plochách mezi pilastry provedena úzká vpadlá obdélná pole orámovaná vystupující plochou lištou.

Fasáda je dále zdobena v polích vymezených vodorovnými štukovými pásy v přízemí a mezipatrovou římsou nad okny v 2. a 6. ose dvěma páry figurálních reliéfů s alegorickými motivy. V plochách mezi pilastry nad okny v 3. a 5. ose v přízemí a v plochách mezi okny a pilastry v mezaninu jsou provedena vpadlá obdélná „kazetová“ pole rámovaná po obvodu bohatě profilovanou lištou, na kterou navazuje vpadlý pás, z kterého vystupuje hladké obdélné centrální pole.

Severovýchodní (dvorní) průčelí jihozápadního křídla

Průčelí je v přízemí sedmiosé v pravidelném rytmu os. V patrech je osmiosé (křídlo má v patrech delší průčelí, neboť přízemní část křídla „překrývá“ přízemní jihovýchodní křídlo) v rytmu os od západu 1-2-2-2-1. Osy přízemí nejsou zcela symetrické vůči osám v obou patrech. V krajní západní ose je od úrovně 1. patra arkýř stojící na konzolové římsě. V celém přízemí je arkádové loubí. Druhé patro je výrazně nižší než podlaží pod ním, jde o mezanin.

V první ose od západu je v první ose obdélný vstupní otvor do loubí a ve stěně za ním rovněž obdélný vstupní otvor do objektu. Obdélný otvor do loubí vymezuje kamenné ostění s vystupující profilovanou lištou, nad soklem se celý profil pravouhle lomí směrem do otvoru. Otvor je bez výplně, nad vodorovným štukovým pásem v nadpraží je kruhový nadsvětlík rámovaný štukovou šambránou. Otvor do objektu je rámován ostěním vzhledově totožným s ostěním kolem otvoru do loubí. Dveře v něm jsou dřevěné, dvoukřídlé, rámové, celoprosklené. Mají kovová madla, osazená jsou na vnějších závěsech ve tvaru T, křížení vodorovného a svislého pásu je kryté kruhovým plechovým terčem. Stěžež je na spodním i horním konci zdobena ve tvaru cibulové kupole, svislá část závěsu je na obou koncích zdobena konvexní šipkou. Před dveřmi z vnější strany je ve špaletě osazená dvoukřídlá mříž – mezi svisle

kladené železné ploché pruty jsou pomocí objímky na jedné a svaru na druhé straně upevněny profily zhruba ve tvaru ležícího S (tangenty).

Okenní otvory jsou všechny obdélné na výšku, v každém podlaží je jejich velikost jiná. V otvorech v podloubí v přízemí a mezaninu (2.patře) jsou osazena dřevěná, dvojítá, jednokřídlá dovnitř otevíravá špaletová okna. Křídla jsou příčlemi ve tvaru řeckého kříže členěná na čtyři shodně velké části, otevírají se pomocí mosazných oliv a zavěšená jsou na zapuštěných závěsech se zaoblenými kužely na koncích. Okna v podloubí přízemí jsou rámována štukovou šambránou s profilovanou lištou po obvodu a uchy v horních rozích. Šambrána se na bocích směrem dolů mírně rozšiřuje. Na spodní straně otvorů se nachází obdélná kamenná parapetní deska – podokenní římsa. V její čelní straně je vpadlé obdélné pole rámované dvakrát odstupněnou lištou. Těsně nad šambránou je nízká přímá nadokenní římsa, odspoda jí tvoří sima, na kterou za jedním pravoúhlým odstupněním navazuje kyma. Všechny okenní otvory v přízemí kryjí z vnější zdobné mříže ze stáčených pásů tvořících voluty doplněné rostlinnými motivy, centrální motiv tvoří prstenec, v němž je osazený kosočtverec na hranách s kapkami. Okna v mezaninu jsou rámována štukovou šambránou s profilovanou lištou po obvodu a uchy v horních rozích. V okenních otvorech v 1 .patře v 2. až 7. ose od západu jsou osazena dřevěná, dvojítá, čtyřkřídlá, dovnitř otevíravá špaletová okna s poutcem v horní třetině. Otevírají se pomocí mosazných oliv, křídla jsou osazena na zapuštěných závěsech se zaoblenými kužely na koncích. Kolem oken je úzká šambrána s profilovanou lištou po obvodu. Vždy dva sousední otvory jsou sdruženy pod jedním kladím s přímou nadokenní římsou a hladkým vlysem a architrávem, které je na vnějších stranách obou oken „podpíráno“ pilastry s patkou (plintus – trochilus – převodka), hladkým hranolovým dříkem a římsko-korintskou hlavicí. Mezi okny je jeden užší pilastr s podstavcem zdobeným vpadlým obdélným polem rámovaným profilovanou lištou, patkou, kanelovaným hranolovým dříkem a římsko-korintskou hlavicí.

Arkády spočívají na okrajích na hranolových polopilířích, v prostoru od západu je mezi 1. a 2. osou křížový pilíř, následují rytmicky sloup, křížový pilíř, sloup, křížový pilíř a sloup, poslední arkáda je osazena na již uvedeném polopilíři. Plné oblouky jsou rámovány archivoltou s profilovanou lištou po vnějším obvodu, ve cviklech ohraničených štukovými pásy jsou ve vpadlých polích věnce se stuhami. Sloupy i pilíře mají shodnou patku (plintus – spira – trochilus – torus na spodní i horní straně

s prstenci) - a jsou v místech nasazení oblouků ukončeny římsko-korintskou hlavicí. Čelní díl křížových pilířů probíhá až k mezipatrové římse, v místě hlavic sloupů a bočních dílů křížových pilířů je čelní dřík přerušen vystupujícím hranolem (prstencem) s vpadlým obdélným polem. Nad tímto hranolem je dřík zdoben vpadlým obdélným polem rámovaným profilovanou lištou.

Kromě již uvedených prvků je fasáda vertikalizována pilastry na okrajích průčelí, mezi krajními a sousedními osami a mezi sdruženými okny. Pilastry v patře mají podstavec zdobený vpadlým obdélným polem s profilovanou lištou po obvodu, patku (plintus – trochilus – převodka), hladký hranolový dřík a římsko-korintskou hlavicí. Pilastry v mezaninu mají hranolový dřík zdobený v horní části prstencem. V ploše pod prstencem zdobí dřík vystupující obdélné pole, z něhož je vykrojen na horním a spodním okraji rovnoramenný trojúhelník. Nad prstencem je na šířku obdélné pole s vystupujícím obdélníkem. Pilastry v mezaninu mají toskánskou hlavicí.

Fasáda tohoto průčelí je horizontálně členěna téměř zcela ve shodě s jihovýchodní fasádou severozápadního průčelí, tzn. nízkým soklem v podloubí, v úrovni nadokenních záklenků přízemí vodorovným pásem s lištami na horním i spodním okraji, mezipatrovou římsou mezi přízemím a 1. patrem, průběžnou podokenní římsou v 1. patře. 1. patro je dále zdobeno pásovou rytou rustikou. V úrovni záklenků oken v patře obíhá vodorovný pás s lištami na horním i spodním okraji, ve vlysu mezi lištami se střídají puklice-rozety s diagonálně (ondřejský kříž) kladenými listy. Pilastry v 1. patře „nesou“ kladí, architráv a vlys jsou hladké, bez výplní a ozdob, kladí se nad hlavicemi pilastrů zalamuje. Korunní římsa je v římsko-korintském řádu vč. zubořezu. Pod korunní římsou jsou v místě vlysu v plochách mezi pilastry provedena úzká vpadlá obdélná pole orámovaná vystupující plochou lištou.

Fasáda je dále zdobena v plochách mezi okny a pilastry v mezaninu vpadlými obdélnými „kazetovými“ poli rámovanými po obvodu bohatě profilovanou lištou, na kterou navazuje vpadlý pás, z kterého vystupuje hladké obdélné centrální pole.. V 8. ose od západu v patře je místo okenního otvoru velká nika s mušlí v konše oddělenou od půlválce štukovým pásem, který plynule přechází do niky z fasády. V nice je plechová (zinek ?) socha mladého jinocha (Hermes ?) s překříženými nohama. Pravou ruku má u obličeje, vztyčený ukazováček u úst jako symbol ticha, levá se opírá o konkávně vybraný sloupek, který ovíjí had.

Jihovýchodní průčelí jihozápadního křídla

Pohledově se uplatňuje pouze od úrovně 1. patra, přízemí je zapuštěno v terénu. Průčelí je tříosé, v nepravidelném rytmu os. Na jižním nároží vystupuje z roviny průčelí hranolové těleso zděného omítaného komína. V průčelí nejsou žádné vstupní otvory.

Všechny okenní otvory jsou obdélné na výšku, otvory v krajní ose od jihu jsou v obou podlažích zhruba o polovinu užší, než zbývající otvory v obou dalších osách. Otvor v krajní ose od severu v 2. patře je ve špaletě druhotně zazděný. Všechna okna jsou dřevěná. Okno v krajní ose od jihu v 1. patře je dvojité, dvoukřídlé, s profilovaným poutcem v horní třetině, osazené ve špaletě, dovnitř otevíravé. Spodní křídlo vnějšího i vnitřního okna je vodorovnou příčlí členěné na dvě poloviny. Křídla se otevírají pomocí mosazných oliv, jsou osazená na zapuštěných závěsech na koncích se zaoblenými kužely. Okno v téže ose ve 2. patře je dvojité, jednokřídlé, osazené ve špaletě, dovnitř otevíravé. Vnější i vnitřní křídlo je vodorovnou příčlí členěné na dvě poloviny. Vnější křídlo se otevírá pomocí mosazných oliv, je osazené na zapuštěných závěsech se zaoblenými kužely na koncích. Vnitřní křídlo se uzavírá pomocí dvou obrtlíků, je osazené na zapuštěných závěsech se zaoblenými konci. Okno ve střední ose v 1. patře je dvojité, čtyřkřídlé, s profilovaným poutcem v horní třetině, osazené ve špaletě, dovnitř otevíravé. Spodní křídla vnějšího okna jsou vodorovnou příčlí členěna na dvě poloviny. Okenní křídla mají rozvoru ovládanou mosaznými olivami, osazená jsou na zapuštěných závěsech se zaoblenými kužely na koncích. Okno ve střední ose v 2. patře je dvojité, jednokřídlé, osazené ve špaletě, dovnitř otevíravé. Příčlemi ve tvaru řeckého kříže jsou obě křídla členěna na čtyři shodně velké části. Obě křídla se otevírají pomocí mosazných oliv, vnitřní křídlo je zavěšené na třech zapuštěných závěsech se zaoblenými konci, vzhled závěsů vnějšího křídla nebylo možno ověřit. Okno v krajní ose od severu v 1. patře je vzhledově totožné s oknem v sousední (střední) ose v témže podlaží, s tím rozdílem, že jeho vnější spodní křídla nemají žádnou příčli. Před všemi okny s výjimkou okna ve střední ose 2. patra jsou ve špaletách osazeny jednoduché pravoúhlé mříže. Okenní otvory v 1. patře jsou rámovány úzkými šambránami s lištou po vnějším obvodu, na kterou navazuje čtvrtobloun. Nad šambránou je suprafenestra – vlys, tvoří ji obdélné pole s vpadlým obdélníkem rámovaným profilovanou lištou. Nad suprafenestrou je přímá nadokenní římsa. Šambrána a suprafenestra kolem okenního otvoru v krajní ose od jihu nemá jižní svislou část, která „zabíhá“ do tělesa

komínu. Okenní otvory a okenní nika ve 2. patře jsou rámovány šambránou s profilovanou lištou po vnějším obvodu a s uchy v horních rozích. I zde šambrána kolem otvoru v krajní jižní ose jakoby zabíhá pod těleso komína, tzn. není ukončená.

S výjimkou výše uvedených šambrán není průčelí nijak vertikalizováno. Horizontálně ho člení soklová římsa těsně u paty stěny, na obou okrajích s odsazenými oblouny. Dále průběžná podokenní římsa u oken v 1. patře, v úrovni prvního patra rytá pásová rustika. Mezi okenními otvory v 1. patře je v úrovni jejich záklenků vodorovný hladký vystupující pás. Úzká průběžná podokenní římsa u oken ve 2. patře je podložena plochým vlysem a architrávem, jež jsou od sebe odděleny úzkou pravoúhlou lištou. Tato římsa probíhá i na těleso komína. V plochách mezi okenními otvory v 2. patře jsou vpadlá obdélná „kazetová“ pole rámovaná po obvodu bohatě profilovanou lištou, na kterou navazuje vpadlý pás, z kterého vystupuje hladké obdélné centrální pole. Takto pojednaná pole jsou i na jihovýchodní a severovýchodní stěně komína. Průčelí je ukončené korunní římsou v římsko-korintském řádu vč. zubořezu. Pod římsou probíhá v místě vlysu úzký pás mezi profilovanými lištami. I římsa s „vlysem“ je provedena na tělesu komína.

Jihozápadní průčelí jihozápadního křídla

Průčelí má v přízemí dvě okenní osy v nepravidelném rytmu, jinak je zcela bez otvorů.

Okenní otvory jsou obdélné na výšku, okna v nich jsou dřevěná, zdvojená, dvoukřídlá, dovnitř otevíravá. Křídla jsou osazena na zapuštěných závěsech se zaoblenými konci, otvírají se pomocí rozvor ovládaných olivami.

Jediné architektonické členění fasády tohoto průčelí tvoří profilovaná korunní římsa a vpadlý úzký lizénový rámec po celém obvodu průčelí z hlazené omítky, který rámuje vnitřní plochu z hrubě nahazovaných omítek.

Severozápadní průčelí jihovýchodního křídla

Jihovýchodní křídlo je pouze přízemní s rovnou pochozí střechou - terasou. Na severozápadním okraji se nachází kuželková balustráda.

Severozápadní průčelí je řešeno přísně osově. Má čtyři okenní osy, ve střední části je za arkádou tvořenou třemi plnými oblouky na sloupech a polopilířích u stěn salla terrena obdélného půdorysu. Dva okenní otvory jsou na okrajích zadní stěny sally terreny, mezi nimi je slepá arkáda s kašnou.

V obou bočních stěnách sally terreny jsou vstupní otvory do křídla. Jsou obdélné, rámované kamenným ostěním s profilovanou lištou po obvodu, profil se u soklu pravoúhle (směrem k otvoru) lomí. Nad ostěním je přímá nadpražní římsa. Dveře v otvorech jsou dřevěné, jednokřídlé, rámové, vlysy ve tvaru řeckého kříže členěné na čtyři shodně velká na výšku obdélná pole. Pole jsou vyplněna vodorovně kladenými překrývajícími se (žaluziově) palubkami. Dveře v jihozápadní boční stěně jsou zavěšené na vnějších závěsech ve tvaru T, křížení vodorovného a svislého pásu je kryté kruhovým plechovým terčem. Stěžež je na spodním i horním konci zdobena ve tvaru cibulové kupole, svislá část závěsu je na obou koncích zdobena konvexní šipkou. Kliky se štítkem jsou kovové, novodobé. Dveře v severovýchodní boční stěně jsou zavěšeny na vnějších pásových závěsech na koncích konkávně probraných a zaoblených. Otvory pro šrouby jsou zvýrazněny velkými kruhovými podložkami. Mezi dvěma středními je vystupující nápis, identifikovat z něj lze ... *in Wien*. Stěžež je podložena železným štítkem na obou koncích s karnýzovým obloukem, čep zakončuje kulička, pod ní je velký prstenec.

Okenní otvory jsou obdélné na výšku, jsou shodně veliké ve všech osách. Okna v nich jsou dřevěná, dvojítá, jednokřídlá, dovnitř otevíravá, špaletová. Příčle ve tvaru řeckého kříže člení křídla na čtyři shodně velké části. Okna jsou zavěšená na zapuštěných závěsech, křídla se otevírají pomocí mosazných oliv. Před okny jsou ve špaletě osazeny mříže zdobené volutově stáčenými tenkými pásy. Okenní otvory jsou rámovány štukovou šambránou s profilovanou lištou po obvodu a uchy v horních rozích. Šambrána se na bocích směrem dolů mírně rozšiřuje. Na spodní straně otvorů se nachází hranolová kamenná parapetní deska – podokenní římsa. V její čelní straně je vpadlé obdélné pole rámované dvakrát odstupněnou lištou. Těsně nad šambránou se nachází nízká přímá nadokenní římsa, odspoda jí tvoří sima, na kterou za jedním pravoúhlým odstupněním navazuje kyma.

Fasáda je po stranách sally terreny rytmizována střídáním užších a širších polí oddělených od sebe pilastry. V obou částech jsou tři pole, širší je střední, je v něm okenní otvor a pod pilastry podtažena slepá arkáda. Zadní stěna sally terreny je vertikálně členěna rovněž na tři pole, avšak zde shodně široká. Kromě bočních stěn

je vymezují pilastry s patkou a hladkým hranolovým dříkem přerušným v místě okenních záklenků vystupujícím kvádrem (prstencem) navazujícím na vodorovný pás obíhající celou plochu sally terreny i zbývajících částí průčelí. Kvádr je zdoben vpadlým obdélným polem rámovaným profilovanou lištou. Slepou arkádu v salla terreně rámuje archivolta na vnější straně zdobená profilovanou lištou. Kašnu tvoří kamenná, půdorysně obdélná mísa, do které vytékala voda chrličem ve zdi. Chrlič tvoří zřejmě sádrový kruhový medailón. Na jeho spodním okraji je hlava ryby s otevřenou tlamou, nad ní putti se zvednutou rukou, který částečně přesahuje přes okraje medailónu.

Pilastry vně sally terreny mají patku (plintus – spira – trochilus – torus na spodní i horní straně s prstenci), jejich hranolový dřík je zhruba v horní třetině (v místě okenních záklenků) přerušen výše zmíněným pásem s vpadlými obdélnými poli. Nad pásem je dřík zdoben vpadlým obdélným polem rámovaným štukovou profilovanou lištou, pod ním je dřík hladký. Hlavice pilastrů je součástí kamenné korunní římsy, zalamují ji. Podložená slepá arkáda má pilastry rovněž s totožnou patkou, hladkým hranolovým dříkem a římsko-korintskou hlavicí, která je totožná s hlavicí polopilířů při bočních stěnách sally terreny a obou sloupů arkády sally terreny. Sloupy mají rovněž patku, válcový dřík s mírnou entazí a uvedenou hlavicí. Archivolty slepých i otevřených arkád jsou po vnějším obvodu rámovány profilovanou lištou. Cvikly jsou po obvodu rámovány štukovými pásy, pole jimi vymezené je rámované profilovanou lištou a zdobené věnci se stuhami. V plochách po stranách slepých arkádových polí jsou nad i pod dělícím pásem vpadlá obdélná pole rámovaná lištou.

V místech, kde se zalamuje korunní římsa, navazují na ní sloupky čtvercového půdorysu, v polích mezi nimi jsou balustry kryté parapetní deskou. Sloupky mají čelní a zadní stranu zdobenou vpadlým obdélným polem s lištou po obvodu. Sloupky jsou z betonu, kuželky jsou keramické, parapetní desky kamenné.

Interiér

(Poznámka ke struktuře popisu:

Velká rozloha objektu a poměrně velká variabilita jeho dispozičního řešení v jednotlivých podlažích a křídlech znamená, že srozumitelnost a přehlednost popisu při pojmenovávání jednotlivých prostor pouze za pomoci termínů příčný trakt, podélný trakt a orientace dle světových stran by byla nevelká, byť jde v zásadě o jediný správný postup. Pro lepší orientaci zejména náhodných čtenářů je proto přistoupeno při popisu interiéru k číslování místností převzatém z posledního zaměření objektu, půdorysy s čísly místností jsou otištěny před popisem jednotlivých podlaží.

Popis je strukturován - nejprve se věnuje podlaze, následně stropu a pak stěnám, je-li jejich povrchová úprava stěn v celé místnosti shodná, je popsána pro celou místnost. Toto strukturování má za cíl pokud možno neopominout žádnou jednotlivost, v rámci určitého zjednodušení a zpřehlednění však není účelné provádět popis výplní otvorů s maximální možnou podrobností, neboť v té je proveden v soupisu prvků, který je nedílnou součástí této etapy průzkumu objektu, navíc některé výplně otvorů byly již popsány v popisu exteriéru.)

Dispozice

Dispozice objektu je poměrně složitá a několika větami ji lze charakterizovat pouze za předpokladu abstrahování od výjimek, které jsou koncentrovány zejména do rohů objektu, kam jsou mj. situovány vstupy do objektu, průjezd na nádvoří, stáj atd.

Suterén:

Podsklepená je pouze převažující část severovýchodního křídla (bez stáje) a zhruba polovina severozápadního křídla.

- severozápadní křídlo: podélný dvoutrakt, střední část jihovýchodní traktu je v místě vertikálního komunikačního uzlu dále podélně traktována; severozápadní trakt je příčně dvoutraktový;
- severovýchodní křídlo: podélný čtyřtrakt, hlavním komunikačním horizontálním i vertikálním uzlem je úzký druhý trakt od severu.

Přízemí:

- severozápadní křídlo: podélný trojtrakt, střední trakt je nejužší a slouží jako horizontální komunikační prvek, oba krajní podélné trakty jsou dále příčně traktovány;
- severovýchodní křídlo: podélný trojtrakt, střední – komunikační trakt – má různou šířku, v západní polovině je širší a nachází se v něm dva vertikální komunikační uzly; jihozápadní trakt tvoří podloubí, přerušené v místě rizalitu místností čtvercového půdorysu, jež zároveň zužuje střední komunikační trakt;
- jihozápadní křídlo: podélný dvojtrakt, užší trakt – severovýchodní – tvoří podloubí, jihozápadní trakt je dále příčně traktován;
- jihovýchodní křídlo: podélný jednotrakt, příčně traktovaný, ve střední části je do něj „vlozena“ salla terrena, je zde tedy dvojtrakt.

První patro:

- severozápadní křídlo: podélný trojtrakt, střední trakt je nejužší a slouží jako horizontální komunikační prvek, oba krajní podélné trakty jsou dále individuálně příčně traktovány;
- severovýchodní křídlo: v západní polovině podélný trojtrakt, ve východní (od dvorního rizalitu) podélný dvojtrakt, obě části dále příčně traktovány;
- jihozápadní křídlo: podélný dvojtrakt, jihozápadní trakt je výrazně užší – komunikační, severovýchodní trakt je dále příčně traktován.

Druhé patro – mezanin:

- severozápadní křídlo: podélný trojtrakt, jihovýchodní trakt je dále v severní polovině podélně dvoutraktový, v krajním traktu od východu je vertikální komunikační uzel; s výjimkou středního traktu jsou zbývající dále příčně traktovány;
- severovýchodní křídlo: podélný dvoutrakt, ve střední části jihozápadního traktu je v místě vertikálního komunikačního uzlu přidán další podélný trakt;
- jihozápadní křídlo: podélný dvojtrakt, jihozápadní trakt je výrazně užší – komunikační, na dvou místech přerušeny světlíky obdélného půdorysu, severovýchodní trakt je dále příčně traktován.

První místností po sestupu ze schodiště je místnost č. **0.15** obdélného půdorysu. V otvoru ze schodiště je osazena železná zárubeň a v ní železné jednokřídlé dveře se zaoblenými rohy. Dveře se uzavírají pomocí železné páky, jsou zavěšené na navařených závěsech se zaoblenými konci. Uprostřed dveří je velký na výšku obdélný otvor krytý navařenou železnou mříží. Na podlaze jsou položeny žulové desky rozměrů 44x82 cm. Místnost je zaklenuta valenou cihelnou klenbou s pětibokými výsečemi nad vstupy v bočních stěnách. Stěny a klenby jsou omítnuté

hlazenou bílenou omítkou. I všechny další tři dveřní otvory v místnosti jsou obdélné. V jihovýchodní stěně je v místě nasazení klenby na šířku obdélný velmi hluboký okenní otvor, jeho horní stranu kryjí žulové překlady, boční stěny špalety jsou cihelné, omítnuté stříkanou omítkou. Otvor je na konci špalety druhotně zazděn cihlami klasického formátu. Pod tímto otvorem se nachází na šířku obdélná poměrně hluboká nika s cihelnou podestou. Při jižní boční stěně niky jsou nad sebou dva čepy – stěžeje pro osazení dvířek, na protilehlé straně je uprostřed výšky niky protikus pro uchycení petlice. Nika má kamenný překlad ze dvou za sebou položených žulových bloků, mezi nimi je drobná mezera.

Otvorem rámovaným kamenným ostěním s hladkou plochou lištou po obvodu na vnější straně (v místnosti 0.15) se vstupuje do místnosti č. **0.17**, která nemá žádné další dveřní otvory. V polodrážce ostění je druhotně vložena železná zárubeň a do ní jsou osazeny jednokřídlé železné dveře se zaoblenými rohy, uzavírané pomocí pák osazených ve „svlacích“ v horní a spodní části dveří. Dveře se přitahují pomocí železného madla. Ve výši očí je centrálně umístěn nevelký kruhový průzor. Podlahu místnosti tvoří kombinace velkých žulových obdélných desek a cihel klasického formátu. Prostora je zastropená třemi do travers sklenutými segmentovými valenými cihelnými klenbami s vrcholnicemi kolnými k hlavnímu (severozápadnímu) průčelí. Stěny a strop jsou omítnuty hlazenými bílými omítkami. V severozápadní stěně jsou tři okenní otvory se segmentovým záklenkem, krajní otvory jsou druhotně zazděny, ve středním je na šířku obdélné dvoukřídlé jednoduché okno. Segmentové záklenky částečně zabíhají nad čela klenebních polí. V severním koutě místnosti je druhotně vložena malá místnost obdélného půdorysu přístupná obdélným otvorem s dřevěnou zárubní, z cihelného omítaného zdiva.

Sousední prostora **0.16** při severozápadním průčelí severně od místnosti č. 0.17 je přístupná z místnosti č. 0.15. Otvor do ní je obdélný, rámovaný pískovcovým ostěním s hladkou plochou lištou po obvodu z vnější strany (z místnosti 0.15). Otvor je na severní straně druhotně zúžen cihelnou zazdívkou. Dveře jsou totožné s dveřmi do místnosti 0.17. Na podlaze jsou velké žulové kvádry. Místnost je zastropená valenou klenbou s nepravidelnou výsečí nad vstupem, vrcholnice klenby je podélná s hlavním – severozápadním - průčelím. V severovýchodním čele klenby jsou vedle sebe dva zazděné otvory směrem vzhůru zabíhající za čelo klenby. Otvory mají výrazně stoupající bankál. Okenní větrací otvor – obdélný na šířku s přímým záklenkem – je v severozápadní stěně místnosti. Stěny i klenba jsou omítnuty

hlazenou bílenou omítkou. Zdivo v severozápadní stěně je smíšené z nepravidelných žulových bloků a cihel a jejich zlomků klasického formátu. V západním koutě místnosti je druhotně vložena malá místnost z cihelného omítaného zdiva obdélného půdorysu přístupná obdélným otvorem s dřevěnou zárubní.

Místnost č. **0.13** je přístupná obdélným otvorem v severovýchodní stěně místnosti č. 0.15, sestupuje se do ní po dvou žulových schodech, má obdélný půdorys. Otvor je ohraničen pískovcovou zárubní s hladkou plochou lištou po obvodu na vnější straně (v místnosti 0.15). Špaleta za ostěním je se segmentovým záklenkem. Otvor je na západní straně druhotně zúžen cihelnou zazdívkou. V zúženém otvoru jsou osazeny v železné zárubni dveře shodné s dveřmi v otvorech do místností č. 0.16 a 0.17. Další dveřní otvor je v jihovýchodní čelní stěně. Na podlaze jsou položeny velké žulové obdélné bloky, v některých částech pod nimi vedou cihelné kanálky. Prostora je zaklenutá valenou klenbou s vrcholnicí kolmou k hlavnímu – severozápadnímu – průčelí. Nad vstupem je provedena výseč nepravidelného průběhu. V severovýchodní boční stěně je v místě patky klenby do klenby proveden na šířku obdélný okenní větrací otvor s přímým záklenkem, dnes druhotně zazděný – zazdívka je omítnutá. Stěny a klenba jsou rovněž omítnuty hlazenou bílenou omítkou.

Zhruba do čtvrtiny původní velikosti prostory při jižním koutu je druhotně vestavěna místnost č. **0.14** přístupná obdélným otvorem s dřevěnou zárubní v její severozápadní stěně.

Výše zmíněným otvorem v čelní stěně místnosti č. 0.13 se vstupuje do úzké obdélné prostory – chodby – č. **0.12**. Do špalety se segmentovým záklenkem je na její vnější straně (líc stěny místnosti č. 0.12) vloženo obdélné pískovcové ostění s polodrážkou ve směru do špalety, jinak zcela hladké. V otvoru nejsou osazeny žádné dveře. Podlahu tvoří žulové velké kvádry. Chodba je zastropena šesti nestejně širokými poli valených segmentových kleneb oddělených poměrně výrazně vystupujícími klenebními, rovněž cihelnými, segmentovými pasy. V prvním, třetím a pátém poli od západu jsou ve vrcholu klenebních polí obdélné otvory, druhotně zazděné. Stěny i klenby jsou omítnuté hlazenou bílenou omítkou. V jižním koutě je druhotně vezděna malá místnost přístupná obdélným otvorem s dřevěnou zárubní. Místnost je omítnutá, zděná z dutých cihel.

Při východním koutu místnosti 0.12 je v severovýchodní boční stěně obdélný dveřní otvor, kterým se vstupuje do nevelké prostory č. **0.10**, která má téměř

čtvercový půdorys. Na otvor navazuje širší špaleta se segmentovým záklenkem. Další obdélné dveřní otvory jsou jeden v protilehlé (severovýchodní) čelní stěně a v jihovýchodní boční stěně. Ve všech třech otvorech jsou železné zárubně a v nich jsou na navařených závěsech se zaoblenými konci osazené železné jednokřídlé dveře se zaoblenými rohy uzavírané pomocí pák osazených ve „svlacích“ v horní a spodní části dveří. Dveře se přitahují pomocí železného madla. Ve výši očí je centrálně umístěn nevelký kruhový průzor. Na podlaze jsou velké žulové obdélné kvádry. Místnost je zastropená cihelnou valenou segmentovou klenbou s vrcholnicí podélnou s hlavním – severozápadním – průčelím. Klenba je omítnutá hlazenou bílenou omítkou. Stěny jsou ze smíšeného žulovo – cihelného zdiva – výrazně větší je převaha cihel. Zdivo je omítnuté hlazenou bílenou omítkou.

Otvorem v boční jihovýchodní stěně se z místnosti č. 0.10 vstupuje do poměrně velké prostory č. **0.11** téměř čtvercového půdorysu. Dveře viz popis v místnosti č. 0.10. Na podlaze jsou velké obdélné žulové kvádry. V blízkosti centrálního pilíře je železným poklopem osazeným v polodrážce vytesané do kvádrů krytý otvor, v něm je cihelný kanálek a v něm široká měděná trubka – rozvod vody. Místnost je zastropena dvěma poli cihelných segmentových valených kleneb sklenutých do cihelných segmentových pasů, jež jsou opřeny do obvodových zdí a centrálního cihelného pilíře čtvercového průřezu. Klenby i stěny jsou omítnuté hlazenou bílenou omítkou. Hrany pilíře mají v omítce provedené úzké okosení s výběhy cca 30 cm pod vrcholem pilíře. V jižní polovině jihovýchodní stěny je těsně pod vrcholem klenby na šířku obdélný okenní otvor. V jeho špaletě je osazena mříž tvořená rámem z dutých profilů čtvercového průřezu, do kterého jsou svisle osazeny pruty kruhového průřezu. Ve vnitřním líci je osazen železný rám a v něm jednokřídlá okenice z masivního plechu. Pod otvorem jsou do zdiva osazeny železné stupně z prutů ohýbaných do tvaru U. Uprostřed severovýchodní stěny je mělká velká nika, její segmentový záklenek má vrchol těsně pod patou klenby. V jižním koutě místnosti je druhotně vezděna malá místnost přístupná obdélným otvorem s dřevěnou zárubní. Místnost je omítnutá, zděná z dutých cihel.

Otvorem v čelní severovýchodní stěně se z místnosti č. 0.10 vstupuje do úzké chodby č. **0.07** obdélného půdorysu. Dveře v otvoru viz popis místnosti č. 0.10. Na podlaze jsou velké obdélné žulové kvádry, při vstupu do místnosti č. 0.02 je v podlaze čtvercový otvor krytý železným poklopem, v otvoru zanesený a destruovaný cihelný kanálek. Chodba je zastropena cihelnou valenou segmentovou

klenbou s vrcholnicí kolmou k hlavnímu - severozápadnímu - průčelí. Klenbu dělí na dva nestejně dlouhé díly cihelný segmentový pas – západní díl je výrazně kratší než východní. Pas je opřen do severovýchodní stěny, na protilehlé straně do mělkého přízedního pilíře. Stěny jsou cihelné, klenba i stěny jsou omítnuté na hrubo hlazenou bílenou omítkou. V jihozápadní stěně je patrná zazdívka velkého dveřního otvoru se segmentovým záklenkem (viz místnost č. 0.11). Ve spodní části severovýchodní stěny je šest kameninových dvířek pro vybírání sazí z komínů. V čelní severozápadní stěně je dveřní otvor se segmentovým záklenkem na spodní podestu schodiště do přízemí (č. 0.09), v jeho špaletě je osazen železný rám a v něm jsou jednokřídlé mřížové dveře svařené z kolmo kladených železných dutých tyčí čtvercového průřezu.

V čelní jihovýchodní stěně je přes celou šířku stěny proveden obdélný dveřní otvor do místnosti č. **0.08** rámovaný obdélnou pískovcovou zárubní s polodrážkou na straně do místnosti č.0.08. Jde o poměrně úzký prostor na obdélném půdorysu, podlahu tvoří i zde velké obdélné žulové kvádry. Zastropen je cihelnou valenou segmentovou klenbou s vrcholnicí podélnou s hlavním – severozápadním – průčelím. S výjimkou jihovýchodní stěny jsou ostatní cihelné, jihovýchodní je zděná z žulových bloků. Stěny a klenba jsou omítnuté na hrubo hlazenou bílenou omítkou. V jihozápadním čele klenby je obdélný větrací otvor zabíhající za líc klenby, bankál strmě stoupá. V jihovýchodní stěně je těsně u východního koutu kamenné zdivo ve spodní polovině nahrazeno cihelnou vyzdívkou.

V severovýchodní stěně chodby 0.07 je při jejím severním koutu dveřní otvor do další chodby **0.02**. V otvoru se segmentovým záklenkem je na straně chodby 0.07 osazeno pískovcové obdélné neprofilované ostění. V něm jsou osazeny dvoukřídlé železné dveře – svařený rám z plochých pásů je pobit plechy. Křídla jsou asymetricky široká, užší křídlo má horní i spodní železnou zástrč. Chodba má na podlaze velké obdélné žulové kvádry. V západním koutě a západně od otvoru do místnosti č. 0.06 jsou v podlaze čtvercové otvory kryté plechovými deskami, v otvorech jsou cihelné kanálky. Strop tvoří čtyři na sebe navazující pole cihelných segmentových valených kleneb s vrcholnicemi kolmými k hlavnímu – severozápadnímu – průčelí. Pole ve východní části je zhruba trojnásobně dlouhé než ostatní. Pole jsou od sebe oddělena cihelnými pasy, které se na severovýchodní straně opírají do cihelných pilířů, na jihozápadní straně do cihelných přízedních polopilířů. Boční jihozápadní stěna a pilíře na severovýchodní straně jsou převážně

cihelné, čelní severozápadní stěna je zděná ze smíšeného zdiva s převahou žulových bloků. Stěny a pilíře jsou omítnuté na hrubo hlazenou bílenou omítkou.

Chodba č. 0.02 nemá čelní jihovýchodní stěnu, za cihelným segmentovým pasem navazuje schodiště č. **0.01**. To je jednoramenné, přímé. Schodišťové stupně jsou z neprofilovaných žulových kvádrů. Prostor schodiště je zastropen cihelnou valenou segmentovou klenbou. Stěny jsou v převážné části cihelné, pod širokým cihelným pasem na spodním okraji schodiště jsou z žulových bloků. Stěny jsou omítnuty hlazenou vápennou omítkou s modrošedým vápenným nátěrem. Schodiště ústí do průjezdu dveřním otvorem se segmentovým záklenkem s novodobou mříží. Otvor je přes celou šířku schodiště.

Severovýchodně od schodiště se nalézá místnost č. **0.03** téměř čtvercového půdorysu. Je přístupná širokým průchodem zakončeným segmentovým pasem v severozápadní stěně. V průchodu nejsou a nikdy nebyly dveře. Podlahu tvoří velké žulové obdélné desky. Strop tvoří cihelná segmentová valená klenba s vrcholnicí kolmou k hlavnímu – severozápadnímu – průčelí. Severovýchodní a jihovýchodní stěna jsou zděné z žulových bloků, jihozápadní je převážně cihelná. Stěny jsou omítané na hrubo hlazenou omítkou. V jihozápadní stěně jsou dvě shodně velké niky zakončené segmentovými cihelnými záklenky. V severovýchodní stěně je zhruba uprostřed velká nika sahající až k podlaze a zakončená segmentovým cihelným záklenkem. Záklenek je pouze v čelní polovině niky, v polovině přiléhající k zadní stěně je místo záklenku otvor vedoucí k na šířku obdélnému otvoru v soklu přízemí severovýchodního průčelí severovýchodního křídla. V západní části špalety niky je u paty zdiva opracovaný pískovcový kvádr – zřejmě druhotně použitý prvek z předchozí stavby.

Severozápadním směrem navazuje na místnost č. 0.03 prostora č. **0.19** téměř čtvercového půdorysu. Průchod viz místnost č. 0.03. Její podlahu tvoří velké žulové obdélné desky, stropem je jedno pole cihelné segmentové valené klenby s vrcholnicí kolmou k hlavnímu – severozápadnímu – průčelí. Na jihozápadní straně je klenba opřená do segmentového cihelného pasu, pod nímž je na celou šířku stěny průchod do chodby č. 0.02. Stěny jsou omítnuté na hrubo hlazenou omítkou, převážně cihelné, špaleta niky – větracího otvoru – je zděná z žulových bloků. V severovýchodní stěně je zhruba uprostřed velká nika vzhledově shodná s nikou v místnosti č. 0.03 (viz).

Prostora č. **0.04** je rozměrově a vzhledově totožná s místností č. 0.19, na kterou navazuje severozápadním směrem s tím rozdílem, že vstup do ní je možný pouze z chodby č. 0.02 širokým otvorem s cihelným segmentovým pasem. V otvoru je dřevěná plaňková výplň, uprostřed s jednokřídlými plaňkovými dveřmi.

Severozápadním směrem navazující prostoru č. **0.05** tvoří čtyři na sebe navazující moduly téměř čtvercového půdorysu oddělené cihelnými segmentovými pasy. Na podlaze jsou opět velké žulové obdélné desky. Místnost je zaklenuta čtyřmi poli cihelných valených segmentových kleneb s vrcholnicemi kolmými k hlavnímu - severozápadnímu – průčelí. Jednotlivá pole jsou oddělena cihelnými segmentovými pasy opřeny na jihozápadní straně do cihelných pilířů obdélného průřezu, na severovýchodní straně do cihelných polopilířů. Pilíře na jihozápadní straně jsou rozepřeny rovněž cihelnými segmentovými pasy. Pod nimi oddělují místnost č. 0.05 od chodby č. 0.02 ve třech polích od východu pouze dřevěné plaňkové výplně s plaňkovými dveřmi, v krajním poli od západu je cihelná příčka. Pilíře a čelní jihovýchodní stěna jsou z cihelného zdiva, ostatní zdivo ze smíšeného zdiva s převahou žulových bloků, polopilíře jsou naopak s převahou cihel. V polopilíři mezi prvním a druhým polem od východu je při patě zdiva opracovaný pískovcový kvádr, velmi pravděpodobně druhotně použitý. Klenby i stěny jsou omítané na hrubo hlazenou omítkou, natřené šedomodrým vápenným nátěrem dochovaným ve fragmentech. Niky ústící do větracích otvorů v severovýchodní stěně jsou ve třech polích od východu, v krajním západním není. Nika v druhém poli od západu je výrazně hlubší než zbývající dvě. V severovýchodní stěně krajního pole od západu je zhruba v polovině výšky mírně západně od středu pod žulovým překladem cihlami zazděný nevelký čtvercový otvor (cca 40 x 40 cm).

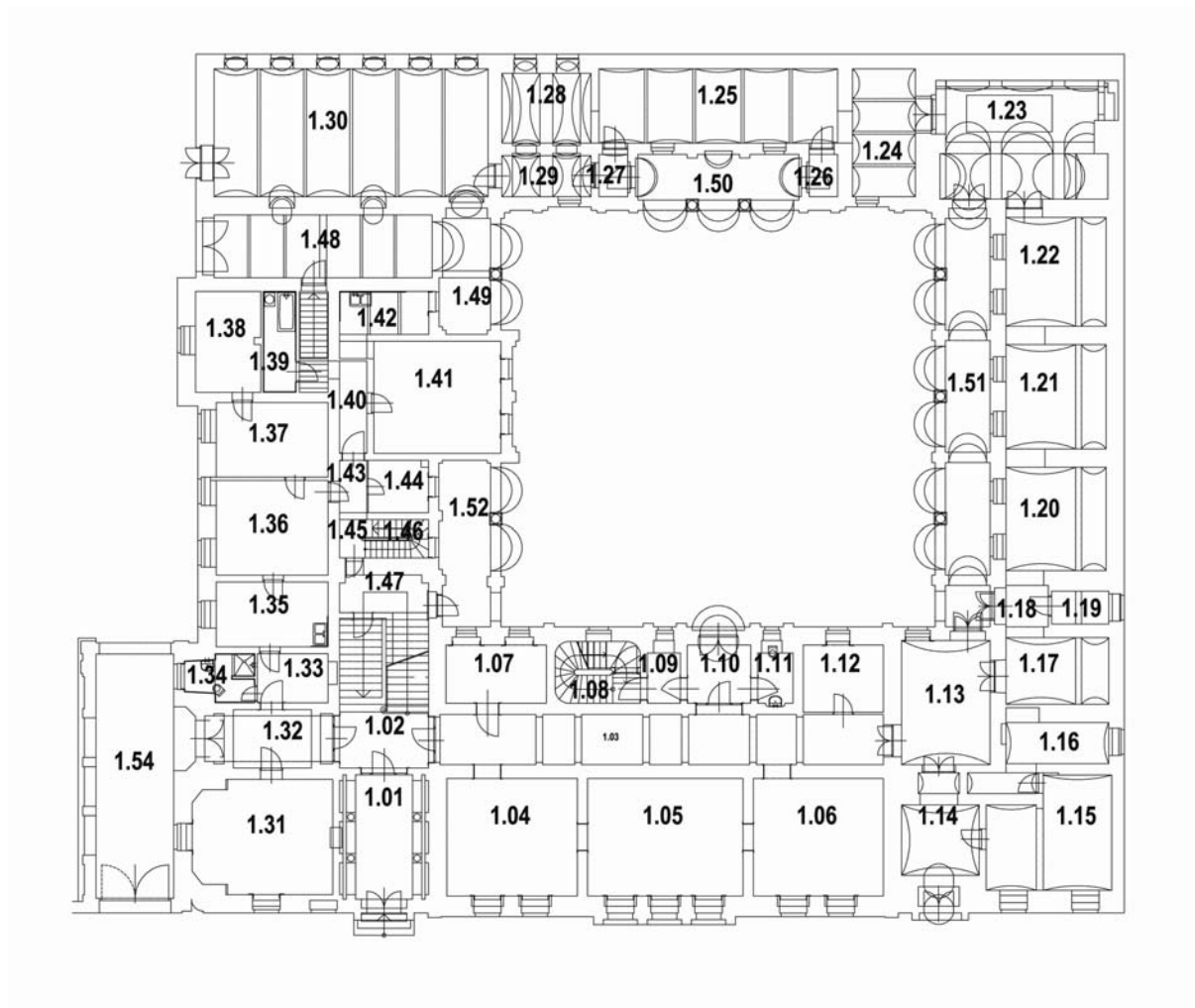
Z chodby č. 0.02 se velkým otvorem se segmentovým záklenkem, který se nachází v jihozápadní boční stěně, v její západní polovině, blíže středu, vstupuje do velké místnosti č. **0.06** obdélného půdorysu. V otvoru nejsou žádné dveře ani výplň. Na podlaze jsou velké obdélné žulové desky v kombinaci s cementovým potěrem. Místnost je zaklenutá cihelnou valenou segmentovou klenbou s vrcholnicí kolmou k hlavnímu – severozápadnímu – průčelí, která je zhruba uprostřed místnosti v západní části o cca 20-25 cm snižená. Stěny jsou ze smíšeného žulovo – cihelného zdiva, stěny i klenba jsou omítnuté na hrubo hlazenou omítkou. Ve východní polovině je při jihozápadní stěně velké zděné topeniště pro teplovzdušné vytápění celého objektu. Topeniště je z režného zdiva, má řadu kruhových

příkládacích otvorů s kruhovými železnými dvířky. V jeho horní části je kruhovým otvorem vyveden severovýchodním směrem velký kouřovod ústící do komínového tělesa vloženého (zřejmě druhotně) do východního kouta místnosti. V severozápadní čelní stěně je ve výši cca 180 cm nad podlahou, 130 cm od severního koutu místnosti na šířku obdélný otvor (28x50 cm), který dále pokračuje stejně širokým kanálem krytým žulovými deskami, boční stěny jsou z počátku cihelné, hlouběji v otvoru rovněž žulové. Kanál se stáčí severním směrem.

Rozměry některých cihel použitých v suterénu:

- v klenebních pasech – 28x14,5x7 cm;
- v pilířích – 28-29x13,5-14x7 cm;
- v zazdívce pod klenebním pasem mezi místností č. 0.05 a chodbou 0.02 – 27x7x? cm.

Přízemí

V současnosti je hlavní vstup do objektu dveřním otvorem v třetí ose od severu. Vstupuje se jím do vestibulu č. **1.01**, který má obdélný půdorys. Dveře viz popis exteriér – severozápadní průčelí severozápadního křídla. Na podlaze je položena keramická čtvercová dlažba (17 x 17 cm). Těsně za vstupními dveřmi je v dlažbě provedený nápis SALVE. Po obvodu rámuje podlahu meandr vytvořený z obdélných dlaždic (11 x 17 cm), uvnitř jím vytvořeného obdélného pole je centrálně situovaný ozdobný motiv, kolem něj jsou geometricko – rostlinné obrazce složené vždy ze čtyř různých typů dlaždic. Také centrální motiv je kombinací geometrických a rostlinných tvarů. Strop je trámový. Trámy jsou příčně i podélně osazeny na polopilířích obdélného průřezu, v rozích čvrtpilířích a sloupech kruhového průřezu představených těsně před boční (delší) stěny vestibulu. Na obou stranách jsou symetricky osazeny dva sloupy. Vzniká tak celkem devět obdélných polí stropu, střední tři jsou výrazně širší než zbývajících šest krajních. Trámy jsou omítané,

vpadá obdélná pole rovněž. Spodní strany trámů jsou zdobeny vpadlými obdélnými poli rámovanými profilovanou lištou. Polopilíře mají podstavec stojící na plintě, na kterou navazuje nosná sima, kterou půlobloun odděluje od dříku podstavce. Na dřík navazuje odstupněná ukončovací sima se sklopenou horní stranou. V čelní straně podstavce je vpadlé obdélné pole rámované profilovanou lištou. Patku polopilíře tvoří torus, na který navazuje trochilus s lomenými hranami na spodním i horním přechodu. Na trochilus navazuje nižší a poněkud užší další torus, na který navazuje převodka se spodní lomenou hranou. Dřík je zhruba ve spodní čtvrtině hladký následně je jeho čelní strana zdobena kanelurami. Spodní a horní část dříku od sebe odděluje prstenec odspoda tvořený prutem z půloblounu, na který navazuje kyma s malovaným vejcovcem se spodní poměrně výraznou lomenou hranou a užší trochilus se spodní i horní lomenou hranou. Prstenec ukončuje další půloblounový prut. V horní části dříku je nízký prstenec z půloblounu, v ploše nad ním jsou na čelní straně vedle sebe tři rozety, na bočních stranách po jedné, dřík ukončuje půloblounový prut. Hlavici tvoří dvě lesbická kyma oddělená půloblounovým prutem, horní kyma je širší. Vrchní kyma překrývá poměrně vysoký abakus, na horním okraji s pravoúhlou lištou – prutem – jde o mírně modifikovanou formu iónské antové hlavice. Sloupy mají rovněž podstavec s patkou a hlavicí, patku, dřík ve dvou podobách – hladké ve spodní čtvrtině a kanelované ve zbývajících horní části – oddělený prstencem a hlavici. Profilace všech prvků je shodná s profilací na polopilířích, odlišná je pouze hlavice. Ta je provedena v mírně modifikovaném římsko-iónském řádu, kanalis mezi volutami není konkávní, v jeho středu je palmeta. Abakus je výrazně konkávně vybrán na všech stranách. Spodní čtvrtina dříku je zdobena malovanými ornamenty – na horním a spodním okraji je antemion, uprostřed je pás tvořený rozetami, v kruzích po obou stranách tohoto pásu opět obíhá antemion. Ve střední části severovýchodní stěny je na šířku obdélný okenní otvor do místnosti č. 1.31. Má tenkou dřevěnou parapetní desku, deštěnou špaletu a je rámován úzkým dřevěným profilovaným okřídílím. Dvě skleněné tabulky jsou posuvné, osazené v drážkách. V jihovýchodní čelní stěně je proveden široký obdélný dveřní otvor, zasahuje těsně pod strop. V otvoru jsou centrálně osazeny jednokřídlé dveře ohraničené po stranách pevnými výplněmi. V horní třetině je profilovaným poutcem oddělený prosklený světlík. Špaleta je deštěná, kazetová. Konstrukce dveří a výplní je rámová - ve spodní části (cca $\frac{1}{4}$ výšky) dveří je jedna na šířku obdélná

kazeta rámovaná profilovanou lištou s uchy ve všech rozích, úzkou neprofilovanou lištou je rámované i střední obdélné pole kazety. Nad kazetou je prosklená výplň.

Výše uvedeným otvorem se vstupuje do vestibulu č. **1.02** se schodištěm do patra. Vestibul má obdélný půdorys. Nástupní plocha před schodištěm a pod horním ramenem schodiště má dlažbu shodnou s dlažbou ve vestibulu č. 1.01, tzn. keramickou, čtvercovou s geometrickými a rostlinnými motivy, obdélný rám po obvodu plochy pod schodišťovým ramenem nemá meandr. Strop v této části tvoří rub schodišťového ramena – schodišťové stupně jsou mramorové, spodní strana je zešíkmená. Strop na nástupní podestě tvoří vpadlé obdélné pole s omítaným podhledem mezi omítanými trámy podepřenými polopilíři v rozích místnosti. Trámy mají spodní stranu zdobenou vpadlým polem rámovaným profilovanou lištou, přechod mezi nimi a vpadlým polem je zdoben dvakrát odstupněnou lištou – římsou. Stěny jsou omítané hlazenou omítkou s krycími nátěry. Severovýchodní a jihozápadní stěny nástupní podesty jsou prolomené na celou šíři a výšku obdélným otvorem, v němž jsou centrálně osazeny dveře s pevnými výplněmi po stranách a světlíkem nad poutcem. Vzhled celé dřevěné prosklené příčky s dveřmi odpovídá konstrukci v otvoru mezi vestibuly č. 1.01 a 1.02.

Otvorem v jihozápadní stěně se vstupuje do dlouhé chodby č. **1.03**, hlavního horizontálního komunikačního prvku v přízemí severozápadního křídla. Na podlaze je položen zátěžový koberec a pod ním jsou dřevěné parkety. Základní rastr tvoří kolmo kladené velké čtverce vyplněné čtyřmi čtverci – každý čtverec tvoří šest úzkých palubek, čtverce jsou vůči sobě kladeny kolmo. Strop tvoří obdélná pole nestejných rozměrů s omítaným podhledem s mírným fabiónem vytvořená pomocí přímých pasů opřených do polopilířů. Od stěn je oddělen korunní-nástěnnou římsou, tvořenou odstupněnou podbrádkou – lysis. Stěny jsou omítané hlazenou omítkou s krycími nátěry, svrchní je bílý.

Obdélným otvorem při severním okraji severozápadní stěny se vstupuje do místnosti č. **1.04**, která má téměř čtvercový půdorys. Otvor je rámován sádrovou šambránou s profilovanou lištou po vnějším obvodu a patkami, je bez dveří i závěsů pro ně. Na podlaze jsou položeny lakované parkety, základní rastr tvoří diagonálně kladené velké čtverce, v nichž jsou vloženy čtyři menší čtverce, každý je vytvořen z šesti úzkých palubek, vložené čtverce jsou kladeny vůči sobě kolmo. Místnost je plochostropá, strop je omítaný, zdobený bohatým štukovým dekorem. Od stěn je oddělen nástěnnou římsou se zubořezem. Uprostřed stropu je štuková rozeta,

kruhové medailóny jsou i v rozích, na ně navazují geometrické obrazce. Lišty vytvářející tyto obrazce jsou provedeny z perlovce, antemionu a dalších klasických ornamentů, výzdobou je zde i akantový rozvilinový pás. Stěny jsou omítané hlazenou omítkou s krycími nátěry, svrchní je bílý. V severozápadní stěně jsou dva okenní otvory s parapetem ustoupeným do špalety. Obdélné otvory jsou až k podlaze rámovány dřevěnou obložkou s profilovanou lištou na vnějším obvodu a patkami. V deštěném parapetu jsou vedle sebe tři obdélné kazety. Deštěná je i špaleta, nad parapetní deskou jsou ve špaletě rámové kloubové okenice s dvěma kazetovými obdélnými výplněmi nad sebou, jejichž výška odpovídá výšce okenních křídel. Nadpraží má deštění s jednou obdélnou kazetovou výplní. Okna – viz popis severozápadního průčelí severozápadního křídla.

Do místnosti č. **1.05** se vstupuje obdélným otvorem uprostřed jihozápadní stěny. Má obdélný půdorys. Otvor je rámován sádrovou šambránou s profilovanou lištou po vnějším obvodu a patkami, je bez dveří i závěsů pro ně. Podlaha je parketová, parkety jsou shodné s parketami v místnosti č. 1.04. Strop je dřevěný, kazetový. Kazety jsou čtvercové, ve výrazně vpadlých polích vytvořených diagonálně kladenými deštěnými trámy, rámované profilovanými lištami. Deštění trámů je na spodní hraně kryté neprofilovanými lištami. V křížení trámů je jejich spodní strana zdobena rozetami. Celý strop je bílený, nelze tak určit materiál kazet. Od stěn je strop oddělen mnohonásobně odstupněnou plochou nástěnnou- korunní římsou. Stěny jsou omítnuty hlazenou omítkou s krycími nátěry, svrchní je bílý. V severozápadní stěně jsou tři okenní otvory s parapetem ustoupeným do pravouhlé špalety. Obdélné otvory jsou až k podlaze rámovány dřevěnou obložkou s profilovanou lištou na vnějším obvodu a patkami. V deštěném parapetu jsou vedle sebe dvě čtvercové kazety. Deštěná je i špaleta, nad parapetní deskou jsou ve špaletě rámové kloubové okenice s dvěma páry kazetových obdélných výplní nad sebou, jejich výška odpovídá výšce okenních křídel. Nadpraží má deštění s dvěma úzkými obdélnými kazetovými výplněmi. Okna – viz popis severozápadního průčelí severozápadního křídla. Uprostřed jihovýchodní stěny je zazdívka obdélného dveřního otvoru.

Jihozápadním směrem navazuje místnost č. **1.06** přístupná centrálně umístěným otvorem v jihozápadní stěně. Otvor je rámován sádrovou šambránou s profilovanou lištou po vnějším obvodu a patkami, je bez dveří i závěsů pro ně. Podlaha je parketová, parkety jsou shodné s parketami v místnostech č. 1.04 a 1.05.

Místnost je plochostropá s omítaným rovným a hladkým podhledem. Po obvodu místnosti obíhá korunní- nástěnná plochá římsa s drobným zubořezem. Stěny jsou omítnuty hlazenou omítkou s krycími nátěry, svrchní je bílý. V severozápadní stěně jsou dva okenní otvory s parapetem ustoupeným do špalety. Obdélné otvory jsou až k podlaze rámovány dřevěnou obložkou s profilovanou lištou na vnějším obvodu a patkami. V deštěném parapetu jsou kazetové výplně, centrálně umístěná kazeta ve tvaru kosočtverce. Deštěná je i špaleta, nad parapetní deskou jsou ve špaletě rámové kloubové okenice s dvěma kazetovými obdélnými výplněmi nad sebou, jejichž rozdílná výška odpovídá výšce okenních křídel. Nadpraží má deštění s dvěma obdélnými kazetovými výplněmi vedle sebe. Okna – viz popis severozápadního průčelí severozápadního křídla. V jižní polovině jihovýchodní stěny je zazdívká dveřního otvoru. V severní polovině téže stěny je obdélný dveřní otvor vedoucí zpět do chodby č. 1.03. Je rámován shodně jako otvor mezi místnostmi č. 1.05 a 1.06.

Z chodby č. 1.03 se obdélným otvorem při severním okraji jihovýchodní stěny dále vstupuje do místnosti č. **1.07**. V otvoru je osazena obložková zárubeň s deštěnými špaletami a nadpražím. Obložka kolem otvoru je rámována profilovanou lištou na vnějším obvodu a má patky. V deštěné špaletě a nadpraží jsou osazeny obdélné kazety s bohatě profilovanými lištami po obvodu, střední obdélné pole kazety je rámováno vystupující rovněž bohatě profilovanou lištou. Dveře jsou jednokřídlé, rámové, s kazetovými výplněmi rámovanými profilovanými lištami. Dveře jsou z vnitřní – rubové – strany druhotně oplechovány, vystupující lišty deštění špalety jsou vylámaný. Dveře jsou osazené na závěsech zapuštěných do obložky a křídla pouze o tloušťku plechu, vhodnější označení pro ně tedy není závěsy zapuštěné ale přiložené. Přichycené jsou pomocí tří šroubů v každém plechu. Závěsy jsou na koncích opatřeny zaoblenými kužely. Klika je mosazná typ Elegant, klíčový štítek bakelitový. Na podlaze je proveden cementový potěr. Strop má omítaný podhled, praskliny v něm odhalují, že pod omítkou jsou ke kostře přibíjeny velké obdélné desky, zřejmě sádrové příp. heraklitové. Strop má mírný neodsazený fabión. Stěny jsou omítané hlazenou omítkou, pod svrchním šedým emailovým nátěrem jsou zbytky šedé vápenné barvy. V jihovýchodní stěně jsou dvě velké okenní niky s mírným segmentovým záklenkem a s parapetem ustoupeným do špalety. Okenní otvory v nich jsou užší a obdélné. Okenní otvory jsou deštěné úzkou rámovou konstrukcí s obdélnými kazetovými výplněmi. Ve špaletě jsou dvě nad sebou, shodně vysoké, v nadpraží je jedna. Okna viz popis jihovýchodního průčelí severozápadního

křídla. Okno v otvoru ústícím do podloubí má pravý spodní díl (při pohledu z místnosti) konstruovaný jako ventilační. Toto křídlo je zavěšené na zapuštěných závěsech s kuželovými konci s kuličkami, hlavní křídlo má tři zapuštěné závěsy se zaoblenými kuželovými konci. Ventilační okénko se otevírá pomocí špičaté jazýčkové západky ovládané pomocí mosazného kroužku osazeného do kuličkového úchopu.

Za jihozápadní stěnou místnosti č. 1.07 se nachází schodiště č. **1.08** vedoucí do horních podlaží i do suterénu. Je přístupné otvorem v severovýchodní zdi místnosti č. 1.09. Schodiště je smíšenočaré s plným úzkým vřetenem. Schodišťové stupně jsou kamenné s plnými podstupnicemi. Přejížděcí hrana je profilována odsazeným půloblounem, v podstupnicích jsou na okrajích osazeny dva kovové terče – štítky kolem otvorů, v nichž byly nasazeny objímky pro uchycení tyčí upevňujících koberec. Stěny jsou omítnuté hlazenou omítkou s bílým nátěrem, ve spodní polovině je tento přetřen šedým emailem. V severozápadní stěně v místě spodní podešty schodiště je proveden široký vertikální kanál krytý litinovou mřížkou pro rozvod teplovzdušného vytápění.

Místnost č. **1.09** se nachází jihozápadně od schodiště, otvor vedoucí ze schodiště je obdélný, s obložkovou zárubní. Obložka je na vnějším obvodu rámována bohatě profilovanou lištou. Deštění ve špaletě je rámové s třemi obdélnými kazetami nad sebou, střední je dvojnásobně vysoká, než krajní. Dveře chybí. Na podlaze je keramická čtvercová dlažba totožná s dlažbou ve vestibulu 1.32 a 1.01 (bez centrálního obrazce). Při severozápadní stěně vede v podlaze topný kanál krytý litinovou mřížkou. Strop má omítaný rovný podhled s mírným fabiónem. Stěny jsou omítané hlazenou omítkou s bílým nátěrem. V jihovýchodní stěně je obdélný okenní otvor s dvojitým jednokřídlým oknem (popis viz jihovýchodní průčelí severozápadního křídla).

Jihozápadně od této místnosti se nachází místnost č. **1.10** – vstupní vestibul z nádvoří. V obdélném dveřním otvoru mezi místnostmi č. 1.09 a 1.10 jsou osazeny jednokřídlé dveře, otvor má obložkovou zárubeň. Obložka je zdobená bohatě profilovanou lištou na vnějším obvodu, obložka špalety je hladká. Dveře jsou rámové s kazetovými výplněmi. Ty jsou obdélné, ve třech párech nad sebou, střední pár je dvojnásobně vysoký. Kazety jsou rámovány bohatě profilovanou vystupující lištou, lištou je rámováno i střední vystupující pole v menších kazetách v horní a dolní části dveří. V obou středních kazetách jsou nad sebou tři vystupující obdélná pole, horní a spodní obdélné na šířku, střední obdélné na výšku – všechna tato pole jsou rovněž

rámovaná lištou. Na podlaze vestibulu jsou položeny béžové čtvercové keramické dlaždice. Rovný strop má omítaný pohled s mírným fabiónem. Stěny jsou opatřeny hlazenou omítkou, v severovýchodní a jihozápadní stěně je v jejich horní části osazeno po jednom štukovém či sádrovém na šířku obdélném reliéfu. Oba reliéfy mají rám zdobený listovcem, na vnitřním okraji obíhá perlovec. V obou reliéfech je putti na hřbetě lva v plném běhu, každý je však mírně odlišný. V jihovýchodní stěně se nachází velký dveřní otvor s plným obloukem a v něm dvoukřídlé dveře – hlavní vstup na nádvoří. Dveře viz popis jihovýchodního průčelí severozápadního křídla. V severozápadní stěně se nachází veliký obdélný otvor s dveřmi vedoucími do chodby č. 1.03. Dveře a pevné výplně kolem nich jsou totožné s výplněmi otvorů mezi vestibulem č. 1.01 a nástupním prostorem u hlavního schodiště č. 1.02. a mezi prostorami č. 1.02 a 1.03 a 1.02 a 1.32. V jihozápadní stěně, při západním okraji, je obdélný dveřní otvor vedoucí do místnosti č. 1.11. Vzhled obložky a konstrukce a vzhled dveří jsou totožné s dveřmi na protilehlé straně místnosti, tzn. s dveřmi do místnosti č. 1.09.

Místnost č. **1.11** má obdélný půdorys. Strop má omítaný podhled s mírným fabiónem. Na podlaze je položena keramická čtvercová dlažba rozměrů 15x15 cm. Stěny jsou do výše cca 170 cm obloženy modrými čtvercovými keramickými obkladačkami rozměrů 20 x 20 cm. Nad nimi je hlazená bílená omítka. V jihovýchodní stěně je hluboký okenní otvor s výrazně zkosenými hranami mezi stěnou a špaletou. Otvor je na výšku obdélný, s dvojitým jednokřídlým oknem osazeným hluboko ve špaletě. Popis viz popis jihovýchodního průčelí severozápadního křídla. V protilehlé – severozápadní – stěně je nika s plným obloukem, přechod mezi zadní stěnou a špaletami je čtvrtkruhově zaoblený.

Jihozápadně od místnosti č. 1.11 se nachází místnost č. **1.12** obdélného půdorysu přístupná z chodby č. 1.03 obdélným dveřním otvorem centrálně umístěným v severozápadní stěně místnosti. Dveře jsou jednokřídlé, hladké, voštinové. Klika je mosazná, bohatě zdobená, použitá druhotně. Strop má omítaný podhled zdobený geometrickými a ornamentálními obrazci. Při severozápadní stěně je uprostřed velká rozeta, která přerušuje klad lišt vytvářejících hexagony a obdélníky. Rozetu zdobí ve středu velký květ ohraničený provazcem, vnější kruh tvoří akantový věnec. Hlavní lištu tvoří půlobloun, který je po obou stranách rámován čtvrtoblounovými lištami. Materiál lišt není zřejmý. Asymetričnost výzdoby jasně dokládá, že místnost byla původně větší, dnes je zúžena o severozápadní příčku (do

chodby). Na podlaze je krytina z PVC pod ní jsou velké vlýsky klasově kladené (67 x 17 cm), podlaha je o 4 cm níže než podlaha v chodbě č. 1.03. Stěny jsou omítnuté hlazenou omítkou. V jihovýchodní stěně je jeden okenní otvor s parapetem ustoupeným do špalety. Celý otvor je náročně deštěn. Po stranách otvoru je deštění ve tvaru pilastrů, které nesou přímou nadokenní římsu, jež se nad pilastry zalamuje. Pilastry jsou zdobeny vpadlým obdélným polem rámovaným profilovanou lištou, zhruba v horní třetině přerušuje obdélné pole vystupující kosočtverec. V parapetu je rámová kazetová výplň, ve spodních dvou třetinách je jedna na šířku obdélná kazeta, v užším pásu nad ní je centrálně umístěná čtvercová kazeta a po jejích stranách dvě úzké na šířku obdélné kazety. Ve špaletě jsou v úrovni parapetu nad sebou dvě nestejně vysoká obdélná pole (rozměry odpovídají výšce kazet v parapetu), nad dřevěnou parapetní deskou jsou ve špaletě osazené kloubové dřevěné okenice, rovněž rámové s kazetami, v každém ze čtyř dílů okenice jsou dvě na výšku obdélné kazety nad sebou. V deštění nadpraží jsou dvě obdélné kazety vedle sebe. Všechny kazety mají tvar fazetové bosáže. Okna v otvoru jsou dřevěná, jednokřídlá, vnější i vnitřní křídlo má spodní pravý (při pohledu z místnosti) díl proveden jako ventilačku. Vnitřní ventilační křídlo je železné. Vnější ventilační křídlo je zavěšené na zapuštěných závěsech s kuželovými konci s kuličkou (v. 14 cm), vnitřní má závěsy navařené, jejich konce jsou kuželové, zaoblené (v. 15 cm). Velká okenní křídla jsou osazena na třech zapuštěných zaoblených kuželových závěsech (v. 17 cm). Kovová ventilačka má mosaznou olivu (d. 6 cm, hl. 3 cm), mosazné olivy jiného typu mají okenní křídla (d. 9 cm, hl. 6 cm).

Obdélným dveřním otvorem v čelní (jihozápadní) stěně chodby č. 1.03 se vstupuje do velké chodby č. **1.13** obdélného půdorysu, jež navazuje na vstupní vestibul druhého vchodu z hlavního průčelí a zprostředkovává přístup do podloubí nádvoří. V dveřním otvoru jsou osazené dvoukřídlé dřevěné rámové dveře, které jsou plně prosklené. Mají železná madla, zavěšené jsou na křížových vnějších závěsech. Stěžeje jsou ukončeny ve tvaru cibulové bání. Podlahu místnosti tvoří velké žulové obdélné desky. Ve východním koutu místnosti je v podlaze malý čtvercový otvor krytý železnou mříží – kanálovým krytem. Chodba je zaklenutá jedním polem valené segmentové klenby s vrcholnicí kolmou k hlavnímu – severozápadnímu – průčelí. Stěny jsou omítnuté hlazenou omítkou, svrchní krycí nátěr je bílý. V severní polovině jihovýchodní stěny je na výšku obdélný okenní otvor s parapetem ustoupeným do špalety. Dřevěné okno je dvojité, jednokřídlé – popis viz popis jihovýchodního průčelí

severozápadního křídla. V jižní polovině téže stěny je dveřní otvor zakončený plným obloukem vedoucí do podloubí č. 1.51. Dveře v něm jsou dvoukřídlé s poutcem v místě nasazení oblouku a půlkruhovým světlíkem. Termální okno ve světlíku je svislou příčlím členěno na dvě poloviny. Dveře mají rámovou konstrukci, jsou plně prosklené. Otevírají se pomocí železných madel, zavěšené jsou na křížových vnějších závěsech, jejichž stěžeje jsou ukončeny ve tvaru cibulové bání. Konce svislé části závěsů mají konvexní šipky. Na protilehlé (severozápadní) straně je obdélný dveřní otvor, dveře v něm jsou totožné s dveřmi v jihovýchodní stěně, pouze jsou dodatečně opatřeny k rámu – vlysům - přibitou úzkou vodorovnou lištou těsně nad madlem.

Za dveřmi se nachází vstupní vestibul č. **1.14** u druhého vstupu v hlavním – severozápadním – průčelí. Má tři části, hlavní – střední - má čtvercový půdorys, před hlavním vstupem je úzká obdélná předsíň oddělená od střední otvorem s plným obloukem – v otvoru je osazena novodobá mříž z dutých profilů čtvercového průřezu. Směrem do chodby č. 1.13 je rovněž úzká obdélná prostora, oddělená od střední části otvorem se segmentovým záklenkem opřeným do polopilířů. Na podlaze je položen zátěžový koberec, pod ním jsou velké obdélné žulové desky. Střední díl chodby je zaklenut českou plackou velmi mírného vzduť. Předsíň za vstupními dveřmi je plochostropá s mírným fabiónem. Prostora před místností č. 1.13 je zaklenutá valenou segmentovou klenbou s vrcholnicí podélnou s hlavním – severozápadním – průčelím. Stěny i klenby a strop jsou omítnuté hlazenou omítkou s bílým krycím nátěrem. V severovýchodní stěně je uprostřed patrná zazdívká velkého obdélného otvoru. Vstupní dveře viz popis severozápadního průčelí severozápadního křídla.

Jednokřídlými novodobými dveřmi v obdélném otvoru uprostřed jihozápadní stěny vestibulu se po dvou schodech vstupuje do místnosti č. **1.15**. Ta se dělí na dvě části, severní je na západní straně kratší než jižní, obě mají obdélný půdorys. Průchod mezi nimi je velkým na šířku obdélným otvorem bez dveří i závěsů pro ně. Na podlaze je položený zátěžový koberec, pod ním je zřejmě betonový potěr. Obě poloviny místnosti jsou zaklenuté valenými segmentovými klenbami s vrcholnicemi kolmými k hlavnímu -severozápadnímu - průčelí. Stěny jsou omítnuté hlazenou omítkou s bílým nátěrem. V severozápadní stěně jsou dva obdélné okenní otvory s parapetem ustoupeným do špalety. Okna v nich jsou dřevěná, dvojítá, čtyřkřídlá, s poutcem v horní třetině, špaletová. Jsou otevíraná pomocí olivami ovládaných

rozvor. Spodní křídla okna v jižní polovině stěny jsou – zřejmě druhotně – uzavírána pomocí obrtlíků. Křídla jsou osazená na zapuštěných závěsech se zaoblenými kuželovými konci. Deštění ve špaletě (mezi okny) je zdobené úzkými obdélnými kazetami s vystupujícím obdélným středem. Výška obdélníků je shodná s výškou okenních křídel.

Obdélným otvorem na úplném okraji severovýchodní části stěny jižního dílu místnosti, se vstupuje do nevelké prostory č. **1.53**, která má úzký obdélný půdorys. Na podlaze jsou klasově kladené vlýsky, strop tvoří mělká valená segmentová klenba s vrcholnicí podélnou s hlavním – severozápadním – průčelím. Stěny jsou omítnuté hlazenou bílenou omítkou. Při severním okraji severozápadní stěny jsou u podlahy dvě vybírací komínová dvířka.

Obdélným otvorem na samém okraji jihovýchodní stěny místnosti č. **1.53** se vstupuje do místnosti č. **1.16**. Ta má obdélný půdorys. Na podlaze jsou klasově kladené vlýsky, prostora je zaklenutá mělkou valenou segmentovou klenbou s vrcholnicí podélnou s hlavním – severozápadním – průčelím. Stěny jsou omítané hlazenou omítkou. V jihozápadní stěně je na výšku obdélný okenní otvor s parapetem ustoupeným do špalety, okno v něm osazené je dvojité, dvoukřídlé. Otevírá se pomocí bakelitovými olivami ovládaných rozvor. Křídla jsou zavěšená na zapuštěných závěsech se zaoblenými konci. V severovýchodní stěně je při západním rohu místnosti mělká obdélná nika. Velká obdélná nika je v jihovýchodní stěně, rovněž při západním rohu místnosti. Tato nika dosahuje až k podlaze.

Do místnosti č. **1.17** se vstupuje obdélným otvorem v západní polovině jihozápadní stěny chodby č. 1.13. Dveře v otvoru jsou dřevěné, dvoukřídlé, prosklené, vzhledově totožné s dalšími dveřmi v chodbě č. 1.13. Na podlaze je položená úzká obdélná keramická dlažba – tzv. kabřinec. Podlaha je oproti chodbě č. 1.13 zvýšená asi o 10 cm. Strop tvoří dvě nestejně široká pole valených segmentových kleneb opřených do bočních zdí a široké traverzy mezi poli. Vrcholnice obou klenebních polí jsou kolmé k hlavnímu – severozápadnímu – průčelí. Výrazně užší je jižní klenební pole. Stěny jsou opatřené hlazenou omítkou se svrchním nátěrem bílou barvou.

Na okraji jihovýchodní stěny místnosti č. 1.17 je obdélný otvor bez dveří i závěsů pro ně, kterým se vstupuje do malé místnosti č. **1.18**, má čtvercový půdorys. Na podlaze je kabřincová dlažba, strop tvoří výseč segmentové valené klenby, stěny mají hlazenou omítku a jsou bílené. V severovýchodní stěně se nachází velký dveřní

otvor se segmentovým záklenkem, dveře v něm jsou dřevěné, dvoukřídlé, rámové, prosklené. Popis viz severovýchodní průčelí jihozápadního křídla. V protilehlé, jihozápadní, stěně je osově umístěný obdélný dveřní otvor do místnosti č. 1.19 s jednokřídlými voštinovými dveřmi osazenými do ocelové zárubně se zaoblenou vnitřní hranou.

Místnost č. **1.19** se nachází jihozápadně od místnosti č. 1.18. Jde o nevelkou prostoru obdélného půdorysu. Na podlaze je kabřincová dlažba, strop tvoří dvě pole nestejně velkých segmentových valených kleneb sklenutých do široké traverzy. Větší – severní – pole nemá v místnosti plný průběh, pokračuje severním směrem. Stěny mají hlazenou omítku s bílým nátěrem. V jihozápadní stěně je na výšku obdélný okenní otvor s dřevěným dvojitým dvoukřídlým oknem osazeným hluboko ve špaletě. Okno se uzavírá pomocí vnitřní rozvory ovládané olivou, ta však chybí. Křídla jsou zavěšená na zapuštěných závěsech se zaoblenými konci. Parapetní deska je dřevěná.

Na severním okraji jihovýchodní stěny místnosti č. 1.18 se nachází obdélný otvor bez dveří a závěsů pro ně, kterým se vstupuje do místnosti č. **1.20**, která má obdélný půdorys. Její podlahu tvoří úzká obdélná keramická dlažba, kabřinec. Místnost je zaklenutá ve shodě s místností č. 1.17 dvěma nestejně širokými poli valených segmentových kleneb opřených do bočních zdí a široké traverzy mezi poli. Vrcholnice obou klenebních polí je kolmá k hlavnímu – severozápadnímu – průčelí. Výrazně užší je jižní klenební pole. Stěny jsou opatřené hlazenou omítkou se svrchním nátěrem bílou barvou. V severovýchodní stěně se nacházejí dva symetricky osazené na výšku obdélné okenní otvory s parapety ustoupenými do špalety. Okna v nich jsou dřevěná, dvojitá, jednokřídlá, příčlemi členěná do řeckého kříže. Otevírána jsou pomocí západek ovládaných dvěma olivami. Křídla jsou osazena na zapuštěných závěsech se zaoblenými kuželovými konci.

Do místnosti č. **1.21** se vstupuje obdélným otvorem v jihovýchodní stěně místnosti č. 1.20. Otvor je obdélný bez dveří a závěsů pro ně, shodně veliký a shodně umístěný s otvorem na protilehlé straně místnosti č. 1.20. Vzhled místnosti č. 1.21 je včetně rozměrů a umístění okenních otvorů zcela totožný s místností č. 1.20.

Totéž platí pro místnost č. **1.22**.

Prostupy mezi místnostmi č. 1.17, 1.18, 1.20, 1.21, 1.22 a 1.23 vytvářejí enfiládu. Obdélným otvorem při severním okraji jihovýchodní stěny místnosti č. 1.22 se vstupuje do místnosti č. **1.23** obdélného půdorysu. V otvoru mezi místnostmi č.

1.22 a 1.23 je ve špaletě úzký dřevěný rám, dveře chybí. Místnost podélně na dvě poloviny dělí arkáda s plnými oblouky spočívajícími na pilířích čtvercového průřezu. Pilíře mají nízký vystupující žulový sokl, místo hlavice obíhá po obvodu pilíře obdélný prstenec zdobený na všech stranách pilíře vpadlým jednou odstupněným obdélným polem. Na podlaze je položena velká čtvercová keramická světle béžová dlažba. Místnost je plochostropá, ve východní polovině je uprostřed stropu velký obdélný světlík s dřevěným rámem, v němž jsou osazena dvě velká „okenní“ křídla. Na vnější straně je světlík tvořen ocelovým rámem segmentově obloukovým s polykarbonátovou výplní. V západní polovině je strop rozdělen na tři čtvercová pole pomocí klenebních pasů s plnými oblouky. Stěny, strop i pilíře jsou omítnuty hlazenou omítkou opatřenou bílým krycím nátěrem. V jižní polovině jihozápadní zdi se nachází otevřený krb, otvor do topeniště je tvořený žulovým ostěním se segmentovým záklenkem. Ostění není natřené. Ve spodní polovině jihovýchodní stěny ji předstupují tři shodně široké slepé arkády se segmentovými záklenky. Horní hrana je zdobena vysokou pravoúhlou římsou. V severní polovině severozápadní stěny se nachází dveřní otvor s plným obloukem, v něm jsou dvoukřídlé dveře se světlíkem nad poutcem umístěným v místě nasazení oblouku. Dveře jsou totožné s dveřmi v jihovýchodní stěně místnosti č. 1.13 – viz. Ve východní polovině severovýchodní stěny je obdélný dveřní otvor s neprofilovaným pískovcovým nenatřeným ostěním.

Místnost č. **1.24** navazuje na místnost č. 1.23 – je severovýchodně od ní. V pískovcovém ostění mezi místnostmi jsou osazené dřevěné dvoukřídlé rámové plně prosklené dveře. Klika a klíčový štítek se segmentovými konci jsou novodobé, povrch imituje leštěný bronz. Místnost má obdélný půdorys, je přes celou šířku jihovýchodního traktu. Na podlaze jsou položeny velké čtvercové keramické světle béžové dlaždice. Místnost je zaklenuta čtyřmi poli valených segmentových kleneb sklenutých do traverz s vrcholnicemi podélnými s hlavním – severozápadním - průčelím. Stěny i strop jsou omítnuté hlazenou omítkou opatřenou bílým krycím nátěrem. V severní polovině severozápadní stěny je jeden na výšku obdélný okenní otvor s dřevěným, dvojitým, jednokřídlým oknem příčlemi složenými do řeckého kříže členěným na čtyři prosklené díly. Východně od středu severovýchodní stěny se nachází obdélný otvor bez dveří a závěsů pro ně umožňující průchod do místnosti č. 1.25.

Velká místnost č. **1.25** má obdélný půdorys. Na podlaze jsou položeny dlaždice shodného rozměru a vzhledu s dlaždicemi v místnosti č. 1.24, na něž plynule – bez prahu – navazují. Strop je zaklenut pěti poli valených segmentových kleneb sklenutých do traverz s vrcholnicemi kolmými k hlavnímu – severozápadnímu – průčelí. Stěny i strop jsou omítnuté hlazenou omítkou opatřenou bílým krycím nátěrem. Na jižním a severním okraji severozápadní stěny je po jednom dveřním otvoru, jižní je obdélný, severní se segmentovým záklenkem, vyšší. V jižním dveřním otvoru jsou osazeny dřevěné jednokřídlé rámové plně prosklené dveře. V severním otvoru jsou osazeny dřevěné jednokřídlé rámové plně prosklené dveře s proskleným nečleněným světlíkem. Napravo od jižního otvoru a nalevo od severního otvoru (při pohledu z místnosti č. 1.25) jsou provedeny dva na výšku obdélné okenní otvory s dřevěnými okny totožnými s oknem v místnosti č. 1.24.

Do malé místnosti – předsíně – č. **1.26** se vstupuje dveřmi v otvoru na jižním okraji severozápadní stěny místnosti č. 1.25. Místnost má obdélný půdorys. Na podlaze je dlažba shodná s dlažbou v místnostech č. 1.23, 1.24 a 1.25, přechod je plynulý, bez prahu. Předsíň je sklenuta valenou segmentovou klenbou. Stěny i strop jsou omítnuté hlazenou omítkou opatřenou bílým krycím nátěrem. V severovýchodní stěně je obdélný dveřní otvor rámovaný pískovcovým ostěním. V otvoru jsou dřevěné jednokřídlé dveře vedoucí do sally tereny. Popis dveří viz popis severozápadního průčelí jihovýchodního křídla.

Dveřmi v otvoru na severním okraji severozápadní stěny místnosti č. 1.25 se vstupuje do další malé místnosti – předsíně – č. **1.27**. Ta je provedena shodně s místností č. 1.26, odlišné jsou závěsy dveří v jihozápadní stěně, vedoucí do sally tereny – popis viz popis severozápadního průčelí jihovýchodního křídla. Obdélný dveřní otvor se nachází i v severovýchodní stěně, dveře v něm jsou dřevěné, jednokřídlé, plně prosklené.

Obdélným otvorem bez dveří i závěsů pro ně nacházejícím se v západní polovině severovýchodní stěny místnosti č. 1.25 se vstupuje do místnosti č. **1.28** obdélného půdorysu. Přechází do ní dlažba z místnosti č. 1.25. Strop tvoří dvě pole valených segmentových kleneb sklenutých do středního a přízdních segmentových pasů. Vrcholnice klenebních polí jsou kolmé k hlavnímu – severozápadnímu – průčelí. Stěny i strop jsou omítnuté hlazenou omítkou opatřenou bílým krycím nátěrem. V horní polovině jihovýchodní stěny se nachází symetricky umístěné dva okenní otvory se segmentovým záklenkem s delší vodorovnou stranou. V otvorech

jsou osazena (plastová nebo z EURO profilů) obdélná jednoduchá, jednokřídlá, vyklápěcí okna s izolačním dvojsklem. V protilehlé – severozápadní – stěně se nacházejí rovněž symetricky umístěné dva dveřní otvory se segmentovými záklenky, které jsou z obou stran rámované vpadlou hlubokou pravoúhle se do špalety lomící šambránou – paspartou.

Do místnosti č. **1.29** se vstupuje jižním z výše uvedených otvorů v severozápadní stěně místnosti č. 1.28 nebo dveřmi v otvoru v severovýchodní stěně místnosti č. 1.27. Místnost má obdélný půdorys. I do této místnosti plynule přechází dlažba z předchozích místností, tzn. čtvercová, světle béžová. Strop tvoří dvě pole valených segmentových kleneb sklenutých do středního a přízedních segmentových pasů. Vrcholnice klenebních polí jsou kolmé k hlavnímu – severozápadnímu – průčelí. Stěny i strop jsou omítnuté hlazenou omítkou opatřenou bílým krycím nátěrem. V jižní polovině severozápadní stěny je prolomen na výšku obdélný okenní otvor s oknem totožným s oknem v místnostech č. 1.24 a 1.25. V severovýchodní stěně se nachází další obdélný dveřní otvor, kterým se vstupuje do bývalé konírny č. 1.30.

V otvoru mezi místnostmi 1.29 a bývalou konírnou č. **1.30** jsou osazeny dřevěné jednokřídlé rámové plně prosklené dveře. Bývalá konírna má obdélný půdorys. Jde o rozlehlou místnost na styku jihovýchodního a severovýchodního křídla. Povrchová úprava podlahy je totožná s povrchem v celém jihovýchodním křídle, tzn. velká čtvercová světle béžová dlažba, přechod z místnosti č. 1.29 je opět plynulý, bez prahu. Konírna je zastropená šesti poli valených segmentových kleneb do travers. Vrcholnice klenebních polí jsou kolmé k hlavnímu – severozápadnímu – průčelí. Stěny i strop jsou omítnuté hlazenou omítkou opatřenou bílým krycím nátěrem. V horní polovině jihovýchodní stěny se pod každým polem klenby nachází okenní otvor s delší vodorovnou stranou a segmentovým záklenkem. V otvorech jsou osazena (plastová nebo z EURO profilů) obdélná jednoduchá jednokřídlá vyklápěcí okna s izolačním dvojsklem. V západní polovině severovýchodní stěny se nachází dveřní otvor se segmentovým záklenkem vedoucí na dvůr před severovýchodním průčelím severovýchodního křídla. V otvoru jsou osazeny dřevěné, dvoukřídlé, dvojité dveře, dveře ve vnějším líci je možno považovat rovněž za dveřnice. Vnitřní křídla jsou rámové, obdélná, středním vodorovným vlysem členěná na dvě prosklené poloviny. V kruhové úseči pod segmentovým záklenkem je plná dřevěná výplň. Ve špaletě je osazena moderní mříž – popis viz popis severovýchodního průčelí

jihozápadního křídla. Vnější křídla – dveřnice – mají totožnou konstrukci jako vnitřní křídla, ovšem místo skleněných výplní jsou pole vyplněna vodorovně kladenými palubkami. Všechna křídla jsou zavěšena na šroubovaných závěsech s konci ve tvaru cibulové bání. Klika a štítek s obloukovými konci jsou novodobé s imitací leštěného bronzu. Ve východní polovině téže stěny je zazděný obdélný okenní otvor. V severozápadní stěně jsou pod druhým, čtvrtým a šestým polem od severu okenní otvory, krajní otvor od jihu je širší. Okenní otvory jsou zakončené plným obloukem. Jsou v nich osazena dřevěná dvojítá ven-dovnitř otevíravá dvoukřídlá okna s poutcem v místě nasazení oblouku. Horní křídlo v záklenku okna je vyklápěcí, svislou příčlí členěné na dvě poloviny. Spodní křídlo je svislou a vodorovnou příčlí ve tvaru řeckého kříže členěné na čtyři shodně velké díly. Okna se otevírají pomocí mosazných půloliv. Jsou osazená na šroubovaných závěsech, na jejichž koncích navazuje na půloblounový prstenec diskový prstenec a na něj kulička. V okenních špaletách jsou osazeny novodobé mříže z tyčí kruhového průřezu. Kolem otvoru na jižním okraji stěny je z vnější strany – v podloubí – omítka částečně opadaná, pod ní je patrné kamenicky opracované pískovcové ostění. Prostup do průjezdu v severovýchodním křídle zde v současnosti žádný není.

Z nástupní plochy na hlavní schodiště (č. 1.02) na křížení severozápadního a severovýchodního křídla se severovýchodním směrem vstupuje do vestibulu č. **1.32** u vstupu do objektu ze severovýchodního průčelí. Vestibul má obdélný půdorys. Na podlaze je položena keramická čtvercová dlažba. Těsně za vstupními dveřmi je v dlažbě provedený nápis SALVE. Po obvodu rámuje podlahu meandr, vnitřní obdélník tvoří geometricko – rostlinné obrazce složené vždy ze čtyř různých typů dlaždic. Vestibul je zastropený trámovým stropem, omítané trámy jsou příčně a podélně položené na čtyřech polopilířích umístěných vždy cca 1 m od koutů vestibulu, vznikají tak tři vpadlá obdélná pole, střední výrazně větší než krajní. Vpadlá pole jsou s hlazenou bílenou omítkou, přechod mezi nimi a omítanými trámy je zdoben dvakrát odstupněnou lištou – římsou. Spodní strany trámů jsou zdobeny vpadlými obdélnými poli rámovanými profilovanou lištou. Polopilíře mají podstavec, patku, dřík a hlavici. Profilace patek, říms, prstenců, hlavice atd. je totožná s polopilíři ve vestibulu č. 1.01 (viz), polopilíře jsou cihelné. Stěny a strop jsou omítnuté hlazenou omítkou, zřejmě sádrovou. Jihozápadním směrem - mezi vestibulem č. 1.32 a nástupní plochou na hlavní schodiště č. 1.02 - je široký obdélný dveřní otvor. Dřevěná výplň s osově umístěnými dveřmi je totožná jako výplň otvoru mezi

vestibulem č. 1.01 a nástupní plochou č. 1.02 – viz popis. V severovýchodní stěně je velký obdélný dveřní otvor vedoucí do průjezdu při severovýchodním průčelí severovýchodního křídla. V otvoru jsou dřevěné dvoukřídlé rámové dveře se světlíkem nad profilovaným poutcem. Světlík je obdélný na šířku, s proskleným, obrtlíky upevněným volně vyjímatelným křídlem. Dveře jsou vzhledově a konstrukčně vč. způsobu zavěšení totožné s dveřmi v hlavním – severozápadním – průčelí – viz popis. Uprostřed severozápadní stěny je obdélný dveřní otvor do místnosti č. 1.31. V otvoru jsou v ocelové zárubni osazeny dřevěné jednokřídlé, hladké dveře.

Místnost č. **1.31** má nepravidelný půdorys, větší – jižní – část je téměř čtvercová, navazuje na ní pětiboká užší a kratší – severní – část. Na podlaze je krytina z PVC, pod ní je zřejmě cementový potěr, toto však nebylo možno ověřit. Strop má omítaný podhled s mírným fabiónem. Cca 50 cm od pětibokého prostoru je na stropě přes celou šířku místnosti (kolmo k hlavnímu – severozápadnímu – průčelí) patrný mírně vystupující otisk obdélného tvaru široký cca 30 cm. Stěny i strop jsou opatřené hlazenou omítkou s bílým krycím nátěrem. Čela bočních stěn pětibokého „presbytáře“ jsou cca 1 m nad podlahou konkávně vybraná. V jihozápadní stěně je na šířku obdélný okenní otvor – popis okna viz popis vestibulu č. 1.01. Pod oknem je patrná zazdívká dveřního otvoru. Uprostřed severozápadní a uprostřed severovýchodní stěny jsou dva na výšku obdélné okenní otvory s parapetem ustoupeným do špalety. Otvory jsou až k podlaze po obvodu deštěné obložkou s profilovanou lištou po vnějším obvodu a patkami. Deštěný je i parapet, a to rámovou konstrukcí s dvěma vedle sebe kladenými na šířku obdélnými poli rámovanými profilovanou lištou. Deštěné jsou také špalety, v úrovni parapetu je v dřevěném rámu jedno úzké na výšku obdélné pole. Nad parapetem jsou ve špaletě kloubové rámové okenice, každý z pěti dílů okenice má nad sebou dvě úzká na výšku obdélná pole zdobená po obvodu profilovanou lištou, výška kazet odpovídá výšce okenních křídel. Dvěma obdélnými kazetovými poli vedle sebe je členěno deštění nadpraží. Všechny kazety jsou ve tvaru fazetové bosáže. Těsně pod dřevěnou parapetní deskou je osově umístěná nízká obdélná plechová nádržka pro zachycování kondenzované vody stékající z okenních skel. V otvoru jsou dřevěná, dvojíťá, čtyřkřídlá špaletová okna s poutcem v horní třetině, dovnitř otevíravá. Otevírají se pomocí mosaznými olivami ovládaných rozvor, křídla jsou zavěšená na zapuštěných závěsech se zaoblenými kuželovými konci.

Uprostřed jihovýchodní stěny vestibulu č. 1.32 se nachází obdélný dveřní otvor vedoucí do místnosti č. **1.33** obdélného půdorysu. Otvor má obložkovou zárubeň, obložka je po vnějším obvodu zdobená profilovanou lištou a má patky. Na straně vestibulu č. 1.32 je nad otvorem dřevěná přímá nadpražní římsa a pod ní v supraportě dřevěná na šířku obdélné pole rámovaná profilovanou lištou. Poměrně výrazně předstupující římsu s překapníkem ukončuje stoupající sima. Deštěná je i špaleta, a to rámovou konstrukcí s kazetovými výplněmi, jež jsou vysoké ve shodě s kazetami dveří. Dveře jsou dřevěné, jednokřídlé, rámové s kazetovými výplněmi. Vzhled dveří je totožný s dveřmi mezi vestibulem č. 1.10 a chodbou č. 1.09, resp. WC č. 1.11 (popis viz popis místnosti č. 1.10). Místnost č. 1.33 má obdélný půdorys. Na podlaze je položena velká čtvercová šedá keramická dlažba (29x29 cm). Místnost je plochostropá s omítaným podhledem a mírným fabiónem. Stěny jsou omítnuté hlazenou omítkou. Strop i stěny jsou natřené bílou krycí barvou. V jihozápadní stěně je mírně východně od střední osy až k podlaze sahající velká obdélná a hluboká nika. V západní části téže stěny je osazen plechový kruhový kryt otvoru do komína – kryt nemá vzhled v současnosti na trhu dostupných krytů. Při západním okraji severovýchodní stěny – příčky – je úzký obdélný dveřní otvor do místnosti č. 1.34. Otvor má ocelovou zárubeň, dveře v ní jsou hladké, voštinové, v horní části s čtvercovým proskleným polem, s bakelitovou klikou.

Místnost č. **1.34** má čtvercový půdorys s velmi hlubokou dovnitř se rozevírající špaletou okenního otvoru. Na podlaze je položena velká čtvercová keramická dlažba totožná s dlažbou v místnosti č. 1.33, oddělená prahem. Plochý strop má omítaný podhled a mírný fabión po obvodu. Stěny jsou do výše 150 cm od podlahy opatřeny bělinovými čtvercovými obkladačkami, nad nimi jsou hlazené omítky s bílým krycím nátěrem. V jižním koutě místnosti je sprchový kout. V severovýchodní stěně je na výšku obdélný okenní otvor, okno v něm osazené je dřevěné, dvojité, čtyřkřídlé, s poutcem v horní třetině, dovnitř otevíravé. Křídla se otevírají pomocí hliníkovými olivami ovládaných rozvor, jsou zavěšená na zapuštěných závěsech se zaoblenými konci.

Do místnosti č. **1.35** obdélného půdorysu se vstupuje obdélným dveřním otvorem uprostřed jihovýchodní stěny místnosti č. 1.33. Dveře v otvoru jsou jednokřídlé, hladké, voštinové, v horní polovině s proskleným na výšku obdélným polem. Dveře jsou osazené v ocelové zárubni, mají hliníkovou kliku a bakelitový klíčový štítek. Na podlaze je položen zátěžový koberec, pod ním jsou klasově

kladené vlýsky (30 x 5 cm). Strop má omítaný podhled s mírným fabiónem u stěn. Stěny jsou opatřené hlazenou omítkou s bílým krycím nátěrem. V severovýchodní stěně je na výšku obdélný okenní otvor, okno v něm je totožné s oknem v místnosti č. 1.34, špaleta je mělčí a rovná, zděný parapet je ustoupený do špalety. V jihovýchodní stěně je uprostřed obdélný dveřní otvor s dveřmi totožnými v otvoru v protilehlé stěně. Oba protilehlé dveřní otvory široké dnes 90 cm (mezi 1.33-1.35 a 1.35-1.36) byly v minulosti širší o 33 cm a vyšší (původní výška 240 cm).

Obdélný půdorys má i místnost č. **1.36**. Na podlaze jsou položeny lakované klasově kladené vlýsky (30 x 5 cm). Místnost je plochostropá s mírným fabiónem kolem tří stěn místnosti, u styku s jihovýchodní stěnou není. Stěny i strop jsou omítnuté hlazenou bílenou omítkou. Na okrajích severovýchodní stěny jsou dva na výšku obdélné okenní otvory s parapety ustoupenými do špalety. Okna v nich jsou shodná s okny v místnostech č. 1.34 a 1.35. Okenní otvor ve východním koutu částečně zabíhá za jihovýchodní stěnu. Na jižním okraji jihozápadní stěny je obdélný dveřní otvor s jednokřídlými hladkými plnými voštinovými dveřmi osazenými v ocelové zárubni. V jižní polovině jihovýchodní stěny je obdélný dveřní otvor s jednokřídlými hladkými voštinovými dveřmi osazenými v ocelové zárubni. Dveře jsou v horních dvou třetinách prosklené obdélným polem.

Jihovýchodně od místnosti č. 1.36 se nachází místnost č. **1.37** obdélného půdorysu. Podlaha, strop a stěny jsou řešeny shodně s místností č. 1.36, fabión zde chybí u styku se severozápadní stěnou. Při východním okraji severovýchodní stěny je na výšku obdélný okenní otvor s parapetem ustoupeným do špalety. Okno v něm je totožné s okny v místnostech č. 1.34-1.36, a to nejen vzhledově, ale i rozměrově. Protože otvor je širší než otvory ve výše uvedených místnostech, je na obou stranách do špalety vezděn zděný sloupek obdélného průřezu. V severní polovině jihovýchodní stěny je obdélný dveřní otvor.

V otvoru v jihovýchodní stěně místnosti č. 1.37 jsou osazeny jednokřídlé hladké voštinové dveře osazené v ocelové zárubni vedoucí do místnosti č. **1.38**. Dveře jsou v horních dvou třetinách prosklené obdélným polem. Na podlaze je položena velká čtvercová keramická dlažba (29 x 29 cm) totožná s dlažbou v místnostech č. 1.33 a 1.34. Plochý strop má omítaný podhled, s výjimkou styku s jihozápadní stěnou má mírný fabión. Stěny jsou omítané hlazenou omítkou s bílým krycím nátěrem. V severovýchodní stěně je při východním okraji na výšku obdélný okenní otvor s parapetem ustoupeným do špalety s oknem totožným s okny v místnostech 1.34-

1.37. V úzkém pásu kolem otvoru je patrný otisk – zřejmě po odstraněném deštění. Uprostřed jihozápadní stěny je k ní přiloženo těleso komína čtvercového průřezu.

Do místnosti č. **1. 39**, jež se nachází za jihozápadní stěnou místnosti č. 1.38, se vstupuje obdélným dveřním otvorem v severovýchodní stěně spojovacího prostoru mezi chodbou č. 1.40 a místností 1.39. V otvoru jsou v dřevěné zárubni s úzkou hladkou obložkou osazeny jednokřídlé hladké dveře zavěšené na zapuštěných závěsech se zaoblenými konci. Úzká prostora má obdélný půdorys. Na podlaze je keramická dlažba totožná s dlažbou v místnostech č. 1.33, 1.34 a 1.38. Strop má omítaný podhled, s výjimkou přechodu u severovýchodní stěny s mírným fabiónem. Stěny jsou do výše cca 2 m obloženy bělninovými čtvercovými obkladačkami, nad nimi je hlazená bílená omítka. Výše uvedeným otvorem se vstupuje do malého spojovacího prostoru čtvercového půdorysu, v jehož jihozápadní stěně se u východního okraje nachází obdélný dveřní otvor bez dveří i závěsů pro ně, kterým se vstupuje do chodby č. **1.40**. Jde o úzký prostor obdélného půdorysu, na jeho podlaze je PVC krytina, pod ní zřejmě betonový potěr. Strop má omítaný podhled s mírným fabiónem, stěny jsou opatřeny hlazenou omítkou s nátěrem bílou krycí barvou. Uprostřed jihozápadní stěny je obdélný dveřní otvor do místnosti č. 1.41 – v otvoru jsou v ocelové zárubni osazené hladké plné voštinové dveře.

Místnost č. **1. 41** má obdélný půdorys blížící se čtvercovému. Na podlaze je PVC krytina položená na betonové mazanině. Místnost je plochostropá s mírným fabiónem. Stěny jsou omítnuté hlazenou omítkou a natřené bílou krycí barvou. V jihozápadní stěně jsou symetricky provedené dva na výšku obdélné okenní otvory. Okna v nich jsou dřevěná, dvojitá, jednokřídlá, dovnitř otevíravá, příčlemi ve tvaru řeckého kříže členěná na čtyři díly. Křídla jsou otevírána pomocí mosaznými olivami ovládaných „jazýčkových“ západek. Olivy mají tvar polygonálních válců, na koncích opatřených trochilem odsazenou kuličkou (délka olivy 9 cm, kuličky s trochilem 1 cm, předstupují před okenní rám o 4 cm). Křídla jsou zavěšená na zapuštěných závěsech se zaoblenými kužely na koncích (v. 17,3 cm, výška kuželu 3 cm). Špaleta mezi okenními křídly je deštěná rámovou konstrukcí s dvěma fazetovými na výšku obdélnými kazetami nad sebou, rámovou konstrukcí s jednou fazetovou obdélnou kazetou je deštěná i nadpraží. V severním koutu místnosti je v horní části plechovým krytem zakrytý kruhový otvor do komína.

Kromě otvoru z chodby č. 1.40 se v severovýchodní stěně místnosti č. 1.41 nachází ještě jeden obdélný dveřní otvor, a to těsně u východního okraje. Jím se

vstupuje do místnosti č. **1.42** půdorysu ve tvaru L. Ze strany místnosti č. 1.41 je v podlaze a nadpraží osazena vodící lišta a v ní hladké posuvné dveře. Z úzkého malého předprostoru za vstupem se velkým obdélným otvorem vstupuje do hlavní části místnosti. Na podlaze je položena podlahová krytina z PVC, pod ní je velmi pravděpodobně betonová mazanina. Malá část místnosti u vstupu má omítaný rovný podhled, zbývající část je zaklenuta třemi poli valených segmentových kleneb sklenutých do travers. Vrcholnice jsou kolmé k hlavnímu – severozápadnímu – průčelí. Stěny a klenby jsou omítané hlazenými omítkami s bílým svrchním nátěrem, větší část severovýchodní a jihovýchodní stěny je do výše cca 180 cm obložena bělinovými čtvercovými obkladačkami. Na východním okraji jihozápadní stěny je na výšku obdélný okenní otvor, okenní rám je rámovaný plochou lištou. Na východní straně zabíhá otvor mírně do jihovýchodní stěny, která je proto mírně ustoupená. Okno v otvoru je dřevěné, dvojité, dvoukřídlé, s plochým širokým poutcem v horní třetině. Horní na šířku obdélné křídlo je vyklápěcí, osazené na zapuštěných závěsech se zaoblenými konci. Spodní křídlo je svislou příčlí členěno na dvě poloviny. Osazené je na zapuštěných závěsech se zaoblenými kuželovými konci, otevírané pomocí mosaznou olivou otáčené západky.

V chodbě č. 1.40 se nachází v její severozápadní stěně obdélný dveřní otvor vedoucí do další úzké chodby č. **1.43**. V otvoru je osazena obložková zárubeň, po vnějším obvodu rámovaná bohatě profilovanou lištou a s patkami. Dveře osazené v zárubni jsou dřevěné, jednokřídlé, rámové s kazetovými výplněmi rámovanými bohatě profilovanou lištou. Ve spodní a horní části dveří jsou vždy dvě čtvercové kazety vedle sebe, ve střední části jsou vedle sebe dvě na výšku obdélné kazety. Dveře mají mosaznou kliku podloženou kruhovým štítkem a mosaznou krytku klíčové dírky. Jsou osazené na závěsech přiložených k rámu a křídlu a zadlabaných pouze na tloušťku plechu. Závěsy jsou se zaoblenými kuželovými konci. Deštěná je i špaleta, v rámové konstrukci jsou tři kazety nad sebou, jejich výška je shodná s výškou kazet dveří. I tato chodba má na podlaze PVC podlahovou krytinu, pod ní je zřejmě betonová mazanina. Je plochostropá, s omítaným podhledem s mírným fabiónem. Severovýchodní stěna je omítnutá hlazenou omítkou, jihozápadní stěna je do výše 240 cm bedněná dřevěnou konstrukcí složenou z dveřních křídel rámové konstrukce s kazetovými výplněmi, uprostřed ní je obdélný dveřní otvor do místnosti č. 1.44. Dveře v otvoru jsou dřevěné, jednokřídlé, rámové s kazetovými výplněmi,

kteře jsou totožné s výplněmi dveří mezi vestibulem č. 1.32 a místností č. 1.33 či s dveřmi do č. 1.07, mají však místo tří párů kazet, pouze tři kazety nad sebou.

Místnost č. **1.44** má obdélný půdorys, na podlaze je krytina z PVC. Strop má omítaný plochý podhled s mírným fabiónem. Stěny jsou omítané hlazenou omítkou s bílým krycím nátěrem. V jižním koutu místnosti je vestavěn zřejmě nákladní-jídelní výtah obdélného průřezu. Stěny v prostoru jsou dřevěné s rámovou konstrukcí vyplněnou obdélnými fazetovými kazetami, na širší (severozápadní) straně jsou vždy dvě kazety vedle sebe, na užší je v každé úrovni jedno kazetové pole (počet kazet nad sebou nelze vzhledem k zastavění prostoru před výtahem spolehlivě zjistit). Bedněná konstrukce je pod stropem ukončená dřevěnou římsou. Uprostřed jihozápadní stěny je na výšce obdélný okenní otvor. Okno v něm je totožné s okny v sousední místnosti č. 1.41.

Z chodby č. 1.43 se velkým obdélným otvorem v severozápadní stěně vstupuje na podestu schodiště č. **1.45**. V otvoru nejsou dveře ani závěsy pro ně. Podlahu podesty tvoří velké pískovcové obdélné masivní bloky, na nich je položena podlahová PVC krytina. Podesta má plohostropý omítaný podhled s mírným fabiónem. Stěny jsou omítnuté hlazenou omítkou s bílým nátěrem.

Jihozápadně od podesty je těleso schodiště č. **1.46**. Schodiště stoupá až do 2.patra a klesá do suterénu. Schodišťové rameno do suterénu je z pískovce, do pater je dřevěné. Schodiště do pater je visuté. Schodiště je mezi jednotlivými podlažními jednoramenné smíšenočaré. Je s přímočarými výstupními čárami v přízemí a 2. patře a s půlkruhovou výstupní čarou na podestě prvního patra. Rameno do suterénu má schodišťové stupně vč. podstupnic z pískovce. Přejímová hrana mezi stupnicí a podstupnicí má pravouhlou vysokou „římsu“ – vpadlá plocha podstupnice na ní navazuje pomocí podbrádky – lysis. Ramena do pater jsou vytvořena fošnovými schodnicemi. Jedna je přikotvena ke stěně a druhá, střední, je opřena do sloupků na hlavní podestě a visutého svorníku na podestě v 1.patře. Stupnice i podstupnice jsou provedeny z dřevěných prken, hrana na přechodu podstupnice a stupnice je zdobena čtvrtoblounem, na který navazuje lesbické kyma. Schodiště nemá bedněný podhled, pohledově se tak uplatňuje i rub stupnic a podstupnic. Sloupky jsou tři, na každé hlavní podestě. Sloupek je dřevěný soustružený. Má hlavici ve tvaru piniové šišky, ovšem s různě širokými prstenci po obvodu, oddělenými trochily, kanelovaný dřík a patku. Stejně jsou i dva sloupky v místě mezipodesty, podle kterých se otáčí stupně. Sloupky v těchto místech přechází i pod schodnici, která je do nich zakotvena a

vytváří tak visutý svorník. Svorník je ze spodní strany ukončen soustruženou profilovanou kuželkou. Schodiště má kovové zábradlí ukončené dřevěným madlem. Zábradlí je vytvořeno ze svislých prutů kruhového průřezu. Mezi pruty jsou ve středu vkládány dvě osově souměrné kované oválné voluty obdélného průřezu, ve středu spojené čtverhranným prstencem s vloženým krátkým svislým prutem s rozkovanými konci ve tvaru konvexní šipky. Schodiště je patrně z mořeného tvrdého dřeva. Obvodové stěny schodiště jsou omítané hlazenou omítkou. Na západním okraji jihozápadní stěny je na výšce obdélný okenní otvor s oknem totožným s okny mj. v místnostech 1.41 a 1.44. Vzhledem k situování schodiště nelze okno otevírat.

Obdélným dveřním otvorem v severozápadní stěně podesty č. 1.45 se vstupuje do prostoru č. **1.47** pod mezipodestou a ramenem hlavního schodiště č. 2.01. Otvor má obložkovou zárubeň, obložka je po vnějším obvodu rámovaná profilovanou lištou, má patky. Dveře chybí. Prostor má půdorys ve tvaru L. Část pod ramenem schodiště má na podlaze položenu žulovou dlažbu z velkých obdélných desek (45 x 116 cm), část pod mezipodestou dlažbu keramickou, čtvercovou (17 x 17 cm), shodnou s dlažbou v nástupní prostoře před schodištěm č. 1.02 a ve vestibulu 1.32, po obvodu chybí meandr. Strop tvoří mramorové schodišťové stupně a mramorové desky mezipodesty, opatřené krycím bílým nátěrem. Stěny jsou omítané hlazenou omítkou, na jihozápadní stěně jsou dvě omítkové vrstvy, spodní je zřejmě stříkaná nebo hrubě nahozená, vápenná, zdivo je žulové. Ve východní polovině jihozápadní stěny (pod podestou) je obdélný dveřní otvor vedoucí do podloubí č. 1.52. Dveře v něm viz popis jihozápadního průčelí severovýchodního křídla. V severozápadní stěně prostoru pod podestou se nachází obdélný dveřní otvor vedoucí do prostoru č. 1.02 vedle spodního schodišťového ramena hlavního schodiště do patra. V otvoru je obložková zárubeň, obložka je po vnějším obvodu zdobena profilovanou lištou, ze strany prostoru č. 1.02 má v horních rozích uši. Obložka má patky. Dveře jsou dřevěné, jednokřídlé, rámové, s velkým na výšce obdélným polem s kazetou z rubové strany dveří vystoupou, z líce (z místnosti č. 1.02) jí rámuje profilovaná lišta s ušima ve všech rozích. Kazetové pole má rovněž rámovou konstrukci vyplněnou fazetovými kazetami, třemi nad sebou – horní a spodní jsou poměrně úzké – obdélné na šířku, střední obdélná na výšce, výrazně větší. Klika má dřevěné madlo, klíčový štítek ve tvaru hrušky je mosazný. Dveře jsou osazeny na zapuštěných závěsech se zaoblenými kuželovými konci. Z lícové strany dveří je vedle horního závěsu do zárubně připevněný pružinový mechanismus pro samovolné zavírání dveří.

Průjezd č. **1.48** na východním konci severovýchodního křídla je přístupný z podloubí č. 1.49 nebo z druhé strany ze dvora před severovýchodním průčelím. Průjezd je dlážděný žulovými dlažebními kostkami. Zastropen je šesti poli valených segmentových kleneb sklenutých do traverz. Vrcholnice jsou kolmé k hlavnímu – severozápadnímu – průčelí. Klenby jsou omítnuté hlazenou omítkou bez nátěru. Stěny jsou opatřeny hlazenou omítkou rovněž bez nátěru. V jihovýchodní stěně jsou dva téměř symetricky umístěné okenní otvory s plným obloukem. Dřevěná okna v nich viz popis místnosti č. 1.30. V severozápadní stěně je zhruba uprostřed umístěn velký obdélný dveřní otvor vedoucí na schodiště do suterénu. Otvor je rámován profilovaným kamenným ostěním. Po vnějším obvodu rámuje ostění plochá lišta, na kterou za lomeným odstupněním navazuje lesbické kyma a za lomeným odstupněním čtvrtobloun, pod ním je hladká hlavní plocha ostění, po vnitřním obvodu je mělká hladká pasparta. Hrana ostění mezi vnější stranou a špaletou a nadpražím je zkosená po celém obvodu. V otvoru je osazena novodobá mříž z dutých prutů čtvercového průřezu. Na obou vjezdových stranách průjezdu jsou otvory s plným obloukem. Ze strany do nádvoří – podloubí č. 1.49 – není v otvoru žádná výplň, na straně do dvora před severovýchodním průčelím severovýchodního křídla jsou osazena železná dvoukřídlá obdélná vrata a v oblouku je osazena mříž tvořená rámem vyplněným svisle kladenými pásy. Vrata viz popis severovýchodního průčelí severovýchodního křídla.

Otvorem na jihozápadní straně průjezdu se vstupuje do podloubí č. **1.49**. To má obdélný půdorys. Pochozí plochu tvoří velké žulové obdélné desky, částečně překryté mazaninou. Strop má omítaný podhled, stěny jsou omítnuté hlazenou omítkou, obé je bílené. V jihovýchodní stěně je okenní otvor s plným obloukem s kamenným ostěním, dřevěné okno v něm viz popis místnosti č. 1.30. V severozápadní stěně je velká nika – slepá arkáda o jednom poli. V předstupujícím soklu je uprostřed na šířku obdélný okenní sklepní otvor. Severovýchodní a jihozápadní stěna – popis viz popis jihozápadního průčelí severovýchodního křídla.

Uprostřed severozápadního průčelí jihovýchodního křídla se třemi arkádovými oblouky vstupuje do sally terreny č. **1.50** obdélného půdorysu. Podlaha je tvořena kamennými žulovými obdélnými deskami, v prostoru před kašnou je železným poklopem uzavřený čtvercový otvor, nedaleko od něj je menší elipsový otvor, stěna je krytá železnou objímkou. Strop má omítaný bílený podhled, v místech pilastrů a sloupů ho člení na tři pole nízké vystupující štukové pásy. Stěny jsou rovněž

omítané, bílené, jejich členění vč. provedení otvorů a jejich výplní viz popis severozápadního průčelí jihovýchodního křídla.

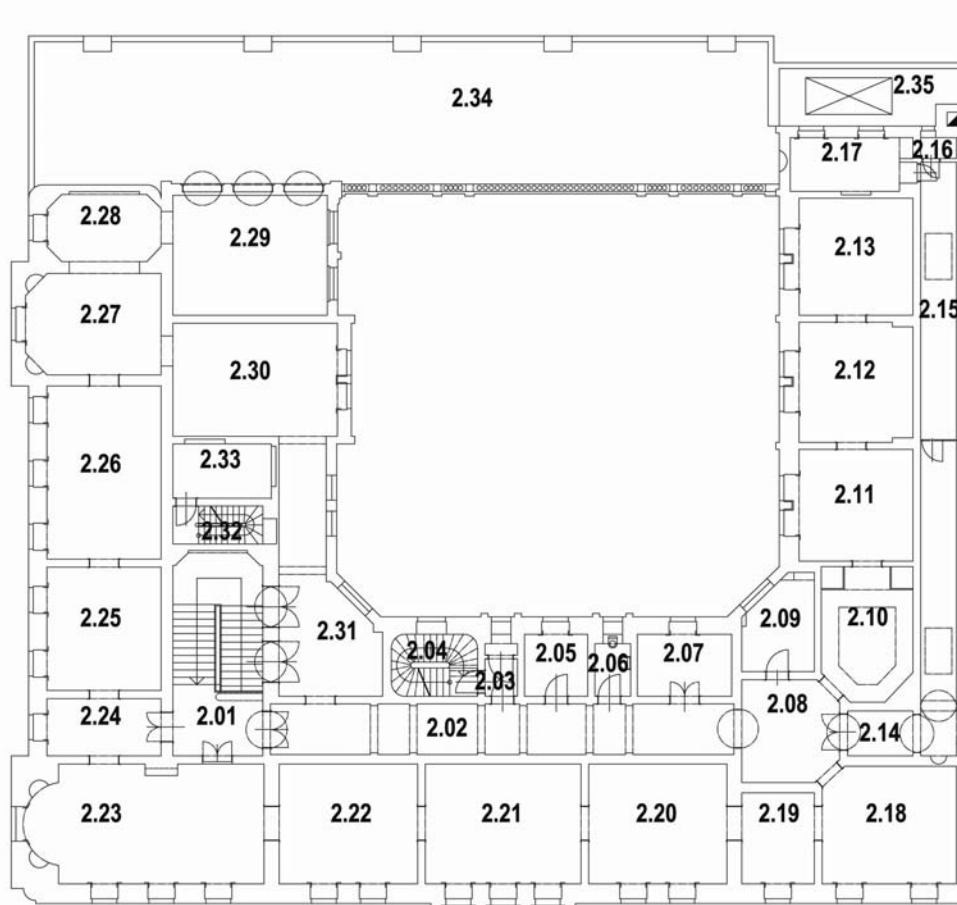
Podloubí č. **1.51** se nachází v celé délce severovýchodního průčelí jihozápadního křídla. Podlaha i strop jsou řešeny totožně se salou terrenou č. 1.50, v místech křížových pilířů člení strop na tři obdélná a jedno čtvercové pole pasy s plnými oblouky. V jihovýchodní a v severozápadní boční stěně podloubí je po jednom dveřním otvoru s plným obloukem. Dveře v nich viz popis místností č. 1.13 (severozápadní stěna podloubí) a č. 1.23 (jihovýchodní stěna).

Poslední podloubí – č. **1.52** – se nachází v západní polovině jihozápadního průčelí severovýchodního křídla. Má rovněž obdélný půdorys. Dlažbu tvoří velké žulové obdélné desky. V místě podélné osy jsou patrné zazdívky tří obdélných otvorů v klenbě chodby suterénu č. 0.12. Strop má omítaný plochý podhled, na čtvercová pole ho příčně dělí pasy s plnými oblouky v místě křížových pilířů a sloupu na jihozápadní straně a polopílířů na severovýchodní stěně. Stěny jsou omítnuté hlazenou omítkou, bílené. Popis severovýchodní a jihozápadní stěny podloubí viz popis jihozápadního průčelí severovýchodního křídla. V jihovýchodní stěně je provedena mělká nika s plným obloukem, v místě nasazení oblouku člení vpadlou plochu obdélný pás rámovaný na spodním a horním okraji vystupující plochou lištou. Ve středu pásu je vložen kruhový prstenec, který se dotýká dolního a horního okraje pásu. Pás je součástí pásu obíhajícího všechny plné stěny podloubí. Niku v jihovýchodní stěně rámuje jedno pole slepé arkády s plným obloukem. V severozápadní stěně je na výšku obdélný jeden okenní otvor, rámovaný šambránou totožnou s okny v severovýchodní stěně podloubí. Dřevěné okno viz popis místnosti č. 1.07.

U západního okraje severovýchodního průčelí severovýchodního křídla je v šíři tří os průčelí zastřešený zděný průjezd č. **1.54**. Průjezd má obdélný půdorys. Je zastřešený pultovou střechou minimálního sklonu, zhlaví krokví předstupují před líc severovýchodní stěny průjezdu a jsou bohatě vyřezávané. Čelo tvoří v horní části rovná plocha, na kterou navazuje podbrádka – lysis a na ní výrazný podval – kyma. Ve spodní části zhlaví je široké lesbické kyma. Střešní krytinu tvoří navažené živичné pásy. Celá pochozí resp. pojezdová plocha v průjezdu je opatřena dubovou dlažbou (10,5 x 10,5 cm). Strop má omítaný plochý podhled. V severozápadní stěně je na celou její šířku a výšku obdélný vjezdový otvor. Jsou v něm osazena dřevěná dvoukřídlá vrata s obdélným otvorem pro pěší v severní polovině vrat. Vrata mají

rámovou konstrukci, lícová i rubová strana se s výjimkou odlišné klapačky a několika drobných detailů (na rubu chybí římsa nad dolním polem, odlišná profilace lišt kolem kruhových polí na vnitřní straně) neliší. Křídlo má dvě obdélná pole nad sebou, spodní úzké je obdélné na šířku, horní na výšku. Ve spodním poli je kazetová výplň s vystupujícím středem předěleným kosočtvercem. Horní pole je dále členěno třemi poli, střední je obdélné na šířku, krajní nad a pod ním jsou čtvercová. Čtvercová pole mají ve svém středu kruhový otvor – horní je vyplněný drátosklem, spodní litinovou mřížkou. Kolem otvorů je čtvercové pole „roztržené“ do čtyř segmentů. Jednotlivé segmenty mají vpadlou plochu s vystupujícím středem rámovanou profilovanými lištami. Střední obdélné pole je rámováno profilovanými vystupujícími lištami, v jeho středu je další na šířku obdélné pole. Uprostřed pole je plastická řezba znázorňující pás složený z kruhů s vpadlými středy. Klapačka na vnitřní straně vrat má tvar sloupu s podstavcem, na kterém stojí vlastní sloup s patkou, hranolovým dříkem zdobeným vpadlým polem a hlavicí. V úrovni spodní hrany horního obdélného pole je dřík přerušen čtvercovým prstencem s profilací na spodní i horní straně. Nad prstencem je dřík zdoben dalším vpadlým polem. Dveřní křídlo je v místě spodního čtvercového pole severního křídla vrat. Křídla vrat jsou osazena v železných točnicích. Branka pro pěší je osazena na dvou kusech zapuštěných závěsů se zaoblenými kuželovými konci. Vrata jsou zajištěna pomocí druhotně osazené vnější rozvory s pákovým mechanismem a novodobou petlicí s visacím zámkem. Z vnější strany se na vratech dochoval otisk po starším kování v místě kliky a krytka klíčové dírky. Nad otvorem průčelí ukončuje zděná atika se soklovou římsou. Otvor shodně veliký s otvorem v severozápadní je i v jihovýchodní stěně, zde je však bez výplně, ve špaletě jsou osazeny žulové odrazníky – nákolníky ve tvaru komolých půlkuželů. Jihozápadní stěna viz popis severovýchodního průčelí severovýchodního křídla. Severovýchodní stěna je tříosá, osy jsou „sdruženy“ uprostřed délky průčelí kolem vertikální osy. Otvory jsou obdélné na výšku, ukončeny těsně pod střechem. Jsou bez výplní i závěsů pro ně. Fasádu vertikálně člení pilastry s patkou (odspodu – plintus se šikmou horní plochou, torus nad vysokou lomenou hranou, trochilus nasazený na nízké lomené hraně toru, torus za nízkou lomenou hranou, mírná převodka), hranolovým dříkem, bez hlavice. Pilastry jsou mezi otvory i na nárožích. Patka je pískovcová. Stejně profilovaná je i soklová průběžná římsa nasazená na soklu z žulových obdélných desek. Horizontálně člení vnější stěny průjezdu rytá pásová rustika – pásy jsou shodně vysoké.

První patro

Z přízemí lze vstoupit do prvního patra třemi schodišti. Hlavní schodiště č. **2.01** na křížení severovýchodního a severozápadního křídla je dvouramenné s rovnoběžnými rameny. Mezipodesta má pětiboký půdorys, nástupní plocha č. 1.02 i horní výstupní podesta mají půdorys obdélný. Schodišťové stupně jsou mramorové, průřezu ve tvaru pravoúhlého trojúhelníku. Přejížděcí hrana mezi stupnicí a podstupnicí je předstoupená a profilovaná ve tvaru půloblounu podloženého lomenou hranou, platí to i pro hranu na užší straně schodu orientované do volného prostoru. Ve spodní části podstupnic jsou symetricky osazené úchyty pro provlečení tyčí zajišťujících koberec. Pod úchyty jsou kruhové terče. Mramorová je rovněž mezipodesta a horní podesta schodiště. Na straně do volného prostoru je osazeno železné zábradlí s dřevěným madlem. Na horní i spodní podestě a mezipodestě je osazeno po jednom sloupku, do něhož jsou osazena pole zábradlí. Sloupek má kanelovaný dřív, hlavice i patka jsou složeny z vegetabilních prvků, hlavice vrcholí

velkou koulí. Pole zábradlí jsou složena ze svislých prvků složených z vegetabilních a zoomorfních motivů – střední část vymezují na okrajích kruhové medailóny s rozetami, jimiž jsou provlečeny vodorovné tyče. Takto vzniklý vodorovný pás je zdoben vegetabilními motivy, ve středním oválu jim dominuje velká palmeta. Prostor schodiště je zastropen valenou segmentovou klenbou, která je velmi pravděpodobně dřevěná. Uprostřed klenby je velký světlík obdélného průřezu, krytý kovovou prosklenou konstrukcí. Klenba je zdobena bohatou štukovou výzdobou. Úzké pásy se složitým meandrem člení klenbu na tři díly, střední je díky světlíku nejširší. Na koncích pásů jsou maskarony. V polích po stranách světlíku jsou vzájemně propojené geometrické obrazce – na malý čtverec navazuje čtverec velký s pravouhle vybranými rohy, uprostřed pole je úzký obdélník, druhá polovina je symetrická k první. Krajiní pole člení ve vrcholu klenby propojené malé čtverce při pásech s centrálním čtvercem s pravouhle vybranými rohy. Po stranách navazují na malé čtverce uprostřed oktogony. Mezi oktogony a středním vyžlabeným čtvercem jsou úzké obdélníky lištou propojené s meandrovými pásy. Obrazce jsou vytvořeny půloblounovou pletencovou lištou, po obou stranách rámovanou rovněž půloblounovými hladkými a nižšími lištami. Pod klenbou obíhá celý prostor široký pás s vlysy. Ve vlysu pod severozápadním čelem klenby je uprostřed znak podložený větším znakem, vnitřní znak je se štítonoši v podobě lvů po stranách, rytířskou korunou, přilbou a klenotem nad znakem. Po stranách podloženého většího štítu jsou polopostavy amorů jako štítonoši, spodní polovinu těla nahrazuje roh, z něhož vybíhají akantové rozviliny. Vlys po celém obvodu ukončuje na spodní straně kladí s konzolovou římsou. V obdélných vlysech mezi konzolami jsou festony. Nad každou konzolkou je akrotérie s palmetou vystupující nad lví hlavou. Kyma mezi akrotériemi je zdobena antemionem. Obdobně jsou řešeny vlysy i na dalších stranách. Ve čtvercových vlysech v šikmých stěnách na jihovýchodní straně je arabeska s centrálně umístěnou palmetou rámovanou volutovými rozvilinami. Stěny jsou opatřeny hlazenou omítkou, možná sádrovou, natřenou šedohnědou zřejmě neprodyšnou barvou. Stěny schodiště s výjimkou severozápadní horizontálně člení kordónová římsa ve výši horní podesty. Římsa je obdélná, ve tvaru pásu s lištami obdélného průřezu po obou krajích. Jihovýchodní stěna je zdobena čtyřmi na výšku obdélnými poli. Každé pole má roh orientovaný do středu stěny konkávně vyžlabený. Vzniká tak kruh, do něhož je osazen kruhový medailón s figurálním reliéfem. Pole i medailón jsou ohraničeny úzkou lištou s odsazeným půloblounem. V horní části

severovýchodní stěny je na šířku obdélný figurální reliéf rámovaný profilovanou lištou. V západní polovině téže stěny je na horní podestě obdélný dveřní otvor do místnosti č. 2.24. Dveře v něm jsou dřevěné, dvoukřídlé, rámové s kazetovými výplněmi, osazené do obložkové zárubně (š. 13 cm). Ta je po vnějším obvodu rámovaná profilovanou lištou a má patky. Nad obložkou je výrazně předstoupená přímá nadpražní římsa nesená volutovými konzolkami s ženskou bustou. V supraportě je uprostřed agrafa s představenou postavou amora, obdélné vlysy po stranách agrafy zdobí girlandy z květů. Každé z křídel má tři pole nad sebou, spodní a horní je téměř čtvercové (v. 40 cm, š. 36 cm) s fazetovou kazetou, střední je obdélné na výšku (v. 119 cm, š. 36 cm). V jeho obdélném středu jsou vloženy tři vystupující pole, spodní a horní obdélné na šířku, střední obdélné na výšku. Všechna střední vystupující pole i všechny kazety jsou rámovány profilovanou lištou, lišty kolem celých kazet mají profilaci složitější a jsou tak širší. Širší z křídel má klapačku a rovnoběžně s ní lištu shodné profilace umístěnou cca 10 cm od klapačky. Mezi lištou a klapačkou je umístěna klika a klíčový štítek. Mosazná klika má kónické kanelované madlo ukončené výžlabkem odsazenou kuličkou (d. 12,5 cm). Mosazný štítek (v. 30 cm, š. 5 cm) má zkosené rohy, na které navazuje plný oblouk. Plocha štítku je zdobena groteskou. Dveře jsou osazené na přiložených závěsech zadlabaných pouze na tloušťku plechu. Závěsy (v. 27 cm) mají zaoblené kuželové konce. Totožné dveře jsou i v dveřním otvoru v severozápadní stěně na horní podestě. V jihozápadní stěně jsou uprostřed a na východním okraji dva velké dveřní otvory se záklenkem s plným obloukem. V otvorech jsou osazeny v deštěné špaletě dvoukřídlé dveře – francouzská okna – s poutcem v místě nasazení oblouku a termálním oknem ve světlíku. Okno je vyjímatelné, uchycené obrtlíky. Obložka je po vnějším obvodu rámována profilovanou lištou. Dveře mají rámovou konstrukci, ve spodní čtvrtině mají jedno na šířku obdélné kazetové pole rámované profilovanou lištou. Střední vystouplé obdélné pole má ve všech rozích ucha a je rovněž rámované lištou. Horní tři čtvrtiny jsou prosklené obdélným polem. Klapačka je ve tvaru sloupu s podstavcem, patkou, hranolovým dříkem a římsko-korintskou hlavicí. Křídla jsou osazena na přiložených závěsech zadlabaných pouze na tloušťku plechu. Závěsy (v. 27 cm) mají zaoblené kuželové konce. Dveře – francouzská okna – nemají kliky ani klíčové štítky. Deštěné rámovou konstrukcí s kazetami jsou i hluboké špalety a záklenek. Výška kazet ve špaletách odpovídá výšce polí v dveřních křídlech. V záklenku jsou tři obdélná pole vedle sebe. Na západním okraji

jihozápadní stěny je dveřní otvor vedoucí z horní podesty do chodby č. 2.02, který je rozměrově i výplní shodný s otvory v téže stěně, dveřní křídla jsou však osazena na vnějším okraji špalety (při pohledu z podesty), která je užší.

Chodba č. **2.02** má úzký obdélný půdorys. Na podlaze jsou položeny dřevěné parkety, podél obou delších stěn jsou v podlaze provedeny obdélné kanály teplovzdušného vytápěcího systému kryté litinovou mříží překrývající plech. Šířka kanálu je 18 cm, jeden díl litinové mřížky má délku 71,5 cm. Strop tvoří obdélná pole nestejných rozměrů s omítaným podhledem s mírným fabiónem vytvořená pomocí přímých pasů opřených do polopilířů. Od stěn je oddělen korunní-nástěnnou římsou, tvořenou odstupněnou simou, pod níž je úzký půloblounový prut. Stěny jsou omítané hlazenou omítkou s krycími nátěry, svrchní je bílý. Do výše 79 cm od podlahy je v omítce patrný otisk po dřevěném obkladu či emailovém nátěru. V jihovýchodní stěně je nepravidelně umístěno celkem pět dveřních otvorů různých rozměrů.

Uprostřed jihovýchodní stěny je obdélný dveřní otvor vedoucí do malé místnosti č. **2.03** obdélného půdorysu. V otvoru jsou v obložkové zárubni osazeny dřevěné jednokřídle rámové dveře s kazetovými výplněmi. Obložka je po vnějším obvodu rámovaná profilovanou lištou, má patky. Dveře mají tři páry kazet nad sebou, spodní a horní kazety jsou téměř čtvercové, střední obdélné na výšku. Kazety jsou fazetové, střední dvě kazety mají do středního pole vložené další tři vystouplá pole - spodní a horní obdélné na šířku, střední obdélné na výšku. Všechna střední vystupující pole i všechny kazety jsou rámovány profilovanou lištou, lišty kolem celých kazet mají profilaci složitější a jsou tak širší. Dveře jsou osazeny na přiložených závěsech zapuštěných do křídla resp. obložky pouze na šířku plechu. Klika je mosazná, s kanelovaným kónickým madlem s výžlabkem oddělenou kuličkou na konci. Na podlaze jsou položeny parkety. Základní rastr tvoří diagonálně kladené čtverce (69x69 cm) vyplněné menšími cikcakově kladenými parketami. Při severozápadním okraji je v podlaze topný obdélný kanál krytý litinovou mřížkou. Místnost je plochostropá s omítaným pohledem s mírným fabiónem. Hlazenou omítkou jsou omítnuté stěny, následně jsou natřeny šedohnědým krycím nátěrem. Spodní okraj stěn obíhá dřevěná soklová lišta vysoká 15 cm. V západní polovině severovýchodní stěny je obdélný dveřní otvor vedoucí na schodiště č. 2.04.

Dveře na mezipodestu schodiště jsou osazeny v obložkové zárubni rámované po vnějším obvodu profilovanou lištou. Dveře jsou totožné s dveřmi mezi chodbou č.

2.02 a místností č. 2.03 – viz popis. Prostor schodiště č. **2.04** vč. schodišťového ramena je totožný se schodištěm v prostoru č. 1.08 – viz popis.

V jihovýchodní stěně místnosti č. 2.03 je obdélný dveřní otvor vedoucí do malé prostory č. **2.36** půdorysně ve tvaru T, přičemž střední rameno tvoří velmi hluboká špaleta. Dveře v otvoru jsou osazeny v obložkové zárubni rámované po vnějším obvodu profilovanou lištou, obložka má patky. Dveře jsou dřevěné, jednokřídlé, rámové. Ve spodní čtvrtině jsou vedle sebe dvě na šířku obdélné kazety rámované profilovanou lištou. Střední vystouplé obdélné pole je s uchy ve všech rozích, rovněž je rámováno profilovanou lištou. Na výšku obdélné pole v horních třech čtvrtinách dveří je vodorovnou příčlí členěné na poloviny, obě jsou prosklené matným sklem. Dveře jsou osazené na přiložených závěsech, zadlabaných do rámu resp. obložky pouze na tloušťku plechu. Závěsy mají zaoblené kuželové konce. Deštěné rámovou konstrukcí s kazetovými výplněmi jsou i špaleta a nadpraží. Ve špaletě jsou dvě úzká na výšku obdélná pole nad sebou, výška kazet odpovídá výšce polí dveřního křídla. V nadpraží je jedno obdélné pole. Na podlaze jsou položeny tři vrstvy zátěžových koberců, pod nimi je betonový potěr. Místnost má plochý strop s omítaným podhledem s mírným fabiónem. Stěny jsou omítnuté hlazenou omítkou s poměrně velkou zrnitostí, krycí bílý nátěr je zřejmě nátěrem základním – jediným. Přejímové hrany mezi špaletou a jihovýchodní stěnou jsou zešíkmené. V jihovýchodní stěně se nachází na výšku obdélný okenní otvor, okno v něm osazené je dřevěné, špaletové, dvojité, dvoukřídlé, s poutcem v horní třetině. Horní křídlo vnitřního okna je svislou příčlí dělené na poloviny, spodní křídla jsou příčlemi ve tvaru řeckého kříže členěná na čtyři shodně velká pole. Špaleta mezi okny je deštěná rámovou konstrukcí s fazetovými kazetovými výplněmi. Křídla se otevírají pomocí jazýčkových západek ovládaných mosaznými olivami, jsou zavěšená na zapuštěných závěsech se zaoblenými kuželovými konci. Nad oknem je do špalety zasazený široký železný pás. Nad okenním otvorem je zřejmě osazena ocelová traverza jako překlad.

Jihozápadně od místnosti č. 2.03 se nachází místnost č. **2.05**, která má čtvercový půdorys. Je přístupná obdélným dveřním otvorem z chodby č. 2.02. Dveře osazené v obložkové zárubni jsou vč. vzhledu obložky a deštění špalety a nadpraží totožné s dveřmi mezi místnostmi č. 2.03 a 2.36. Na podlaze je zátěžový koberec, pod ním je podlaha prkenná, z prken spojených na pero-drážku, u severozápadní stěny je topný obdélný kanál krytý litinovou mřížkou. Strop má omítaný plochý podhled s mírným fabiónem. Stěny jsou omítnuté hlazenou omítkou, pod svrchním

krycím bílým nátěrem je dochován nátěr vápenný – zelený. Na spodním okraji je osazena dřevěná soklová lišta. V jihovýchodní stěně je na výšku obdélný okenní otvor s parapetem ustoupeným do špalety. Otvor je až k podlaze deštěný obložkou po vnějším obvodu rámovanou profilovanou lištou, obložka má patky. Deštěný je i parapet, a to rámovou konstrukcí s kazetovými výplněmi, a totožnou konstrukcí i špalety s nadpražím. Okno v otvoru je dřevěné, dvojité, špaletové, čtyřkřídlé, s poutcem v horní třetině. Křídla se otevírají pomocí rozvor ovládaných mosaznými olivami, jsou zavěšená na zapuštěných závěsech se zaoblenými kuželovými konci. Ve špaletách je nad parapetní deskou osazena kloubová okenice rámové konstrukce s kazetovými výplněmi, vždy dvěma nad sebou. Výška kazet odpovídá výšce okenních křídel. V nadpraží jsou vedle sebe dvě obdélné kazety, šířka odpovídá šířce okenních křídel.

Na místnost č. 2.05 navazuje jihozápadním směrem místnost č. **2.06** přístupná stejně jako místnost č. 2.05 z chodby č. 2.02. Místnost má obdélný půdorys s hlubokou bedněnou špaletou. Dveřní otvor je obdélný, s obložkovou zárubní. Obložka je po vnějším obvodu zdobena profilovanou lištou, má patky. Dveře v otvoru jsou dřevěné, jednokřídlé, rámové s kazetovými výplněmi. Vzhled dveří se blíží dveřím mezi chodbou č. 2.02 a místností č. 2.03 s tím rozdílem, že místo dvou kazetových polí v horní čtvrtině dveří je pouze jedno na šířku obdélné prosklené pole. Na obložku vedle horního závěsu je připevněn pružinový mechanismus pro samovolné zavírání dveří. Na podlaze je položena PVC podlahová krytina, pod ní jsou parkety (diagonálně kladené čtverce) bez nátěru bezbarvým lakem. Podél severozápadní stěny je obdélný topný kanál krytý litinovou mřížkou. Strop tvoří omítaný plochý podhled s mírným fabiónem. Stěny jsou opatřené hlazenou omítkou – do výše 145 cm od podlahy je proveden neprodyšný emailový nátěr, nad ním jsou stěny bílené. Ve střední části jihozápadní stěny je osazeno umyvadlo, kolem něj je proveden bělinový obklad čtvercovými obkladačkami 14,5 x 14,5 cm v pásu širokém 137 cm a vysokém 145 cm. Hluboká špaleta u okenního otvoru je tvořená bedněnou konstrukcí, hrany mezi špaletou a čelní stěnou jsou zešíkmené. Bednění je hladké, pouze pod stropem obíhá dřevěná lišta – římsa. Pod okenním otvorem je v horní třetině parapetu deštění tvořené rámovou konstrukcí s jednou na šířku obdélnou kazetovou výplní. Spodní část parapetu je omítnutá. Nad okenním otvorem je vestavěná dřevěná skříň hluboká na celou hloubku špalety. Spodní stranu tvoří rámová konstrukce se dvěma vedle sebe provedenými fazetovými kazetovými

výplněmi. Křídlo skříně má rámovou konstrukci s dvěma vedle sebe provedenými vystouplými obdélnými neprofilovanými kazetami. Je zavěšené na skříňových závěsech. Ve skříni byl osazen rezervoár na vodu pro WC. Okenní otvor v jihovýchodní stěně je obdélný na výšku, okno v něm osazené je dřevěné, špaletové, dvojité, totožné s oknem v místnosti č. 2.36 (viz).

Místnost č. **2.07** se nachází jihozápadně od místnosti č. 2.06, přístupná je z chodby č. 2.02, má obdélný půdorys. Obdélný dveřní otvor do ní vedoucí má obložkovou zárubeň, deštěnou špaletu a dřevěné dvoukřídle rámové dveře. Obložka je po vnějším obvodu rámována profilovanou lištou, má patky. Dveřní křídla jsou v podstatě totožná s křídly na horní podestě schodiště vedoucími do místnosti č. 2.24 (popis viz schodiště č. 2.01), horní pole však nejsou vyplněna kazetami, ale jsou prosklená. Podlaha je parketová, složená z diagonálně kladených čtverců, při severozápadní okraji je úzký betonový pás, který „nahradil“ topný kanál. Místnost je plochostropá s omítaným podhledem s mírným fabiónem. Stěny jsou omítnuty hlazenou omítkou s bílým krycím nátěrem. V jihovýchodní stěně je symetricky umístěn na výšku obdélný okenní otvor s parapetem ustoupeným do špalety. Otvor je až k podlaze rámován obložkovou zárubní. Vzhled obložky, deštění parapetu, špalet i vzhled kloubových okenic je řešen totožně jako v místnosti č. 2.05 (viz). Totožný s oknem v místnosti č. 2.05 je rovněž vzhled a konstrukce dřevěného dvojitého okna v otvoru. Okenice jsou opatřeny smetanovým krycím nátěrem, pod ním je dochován původní fládrový nátěr.

Otvorem v jihozápadní stěně chodby č. 2.02 se vstupuje do místnosti č. **2.08**, která má šestiboký půdorys, ovšem ne ve tvaru pravidelného šestiúhelníku, ale pětibokého presbytáře s vyzdřeným vítězným obloukem. Otvor z chodby je zakončen záklenkem s plným obloukem, z obou stran je rámován sádrovou archivoltou s lištou na vnějším obvodu. Na podlaze je položen zátěžový koberec, pod ním po obvodu betonová mazanina, zřejmě v místě zrušeného topného kanálu. Uprostřed se nachází betonová dlažba – střední plochu vyplňují čtvercové šedé dlaždice, v rozích s modrými trojúhelníky, při složení čtyř dlaždic k sobě tak v rozích vznikají modré kosočtverce. Střední plocha je po obvodu rámována širokým pásem složeným ze dvou pásů čtvercových dlaždic různého dekoru. Pás tvoří na vnějším i vnitřním obvodu úzké obdélníky s konkávně vyžlabenými kratšími stranami a rozetami mezi vyžlabenými plochami. Střední pás tvoří šachovnicový rastr bílých a modrých kosočtverců. Celý strop je vyplněn šestibokým světlíkem odděleným od stěn

výraznou fabiónovou římsou. Prosklení je osazeno v rámu, kterému dominuje motiv rozety vytvořené ze čtyřúhelníků - deltoidů. Stěny jsou opatřeny hlazenou omítkou – možná sádrovou – s šedým krycím nátěrem. V jihovýchodní stěně se nachází obdélný, poměrně úzký, dveřní otvor vedoucí do místnosti č. 2.09. Otvor má obložkovou zárubeň, deštěnou špaletu a nadpraží, dveře v něm osazené jsou jednokřídlé, rámové s kazetovými výplněmi. Vzhled dveří, obložky i deštění špalety je totožný s dveřmi mezi chodbou č. 2.02 a místností č. 2.03.

Místnost č. **2.09** má nepravidelný pětiboký půdorys. Na podlaze je položena PVC krytina a zátěžový koberec na ní, pod PVC krytinou by měly být parkety, nebylo to však možné ověřit. Strop má omítaný plochý podhled s mírným fabiónem. Stěny jsou omítnuté hlazenou omítkou s bílým krycím nátěrem. V šikmé stěně orientované východním směrem je na výšku obdélný okenní otvor. V otvoru je osazeno dřevěné dvojité špaletové šestikřídlé okno s poutcem v horní třetině. Stojiny ho člení na tři díly, střední je širší než krajní. Okenní křídla jsou otvírána pomocí jazýčkových západek ovládaných mosaznými olivami. Po obou stranách otvoru jsou široké deštěné plochy, jejich šíře zhruba odpovídá (mírně přesahuje) rozměry krajních dílů okna. V deštění je osazena kloubová okenice rámové konstrukce s kazetovými výplněmi. Výška na výšku obdélných kazet odpovídá výšce okenních křídel. Ve spodní části bočního deštění (pod parapetní deskou) je jedna čtvercová kazeta, v parapetu jsou vedle sebe tři kazety, jejich šířka kopíruje šířku okenních křídel. Kazety jsou po obvodu rámovány bohatě profilovanou vystouplou lištou, střední pole má ve všech rozích uši, je rámováno rovněž profilovanou lištou. Na okrajích bočního deštění je úzký sloup s podstavcem, patkou s prstencem, hladkým válcovým dřikem a korintskou hlavicí s prstencem. Sloupy nesou kladí s přímou nadokenní římsou s výrazným překapníkem, ukončenou simou. Ve vlysu nad oknem jsou dva úzké obdélníky rámované profilovanou lištou, jejich kratší strana orientovaná do středu je konkávně vybraná, v takto vzniklém kruhu je vpadlé kruhové pole. Pod stropem při jihovýchodní stěně probíhá od severovýchodní stěny k šikmé východní stěně hranolové omítnuté bílé těleso – zřejmě odvětrání prostoru č. 2.10 z doby, kdy byla koupelna.

Do místnosti č. **2.10** se z místnosti č. 2.08 vstupuje obdélným dveřním otvorem v její jižní šikmé stěně. Otvor je bez dveří i závěsů pro ně, je z obou stran rámován sádrovou šambránou s profilovanou lištou po obvodu a patkami. Místnost má šestiboký půdorys podobný půdorysu místnosti č. 2.08 avšak protáhlejší. V jižním a

východním rohu jsou vestavěny zřejmě bedněné omítané „skříně“ čtvercového půdorysu. Na podlaze je položen zátěžový koberec, pod ním je po obvodu maltový pás, který nahradil topný kanál, uprostřed je betonová dekorativní dlažba z čtvercových dlaždic shodná s dlažbou v místnosti č. 2.08. Celý strop místnosti tvoří šestiboký světlík s bohatě profilovaným rámem kolem prosklené části. Skleněné výplně jsou osazeny do rámu vytvářejícího geometrické obrazce – po obvodu je šestiúhelný pás, ve středu je kosočtverec s vloženým kruhem. Světlík je od stěn oddělen výraznou fabiónovou římsou. V prostoru mezi vestavěnými „skříněmi“ je podhled snížený, osazený překlad podepírají volutové konzoly. Stěny jsou opatřeny hlazenou omítkou – možná sádrovou – s šedým krycím nátěrem. Vestavěné skříně mají v čelních (do prostoru) stěnách osazeny jednokřídlé obdélné dveře, které končí cca 30 cm nad podlahou. Dveře jsou železné, do železného rámu je osazena pletivová mříž tvořená kosočtverci s malými rozetami na křížení prutů. Za mříží je neprůhledná výplň. Dveře jsou po stranách rámovány pilastry, které jsou protaženy až ke stropu. V úrovni nadpraží jsou dřívky pilastrů přerušeny obdélnými pásy (prstenci) s vpadlým obdélným polem. Dřívky jsou zdobeny vpadlými obdélnými poli, nad pásem i pod ním. Hlavičky pilastrů jsou součástí římsy, kterou zalamují, na hlavicích jsou nasazeny vrcholové akrotérie. V polích mezi pilastry nade dveřmi do „skříní“ jsou osazeny sádrové kruhové medailóny s figurálními reliéfy – jeden znázorňuje ženu v lázni, druhý ženu s osuškou v rozhovoru s amorem. Symetricky mezi vestavěnými „skříněmi“ je v jihovýchodní stěně obdélný dveřní otvor do místnosti č. 2.11. Otvor je z obou stran rámován sádrovou šambránou s profilovanou lištou po obvodu, která má patky, otvor nemá dveře ani závěsy pro ně.

Místnost č. **2.11** má téměř čtvercový půdorys. Na podlaze jsou klasově položeny dřevěné vlýsky, ve střední části místnosti je položen koberec s ornamentálními motivy. Strop má omítaný plochý podhled, po obvodu je provedena fabiónová římsa, na přechodu ze stěny i ze stropu oddělená profilovanými lištami. Pod římsou obíhá malovaný šablonový ornamentální pás. Stěny jsou omítnuté hlazenou omítkou s šedým svrchním nátěrem, severovýchodní stěna má tzv. sendvičovou konstrukci, tzn. vnitřní strana je dřevěná s omítkou, vnější strana je cihelná z cihel klasického formátu, obě konstrukce odděluje dutina. V severovýchodní stěně je proveden velký obdélný otvor s bedněným parapetem, nad nímž jsou osazena dvě na výšku obdélná dřevěná sdružená okna oddělená deštěným pilířem výrazně ustoupeným do špalety. Okna jsou dvojítá, špaletová,

čtyřkřídla, s poutcem v horní třetině. Křídla se otevírají pomocí rozvor ovládaných mosaznými olivami a jsou zavěšená na zapuštěných závěsech se zaoblenými kuželovými konci. Celý otvor je deštěný. Obložka po obvodu otvoru je zdobena obdélníky vytvořenými tenkými vystupujícími lištami. Lišty se v rozích protínají, vznikají v nich proto čtverce. Uprostřed obložky nadpraží a ve výši poutců u svislých dílů obložky jsou vystupující kosočtverce. Střední pilíř mezi okny má deštění ve tvaru pilastru s patkou, kanelovaným hranolovým dříkem a toskánskou hlavicí. Deštění parapetu má rámovou konstrukci s dvěma velkými na šířku obdélnými fazetovými kazetami kopírujícími šířku okenních otvorů a jednou úzkou na výšku obdélnou fazetovou kazetou mezi nimi – ta kopíruje šířku meziokenního pilíře. Obdélné fazetové kazety kopírující šířku okenních otvorů resp. středního pilíře jsou také v rámové konstrukci deštění nadpraží. Všechny kazety jsou rámované vystupující profilovanou lištou. Ve špaletách nad parapetní deskou jsou kloubové okenice – mají rámovou konstrukci s kazetovými výplněmi, v každém dílu jsou dvě úzké na výšku obdélné kazety, jejich výška odpovídá výšce okenních křídel. Zadní stěna špalety není zděná, ale tvoří jí dvoukřídla rámová otevíratelná zástěna s kazetovými výplněmi. Za zástěnou je dutý prostor, a to od podlahy až po strop – vnější stěna je z neomítaných cihel, vnitřní stěna je z vodorovně kladeného bednění – zřejmě s falcí. Při jižním koutu místnosti je v jihozápadní stěně zazdívka dveřního otvoru širokého 150 cm a vysokého 265 cm. Uprostřed jihovýchodní stěny je obdélný dveřní otvor s obložkovou zárubní a deštěnou špaletou, kterým se vstupuje do místnosti č. 2.12. Obložka je po vnějším obvodu rámovaná profilovanou lištou, má patky. Deštění špalety má rámovou konstrukci se třemi na výšku obdélnými kazetami – menší, shodně velké jsou na spodním a horním okraji, střední je výrazně vyšší. Jedna obdélná kazeta je také v rámové konstrukci deštění nadpraží. Všechny kazety jsou rámovány výrazně vystupující profilovanou lištou. V obložce nejsou závěsy pro osazení dveří.

Místnost č. **2.12** má téměř čtvercový půdorys, v jižním a západním koutu mírně vystupují hranolová tělesa komínů. Na podlaze jsou položeny lakované parkety, základní rastr tvoří pravoúhle kladené čtverce vyplněné diagonálně kladenými parketami, jež se kříží a vzájemně opticky převazují. Na parketách je ve střední části místnosti položen koberec s ornamentálními motivy. Po obvodu podlahy obíhá pás z široké lišty. V jižním koutu u komína je lišta vedena šikmo, trojúhelný prostor takto vzniklý je druhotně doplněn prkny. Podlaha je lakovaná. Strop má omítaný plochý

podhled. Uprostřed stropu je štukový prvek – perlovcem rámovaný kruh, jehož vnější strana je zdobena akantovými listy. Po obvodu stropu je výrazná fabiónová římsa podložená pásem s malovaným ornamentem – tvar římsy i ornament jsou totožné s římsou a ornamentem v místnosti č. 2.11. Totožná je rovněž povrchová úprava stěn i sendvičová konstrukce stěny severovýchodní vč. provedení okenního otvoru a jeho výplně a deštění. Západně od středu jihozápadní stěny se nachází zazdívka dveřního otvoru širokého 150 cm a vysokého 265 cm. Ve středu jihovýchodní stěny se nachází obdélný dveřní otvor do místnosti č. 2.13 s obložkovou zárubní a deštěnou špaletou a nadpražím řešenými shodně s úpravou otvoru mezi místnostmi č. 2.11 a 2.12.

I místnost č. 2.13 má ve shodě s dvěma předešlými téměř čtvercový půdorys. Na podlaze je položen zátěžový koberec, pod ním je prkenná podlaha, prkna mají pero-drážku. Strop vč. středového štukového motivu je zcela totožný se stropem v místnosti č. 2.12. Totožná je rovněž povrchová úprava stěn i sendvičová konstrukce stěny severovýchodní vč. provedení okenního otvoru a jeho výplně a deštění. Východně od středu jihozápadní stěny se nachází zazdívka dveřního otvoru širokého 150 cm a vysokého 265 cm. Uprostřed jihovýchodní stěny se nachází zazdívka dalšího dveřního otvoru.

Otvorem v jihozápadní stěně místnosti č. 2.08 se vstupuje do místnosti č. **2.14** obdélného půdorysu. Otvor má záklenek s plným obloukem. V otvoru jsou v obloukové zárubni osazeny dřevěné dvoukřídlé dveře s termálním oknem ve světlíku nad poutcem. Vzhled dveří je totožný se vzhledem dveří mezi horní podestou schodiště č. 2.01 a chodbou č. 2.02 (podrobný popis viz schodiště č. 2.01). Na podlaze je položena PVC krytina, na jakém podkladu nebylo možno zjistit. Strop má omítaný podhled, po obvodu ho rámuje výrazná profilovaná lišta, na kterou navazuje fabiónová římsa podložená kymou, na kterou za lomeným odsazením navazuje lysis. Stěny jsou omítnuté hlazenou bílenou omítkou. V jihozápadní stěně je velký dveřní otvor se záklenkem s plným obloukem, kterým se vstupuje do chodby č. 2.15. V otvoru nejsou dveře ani závěsy pro ně.

Chodba č. **2.15** má úzký obdélný půdorys, vede téměř přes celé jihozápadní křídlo. Na podlaze je položena PVC podlahová krytina, pod ní je v západní části, mírně přesahující přes polovinu délky chodby zřejmě dlažba, příp. betonová mazanina, ve východní jsou pod PVC prkna spojovaná na pero-drážku. Strop má omítaný podhled s fabiónovou římsou, v západní a východní polovině jsou ve stropě

osazeny dva velké obdélné světlíky přes celou šířku chodby. Na západním okraji je strop rozdělen pasem s plným obloukem, přecházejícím z jihovýchodní stěny místnosti č. 2.14. Pole mezi pasem a světlíky jsou rámována náročně profilovanou lištou vrcholící půloblounem – lišta je velmi pravděpodobně dřevěná. Světlíky mají dřevěný rám zdobený profilovanou lištou. Výplň je příčlemi členěna na geometrické obrazce. Po obvodu obíhá od okraje odsazený rám, v rozích křížící se příčle vytvářejí čtverce, jež jsou vyplněny modrými tabulkami. Střední obdélník je členěn čtyřmi diagonálami, jež pod úhlem 45° vybíhají ze všech čtyř rohů k protilehlým stranám. Po obvodu tak vznikají rovnoramenné trojúhelníky, ve středu kosočtverec. Stěny jsou omítnuty hlazenou omítkou s bílým krycím nátěrem. Uprostřed severozápadní stěny je velká nika půlkruhového půdorysu sahající až k podlaze, s plným obloukem a mušlí v konše. Oblouk je rámován štukovou archivoltou s půloblounem na vnějším obvodu, podloženým výžlabkem se čtvrtoblounem v lomené hraně. Archivolta je nasazená na vystupujícím, na šířku obdélném pásu obíhajícím i v nise pod mušlí. Pás je zdoben vpadlým obdélným polem, je nasazen na podvalu – kymě – naopak na něm je nasazena sima s horní vysokou lomenou hranou. Přímo proti vstupu do chodby z místnosti č. 2.14 je v jihozápadní stěně vysoká mělká nika obdélného půdorysu zakončená plným obloukem. Je rámována šambránou – archivoltou – zdobenou po vnějším obvodu velkým půloblounem, na který za úzkým přechodem navazuje půlobloun výrazně užší. Zhruba uprostřed délky chodby je osazena novodobá mříž svařená z dutých prutů čtvercového průřezu. V severovýchodní stěně jsou patrné zazdívky tří dveřních otvorů (viz místnosti č.2.11 až 2.13). Na severním okraji jihovýchodní stěny je obdélný dveřní otvor do místnosti č.2.16. V otvoru je osazena obložková zárubeň a v ní dřevěné jednokřídlé dveře rámové konstrukce. Obložka je po vnějším obvodu rámována profilovanou lištou. Dveře mají nad sebou tři páry na výšku obdélných fazetových kazet, spodní a horní jsou shodně vysoké, střední pár má kazety výrazně vyšší. Rámovou konstrukcí je deštěná i špaleta a nadpraží, ve špaletách jsou tři na výšku obdélné fazetové kazety nad sebou, jejich výška odpovídá výšce kazet dveří, v nadpraží je jedna obdélná fazetová kazeta. Mosazná klika má hladké madlo ohraničené půloblounovými prstenci.

Nevelká místnost (původně WC) č. **2.16** má obdélný půdorys. Na podlaze jsou položena prkna na pero-drážku. Strop má omítaný plochý podhled s mírným fabiónem. Stěny jsou omítnuty hlazenou omítkou se světle žlutým nátěrem. Na severním okraji jihovýchodní stěny je na výšku obdélný úzký okenní otvor

s bedněným parapetem a obložkou otvoru až k podlaze. Těsně nad podlahou, v místě chybějící a zřejmě odstraněné patky, je svisle osazena litinová mříž totožná s mříží kryjící v tomto patře topné kanály. Obložka otvoru je po obvodu rámována náročně profilovanou lištou. Deštění parapetu má rámovou konstrukci s dvěma fazetovými kazetovými výplněmi vedle sebe. Kazety jsou obdélné na výšku, jejich šířka odpovídá šířce okenních křídel. Okno je dřevěné, dvojité, dvoukřídlé, s poutcem v horní třetině. Vnější i vnitřní spodní křídlo je vodorovnou příčlí členěno na dvě poloviny. Křídla jsou osazena na zapuštěných závěsech se zaoblenými kuželovými konci. Deštěná je i špaleta mezi okenními rámy, deštění má rámovou konstrukci s na výšku obdélnými kazetovými výplněmi, jejichž výška odpovídá výšce okenních křídel. Ve špaletě za vnitřním okenním rámem jsou osazeny železné kloubové okenice, na každé straně složené ze tří železných plátů s polodrážkou. V horní části jihozápadní stěny je osazena litinová nádržka – rezervoár na vodu WC.

Na úplném okraji severovýchodní stěny chodby č. 2.15 je obdélný dveřní otvor vedoucí do místnosti č. **2.17** obdélného půdorysu. Ze strany místnosti č. 2.17 má dveřní otvor extrémně hlubokou špaletu. Ze strany chodby je obložka, rámovaná po obvodu profilovanou lištou. Dveře v otvoru osazené jsou dřevěné, jednokřídlé, rámové s fazetovými kazetovými výplněmi. Členění dveří je shodné s dveřmi do WC č. 2.16, jsou však nižší. Hluboká špaleta je deštěná rámovou konstrukcí s fazetovými kazetovými výplněmi, jež přesně odpovídá rozměrům a členění dveří. Po obvodu otvoru ze strany místnosti č. 2.17 obložka není. Na podlaze je položen zátěžový koberec, pod ním jsou sololitové desky. Strop má omítaný plochý podhled s mírným fabiónem po obvodu. Stěny jsou opatřeny hlazenou omítkou s bílým krycím nátěrem. V jihovýchodní stěně jsou symetricky umístěné dva na výšku obdélné okenní otvory. V severním je osazeno dřevěné dvojité čtyřkřídlé okno s poutcem v horní třetině, dovnitř otevíravé, s olivami z bílé mosazi či hliníku. V jižním je osazeno okno shodného členění a typu, profilace rámu, klapačky apod. jsou však odlišné, olivy jsou mosazné. Otvor je po obvodu deštěn, na bočních stranách jsou deštěná obdélná pole, v nichž jsou osazeny kloubové okenice mající rámovou konstrukci s fazetovými kazetovými výplněmi. Na obou stranách jsou vždy dva díly okenice, díl blíže ke středu je užší. Kazety jsou úzké, obdélné na výšku, jejich výška odpovídá výšce okenních křídel.

Obdélným otvorem v šikmé západní stěně místnosti č. 2.08 se vstupuje do místnosti č. **2.18**. Otvor je z obou stran rámován sádrovou šambránou s profilovanou

lištou po vnějším obvodu. V otvoru nejsou dveře ani závěsy pro ně. Místnost má nepravidelný pětiboký půdorys, východní roh je zešíkmen a v celé jeho šíři je výše uvedený prostup. Na podlaze jsou položeny lakované parkety, základní rastr tvoří velké čtverce, v nichž jsou vloženy čtyři menší čtverce, každý je vytvořen z šesti úzkých palubek, čtvercová pole jsou kladena kolmo ke stěnám, čtvercové výplně jsou kladeny vůči sobě kolmo. Místnost je plochostropá s omítaným podhledem se štukovou výzdobou. Uprostřed stropu je velký kruh, ze kterého vybíhají kolmice ke středům stran obdélníka. Vznikají tak čtyři pole vždy s jedním konkávně vyžlabeným rohem – z polí jsou dále v rozích místnosti vyčleněny rovnoramenné trojúhelníky, v místě šikmé stěny logicky chybí. Toto členění je vytvořeno dvěma profilovanými liniemi se zlacenými linkami. Po obvodu místnosti je proveden pás zdobený šablonovým ornamentem s vegetabilními prvky. Strop je natřen béžovou (pole) a okrovou (pásky mezi poli) barvou. Pod stropem je profilovaná nástěnná – korunní – římsa. Na stěnách jsou hlazené omítky opatřené šedým krycím nátěrem. V severozápadní stěně jsou dva na výšku obdélné deštěné okenní otvory s deštěným parapetem ustoupeným do špalety. Deštění probíhá až k podlaze, po vnějším obvodu je rámováno profilovanou lištou, má patky. Ve špaletě má deštění rámovou konstrukci, v parapetu je po jedné úzké na výšku obdélné kazetové výplni, nad parapetem jsou ve špaletě osazeny kloubové okenice, rovněž mají rámovou konstrukci s fazetovými kazetovými výplněmi. Obě křídla okenice se skládají ze tří dílů, každé má dvě na výšku obdélné kazety nad sebou, výška kazet odpovídá výšce okenních křídel. V deštění nadpraží jsou vedle sebe dvě obdélné fazetové kazety, jejich šířka odpovídá šířce okenních křídel. V parapetu je osazeno jedno velké na šířku obdélné kazetové pole rámované vystupující profilovanou lištou. Uprostřed kazety jsou tři vystouplá pole – mezi dva nekonvexní pětiúhelníky je vložen kosočtverec. Okna v otvorech jsou dřevěná, dvojítá, čtyřkřídlá, s poutcem v horní třetině, dovnitř otevíravá. Křídla se otevírají pomocí rozvor ovládaných mosaznými olivami a jsou zavěšená na zapuštěných závěsech se zaoblenými konci. V severovýchodní stěně je mírně východně od středu obdélný dveřní otvor do místnosti č. 2.19 z obou stran otvoru rámovaný sádrovou výrazně profilovanou šambránou s patkami. V otvoru nejsou dveře ani závěsy pro ně.

Místnost č. **2.19** má obdélný půdorys. Na podlaze jsou položeny lakované parkety vytvořené z velkých čtverců (69 x 69 cm) kladených kolmo ke stěnám. Čtverce tvoří diagonálně kladené „převazující“ se obdélné parkety, uprostřed je

kosočtverec. Strop má omítaný plochý podhled, po obvodu obíhá fabiónová římsa, fabión zdobí malovaný ornament z jazykovitých listů a je rámován půloblounovými profily různých rozměrů. Stěny jsou opatřeny hlazenou omítkou, svrchní krycí nátěr je šedý. V severozápadní stěně je uprostřed proveden na výšku obdélný okenní otvor s parapetem ustoupeným do špalety. Otvor, parapet i špaleta jsou deštěné, ve špaletě jsou kloubové okenice. Veškeré deštění i konstrukce a členění dřevěného dvojitého okna jsou totožné s deštěním a okny v místnosti č. 2.18. V severovýchodní stěně je mírně východně od středu obdélný dveřní otvor do místnosti č. 2.20 rámovaný z obou stran profilovanou sádrovou šambránou s patkami, v němž nejsou osazeny dveře ani závěsy pro ně.

Místnost č. **2.20** je obdélného půdorysu. Na podlaze jsou položeny lakované parkety, shodného vzhledu a způsobu osazení jako v místnosti č. 2.19. Místnost je plochostropá s omítaným podhledem se zrcadlem rámovaným složitou štukovou výzdobou. Uprostřed se nachází kruhový medailón, ve středu zdobený vířivou rozetou ohraničenou půloblounovým prstencem, na který navazuje kruhový antemion ohraničený půloblounovým odsazeným prstencem zdobeným révovými listy s hrozný. Zrcadlo je v rozích konkávně vyžlabené, je rámované čtvrtoblounovou lištou zdobenou listovcem, na kterou navazuje pásek. Za úzkým plochým pásem obíhá celý strop široká lišta s uchy ve všech rozích. Lištu po obou stranách ohraničuje perlovec, mezi ním je půloblounový profil zdobený provazcem s oválnými medailóny s palmetou. V uších jsou kruhové rozety, na něž navazují na straně u rozety konkávně vybrané obdélníky. V páscech mezi uchy jsou obdélná úzká pole rámovaná perlou vyplněná šablonovým arabeskovým ornamentem. Za úzkým plochým pásem navazuje mírně širší plochý pás zdobený šablonovým antemionem. Na přechodu mezi stropem a stěnami je pás – kyma – s vejcovcem, pod ním fabiónová římsa, na kterou navazuje půloblounová lišta s malovanými kapkami. Následuje mírný fabión a pod ním – oddělen úzkou půloblounovou lištou – pás zdobený malovaným meandrem. Pás je od stěny odsazen pomocí odsazeného půloblounu nasazeného na výžlabek s lomenou spodní hranou. Stěny jsou omítané hlazenou omítkou, opatřené krycím šedým nátěrem. V severozápadní stěně jsou symetricky provedené dva okenní otvory rozměrově, výplněmi i deštěním otvoru a parapetu totožné s okenními otvory v místnostech č. 2.18 a 2.19. V západní polovině jihovýchodní stěny je zazdívková dveřní otvor. Uprostřed severovýchodní stěny je

velký obdélný dveřní otvor do místnosti č. 2.21 rámovaný z obou stran profilovanou sádrovou šambránou s patkami, v němž nejsou osazeny dveře ani závěsy pro ně.

Místnost č. **2.21** má obdélný půdorys. Na podlaze jsou položeny lakované parkety shodné s parketami v místnostech č. 2.19 a 2.20. Plochý strop má omítaný podhled, po obvodu je rámován štukovou výzdobou, uprostřed je tak obdélné zrcadlo. Uprostřed se nachází kruhový štukový ornament. V jeho středu je rozeta ohraničená provazcem s perlovcem. Za provazcem následuje kruhový ornament složený z akantových listů a květů - je ohraničen pletencem. Za pletencem jsou po celém jeho vnějším obvodu volutově stáčené úponky, konce závitů mají zdobené květy ve tvaru rozety. Mezi úponky – na okrajích - jsou květy s rozevřenými kalichy nad sebou. Nad stáčenými stranami úponků jsou palmety. Zrcadlo je obdélné, rohy jsou mírně konkávně vyžlabené. Po obvodu zrcadla je malovaný meandrový pás, na něj navazuje čtvrtoblounová lišta s listovcem a za lomeným odsazením vyšší pletenec, který ohraničuje následující úzký pás zdobený štukovou arabeskou. V rozích po stranách štukového pásu jsou rozety. Na pás navazuje nízká a úzká čtvrtoblounová lišta s listovcem. Na ní navazuje poměrně široký hladký pás zdobený šablonovým ornamentem znázorňujícím silně stylizovaný antemion. Na vnější straně ho ohraničuje mírný hladký čtvrtobloun, na který navazuje vystupující pásek a pod ním podbrádka ukončená vystupujícím půloblounem. Za ním je na přechodu stropu a stěn fabiónová římsa zdobená rostlinnými girlandami. Fabiónová římsa je podložená zřejmě lesbickým kyma zdobeným listovcem. Stěny jsou opatřeny hlazenou omítkou, svrchní nátěr je šedý. V severozápadní stěně jsou tři symetricky osazené na výšku obdélné okenní otvory s parapetem ustoupeným hluboko do špalety. Okenní otvor je až k podlaze deštěný obložkou rámovanou po vnějším obvodu profilovanou lištou, obložka má patky. V deštěném parapetu s rámovou konstrukcí je jedno na šířku obdélné pole rámované vystupující profilovanou lištou. Ve středu je pět vystupujících polí – dominuje středově osazený kosočtverec, po jeho stranách jsou nad sebou vždy dva pravoúhlé lichoběžníky - šikmá strana je vždy orientována do středu. Ve spodní části špalety – pod parapetní desku – je rámová konstrukce vyplněná jednou na výšku obdélnou fazetovou kazetou. Nad parapetní deskou je ve špaletě osazena okenice, na jedné straně jednokřídlá, na druhé dvoukřídlá, kloubová. Díly okenice mají rámovou konstrukci s dvěma na výšku obdélnými fazetovými kazetami nad sebou. Výška kazet odpovídá výšce okenních křídel. V nadpraží jsou v rámové konstrukci vedle sebe osazeny dvě fazetové kazety, jejich šířka odpovídá šířce

okenních křídel. Okno v otvoru je dřevěné, dvojité, čtyřkřídlé, s poutcem v horní třetině, dovnitř otevíravé. Křídla jsou zavěšená na zapuštěných závěsech se zaoblenými konci, křídla se otvírají pomocí rozvor ovládaných mosaznými olivami. Uprostřed jihovýchodní stěny je zazdívká dveřního otvoru. Uprostřed severovýchodní stěny je obdélný dveřní otvor do místnosti č. 2.22 z obou stran rámovaný sádrovou profilovanou šambránou s patkami. Šambrána je shodná se šambránami mezi místnostmi č. 2.19-2.20 a 2.20-2.21.

Půdorys místnosti č. **2.22** je obdélný, rozměrově shodný s místností č. 2.20. Na podlaze jsou položeny intarzované parkety. Základní rast tvoří velké diagonálně kladené čtverce (60 x 60 cm), do nichž jsou vloženy čtyři čtverce – každý je složen z diagonálně kladených vlýsek ze světlého dřeva. Menší čtverce jsou odděleny úzko lištou z tmavého dřeva, uprostřed velkého čtverce je kruh. Po obvodu místnosti je proveden meandrový pás. Strop má omítaný plochý podhled zdobený štukovými prvky. Uprostřed je kruhový medailón – v jeho středu je rozeta ohraničená perlovcem, na který po obvodu navazují akantové listy. Medailón z vnější strany ohraničuje provazec. V zrcadle stropu je proveden velký kvadrilob téměř se dotýkající rámování zrcadla. Kvadrilob je vytvořen z podložené lišty zřejmě ve tvaru lesbického kyma zdobené anthemionem, na vnitřní straně je anthemion ohraničen perlovcem. Na vrcholcích oblouků kvadrilobu jsou nasazeny volutově stáčené úponky, na širších stranách ještě doplněné palmetou. Výzdobu obvodu stropu tvoří od středu – perlovec, listovec, provazec s propleteným perlovcem, ornament se stylizovanými palmetami v půlkruhově ukončené vpadlé ploše, perlovec. Následuje za úzkým plochým pásem obdélný pás rámovaný po obou stranách odsazeným půloblounem, v pásu jsou štukové akantové rozviliny s květy – ve středech jednotlivých stran jsou pásy přerušeny kruhovými medailóny se štukovými figurálními reliéfy. V rozích, které jsou konkávně vyžlabené, jsou umístěny mušle, do kterých jsou vloženy trsy ovoce. Za úzkým plochým pásem následuje perlovec, listovec, pletenec a znovu listovec, avšak menší. Za listovcem je před přechodem na stěny plochý pás. V horní části stěn je nástěnná římsa s několika úrovněmi drobných profilací, jež nelze bez detailního průzkumu přesně pojmenovat. Stěny jsou opatřené hlazenou omítkou se šedým krycím nátěrem. V severozápadní stěně jsou provedeny dva na výšku obdélné otvory. Okenní otvor je až k podlaze deštěný. Deštění otvoru, konstrukce a vzhled okenic a oken jsou totožné s výplněmi a úpravou okenních otvorů v místnostech č. 2.18 až 2.20. Odlišná je parapetní deska, která je mramorová se

zaoblenou hranou, a vzhled parapetu – v rámu ohraničeném vystupující profilovanou lištou je osazena náročně tepaná mříž. Po obvodu je rámovaná podélně rýhovaným prutem ovinutým vinnou révou. Uprostřed je kruhový medailón rámovaný perlovcem. V medailónu je v poloprofilu žena s rouškou kolem boků v pokleku na jednom kolenu držící v ruce svazek klasů (alegorie léta či hojnosti ?) obrácená jižním směrem. Postava ženy v horní části „vystupuje“ z medailónu. Po stranách medailónu jsou rozvilinové arabesky – rozviliny se rozbíhají z vodorovně provedené pochodně (?). Mříže jsou zlacené. V parapetech byly téměř jistě osazeny radiátory ústředního vytápění. V severní polovině jihovýchodní stěny je zazdívka obdélného dveřního otvoru. Obdélným otvorem symetricky umístěným v severovýchodní stěně se vstupuje do místnosti č. 2.23. Otvor je z obou stran ohraničen sádrovou profilovanou šambránou totožnou se šambránami kolem otvorů mezi místnostmi č. 2.19-2.20, 2.20-2.21 a 2.21-2.22.

Místnost č. **2.23** má obdélný půdorys s půlkruhovou odsazenou „apsidou“ na severovýchodní straně. Zhruba uprostřed jihovýchodní stěny vystupuje obdélné těleso krbu se zrcadlem. Na podlaze jsou položeny intarzované dýhované parkety. Základní konstrukci tvoří velké čtverce (69 x 69 cm) kladené kolmo ke stěnám. Jsou složeny z rovnoramenných trojúhelníků, uprostřed čtverce je osmicípá dvojbarevná hvězda. Po obvodu místnosti obíhá široký pás složený ze tří užších pruhů, střední je zdoben pásem složeným z kosočtverců. Místnost je plochostropá s omítaným podhledem. Strop je po obvodu rámován štukovou výzdobou, vzniklé zrcadlo je rozčleněno geometrickými motivy. Uprostřed obdélné části stropu je štukový kruhový ornament vytvořený složitě komponovanými volutově stáčenými výhonky a palmetami. Od půlkruhové stěny jižním směrem zdobí strop velký kruh (poloměr určuje poloměr „výklenku“), na který navazuje centrálně k podélné ose umístěný úzký malý obdélník, ve střední části místnosti je pak velké čtvercové pole, na které na jihozápadní straně opět navazuje úzké malé obdélné pole a za ním ještě jedno. Jednotlivé obrazce jsou spolu vzájemně propojeny profilovanými lištami a zároveň propojeny s rámováním stropu. Stejně lišty také vymezují jednotlivé obrazce. Hlavní část profilu tvoří široký půlobloun ovinutý dvěma křížícími se stuhami, v kosočtverečných polích jimi vytvořených jsou provedeny vinné listy. Po obou stranách půloblounu jsou odsazené listovce a na ně navazují ploché pásky. Celý profil končí na stranách odsazenou podbrádkou. V pravoúhlých lomech profilu jsou na středovém půloblounu rozety. Vnitřní pole jsou po obvodu zdobena dalším

štukovým profilem vytvořeným úzkým půloblounovým prutem nasazeným na podbrádkách, které ho z obou stran „vyzdvihují“. V malých obdélných polích jsou štukové figurální reliéfy – dva amoreti drží vavřínový věnec s vlajícími stuhami. V kruhovém poli u „apsidy“ je uprostřed štukový ornament – ve středu je rozeta ohraničená provazcem - za ním jsou akantové listy a květy, které ohraničuje znovu provazec. Za ním jsou provedeny velké palmety s volutovými výhonky. Po obvodu místnosti je provedena konzolová nástěnná římsa. Odspodu ji tvoří vystupující plochý pás na spodní straně zdobený úzkým odsazeným půloblounem. Na pás navazuje perlovec, za ním je vejcovec –kyma – s ovály zdobenými rozetami. Za vejcovcem nese podbrádka plochý pásek. Nad ním jsou volutové konzoly, zdobené na čelní straně akantovými listy a nad nimi jsou mužské maskarony. Na přechodu mezi stěnou a překapníkem je lesbické kyma. Překapník se pravoúhle zalamuje, následuje lesbické kyma a listovec. V obdélných vlysech mezi konzolami jsou ve vpadlých polích rámovaných profilovanou lištou reliéfy – uprostřed je rozeta, po stranách z ní „vyrůstají“ rozviliny a piniové šišky (?). Stěny jsou opatřeny hlazenou omítkou natřenou světle šedým krycím nátěrem. V severozápadní stěně jsou symetricky provedeny tři na výšku obdélné okenní otvory. Otvor je deštěný až k podlaze. Po obvodu jsou provedeny sloupy s podstavcem výrazně vystupujícím do prostoru. Podstavec má patku, hlavici, hranolový dřík, v jeho střední části vymezené prstenci jsou na třech viditelných stranách provedena vpadlá obdélná pole. Sloup má patku, kanelovaný dřík, který je zhruba ve spodní třetině předělen hladkým pásem zdobeným několika půloblounovými prstenci. Hlavice sloupu je římsko-korintská, abakus má konkávně vyžlabené strany. Sloupy nesou kladí s přímou nadokenní římsou, vlys zdobí vpadlé obdélné pole. Parapetní deska je z bílého – šedě žíhaného mramoru se zaoblenou čelní hranou. Nad ní jsou ve špaletě osazeny kloubové okenice. Mají rámovou konstrukci s vpadlými hladkými kazetami rámovanými profilovanými lištami. Kazety jsou obdélné na výšku, dvě nad sebou v každém dílu okenice. Výška kazet odpovídá výšce okenních křídel. Okenice se skládají celkem ze šesti dílů, tří na každé straně, střední díly obou křídel jsou užší. V deštěném nadpraží je v rámové konstrukci vložena jedna obdélná kazetová výplň. V parapetu je dřevěná rámová konstrukce s jedním na šířku obdélným polem, které je po obvodu zdobené vystupující profilovanou lištou. V poli je osazena náročně tepaná mříž. Její vzhled je velmi podobný vzhledu mříže v parapetu okenních otvorů v místnosti č. 2.22 (viz) s tím rozdílem, že postava ženy je obrácena k severu a v levé ruce drží svazek květů

a pravou rukou se za zády dotýká dalších květin (alegorie jara ?). Okna jsou dřevěná, dvojitá, čtyřkřídlá, s poutcem v horní třetině, dovnitř otevírává pomocí mosaznými olivami ovládaných rozvor. V jižní polovině jihovýchodní stěny je za dřevotřískovou zástěnou obdélný dveřní otvor vedoucí na horní podestu schodiště č. 2.01. V otvoru jsou dochovány dveře, pohledově se uplatňují na horní podestě (viz). Krb na téže straně místnosti je mramorový. Těleso krbu je hranolové, vysoké zhruba 120 cm. Otvor do topeniště je obdélný na šířku, je v něm vsazen mosazný profilovaný rám. Čelní stěny krbu zdobí na stranách otvoru dva pilastry s patkou, kónickým (vzhůru se rozšiřujícím) dříkem a iónskou hlavicí nad výrazně předstoupeným prstencem se zaoblenou horní stranou. Uprostřed čelní strany je nad otvorem volutová konzola – agrafa. Ta spolu s pilastry „nese“ korunní římsu horní desky krbu, nad pilastry a agrafou se římsa zalamuje. Na zadní části horní desky krbu je postaven na výšku obdélný – rovněž mramorový - nástavec s pilastry po stranách, jež nesou kladí. V obdélném poli uprostřed je skleněné zrcadlo v bohatě zdobeném zlaceném rámu s antemionem. Pilastry po stranách mají nízký hranolový podstavec, patku, hranolový dřík a silně stylizovanou římsko-iónskou hlavicí. Dřík je ve spodní čtvrtině kanelovaný, nad prstencem ho zdobí vpadlé obdélné pole vyplněné reliéfem s motivem kandelábru. Kladí je atypické, neboť architráv je výrazně profilovaný (jako korunní římsa), následuje vlys a velmi podobně profilovaná přímá korunní římsa. Reliéf ve vlysu znázorňuje girlandový pás. Obě římsy se nad pilastry zalamují. V severovýchodní půlkruhové stěně je uprostřed provedený na výšku obdélný okenní otvor, širší než okenní otvory v severozápadní stěně. Otvor je deštěný shodně s okenními otvory v severozápadní stěně, pouze v parapetu jsou místo tepané mříže vedle sebe dvě na šířku obdélná kazetová pole. Okno v otvoru je dřevěné, dvojité, jednokřídlé. V bocích „apsidy“ jsou dvě hluboké niky sahající až k podlaze – mají půlkruhový půdorys, otvory jsou zakončeny plným obloukem. Obdélným dveřním otvorem v severní polovině jihovýchodní stěny se vstupuje do místnosti č. 2.24. Otvor je z obou stran deštěn obložkou zdobenou na vnějším okraji profilovanou lištou. Obložka má patky. Deštěná je i špaleta a nadpraží, a to rámovou konstrukcí s fazetovými kazetovými výplněmi – jsou obdélné na výšku, ve špaletě tři nad sebou, střední je výrazně vyšší než kazety na okrajích. Kazety jsou rámovány vystupující bohatě profilovanou lištou. V nadpraží je kazeta jedna. V otvoru nejsou dveře ani závěsy pro ně.

Místnost č. **2.24** má obdélný půdorys. Na podlaze jsou intarzované dýhované parkety. Tvoří je diagonálně kladené čtverce (31,5 x 31,5 cm), šachovnicový rastr je docílen kladením sousedních čtverců střídavě „po létech“ a „proti létům“. Po obvodu rámuje podlahu pás, tvořený dvěma nestejně širokými pásy ohraničenými a oddělenými úzkou tmavou linkou. Místnost je plochostropá s omítaným podhledem s fabiónovou římsou ohraničenou u stropu čtvrtoblounem podloženým podbrádkou, u stěny úzkým odsazeným půloblounem. Pod stávajícím krycím nátěrem stropu je po jeho obvodu částečně patrný obdélný pás, zřejmě doklad předchozí výmalby či štukové výzdoby. Stěny jsou opatřeny hlazenými omítkami, u podlahy obíhá po obvodu dřevěná lišta (v. 12 cm). V jihozápadní stěně je symetricky umístěný obdélný dveřní otvor s obložkovou zárubní a dřevěnými dvoukřídlými dveřmi (popis dveří viz popis schodiště č. 2.01). Deštěná špaleta a nadpraží má rámovou konstrukci s fazetovými kazetovými výplněmi. Ve špaletě jsou tři na výšku obdélné kazety nad sebou, střední je výrazně vyšší, spodní a horní jsou shodně vysoké. V nadpraží je jedna obdélná kazeta. Uprostřed severovýchodní stěny je proveden na výšku obdélný okenní otvor. Celý otvor je deštěný. Obložka po obvodu otvoru je zdobena obdélníky vytvořenými tenkými vystupujícími lištami. Lišty se v rozích protínají, vznikají v nich proto čtverce. Ve výši poutce okna jsou obdélníky u svislých dílů obložky přerušeny vystupujícími kosočtverci. Všechna vpadlá pole jsou rámována profilovanou lištou. Ve špaletě nad parapetní deskou jsou osazeny kloubové okenice. Mají rámovou konstrukci s vpadlými fazetovými kazetami rámovanými profilovanými lištami. Kazety jsou obdélné na výšku, dvě nad sebou v každém dílu okenice. Výška kazet odpovídá výšce okenních křídel. Okenice se skládají celkem ze šesti dílů, tří na každé straně. V deštěném nadpraží jsou v rámové konstrukci vedle sebe vloženy dvě obdélné kazetové výplně, jejich šířka odpovídá šířce okenních křídel. Parapetní deska je z bílého šedě žíhaného mramoru (tl. 2,5 cm) s horní zaoblenou hranou. V parapetu je dřevěná rámová konstrukce s jedním na šířku obdélným polem, které je po obvodu zdobené vystupující profilovanou lištou. V poli je osazena náročně tepaná mříž. Po jejím obvodu obíhá rýhovaný pletenec vytvářející středy dvou rozdílných střídajících se průměrů – ve větších kruzích jsou osazeny rozety. V poli uvnitř pletence je symetrický ornament kombinující křížící se pásku vytvářející kvadrilob s akantovými listy a výhonky. Okna jsou dvojítá, špaletová, čtyřkřídlá, s poutcem v horní třetině. Křídla se otevírají pomocí rozvor ovládaných mosaznými olivami a jsou zavěšená na zapuštěných závěsech se zaoblenými kuželovými konci.

Uprostřed jihovýchodní stěny je obdélný dveřní otvor do místnosti č. 2.25 s obložkovou zárubní a deštěnou špaletou a nadpražím. Provedení je shodné s obkladem otvoru mezi místnostmi č. 2.23 a 2.24 (viz popis místnosti 2.23). V otvoru nejsou dveře ani závěsy pro ně.

Místnost č. **2.25** má obdélný půdorys. Na podlaze jsou položeny intarzované parkety. Základní rastr tvoří diagonálně kladené čtverce (63 x 63 cm) ohraničené tenkou lištou z tmavého dřeva. Čtverce osově protínají pásy vytvořené šestiúhelnými úzkými parketami. Po obvodu jsou parkety rámovány pásem zdobeným kombinací pravidelně se střídajících kosočtverců a nekonvexních šestiúhelníků. V jižním rohu je pětiboká „výseč“ vyplněná vlýskami – zřejmě druhotně doplněnými po odstranění kachlovým kamen. Strop má plochý omítaný podhled. Je po obvodu rámován štukovou výzdobou, vzniká tak obdélné zrcadlo s konkávně (ve tvaru rokaje) vybranými rohy. Uprostřed je kruhový „medailón“ – jeho střed zdobí vavřínový věnec s kříženými smyčkami, za plochým kruhovým pásem navazuje kruh tvořený odstupněným půloblounem. Po jeho vnějším obvodu jsou provedeny voluty v zrcadlově orientovaných párech – nad horními závity jsou umístěny mušle, mezi závity jsou větvičky s květy a lístky. Strop po vnějším obvodu obíhá mírně vystouplý pás s plochým páskem na okraji. V pásu jsou naturalisticky provedené girlandy z větvíček, lístků a květů překříženými stuhami „přivázané“ k plochému pásku. Za plochým pásem navazuje tenká půloblounová lišta zdobená v lomech rokajemi a v linii větvíčkami s květy, které z lišty „vyrůstají“. Po obvodu stěn je provedena nástěnná římsa, nejnižší je tenká půloblounová lišta, za plochým pásem druhá tatáž lišta. Nad ní jsou dva drážkou oddělené pásy a samotný přechod mezi stropem a stěnami je zřejmě proveden pomocí podbrádky. Stěny jsou opatřeny hlazenou omítkou s šedým krycím nátěrem. V severovýchodní stěně jsou symetricky provedené dva na výšku okenní otvory s deštěním. Deštění i vzhled oken jsou zcela totožné s úpravou a výplní otvoru v sousední místnosti č. 2.24 (viz). Rovněž úprava obdélného dveřního otvoru do místnosti č. 2.26 je zcela totožná s úpravou otvoru z místnosti č. 2.23 do místnosti 2.24 a z 2.24 do 2.25 (popis viz popis místnosti č. 2.23). Ani v tomto otvoru nejsou dveře ani závěsy pro ně.

Místnost č. **2.26** má obdélný půdorys, je největší místností severovýchodního křídla. Na podlaze jsou položeny intarzované parkety zcela totožné s parketami v sousední místnosti č. 2.25 (viz). Těsně při jihozápadní stěně je uprostřed v podlaze osazena černá kamenná (mramor ?) obdélná deska (160 x 40 cm), základ dnes již

odstraněného krbu. Strop má plochý omítaný podhled zdobený náročnou štukovou ornamentikou. Je rámován po obvodu, vnitřní obdélné zrcadlo je dále zdobeno obdélníkem, který má rohy pravoúhle dovnitř odsazené a konvexně zaoblené. Uprostřed stropu je dominantní kruhový štukový prvek – jeho střed tvoří akantové listy obkroužené perlovcem. Za perlovcem je poměrně široký kruhový prstenec zdobený oválnými medailóny – v každém druhém je portrétní reliéf ženské hlavy v profilu. Zbývající medailóny překrývají květinové girlandy uchycené vždy na horním okraji portrétního medailónu. Prstenec na vnější straně ukončuje zlacený odsazený pásek. Za ním následuje ornament střídající květinový motiv s motivem stuhou spojených křížících se trubek či píšťal či fléten. Rám geometrického obrazce tvoří zlacený provazec, na který směrem do středu za podbrádkou navazuje rovněž zlacený perlovec. Za plochým pásem navazuje drobný profil tvořený z vnitřní strany listovcem, z vnější strany snad lesbickým kyma. Provazec jako hlavní prvek rámu je perlovcem rámován i po vnější straně, tento perlovcový pás pak rámuje vnitřní plochy „cviklů“ v rozích, na které navazují profilované zřejmě dřevěné lišty – vpadlá pole ve „cviklech“ jsou zřejmě vyplněna plátnem (!). Perlovec na vnější straně se na okrajích pravoúhle lomí a vytváří obdélné pásy, v rozích se protínající a vytvářející tak čtverce. V obdélných pásích jsou štukové rostlinné symetricky provedené ornamenty - arabesky, v rozích jsou překřížené dvoje housle. Ornamentální pás obíhá po obvodu pletenec se dvěma velikostmi oválných ok. Za plochým pásem navazuje u stěny odstupněná podbrádka, za ní úzký čtvrtobloun s lomenou hranou, na kterou navazuje plochý pásek. Vlastní přechod mezi stěnami a stropem je proveden pomocí kyma s malovaným vejcovcem. Nástěnná římsa pokračuje podbrádkou, pod ní je v odsazení čtvrtobloun a následuje plochý pás, dole ohraničený zřejmě půloblounovou lištou podloženou lesbickým kyma nebo simou. Stěny jsou opatřeny hlazenou omítkou se svrchním krycím nátěrem světle šedou barvou. V severovýchodní stěně jsou symetricky provedeny tři na výšku obdélné okenní otvory. Jejich výplně a deštění otvoru, špalety, nadpraží a parapetu je zcela totožné s úpravou otvorů v místnostech č. 2.24 (viz popis) a č. 2.25. Ve východní polovině stěny je zazdívka dveřního otvoru (š. 150 cm, v. cca 270 cm). V jihovýchodní stěně je symetricky proveden obdélný dveřní otvor do místnosti č. 2.27. Otvor je z obou stran deštěn obložkou zdobenou na vnějším okraji profilovanou lištou. Obložka má patky. Deštěná je i špaleta a nadpraží, a to rámovou konstrukcí s kazetovými výplněmi – jsou obdélné na výšku, ve špaletě tři nad sebou, střední je výrazně vyšší než kazety

na okrajích. Kazety jsou rámovány vystupující bohatě profilovanou lištou. Ve střední kazetě jsou ve středu nad sebou tři vystouplá obdélná pole, spodní a horní obdélná na šířku, střední – větší - na výšku. Vystouplé středy všech kazet jsou rámovány profilovanou úzkou lištou. V nadpraží je kazeta jedna. V otvoru nejsou dveře ani závěsy pro ně. Výše uvedené prostupy vytvářejí enfiládu.

Půdorys místnosti č. **2.27** lze označit za obdélný se zešíkmenými rohy severovýchodní stěny nebo za šestistranný s tímtéž dodatkem. Na podlaze jsou položeny lakované parkety. Základní rastr tvoří vůči stěnám pravoúhle kladené čtverce (69 x 69 cm) vyplněné diagonálně kladenými obdélnými parketami (vlýskami), jež se kříží a vzájemně opticky převazují. Strop místnosti je plochý, dřevěný, kazetový. Kazety jsou čtvercové, trámy s obložkami a lištami kryjícími hrany, jež je vytvářejí, jsou osazeny kolmo ke stěnám. Vpadlá čtvercová pole jsou omítnutá a natřená bílým krycím nátěrem. Na přechodu stropu a stěn je provedena dřevěná nástěnná římsa se složitou profilací, kterou nelze bez detailního oměření spolehlivě popsat. Stěny jsou nahozeny hlazenou omítkou se světle šedým krycím nátěrem. V šikmých stěnách jsou provedeny velké až k podlaze sahající niky půlkruhového půdorysu, zakončené plným obloukem. V severovýchodní stěně je symetricky provedený na výšku obdélný okenní otvor. Otvor je až k podlaze deštěný, vč. parapetu. K obdélnému plochému deštění jsou ve spodní části osazeny podstavce pod sloupy, ty však, stejně jako kladí, chybějí (vzhled obložky byl velmi pravděpodobně totožný s obložkami okenních otvorů v místnosti č. 2.23). Podstavce mají patku, hranolový dřík zdobený vpadlými obdélnými poli rámovanými lištami a za prstencem hlavici s kymou. Ze sloupů je dochována pouze patka. Ve špaletě nad parapetní deskou jsou osazeny kloubové okenice, složené na obou stranách ze tří dílů. Mají rámovou konstrukci s fazetovými kazetovými výplněmi. Kazety jsou dvě nad sebou, jsou obdélné na výšku, spodní je zhruba dvojnásobně vyšší než horní. V deštěném nadpraží je v rámu vložena jedna obdélná fazetová kazeta. Parapetní deska je mramorová z bílého šedě žíhaného mramoru (tl. 2,5 cm), horní přechodová hrana je zaoblená. Deska je osazena na dvou železných pásech (š. 3,5 cm, tl. 1 cm) ukotvených v cihelném zdivu špalety, přední pás je podepřen svislým železným pásem shodných rozměrů. V čele parapetu jsou osazeny dvě shodně velké vyjímatelné na šířku obdélné desky rámové konstrukce. Obě mají ve středu jedno obdélné pole rámované profilovanou lištou a vyplněné náročně tepanou mříží – motiv tvoří zrcadlově ke svislé ose provedené akantové rozviliny s květy vyrůstající z

„pochodní“ položených v místě vodorovné osy. Okno v otvoru je dřevěné, dvojité, jednokřídlé, dovnitř otevíravé. Rám vnitřního křídla je bez profilace, má bakelitové olivy, profilovaný rám vnějšího křídla má olivy mosazné, je osazen na zapuštěných závěsech se zaoblenými kuželovými konci. V jihovýchodní stěně je proveden velmi široký, na šířku obdélný, prostup – dveřní otvor do místnosti č. 2.28. Prostup nemá deštění, dveře ani závěsy pro ně.

Místnost č. **2.28** má osmiboký půdorys. Na podlaze je položen zátěžový koberec, pod ním jsou parkety totožné s parketami v místnosti č. 2.27, přechod mezi místnostmi je plynulý, bez prahu či alespoň jeho naznačení jinou skladbou parket nebo jejich přerušením. Plochý strop má omítaný podhled zdobený složitou štukovou výzdobou. Jí je rámován po obvodu, takto vymezené zrcadlo je pak dále členěno geometrickými obrazci, jež vzhledem ke specifickému půdorysu místnosti a velké vynalézavosti tvůrců nelze srozumitelně za použití základní terminologie geometrie popsat. Uprostřed se nachází kruhový „medailón“, jeho střed rámuje provazec s vpleteným perlovcem. Na něj navazuje kruh zdobený podbrádkou a po jeho vnější straně prstenec s antemionem. Kolem medailónu je za poměrně širokým plochým pásem kruhový prstenec, z něj se rozbíhají „úsečky“ k okraji stropu. Liště, jež vytváří obrazce a rámuje strop po obvodu, dominuje půlobloun ovinutý křížící se stuhou, v kosodélnících stuhou vytvořených jsou stonky s trojlisty po stranách. Po stranách půloblounu jsou za odsazením čtvrtoblouny zdobené příčnými čočkovými vrypy. Profil je na obou stranách ukončen lesbickým kyma s listovcem. V místě styku jednotlivých stran lišty jsou na hlavním půloblounu drobné rozety. U okraje stropu je proveden plochý pás, na něj navazuje nástěnná vysoká římsa. V horní části je dominantní půloblounová hladká lišta, snad podložená podbrádkou. Po několika lomených odstupněních navazuje vysoké lesbické kyma zdobené listovcem, podložené perlovcem. Za plochým pásem končí profilace římsy odsazenou úzkou půloblounovou lištou. Celý strop je natřen fládrem, imituje tak dřevo, velmi pravděpodobně však je celý štukový a omítaný. Stěny jsou nahozeny hlazenou omítkou s bílým krycím nátěrem. V západní šikmé stěně je těsně pod stropem obdélná přebílená kovová žaluziová ventilační mřížka. Téměř v celé šířce jihovýchodní stěny je provedeno mělce vpadlé obdélné pole, nad jeho svislými okraji se zalamuje nástěnná římsa. Ač není patrná, je uprostřed této stěny zazdívka obdélného dveřního otvoru. Na celou šířku jihozápadní otvoru je proveden obdélný otvor do místnosti č. 2.29. Otvor ani špaleta nejsou deštěny, ani v něm nejsou dveře

či závěsy pro ně. Místnost č. 2.28 má úroveň podlahy níže, přechod je obstarán šikmým stupněm v šíři špalety.

Místnost č. **2.29** má obdélný půdorys. Na podlaze je položen zátěžový koberec, pod ním je prkenná podlaha s prkny spojenými na pero-drážku, prkna mají šířku v rozmezí 12-16 cm. Podél jihozápadní stěny je položena plechová lišta š. 7 cm. Místnost je plochostropá s omítaným podhledem bez fabiónu. Stěny jsou omítané hlazenými omítkami. V horní čtvrtině je bílý krycí nátěr, pod ním šedý. Pod svrchním bílým nátěrem je v horní části severovýchodní stěny patrný okrový nátěr. V jihovýchodní stěně jsou patrné zazdívky tří vysokých symetricky umístěných otvorů s plnými oblouky. V jihozápadní stěně jsou symetricky provedeny dva na výšku obdélné okenní otvory. U obou oken jsou po stranách patrné zazdívky původně většího otvoru, šíře zazdívek je na obou stranách 26 cm. Okna v otvoru jsou dřevěná, dvojitá, čtyřkřídlá, s poutcem v horní třetině, dovnitř otevíravá, špaletová. Křídla se otevírají pomocí rozvor ovládaných hliníkovými nebo bakelitovými olivami. Křídla jsou zavěšená na zapuštěných závěsech se zaoblenými konci. Západně od otvoru do místnosti č. 2.28 jsou u podlahy dva na výšku obdélné nevelké otvory s litinovými vybíracími dvířky osazenými v drážce kovového rámu. Drážka je šikmá, směrem dolů je více zapuštěná za líc, dvířka proto logicky také. Dvířka se v drážce vysunovala směrem vzhůru pomocí terčového úchopu. Dvířka jsou zdobena půloblounovou lištou vytvářející obdélné pole.

Do místnosti č. **2.30** se vstupuje obdélným dveřním otvorem v západní polovině jihozápadní stěny místnosti č. 2.27. Otvor nemá obložku, deštění špalety – nejsou v něm osazeny dveře ani závěsy pro něj. Místnost má obdélný půdorys. Na podlaze jsou položeny lakované parkety totožné s parketami v místnosti č. 2.27 (viz popis) a 2.28, přechod mezi místnostmi je plynulý, bez prahu či alespoň jeho naznačení jinou skladbou parket nebo jejich přerušením. Plochý strop je dřevěný, kazetový. Kazet je celkem devět, střední pás (podélný s hlavním – severozápadním – průčelím) má kazety čtvercové, krajní pásy jsou užší, proto obdélné. Základní konstrukci tvoří stropní trámy v příčném směru, dva na okrajích a dva v prostoru dělící ho na třetiny. Do těchto stropních trámů jsou podélně osazeny trámy, čímž vzniká výsledných devět polí. Podélné trámy jsou nižší než příčné, na koncích je „podpírají“ volutové konzoly zdobené na spodní straně akantovým listem. Všechny trámy jsou deštěné. Příčné trámy mají spodní stranu zdobenou obdélným vpadlým polem s dovnitř zaoblenými hranami. Pole jsou rámována profilovanou lištou. Kazety v polích jsou

dřevěné s obdélnými nebo čtvercovými středy rámovanými profilovanou lištou. Středy kazet jsou vyplněny příčně kladenými palubkami. Stěny jsou opatřeny hlazenou omítkou s krycím nátěrem šedou barvou. V jihozápadní stěně jsou provedeny dva na výšku obdélné sdružené okenní otvory. Otvory jsou až k podlaze po obvodu deštěny náročnou umělecko-řemeslnou konstrukcí. Po stranách otvorů a mezi nimi jsou provedeny výrazně vystupující pilastry, které mají až charakter představeného sloupu. Sloupy-pilastry mají po úroveň parapetní desky podstavec s patkou, hranolovým dříkem zdobeným vpadlým obdélným polem a hlavici. Sloup má patku, hranolový dřík a hlavici. Torus v patce je zdoben rozetou, která je podložena lístky. Dřík zdobí vpadlé, profilovanou lištou rámované, pole. Nad prstencem je torus rovněž s rozetou podloženou lístky. Na hlavici jsou nasazeny výrazně předstupující volutové konzoly. Spodní stranu volut zdobí maskarony se zoomorfními prvky. Nad volutou je podbrádka, dále trochilus a vystupující odsazená kyma zdobená vejcovcem. Na konzolách je nasazené kladí s přímou římsou. Nad konzolami člení vlys malé „sloupky“, jejich čela zdobí vpadlá čtvercová pole uprostřed s diamantem. Ve vlysech jsou pouze hladká obdélná pole. Geison je ukončen simou zdobenou listovcem. Parapetní deska je z bílého šedě žíhané mramoru. V parapetu je rámová výplň s na šířku obdélným polem rámovaným profilovanou lištou, v němž je osazena náročně tepaná mříž. Ornaament tvoří dva zrcadlově orientované dekory – z vodorovně umístěných „pochodní“ „vyrůstají“ na jedné straně akantové rozviliny s květy, na druhé straně veliká naturalisticky provedená palmeta. V hladce deštěných špaletách před vnitřním oknem jsou svislé vyplechované drážky, nad okny je hranolové těleso v těchto drážkách osazené – zřejmě jde o jakousi stahovací žaluzii, její mechanismus se nepodařilo zfunkčnit a tím ozřejmit. Okna v otvoru jsou dřevěná, dvojítá, čtyřkřídlá, s poutcem v horní třetině, dovnitř otevíravá. Křídla jsou otevírána pomocí rozvor ovládaných mosaznými olivami, zavěšená jsou na zapuštěných závěsech se zaoblenými konci. V severní polovině severozápadní stěny je zazdívka dveřního otvoru. 40 cm od západního okraje severovýchodní stěny je počátek zazdívky dveřního otvoru (š. 150 cm, v. 270 cm). Širokým obdélným otvorem na západním okraji severozápadní stěny se vstupuje do místnosti č. 2.31. Otvor nemá obložku, deštění rovné špalety ani dveře či závěsy pro ně.

Místnost č. **2.31** má půdorys ve tvaru L se šikmou stěnou v místě styku obou ramen. Na podlaze jsou položeny lakované parkety částečně kryté koberci

s ornamentálními motivy. Vzhled parket je totožný s parketami v místnostech č. 2.27 (viz popis), 2.28 a č. 2.30, přechod mezi místnostmi je plynulý, bez prahu, ale s dělicím prknem. Při jihozápadním okraji podlahy kratšího (západního) ramene místnosti jsou položena ve čtyřech řadách prkna na pero drážku s příčnými „svlaky“. Na obou stranách prostupů do užšího – východního – ramena je lišta obíhající po obvodu místnosti pravoúhle zalomená do prostoru a vytváří čtvercovou plochu vyplněnou prkny – zřejmě jde o pozůstatek podstavců sloupů, jež rámovaly prostupy do chodby. Strop má omítaný plochý podhled s mírným fabiónem, je natřen bílou barvou. Stěny jsou opatřeny hlazenou omítkou, svrchní krycí nátěr je šedý. V jihozápadní stěně východního křídla jsou symetricky osazené dva sdružené na výšku obdélné okenní otvory. Otvory jsou až k podlaze po obvodu deštěny náročnou umělecko-řemeslnou konstrukcí. Po stranách otvorů a mezi nimi jsou umístěny pilastry. Pilastry mají podstavec sahající zhruba do čtvrtiny výšky okenních křídel, s patkou, hranolovým dříkem zdobeným vpadlým obdélným polem, prstencem, obdélným polem nad prstencem a hlavicí. Na ní je nasazený „sloup“ s patkou, hranolový dřík a hlavici. Dřík je kanelován, hlavice je iónská. Na pilastrech je nasazeno kladí s přímou římsou, která se nad pilastry zalamuje. Mezi pilastry a římsou jsou hranolové malé „sloupky“ zdobené vystupujícím obdélným polem. Pod dřevěnou parapetní deskou je parapet deštěný rámovou konstrukcí vyplněnou třemi na výšku obdélnými kazetovými poli vedle sebe. Po obvodu jsou kazety rámovány vystupujícími profilovanými lištami. Okna v otvorech jsou dřevěná, dvojí, čtyřkřídlá, s poutcem v horní třetině, dovnitř otevíravá. Křídla jsou otevírána pomocí rozvor ovládaných mosaznými olivami, zavěšená jsou na zapuštěných závěsech se zaoblenými konci. V západním rohu jihozápadní stěny západního křídla jsou u podlahy vybírací komínová dvířka totožná s dvířky v místnosti č. 2.29 (viz popis). Na východním okraji severovýchodní stěny je zazdívká dveřního otvoru. Zhruba uprostřed severovýchodní stěny je zhruba uprostřed výšky stěny na výšku obdélný kryt ventilačního otvoru. Kryt je kovový, mezi rám z provazce je vsazena mřížka tvořená diagonálními křížícími se pruty – v kosočtverečných polích jimi vytvořenými jsou otvory ve tvaru čtyřlístu. Za mřížkou jsou kovové lamely – žaluzie – ovladatelné kovovou pákou umístěnou v pravé horní polovině rámu. V západní polovině téže stěny jsou dva velké otvory se záklenky s plnými oblouky. V nich jsou osazeny dveře – francouzská okna – vedoucí nad schodiště – popis viz schodiště č. 2.01. V šikmé stěně – jižní – je proveden na výšku obdélný okenní otvor s dvojitým třídlínným oknem

a bohatým deštěním otvoru i parapetu totožný s otvorem, jeho výplní a deštěním v místnosti č. 2.09 (viz popis). Mírně severně od středu severozápadní stěny je obdélný dveřní otvor vedoucí na chodbu č. 2.02. Otvor má obložkovou zárubeň, obložka je po vnějším obvodu rámována profilovanou lištou, má patky. Deštěná je i špaleta, a to rámovou konstrukcí s hladkými kazetovými výplněmi rámovanými vystupující profilovanou lištou. Kazety jsou obdélné na výšku, tři nad sebou, spodní a horní jsou shodně veliké, střední je výrazně vyšší. Nadpraží je deštěné rámovou konstrukcí s jednou obdélnou kazetou řešenou shodně s kazetami ve špaletě. V otvoru nejsou dveře.

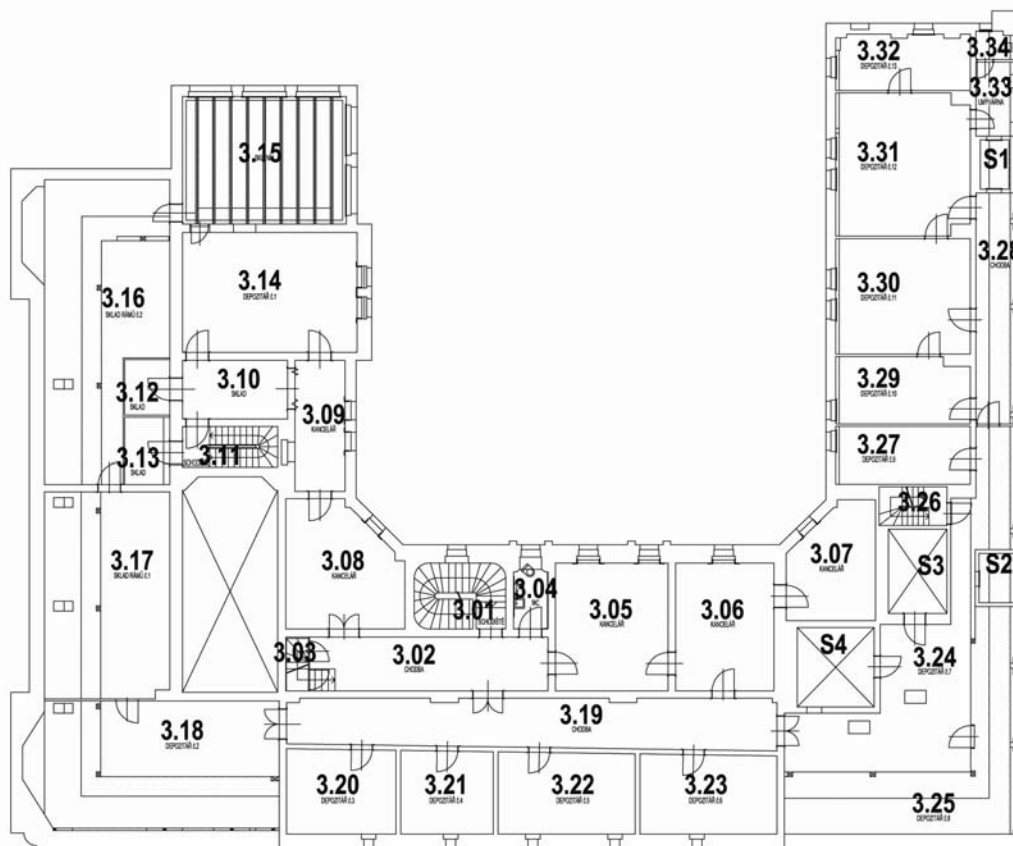
Poslední místnost 1. patra č. 2.33 je přístupná pouze ze schodiště v prostoru č. 2.32, který je tímto schodištěm propojen s místností č. 1.46 v přízemí.

Schodišťová místnost č. **2.32** má obdélný půdorys. Je v ní osazeno dřevěné schodiště, které je celé popsáno při popisu prostoru č. 1.46. Podesta u vstupu do místnosti č. 2.33 je dřevěná, výstupní stupeň na podestu je kolmý ke stěně, nástupní stupeň na schodiště do 2. patra je šikmý. Strop tvoří rub horní podesty a horního dílu schodiště. Stěny jsou omítnuté hlazenou bílenou omítkou. V jihozápadní stěně se na západním okraji nachází hluboká a vysoká (cca 170 cm) obdélná nika, kterou v horní části překrývá rameno schodiště do 2.patra. Nika je po obvodu deštěna obložkou s profilovanou lištou na jejím vnějším obvodu. Nika má zadní stěnu obloženou heraklitovými deskami. Špaleta, nadpraží a práh jsou deštěny rámovou konstrukcí s fazetovými kazetovými výplněmi, ve špaletě dvěma na výšku obdélnými nad sebou, v nadpraží a prahu jednou obdélnou. Z horní podesty rameno schodiště mezi přízemím a patrem se obdélným dveřním otvorem vstupuje do místnosti č. 2.33.

Dveřní otvor do místnosti č. **2.33** má obložkovou zárubeň, obložka je po vnějším obvodu rámována profilovanou lištou, má patky. V otvoru jsou osazeny dřevěné, jednokřídlé rámové dveře s kazetovými výplněmi. Dveře mají tři páry kazet nad sebou, spodní a horní kazety jsou téměř čtvercové, střední obdélné na výšku. Kazety jsou fazetové, střední dvě kazety mají do středního pole vložené další tři vystouplá pole - spodní a horní obdélné na šířku, střední obdélné na výšku. Všechna střední vystupující pole i všechny kazety jsou rámovány profilovanou lištou, lišty kolem celých kazet mají profilaci složitější a jsou tak širší. Dveře jsou osazeny na přiložených závěsech zapuštěných do křídla resp. obložky pouze na šířku plechu. Závěsy mají zaoblené kuželové konce. Na obložku vedle horního závěsu je z vnější strany (ze schodiště) připevněn pružinový mechanismus pro samovolné zavírání

dveří. Mosazná klika má kónické kanelované madlo ohraničené na obou koncích prstenci. Deštěná rámovou konstrukcí je i špaleta, jsou v ní osazeny tři na výšku obdélné kazety nad sebou. Jejich výška odpovídá výšce kazet dveřních křídel, jsou rámovány vystupující profilovanou lištou. V deštěném nadpraží je jedno obdélné pole. Místnost má obdélný půdorys. Na podlaze jsou položeny voskované parkety shodného provedení s parketami v místnostech č. 2.27 (viz popis), 2.28 a č. 2.30 a 2.31. Strop má omítaný plochý podhled s mírným fabiónem. Stěny jsou opatřeny hlazenými omítkami, svrchní krycí nátěr je bílý. V severní polovině je obdélný otvor deštěný obložkou rámovanou po vnějším obvodu profilovanou lištou. Podél severovýchodní stěny je ve spodní části (cca 1 m) dřevěná konstrukce, která zakrývá radiátor ústředního vytápění – ten tvoří do železných hranolů na okrajích navařených šest vodorovně kladených válců průměru cca 20 cm. Čelní strana krytu topení je dvěma svislými stojinami dělená na tři díly. Stojiny jsou zdobeny vpadlými obdélnými poli s profilovanou lištou po obvodu. Ve východní polovině jsou dvoukřídlá plná dvířka rámové konstrukce s na výšku obdélnými plochými kazetovými výplněmi rámovanými profilovanou lištou. Dvířka se ovládají pomocí drobné mosazné olivy. V západní polovině jsou dvoje jednokřídlá dvířka shodné konstrukce jako dvířka dvoukřídlá. V jihozápadní stěně je těsně u jižního koutu ve výši cca 150 cm nad zemí čtvercový otvor s jednokřídlými dvířky osazenými do dřevěného hladkého rámu (š. rámu 10 cm, š. dvířek 50 cm).

Druhé patro

Do druhé patra lze vstoupit pouze schodištěm ve východním podélném traktu severozápadního křídla. Schodiště je v celém svém rozsahu totožné – popis viz místnost č. 1.08. Prostor č. **3.01** s horní kamennou výstupní podestou je plochostropý s omítaným podhledem. Stěny jsou rovněž omítané hlazenou omítkou, v horní části jsou opatřeny bílým krycím nátěrem, ve spodní šedým emailem. V jihovýchodní stěně je proveden na výšku obdélný okenní otvor rámovaný po celém obvodu obložkou – okřídílím – zdobeným na vnějším okraji profilovanou lištou. Okno v otvoru je dřevěné, dvojité, jednokřídlé, dovnitř otevíravé. Okno je příčlemi složenými do řeckého kříže členěné na čtyři prosklené díly. Křídla se otevírají pomocí jazýčkových západek ovládaných mosaznými olivami ve tvaru polygonálního hranolu, na koncích za vyžlabením s kuličkami. Závěsy jsou zapuštěné, se zaoblenými kuželovými konci. Na straně podesty obrácené do volného prostoru a částečně nad vřetenem je osazeno zábradlí – půdorysně tedy ve tvaru L. Horní korunu vřetene a

zdi u podesty kryje prkno po obvodu s odsazeným čtvrtoblounovým profilem. Zabradlí je umístěné na dřevěném podstavci umístěném uprostřed šířky prkna. Podstavec je profilován stoupající nosnou simou – zvonovnicí. Zábradlí je železné s dřevěným madlem. Na spodním a horním okraji je mezi železné pásy vložen ornament ze stáčených pásů – meandr ve tvaru přepadávající mořské vlny zdobený na stočených koncích rozetami. Mezi meandry jsou osazeny tyče kruhové průřezu. U obou konců jsou členěny prstencem, spodní okraj tvoří spira, horní dórská hlavice. V severozápadní stěně v místě podesty je obdélný dveřní otvor do chodby č. 3.02.

Otvor ze schodiště č. 3.01 má obložkovou zárubeň. Obložka je po vnějším obvodu zdobena profilovanou lištou, má patky. Deštěná je i špaleta, a to rámovou konstrukcí s dvěma nad sebou osazenými na výšku obdélnými fazetovými kazetami – spodní je zhruba třetinová oproti horní. Dveře v otvoru chybí. Chodba č. **3.02** má úzký obdélný půdorys. Podlahu tvoří klasově kladené vlýsky položené na prknech spojených na pero-drážku. Střední část vlýsek ještě překrývá zátěžový koberec. Strop má plochý omítaný podhled s mírným fabiónem. Stěny jsou opatřeny hlazenými omítkami se svrchním bílým krycím nátěrem. Čelní – severovýchodní stěna – je celá bedněná, ve východní polovině je obdélný otvor na schodiště do podkroví, v západní polovině je obdélný nízký otvor do prostoru č. 3.03 pod ramenem schodiště a nad ním šikmá omítnutá plocha ramene schodiště do podkroví.

Prostor pod schodištěm č. **3.03** je obdélného půdorysu. Jednokřídlé rámové dveře jsou osazeny v obložkové zárubni, obložka je hladká. Dveřní křídlo má nad sebou dva páry na výšku obdélných kazet. Kazety jsou z líce (na straně do chodby) hladké, na straně rubové fazetové. Horní, spodní a střední vodorovné i svislé vlýsky dveřního rámu mají v místech kazet okosení – zešikmení – ne však v celé délce kazetového pole, ale okosení je od rohů cca 3 cm odsazené. Strop tohoto prostoru tvoří rub dřevěných schodišťových stupňů a podstupnic. Na podlaze jsou prkna osazená na pero-drážku. Stěny jsou omítnuté dřevem utaženou vápennou omítkou bez krycího nátěru.

Do místnosti č. **3.04** se vstupuje obdélným dveřním otvorem na jižním okraji jihovýchodní stěny chodby č. 3.02. V otvoru je obložková zárubeň. Obložka má patky, po vnějším obvodu je zdobena plochou vystupující lištou, která je podložena odsazeným lesbickým kyma – navazující plocha obložky má u vnitřního okraje vpadlou mělkou paspartu. Jednokřídlé dveře mají rámovou konstrukci, ve spodní třetině jsou vedle sebe dvě na výšku obdélné fazetové kazety rámované profilovanou

lištou nevystupující přes líc vlysů rámu. V horní části je velké na výšku obdélné pole příčlemi složenými do řeckého kříže rozdělené na čtyři prosklené díly. Dveře jsou osazeny na přiložených závěsech zadlabaných do obložky resp. rámu dveří jen na tloušťku plechu. Závěsy mají zaoblené kuželové konce. Klika s obdélným štítkem jsou novodobé v imitaci leštěného bronzu. Místnost má obdélný půdorys s velmi hlubokou špaletou se šikmými rohy. Na podlaze je položena PVC podlahová krytina, pod ní je betonová mazanina. Místnost je plochostropá s omítaným podhledem s mírným fabiónem. Stěny jsou opatřeny hlazenou bílenou omítkou. Jihozápadní stěna je do výšky 100 cm opatřena dřevěným obkladem s rámovou konstrukcí vyplněnou vedle sebe kladenými na výšku obdélnými fazetovými kazetami. Obklad ukončuje profilovaná lišta – římsa – na spodní straně s podbrádkou. Pod svrchním bílým nátěrem obkladu je dochován fládr. Na severovýchodní stěně je osazeno umyvadlo, kolem něj je proveden bělinový čtvercový obklad v pásu širokém 167 cm a vysokém 122 cm. V jihovýchodní stěně je proveden na výšku obdélný okenní otvor. Špaleta za vnitřním oknem je dřevěná, bedněná. Okno v otvoru je dřevěné, dvojité, jednokřídlé, dovnitř otevíravé, špaletové. Okno je příčlemi složenými do řeckého kříže členěné na čtyři prosklené díly. Křídla se otevírají pomocí jazýčkových západek ovládaných mosaznými olivami. Závěsy jsou zapuštěné, se zaoblenými kuželovými konci, tři na křídlo. V horní třetině parapetu je pod dřevěnou parapetní deskou na šířku obdélná plochá deska. Na ukončující profil parapetní desky navazuje profilace lišty obíhající celou špaletu vč. bedněných čel stěny. Dřevěné nadpraží tvoří plochá deska. Nad nadpražím je dutý prostor pro umístění nádrže WC. V jeho čele je osazeno jedno křídlo se skříňovými závěsy. Křídlo má rámovou konstrukci se dvěma téměř čtvercovými fazetovými kazetami vedle sebe rámovanými profilovanou lištou. Křídlo se otevírá pomocí jazýčkové západky ovládané mosaznou olivou. Stěny v nástavci jsou omítané hlazenou vápennou omítkou, jsou bez nátěru. V severovýchodní stěně je dochována litinová konzola, na které byl osazen původní rezervoár. Pravoúhle zalomená konzola je na spodní straně vyztužena prohnutým profilem, ve cviklu je železný kruh.

Do místnosti č. **3.05** se vstupuje obdélným dveřním otvorem symetricky umístěným v jihozápadní stěně chodby č. 3.02. Otvor má obložkovou zárubeň. Obložka má patky, po vnějším obvodu je zdobena plochou vystupující lištou, která je podložena odsazeným lesbickým kyma – navazující plocha obložky má u vnitřního okraje vpadlou mělkou paspartu. Hladce deštěná je i špaleta a nadpraží. Jednokřídlé

dveře mají rámovou konstrukci s fazetovými kazetovými výplněmi, obdélnými na výšku. Kazety jsou ve třech párech nad sebou, spodní a horní páry jsou shodně vysoké, střední je přibližně 2x vyšší. Kazety jsou rámovány profilovanými lištami nevystupujícími před líc vlysů rámu. Dveře jsou osazeny na přiložených závěsech zadlabaných do obložky resp. rámu dveří jen na tloušťku plechu. Mosazná klika má kónické osmiboké hranolové madlo, je podložena kruhovým štítkem. Krytka klíčové dírky má tvar hrušky. Místnost má téměř čtvercový půdorys. Na podlaze je ve dvou vrstvách položen koberec, pod ním jsou lakované parkety. Základní rastr tvoří pravoúhle ke stěnám kladené čtverce (69 x 69 cm) vyplněné diagonálně kladenými obdélnými parketami (vlýskami), jež se kříží a vzájemně opticky převazují. Strop má omítaný plochý podhled s mírným fabiónem. Stěny jsou opatřeny papírovými tapetami se svislými pásy s ornamentem-arabeskou. Horní okraj tapet je překryt tenkou dřevěnou plochou lištou. Po obvodu místnosti obíhá u podlahy dřevěná soklová lišta (v. 17 cm). V jihovýchodní stěně jsou provedeny dva na výšku obdélné okenní otvory s parapetem ustoupeným do špalety, nejsou provedeny symetricky. Jižní je téměř na úplném okraji stěny, severní je od okraje přibližně jeden metr. Otvory jsou až k podlaze deštěny obložkou s patkami. Po vnějším obvodu je zdobena plochou vystupující lištou, která je podložena odsazeným lesbickým kyma – navazující plocha obložky má u vnitřního okraje vpadlou mělkou paspartu. V parapetu má deštění rámovou konstrukci vyplněnou dvěma téměř čtvercovými fazetovými kazetami rámovanými profilovanými lištami. V horním vodorovném vlysu rámu parapetu je uprostřed osazena nízká plechová vysunovací nádržka s obdélným čelem na zachytávání kondenzátu stékajícího z okenních skel. Vysunuje se pomocí terčového úchyty. Rámovou konstrukcí s na výšku obdélnými fazetovými kazetovými poli s lištami po obvodu je deštěná i špaleta. V parapetu je jedno úzké pole, nad dřevěnou parapetní deskou jsou dvě shodně velká pole nad sebou. Dvě pole nad sebou jsou i v deštění špalety mezi okny. V deštěném nadpraží za vnitřním oknem i mezi okny je po dvou obdélných kazetách vedle sebe. Okno je dřevěné, dvojité, jednokřídlé, dovnitř otevíravé, špaletové. Okno je příčlemi složenými do řeckého kříže členěné na čtyři prosklené díly. Křídla se otevírají pomocí jazýčkových západek ovládaných mosaznými olivami. Závěsy jsou zapuštěné, se zaoblenými kuželovými konci, tři na křídlo. V západní polovině jihozápadní stěny je obdélný dveřní otvor do místnosti č. 3.06 s obložkovou zárubní a jednokřídlými dveřmi zcela totožnými s dveřmi v protilehlé stěně (viz). Odlišné je deštění špalety, to má rámovou

konstrukci s třemi na výšku obdélnými fazetovými kazetami rámovanými profilovanými lištami nad sebou. Výška kazet odpovídá výšce kazet dveří, vzhledem k malé tloušťce stěny jsou kazety velmi úzké, to logicky platí i pro nadpraží, kde je jedno obdélné kazetové pole.

Místnost č. **3.06** má obdélný půdorys. Na podlaze jsou položeny parkety totožné s parketami v sousední místnosti č. 3.05 (viz), uprostřed je položen koberec s ornamentálními motivy. Shodně s předchozí místností je také proveden strop s omítaným plochým podhledem a tapetová úprava stěn. I zde je v soklové části dřevěná lišta. Uprostřed severozápadní stěny je obdélný dveřní otvor s obložkovou zárubní a dveřmi totožnými s dveřmi mezi místnostmi č. 3.02-3.05 a 3.05.-3.06. Otvor je na straně chodby č. 3.19 zakryt tenkou překližkovou deskou, vzniká tak nika, dnes využívaná jako šatní skříň. Uprostřed jihovýchodní stěny je na výšku obdélný okenní otvor s parapetem ustoupeným do špalety. Obložka otvoru, parapetu i vzhled a konstrukce okna jsou zcela totožné s okny v sousední místnosti č. 3.05 (viz). Ve východní polovině jihozápadní stěny je obdélný dveřní otvor do místnosti č. 3.07. V otvoru je osazena obložková zárubeň a v ní jednokřídlé dveře. Dveře a obložka jsou shodné s obložkou a dveřmi v protilehlé stěně i v severozápadní stěně (popis viz místnost č. 3.05). Na rozdíl od těchto otvorů jsou však vzhledem k větší tloušťce zdi kazety v deštění špalety širší.

Půdorys místnosti č. **3.07** je nepravidelný – pětiboký. Úprava podlahy, stropu i stěn je zcela totožná se sousední místností č. 3.06, i zde je na podlaze položen koberec s ornamentálními motivy. V šikmé východní stěně je proveden na výšku obdélný okenní otvor rámovaný až k podlaze obložkou. Úprava otvoru vč. vzhledu a konstrukce okna je velmi podobná úpravě v místnostech č. 3.05 (viz popis) a 3.06 s tím rozdílem, že vzhledem k menší tloušťce stěny, v níž je otvor proveden, není parapet ustoupený do špalety a deštění špalety s kazetovými výplněmi je jen mezi okny.

Do místnosti č. **3.08** se vstupuje obdélným otvorem v severní části jihovýchodní stěny chodby č. 3.02. V otvoru je obložková zárubeň a v ní jsou osazeny dvoukřídlé dveře s křídly mírně odlišné šířky. Obložka má patky, po vnějším obvodu je zdobena plochou vystupující lištou, která je podložena odsazeným lesbickým kyma – navazující hladká plocha obložky má u vnitřního okraje vpadlou mělkou paspartu. Obě dveřní křídla mají rámovou konstrukci vyplněnou třemi na výšku obdélnými fazetovými kazetami nad sebou rámovanými profilovanými lištami, které nevystupují

nad líc vlysů rámu. Horní a spodní kazety jsou shodně vysoké, střední je zhruba dvojnásobně vysoká. Širší křídlo má širší svislý vlys na vnitřním okraji křídla. Vlys má na okraji klapačku a cca po 15 cm je osazena další svislá lišta shodné profilace jako u klapačky. Profil je ukončen půloblounem. V pásu mezi lištami je umístěna bakelitová klika podložená mosazným štítkem a klíčová díрка. V dřevu je patrný otisk obdélného klíčového štítku. Místnost má nepravidelný pětiboký půdorys. Na podlaze je položen ve dvou vrstvách zátěžový koberec, pod ním jsou sololitové desky. Místnost je plochostropá s omítaným podhledem s mírným fabiónem. Stěny jsou opatřeny hlazenými omítkami s bílým krycím nátěrem. Pod okenním otvorem v šikmé jižní stěně je cihelné zdivo. Po obvodu místnosti je u podlahy položena dřevěná soklová lišta zakončená profilovanou lištou s lesbickým kyma (výška celé lišty 10 cm). V jižní šikmé stěně je proveden na výšku obdélný okenní otvor s deštěním otvorem až k podlaze, deštěním parapetem a špaletou s nadpražím mezi okny. Okno je dřevěné, dvojité, jednokřídlé, dělené příčlemi složenými do řeckého kříže na čtyři shodně velké prosklené díly. Vzhled deštění i okna je totožný s úpravou otvoru a okna v místnosti č. 3.07 (viz). V jihovýchodní stěně se obdélným dveřním otvorem vstupuje do místnosti č. 3.09. V otvoru je osazena obložková zárubeň a v ní jednokřídlé dveře. Obložka má patky, po vnějším obvodu je zdobena plochou vystupující lištou, která je podložena odsazeným lesbickým kyma – navazující plocha obložky má u vnitřního okraje vpadlou mělkou paspartu. Deštění špalety má rámovou konstrukci s třemi na výšku obdélnými fazetovými kazetami rámovanými profilovanými lištami nad sebou. Výška kazet odpovídá výšce kazet dveří, vzhledem k malé tloušťce stěny jsou kazety úzké, to platí i pro nadpraží, kde je jedno obdélné kazetové pole. Jednokřídlé dveře mají rámovou konstrukci s fazetovými kazetovými výplněmi, obdélnými na výšku. Kazety jsou ve třech párech nad sebou, spodní a horní páry jsou shodně vysoké, střední je přibližně 2x vyšší. Kazety jsou rámovány profilovanými lištami nevystupujícími před líc vlysů rámu. Dveře jsou osazeny na přiložených závěsech zadlabaných do obložky resp. rámu dveří jen na tloušťku plechu. Klika je bakelitová podložená kruhovým mosazným štítkem. Krytka klíčové dírky má na horním a spodním okraji odsazené oblouky.

Místnost č. **3.09** má obdélný půdorys. Na podlaze je položen zátěžový koberec, pod ním jsou sololitové desky. Strop má omítaný plochý podhled s mírným fabiónem. Stěny jsou nahozeny hlazenou omítkou, svrchní krycí nátěr je bílý. Po obvodu místnosti je u podlahy umístěna dřevěná soklová lišta. V jihozápadní stěně jsou

symetricky provedeny dva na výšku obdélné okenní otvory, oba blízko středu. Otvory mají dřevěné hladké okřídli rámované na vnějším okraji hladkou lištou se zaoblenou vnitřní hranou. V otvorech jsou osazena dřevěná, dvojité, jednokřídlá, dovnitř otevíravá okna, příčlemi složenými ve tvaru řeckého kříže členěná na čtyři prosklené díly. Závěsy křídel jsou zapuštěné se zaoblenými kuželovými konci. Křídla se otevírají pomocí jazýčkových západek ovládaných mosaznými olivami ve tvaru osmibokých úzkých hranolů na koncích za výžlabkem s kuličkami. Špaleta mezi okny je deštěná rámovou konstrukcí s dvěma na výšku obdélnými fazetovými kazetovými výplněmi rámovanými vystupující profilovanou lištou. V západní polovině severovýchodní zdi je obdélná nika s deštěným parapetem. Otvor je až k podlaze deštěn obložkou s totožnou profilací jakou mají obložky kolem otvorů ve většině místností ve 3. patře, konkrétně např. mezi místnostmi č. 3.09 a 3.08 (viz popis). Parapet je deštěný rámovou konstrukcí s dvěma na výšku obdélnými fazetovými kazetami vedle sebe, rámovanými po obvodu profilovanou lištou. Dvěma na výšku shodně vysokými obdélnými kazetami nad sebou je vyplněná rámová konstrukce deštění špalety niky. Nika byla původně okenní otvorem, na protilehlé straně (na schodišti č. 3.11) je rovněž mělká nika v témže místě a dřevěná parapetní deska. Ve východní polovině téže stěny je široký obdélný otvor do místnosti č. 3.10. Otvor má obložkovou zárubeň a deštěnou špaletu a nadpraží. Profilace obložky je totožná s profilací obložky v otvoru mezi touto místností a místností č. 3.08 (viz). Špaleta je deštěná rámovou konstrukcí s třemi fazetovými kazetovými výplněmi nad sebou. Spodní a horní kazeta jsou shodně vysoké, střední je zhruba dvojnásobně vysoká. Kazety jsou rámovány profilovanou lištou. I v rámovém deštění nadpraží jsou tři fazetové kazety s lištami po obvodu –menší (stejně velké) na okrajích, dvojnásobně delší uprostřed. V otvoru jsou osazeny dvoudílné koženkové shrnovací dveře v horní vodící plastové liště a s plastovými klikami.

Místnost č. **3.10** má obdélný půdorys. Na podlaze jsou položeny lakované sololitové desky. Strop má omítaný plochý podhled s mírným fabiónem, omítané hlazenou omítkou jsou rovněž stěny. Svrchní krycí nátěr je bílý. Na severním okraji jihovýchodní stěny je obdélný dveřní otvor do místnosti č. 3.14 – dnes za dřevěnými policemi – s obložkovou zárubní a v ní osazenými jednokřídlými dveřmi. V protilehlé – severozápadní – stěně je ve stejném místě další dveřní otvor, tento vede na horní podestu schodiště v prostoru č. 3.11. Otvor je rámován obložkovou zárubní, deštěná rámovou konstrukcí je i špaleta a nadpraží. Dveře jsou jednokřídlé, rámové

s kazetovými výplněmi. Vzhled obložky, deštění špalety a nadpraží i dveří je totožný s úpravou a výplní otvoru mezi místnostmi č. 3.08 a 3.09 (popis viz místnost č. 3.08).

Schodišťový prostor č. **3.11** s horní podestou schodišťového ramene mezi 1. a 2. patrem má obdélný půdorys, západní roh je druhotně zešíklen bílým bedněním. Podlahu horní podesty tvoří prkna kladená na pero-drážku. Prostor je plochostropý s omítaným podhledem, stěny jsou opatřeny hlazenou omítkou, vše je bílé. Jednoramenné smíšenocaré schodiště je totožné vč. zábradlí se schodištěm z přízemí do 1. patra, na které toto rameno navazuje (popis viz místnost č. 1.46). V západní polovině jihozápadní zdi je mělká, na výšku obdélná, nika s dřevěnou parapetní deskou – nika má omítanou zadní stěnu, původně šlo o okenní otvor do místnosti č. 3.09 (viz). V západní polovině severovýchodní stěny je obdélný dveřní otvor do místnosti č. 3.13. Otvor má obložkovou zárubeň, obložka je po vnějším obvodu rámována profilovanou lištou. Dřevěné jednokřídlé dveře mají rámovou konstrukci s fazetovými kazetovými výplněmi. Kazety jsou ve třech párech nad sebou, spodní a horní páry jsou shodně vysoké, střední je přibližně 2x vyšší. Kazety jsou rámovány profilovanými lištami nevystupujícími před líc vlýsů rámu. Dveře jsou osazeny na přiložených závěsech zadlabaných do obložky resp. rámu dveří jen na tloušťku plechu. Deštění špalety má rámovou konstrukci s třemi na výšku obdélnými fazetovými kazetami nad sebou, rámovanými profilovanými lištami. Výška kazet odpovídá výšce kazet dveří. V rámové konstrukci deštění nadpraží je jedno obdélné fazetové kazetové pole s lištou po obvodu.

Místnost č. **3.13** má obdélný půdorys, v době průzkumu nebyla přístupná, lze však usuzovat, že konstrukce podlahy, stropu a stěn je obdobná či totožná s místností č. 3.12 (viz níže).

Do místnosti č. **3.12** se vstupuje obdélným otvorem uprostřed severovýchodní stěny místnosti č. 3.10. Úprava otvoru a vzhled a konstrukce dveří jsou zcela totožné s úpravou otvoru a vzhledem a konstrukcí dveří mezi schodišťovým prostorem č. 3.11 a místností č. 3.13 (popis viz místnost č. 3.11). Mosazná klika má madlo ve tvaru konkávně vybraného šestibokého kónického hranolu, na konci je za odsazením kulička – klika je podložena kruhovým štítkem. Krytka klíčové dírky chybí. Místnost má obdélný půdorys. Na podlaze jsou položeny lakované sololitové desky po obvodu u stěn opatřené lištou se zaoblenými hranami. Místnost je plochostropá, velmi pravděpodobně jde o omítané dřevěné podbití s rákosovými rohožemi. Severozápadní a jihozápadní stěna jsou opatřeny hlazenou bílou omítkou.

Severovýchodní a jihovýchodní stěna je vybudována ze sendvičové konstrukce – mezi velké azbestocementové desky je vložena blíže nespecifikovatelná izolace. Spáry mezi deskami jsou kryté plochými dřevěnými lištami (š. 3,5 cm). Uprostřed severovýchodní stěny je v horní části malý čtvercový okenní otvor s dřevěným jednoduchým jednokřídlým oknem. Křídlo je osazeno na skříňových závěsech, otvor je rámován okřídlem z ploché neprofilované dřevěné lišty. V západním rohu místnosti je pod stropem dochována masivní armatura rozvodu teplovodního vytápění.

Do místnosti č. **3.14** se vstupuje obdélným otvorem uprostřed jihovýchodní stěny místnosti č. 3.09. Obložková zárubeň v otvoru, jednokřídlé dveře i deštění špalety a nadpraží jsou zcela totožné s otvorem v protilehlé stěně místnosti č. 3.09 (popis viz místnost č. 3.08), pouze u obložky byly odstraněny patky a klika je moderní – hliníková s obdélným hliníkovým klíčovým štítkem. Místnost má obdélný půdorys. Na podlaze jsou položeny obdélné lakované sololitové desky. Strop má plochý omítaný podhled s mírným fabiónem. Omítka je opatřena krycími nátěry – svrchní je bílý, pod ním je zřejmě již jen jedna další nátěrová vrstva. Stěny jsou omítnuty hlazenou omítkou se svrchním krycím nátěrem. Na okraji severozápadní stěny je obdélný dveřní otvor vedoucí do místnosti č. 3.10. Otvor je v současnosti skryt za dřevěnými policemi. V jihozápadní zdi jsou symetricky, blízko středu, provedeny dva na výšku obdélné okenní otvory. Otvory jsou až k podlaze deštěny obložkou s patkami. Po vnějším obvodu je zdobena plochou vystupující lištou, která je podložena odsazeným lesbickým kyma – navazující plocha obložky má u vnitřního okraje vpadlou mělkou paspartu. V parapetu má deštění rámovou konstrukci vyplněnou dvěma téměř čtvercovými fazetovými kazetami rámovanými profilovanými lištami. Rámovou konstrukcí s na výšku obdélnými fazetovými kazetovými poli s lištami po obvodu je deštěná i špaleta. Nad dřevěnou parapetní deskou jsou dvě shodně velká na výšku obdélná pole nad sebou. Dvě pole nad sebou jsou i v deštění špalety mezi okny. V deštěném nadpraží za vnitřním oknem i mezi okny je po dvou obdélných kazetách vedle sebe. Okno je dřevěné, dvojité, jednokřídlé, dovnitř otevíravé, špaletové. Okno je příčlemi složenými do řeckého kříže členěné na čtyři prosklené díly. Křídla se otevírají pomocí jazýčkových západek ovládaných mosaznými olivami ve tvaru úzkého osmibokého hranolu na koncích za výžlabkem doplněného kuličkami. Závěsy jsou zapuštěné, se zaoblenými kuželovými konci, tři na křídlo. Mírně severně od středu jihovýchodní stěny se ve výši cca 150 cm nachází na šířku obdélné podávací okénko. Na severním okraji jihovýchodní stěny je obdélný

dveřní otvor do místnosti č. 3.15. V otvoru je osazena ocelová zárubeň a v ní jednokřídlé voštinové dveře, v horních dvou třetinách s proskleným obdélným polem a hliníkovou klikou.

Místnost č. **3.15** má obdélný půdorys. Na podlaze jsou položeny lakované sololitové desky. Strop je trámový, prostor mezi trámy je po obvodu místnosti vyzděn – vybedněn (?), v ploše je zaklopen velkými skleněnými obdélnými tabulemi, osazenými do kovového roštu položeného na trámy stropu a k nim připevněného. Stěny jsou opatřeny hlazenou omítkou se svrchním bílým krycím nátěrem, pod ním je dochován zřejmě monochromní sytě okrový nátěr. Těsně pod stropem vystupuje z roviny stěn hranolový pás vysoký cca 50 cm, obíhá po celém obvodu. V jihozápadní stěně jsou dva široké na šířku obdélné okenní otvory, v jihovýchodní stěně jsou shodně velké otvory tři. V obou otvorech v jihozápadní stěně a v krajních otvorech jihovýchodní stěny jsou osazena jednoduchá okna. Mají dřevěný rám, příčle jsou železné s profilací do T. Po obvodu je pomocí železných příčlí proveden pás široký cca 10 cm, v rozích díky protínání příčlí členěný na čtverce, mezi nimi s obdélníky. Z rohů vnitřního obvodu pásu vybíhají ke středu diagonály a napojují se na středově umístěný na šířku obdélný rám, v němž je osazeno vyklápěcí železné křídlo. Skleněnou výplň obdélného pásu tvoří ve čtvercích v rozích černě malovaná rozeta na zeleném skle, v obdélných pásech na bocích a spodní a horní straně černě malovaný pletenec na zeleném skle. V okenním otvoru uprostřed jihovýchodní zdi je osazeno dřevěné okno - dvojité, tříkřídlé, se stojinami mezi křídly, dovnitř otevíravé, s bakelitovými půlolivami a zapuštěnými zaoblenými závěsy. Na úplném okraji severovýchodní stěny je proveden úzký obdélný dveřní otvor do prostoru č. 3.16. Otvor má obložkovou zárubeň, úzká obložka s patkami je po vnějším obvodu rámovaná plochou vystupující lištou, která je podložena odsazeným lesbickým kyma. Deštěná rámovou konstrukcí je zřejmě i hluboká špaleta a nadpraží, obklad je druhotně překryt obdélnými plechy pobitými po obvodu a v křížících se diagonálách nýty. Podobně je oplechována také strana dřevěných jednokřídlých dveří obrácená do místnosti č. 3.15. Ze strany místnosti č.3.16 se pohledově uplatňuje rámová konstrukce dveří s fazetovými kazetovými výplněmi. Kazety jsou obdélné na výšku, ve třech párech nad sebou – spodní a horní pár kazet je shodně vysoký, střední pár je zhruba dvojnásobně vyšší. Dveře jsou osazeny na třech přiložených závěsech, zadlabaných do rámu resp. obložky pouze na tloušťku plechu, se zaoblenými kuželovými konci.

Půdorys místnosti č. **3.16** nejvíce odpovídá písmenu L. Ve východní polovině severovýchodní stěny je nízký výklenek s půdorysem nepravidelného pětiúhelníku. Na podlaze je položena bitumenová potištěná lepenka, tzv. asfaltové linoleum – potisk imituje přírodní tkaninu. Pod lepenkou je prkenná podlaha z prken spojovaných na pero-drážku (š. 26 cm). Strop má omítaný podhled s mírným fabiónem, podél severovýchodní a jihovýchodní stěny je strop šikmý, obvodové stěny v této části jsou proto vysoké pouze cca 120 cm. V rovné části podhledu je v pásu širokém cca 100 cm od přechodu do šikmé části podhled snížený o cca 20 cm. Stěny jsou v převažujícím rozsahu opatřeny hlazenými omítkami s místy dochovaným šedozeleným krycím nátěrem pod svrchním šedým. Omítky jsou vápenné, nahazované na rákosové rohože. Po obvodu omítaných stěn je u podlahy dřevěná soklová profilovaná lišta. Stěny, za nimiž jsou místnosti č. 3.12 a 3.13 mají rámovou konstrukci z kolmo kladených nehoblovaných fošen a trámů, z vnitřní strany pobitou azbestocementovými deskami. V místě zlomu ploché části stropu jsou v poměrně pravidelném intervalu osazeny celkem tři dřevěné sloupy, bedněné hoblovanými nenatřenými prkny. Sloup na jihovýchodní straně je opatřen pásky, i ty jsou bedněny svisle kladenými prkny, a to vč. volných trojúhelných ploch mezi sloupem, páskem a v podhledu ukrytou vaznicí. V šikmé části stropu u severovýchodní stěny je v západní polovině jeden na výšku obdélný okenní otvor se střešním oknem. Otvor je rámován úzkou hladkou lištou. Do místnosti č. 3.17 se vstupuje obdélným dveřním otvorem při jižním okraji severozápadní stěny západního dílu místnosti č. 3.16. V otvoru je dřevěná obložková zárubeň, obložka po vnějším obvodu je zdobena plochou vystupující lištou, která je podložena odsazeným lesbickým kyma – navazující plocha obložky má u vnitřního okraje vpadlou mělkou paspartu. Hladce deštěná je i špaleta a nadpraží. Kazety jsou ve třech párech nad sebou, spodní a horní páry jsou shodně vysoké, střední je přibližně 2x vyšší. Kazety jsou rámovány profilovanými lištami nevystupujícími před líc vlysů rámu. Dveře jsou osazeny na přiložených závěsech zadlabaných do obložky resp. rámu dveří jen na tloušťku plechu.

Místnost č. **3.17** má obdélný půdorys. Podlaha je prkenná, z prken spojovaných na pero-drážku. Pod prkny je cca 40 cm dutý prostor, pod nímž je konstrukce stropu, stropní trámy jsou zřejmě z horní strany opatřeny prkenným záklopem. Strop má omítaný podhled, zhruba ve třetině šířky (při severovýchodní stěně) je šikmý a v rovné části je před zlomem stropu ještě ve shodě s úpravou v místnosti č. 3.16

zhruba metr široký pás snížený o cca 20 cm. Severozápadní stěna má s výjimkou krátkého úseku u západního rohu bedněnou konstrukci tvořenou z vnější strany svisle kladenými palubkami – palubky jsou ve dvou typech, jejich střídání vytváří bednění: první typ palubky je opatřen drážkou, druhý je tenčí, hladký, zasunuje se do drážky. Zbývající stěny jsou omítnuté vápennou hlazenou maltou nahozenou na rákosových rohožích. Svrchní nátěr je šedý. Po obvodu omítaných stěn je u podlahy dřevěná soklová profilovaná lišta. V šikmé části stropu jsou u východního okraje a mírně západně od středu dva na výšku obdélné okenní otvory s hladce bedněnými špaletami. Otvory jsou z vnitřní strany rámovány okřídlim zdobeným na vnější straně vystupující lištou s vyžlabením na vnějším obvodu, která je podložena odsazeným lesbickým kyma. Na vnější straně (v rovině střešní krytiny) je jednokřídlé okno. Do místnosti č. 3.18 se vstupuje obdélným otvorem umístěným mírně od středu v bedněné severozápadní stěně místnosti č. 3.17. Dveře v otvoru jsou svlakové se dvěma zadlabanými svlaky s mírně zaoblenými hranami. Plocha mezi svlaky je ztužena diagonálně kladeným prknem.

Místnost č. **3.18** má obdélný půdorys, na severovýchodní straně je nízký nepravidelný trojboký výklenek. Na podlaze je položena bitumenová potištěná lepenka, tzv. asfaltové linoleum – lícový potisk imituje přírodní tkaninu. Pod lepenkou je prkenná podlaha z prken spojovaných na pero-drážku. Strop má omítaný podhled, zhruba ve třetině šířky (při severovýchodní a severozápadní stěně) je šikmý a v rovné části je před zlomem stropu ještě ve shodě s úpravou v místnosti č. 3.16 a 3.17 zhruba metr široký pás snížený o cca 20 cm. Severní polovina jihovýchodní stěny je bedněná (popis viz místnost č. 3.17), navazuje na ni obdélné těleso komína, jež vystupuje z líce zdi, a následuje stěna opatřená vápennou hlazenou omítkou s šedým nátěrem – shodně jsou řešeny všechny další stěny. Podél omítaných stěn je u podlahy dřevěná soklová lišta uchycená ve zdivu pomocí vrutů šroubovaných do dřevěných ručně opracovaných jehlancovitých kolíků uchycených ve zdi. V místě sníženého podhledu jsou osazeny celkem tři sloupy (na okrajích místnosti a v místě ohybu) mají svislé prkenné deštění a to vč. patky. Na úplném okraji severovýchodní stěny je v šikmé části stropu proveden na výšku obdélný okenní otvor s hladce bedněnou špaletou. Okřídlí otvoru je totožné s okřídlim otvorů v místnosti č. 3.17 (viz). Ve východní polovině jihozápadní stěny je obdélný dveřní otvor do chodby č. 3.19. V otvoru je dřevěná obložková zárubeň s mírně asymetrickými dvoukřídlymi rámovými dveřmi s fazetovými kazetovými výplněmi. Obložka má patky, po vnějším

obvodu je zdobena plochou vystupující lištou, která je podložena odsazeným lesbickým kyma – navazující hladká plocha obložky má u vnitřního okraje vpadlou mělkou paspartu. Špaleta a napraží jsou hladce deštěné. Obě dveřní křídla mají rámovou konstrukci vyplněnou třemi na výšku obdélnými fazetovými kazetami nad sebou rámovanými profilovanými lištami, které nevystupují nad líc vlysů rámu. Horní a spodní kazety jsou shodně vysoké, střední je zhruba dvojnásobně vysoká. Širší křídlo má širší svislý vlys na vnitřním okraji křídla. Vlys má na okraji klapačku a cca po 15 cm je osazena další svislá lišta shodné profilace jako u klapačky. Profil je ukončen půboblounem. V pásu mezi lištami je umístěna hliníková klika s obdélným hliníkovým štítkem. Křídla jsou zavěšená na přiložených závěsech zadlabaných do obložky resp. křídla dveří pouze na tloušťku plechu, mají zaoblené kuželové konce.

Chodba č. **3.19** má úzký obdélný půdorys, je přes celou délku střední části severozápadního křídla. U jihovýchodní stěny vystupují v rozích hranolová tělesa komínů, další dvě tělesa obdélného půdorysu vystupují z půdorysu zhruba ve třetinách délky jihovýchodní stěny. Na podlaze je položeno pravé linoleum – líc tvoří diagonálně kladené čtverce vyplněné kosočtverci, v nichž se nachází dva rovnoramenné trojúhelníky vzájemně se dotýkající vrcholem nad přeponou. Barevně je linoleum laděno do hněda a béžova. Pod linoleem je prkenná podlaha z prken spojovaných na pero-drážku. Chodba je plochostropá s omítaným podhledem s mírným fabiónem. Omítané hlazenou omítkou jsou rovněž stěny chodby. Strop i stěny mají svrchní krycí nátěr bílou barvou. Zhruba uprostřed jihovýchodní stěny je obdélný dveřní otvor na chodbu č. 3.02. Otvor má obložkou zárubeň a v ní jsou osazeny dvoukřídlé mírně asymetrické dveře. Dveře i obložka jsou konstrukčně i vzhledově zcela totožné s úpravou a výplní otvoru mezi místnostmi č. 3.18 a 3.19 (popis viz místnost č. 3.18), pouze místo hliníkové kliky je klika mosazná ve tvaru osmibokého úzkého hranolu, podložena kruhovým štítkem. Krytka klíčové dírky je rovněž mosazná, ve tvaru hrušky. Na jižním okraji jihovýchodní stěny je zabedněný dveřní otvor do místnosti č. 3.06 (viz). V severozápadní stěně jsou asymetricky umístěné čtyři dveřní otvory do místností č. 3.20 až 3.23. Ve všech otvorech je obložková zárubeň totožné konstrukce a vzhledu a jednokřídlé rámové dveře rovněž shodně konstruované a vypadající. Obložka má patky, po vnějším obvodu je zdobena plochou vystupující lištou, která je podložena odsazeným lesbickým kyma – navazující hladká plocha obložky má u vnitřního okraje vpadlou mělkou paspartu. Špaleta a nadpraží jsou deštěné rámovou konstrukcí s plochými kazetovými

výplněmi rámovanými profilovanými lištami, jež nevystupují nad líc vlysů rámu. Ve špaletě jsou tři na výšku obdélné kazety nad sebou, spodní a horní shodně vysoké, střední zhruba dvojnásobně vysoká. V nadpraží je jedna obdélná kazeta. Rámové dveře mají tři páry na výšku obdélných polí nad sebou. Výška spodních a horních polí je totožná, výška středních polí je zhruba dvojnásobná. Ve spodním a středním páru polí jsou osazeny fazetové kazety rámované profilovanou lištou nevystupující nad líc vlysů rámu. V horním páru polí jsou vsazeny skleněné tabulky, a to do polodrážky vytvořené po odstranění vnitřní části profilu lišty rámuující pole na vnitřní straně dveří – tato úprava dokládá druhotnost osazení skleněných tabulek. Křídlo je zavěšené na přiložených závěsech zadlabaných do obložky resp. křídla dveří pouze na tloušťku plechu, závěsy (tři) mají zaoblené kuželové konce. Klika je hliníková s hliníkovým obdélným klíčovým štítkem.

Místnost č. **3.20** je přístupná dveřním otvorem nejseverněji umístěným v severozápadní stěně chodby č. 3.19. Úprava otvoru a vzhled a konstrukce dveří viz popis chodby č. 3.19. Místnost má obdélný půdorys. Na podlaze je položena bitumenová potištěná lepenka, tzv. asphaltové linoleum – lícový potisk imituje přírodní tkaninu. Pod lepenkou je prkenná podlaha z prken spojovaných na pero-drážku. Strop místnosti má plochý omítaný podhled s mírným fabiónem, omítané hlazenou omítkou jsou rovněž stěny. Svrchní krycí nátěr je bílý. Jihovýchodní a jihozápadní stěna jsou velmi pravděpodobně dřevěné s rámovou konstrukcí z obou stran pobitou vodorovně kladenými prkny a následně rákosovými rohožemi nahozenými vápennou hlazenou omítkou. V jižní polovině severozápadní stěny je v horní polovině čtvercový okenní otvor. Je v něm osazeno dřevěné, jednokřídlé, jednoduché, dovnitř otevíravé okno. Kolem otvoru je poměrně hluboká čtvercová vpadlá pasparta. V horní části u severního okraje jihovýchodní stěny je kruhový otvor procházející stěnou vyplněný plechovým válcem.

Do místnosti č. **3.21** se vstupuje druhým dveřním otvorem v severozápadní stěně od severu. Úprava otvoru a vzhled a konstrukce dveří viz popis chodby č. 3.19. Na podlaze je položena bitumenová potištěná lepenka, tzv. asphaltové linoleum – lícový potisk imituje přírodní tkaninu. Pod lepenkou je prkenná podlaha z prken spojovaných na pero-drážku. Strop místnosti má plochý omítaný podhled s mírným fabiónem, omítané hlazenou omítkou jsou rovněž stěny. Svrchní krycí nátěr je bílý. S výjimkou zděné severozápadní stěny jsou ostatní stěny velmi pravděpodobně dřevěné, tvořené rámovou konstrukcí pobitou z obou stran vodorovně kladenými

prkny a následně rákosovými rohožemi nahozenými vápennou hlazenou omítkou. Severně od vstupního otvoru je v horní části kruhový otvor skrz stěnu vymazaný maltou. Téměř uprostřed severozápadní stěny je v horní polovině čtvercový okenní otvor. Je v něm osazeno dřevěné, jednokřídlé, jednoduché, dovnitř otevíravé okno. Kolem otvoru je poměrně hluboká čtvercová vpadlá pasparta.

Dveřní otvor do místnosti č. **3.22** je téměř uprostřed severozápadní stěny chodby č. 3.19. Úprava otvoru a vzhled a konstrukce dveří viz popis chodby č. 3.19. Místnost má obdélný půdorys. Na podlaze je položena bitumenová potištěná lepenka, tzv. asfaltové linoleum – lícový potisk imituje přírodní tkaninu. Pod lepenkou je prkenná podlaha z prken spojovaných na pero-drážku. Strop místnosti má plochý omítaný podhled s mírným fabiónem, omítané hlazenou omítkou jsou rovněž stěny. Svrchní krycí nátěr je bílý, pod ním prosvítá šablonová válečková výmalba na okrovém podkladu. Ornament válečku je silně stylizovaný rostlinný „secesizující“ dekor. S výjimkou zděné severozápadní stěny jsou ostatní stěny velmi pravděpodobně dřevěné, tvořené rámovou konstrukcí pobitou z obou stran vodorovně kladenými prkny a následně rákosovými rohožemi nahozenými vápennou hlazenou omítkou. V jižní polovině jihovýchodní stěny je v horní části kruhový otvor skrz stěnu vyplněný plechovým válcem a ze strany chodby č. 3.19 dodatečně překrytý nehoblovaným prknem. V severozápadní stěně jsou v horní polovině nesymetricky provedené dva čtvercové okenní otvory. Jsou v nich osazena dřevěná, jednoduchá, jednokřídlá, dovnitř otevíravá okna. Kolem obou otvorů je poměrně hluboká čtvercová vpadlá pasparta.

Do místnosti č. **3.23** se vstupuje otvorem provedeným nejjižněji v severozápadní stěně chodby č. 3.19. Úprava otvoru a vzhled a konstrukce dveří viz popis chodby č. 3.19. Místnost má obdélný půdorys. Na podlaze je položena podlahová krytina z PVC, pod ní je prkenná podlaha z prken spojovaných na pero-drážku. Strop místnosti má plochý omítaný podhled s mírným fabiónem, omítané hlazenou omítkou jsou rovněž stěny. Svrchní krycí nátěr je bílý. Severovýchodní a jihovýchodní stěna jsou velmi pravděpodobně dřevěné, tvořené rámovou konstrukcí pobitou z obou stran vodorovně kladenými prkny a následně rákosovými rohožemi nahozenými vápennou hlazenou omítkou. Až zcela na severním okraji jihovýchodní stěny je v horní části kruhový otvor skrz stěnu zaslepený měděným kruhovým krytem. Mírně severně od středu severozápadní místnosti je v horní polovině

čtvercový okenní otvor. Je v něm osazeno dřevěné, jednokřídlé, jednoduché, dovnitř otevíravé okno. Kolem otvoru je poměrně hluboká čtvercová vpadlá pasparta.

Do prostoru č. **3.24** se vstupuje obdélným otvorem v jihozápadní stěně chodby č. 3.19. V otvoru je obložková zárubeň s dvoukřídlými mírně asymetrickými dveřmi. Vzhled obložky je zcela totožný s dveřmi v protilehlé – severovýchodní - stěně chodby č. 3.19 (ze strany místnosti č. 3.24 jsou druhotně odstraněné patky), vzhled dveří rovněž (popis viz místnost č. 3.18) s tím rozdílem, že místo kazet v horních obdélných polích obou křídel jsou osazeny skleněné tabulky, téměř jistě druhotně. Půdorys místnosti je zcela nepravidelný, všechny stěny se pravoúhle lomí. Proti vstupním dveřím je v odstupu cca 3 m v prostoru omítané hranolové těleso komína obdélného průřezu. Hrany komína mají úzké okosení v horní části s výběhem. Další těleso komína ve volném prostoru shodného provedení je zhruba uprostřed západní poloviny místnosti. Na podlaze je položeno pravé linoleum – líc tvoří diagonálně kladené čtverce vyplněné kosočtverci, v nichž se nachází dva rovnoramenné trojúhelníky vzájemně se dotýkající vrcholem nad přeponou. Barevně je linoleum laděno do hněda a béžova. Pod linoleem je prkenná podlaha z prken spojovaných na pero-drážku. Chodba je v převažujícím rozsahu plochostropá s omítaným podhledem s mírným fabiónem na styku stropu s omítanými stěnami, v jihovýchodní části je západní polovina stropu šikmá. Stěny jsou v převažujícím rozsahu opatřené vápennými hlazenými omítkami nahazovanými na rákosové rohože. Severozápadní stěna a západní polovina jihozápadní stěny jsou sestaveny z azbestocementových desek připevněných k dřevěné rámové konstrukci – tyto stěny jsou pouze bílé, nejsou omítnuté. Omítané stěny jsou dřevěné, s rámovou konstrukcí opatřenou vodorovným bedněním a již zmíněnými rákosovými rohožemi. Po obvodu omítaných stěn obíhá u podlahy dřevěná soklová lišta. Všechny omítané stěny v tomto prostoru jsou vnějšími stěnami velkých světlíků prosvětlujících místnosti č. 2.08, 2.10 a chodbu č. 2.15.

Na severním okraji severozápadní stěny bedněného světlíku **S4** je proveden na výšku obdélný okenní otvor. Otvor je rámován dřevěným okřídleným zdobeným na vnějším obvodu plochou vystupující lištou podloženou odsazeným lesbickým kyma. V otvoru je osazené dřevěné jednoduché jednokřídlé okno příčlemi sestavenými ve tvaru lotrinského kříže se shodně dlouhými vodorovnými příčlemi dělené na šest shodně velký prosklených dílů. Okno se uzavírá pomocí dvou obrtlíků. V jihozápadní stěně světlíku S4 je z chodby č. 3.24 proveden nízký (v. 160 cm) obdélný dveřní

otvor s obložkovou zárubní a jednokřídlými dveřmi, které nedosahují až k podlaze, ale jsou osazeny cca 30 cm nad ní, vzniklou mezeru zakrývá vysoký práh. Obložka je po vnějším obvodu rámovaná plochou vystupující lištou, která je podložena odsazeným lesbickým kyma – navazující hladká plocha obložky má u vnitřního okraje vpadlou mělkou paspartu. Jednokřídlé dveře mají rámovou konstrukci – ve spodní třetině jsou vedle sebe dvě na výšku obdélná pole s fazetovými kazetovými výplněmi. Vnitřní plochy vlysů kolem kazet jsou zaobleny čtvrtoblounem. V horní části dveří je velké obdélné pole jednou symetricky umístěnou svislou příčlím a dvěma příčlemi vodorovnými členěné na šest shodných dílů. Dveře nemají kliku, jsou zavěšené na dvou přiložených závěsech se zaoblenými kuželovými konci. V severozápadní stěně světlíku **S3** je z chodby č. 3.24 proveden obdélný dveřní otvor s obložkovou zárubní a jednokřídlými dveřmi v ní – otvor je větší, než otvor do světlíku S4 vzhled a konstrukce obložky a dveří je však zcela totožná. V severovýchodní stěně světlíku **S2** je do chodby č. 3.24 proveden na výšku obdélný okenní otvor zcela totožný s otvorem ve světlíku S4 (viz o pár řádků výše).

U západního okraje jihozápadní stěny chodby č. 3.24 je obdélný dveřní otvor do místnosti č. **3.25**. V otvoru jsou osazeny fošnové veřeje s nadpražím, z vnější strany orámované obložkou se čtvrtkruhově zaoblenými horními rohy, po obvodu rámovanou plochou lištou. Vzhledem k minimální tloušťce stěny vystupují veřeje na straně místnosti č. 3.25 výrazně do prostoru. Dveře v otvoru jsou jednokřídlé, rámové, ve spodních dvou třetinách jsou vedle sebe dvě na výšku obdélné ploché kazety rámované po obvodu úzkou odsazenou čtvrtoblounovou lištou. V horní třetině jsou vedle sebe dvě na výšku obdélná prosklená pole rovněž rámována úzkou odsazenou čtvrtoblounovou lištou. Dveře jsou osazeny na zapuštěných závěsech se zaoblenými konci. Na prkenné podlaze složené z prken spojovaných na pero-drážku je položeno pravé linoleum – líc tvoří diagonálně kladené čtverce vyplněné kosočtverci, v nichž se nachází dva rovnoramenné trojúhelníky vzájemně se dotýkající vrcholem nad přeponou. Barevně je linoleum laděno do hněda a béžova. Strop je z větší části šikmý, plochý je pouze v úzkém pásu podél vnitřních stěn prostoru. Strop i severozápadní a jihozápadní stěna jsou opatřeny hlazenými omítkami nahazovanými na rákosové rohože osazené na dřevěném podbití. Jihovýchodní a severovýchodní stěna mají dřevěnou rámovou konstrukci, na níž jsou z vnější strany připevněny velké azbestocementové desky. Rámová konstrukce je z nehoblovaných nenatřených fošen, desky jsou bílené. Přímě proti vstupním dveřím

je v šikmé části stropu na výšku obdélný střešní okenní otvor s okřídílím zdobeným na vnější straně vystupující lištou s vyžlabením na vnějším obvodu, která je podložena odsazeným lesbickým kyma.

Na jihozápadní stěnu světlíku S3 navazuje krátká stěna s obdélným dveřním otvorem vedoucím do prostoru č. **3.26** s dřevěným jednoramenným smíšenočarým schodištěm do podkroví. V otvoru je zárubeň z nehoblovaných fošen, v ní jsou osazeny jednokřídlé rámové dveře se dvěma fazetovými kazetovými výplněmi nad sebou. Spodní je obdélná na šířku – zhruba ve spodní třetině dveří, horní je obdélná na výšku. Hrany vlysů rámu jsou profilovány čvrtoblounem. Dveře jsou zavěšeny na dvou zapuštěných kuželových závěsech s kuličkou na obou koncích. Dveře nemají kliku, kolem klíčové dírky je kosodélník, ze strany schodiště kapotovaný krabicový zámek se zaoblenými rohy. Prostor není zastropený, částečně šikmý strop tvoří prkenné podbití rubu schodišťového ramene. Nástupní plocha je prkenná, schodiště má dřevěné stupnice i podstupnice. Stěny tvoří rámová konstrukce s dřevěným podbitím opatřeným rákosovými rohožemi nahozenými vápennou omítkou.

Na úplném východním okraji severovýchodní stěny chodby č. 3.24 se obdélným otvorem vstupuje do místnosti č. **3.27**. V otvoru je obložková zárubeň – dřevěná obložka je zcela hladká. Dveře v otvoru jsou dřevěné, jednokřídlé, mají rámovou konstrukci, ve spodní třetině je jedno na šířku obdélné pole s hladkou kazetou rámovanou úzkou čvrtoblounovou lištou. V horních dvou třetinách je na výšku obdélné prosklené pole, dvěma vodorovnými plochými příčlemi členěné na tři shodně velké díly. Dveře jsou zavěšené na dvou zapuštěných závěsech se zaoblenými konci. Kliky je hliníková, stejně tak obdélný klíčový štítek. Místnost má obdélný půdorys. Na prkenné podlaze složené z hoblovaných prken spojovaných na pero-drážku je položeno pravé linoleum – líc tvoří diagonálně kladené čtverce vyplněné kosočtverci, v nichž se nachází dva rovnoramenné trojúhelníky vzájemně se dotýkající vrcholem nad přeponou. Barevně je linoleum laděno do hněda a béžova. Strop má plochý omítaný podhled. Stěny jsou rovněž opatřeny hlazenou omítkou, strop i stěny jsou líčené bílým krycím nátěrem, pod ním je dochován nátěr středně šedou barvou. Na východním okraji severovýchodní stěny se nachází na výšku obdélný okenní otvor. Otvor má dřevěné okřídílí zdobené na vnější straně vystupující lištou s vyžlabením na vnějším obvodu, která je podložena odsazeným lesbickým kyma. V otvoru je dřevěné dvojité jednokřídlé dovnitř otevíravé okno. Křídlo je profilovanými příčlemi složenými do řeckého kříže členěné na čtyři prosklené díly.

Otevírá se pomocí jazýčkových západek ovládaných mosaznými olivami ve tvaru osmibokého úzkého hranolu na koncích za výžlabkem s kuličkami.

Obdélným otvorem na jižním okraji jihovýchodní stěny chodby č. 3.24 se vstupuje do další chodby č. **3.28**. V otvoru je obložková zárubeň – obložka je zcela hladká. Jednokřídlé dřevěné dveře mají rámovou konstrukci vyplněnou jednou velkou na výšku obdélnou kazetou rámovanou čtvrtoblounovou úzkou lištou. Dveře jsou zavěšené na dvou zapuštěných závěsech se zaoblenými konci. Klika je hliníková, stejně tak obdélný klíčový štítek. Chodba má úzký obdélný půdorys, při jihozápadní stěně z něj vystupují tři sloupky podpírající prahovou vaznici krovu. Sloupky i vaznice jsou obedněné prkenným hoblovaným obkladem líčeným bílým krycím nátěrem. Na podlaze je položeno pravé linoleum – líc tvoří diagonálně kladené čtverce vyplněné kosočtverci, v nichž se nachází dva rovnoramenné trojúhelníky vzájemně se dotýkající vrcholem nad přeponou. Barevně je linoleum laděno do hněda a béžova. Pod linoleem je prkenná podlaha sestavená z prken spojovaných na pero-drážku. Strop je z větší části šikmý, pouze v pásu širokém cca 1 m podél severovýchodní stěny je plochý. Podhled je omítaný hlazenou omítkou, stejně jako obvodové stěny. Strop i stěny jsou obílené. Jihozápadní stěna je při podlaze opatřena dřevěnou soklovou lištou. Jihovýchodní stěna je stěnou světlíku **S1**, je tedy dřevěná, bedněná. Je v ní proveden na výšku obdélný okenní otvor rámovaný jednoduchým okřídílím. V otvoru je osazené dřevěné jednoduché jednokřídlé okno příčlemi sestavenými ve tvaru lotrinského kříže se shodně dlouhými vodorovnými příčlemi dělené na šest shodně velkých prosklených dílů. Okno se uzavírá pomocí dvou obrtlíků. Na úplném okraji severovýchodní stěny se nachází obdélný dveřní otvor vedoucí do místnosti č. 3.29. Dveře v otvoru jsou dřevěné, jednokřídlé, mají rámovou konstrukci, ve spodní třetině je jedno na šířku obdélné pole s hladkou kazetou rámovanou úzkou čtvrtoblounovou lištou. V horních dvou třetinách je na výšku obdélné prosklené pole dvěma vodorovnými plochými příčlemi členěné na tři shodně velké díly. Dveře jsou zavěšené na dvou zapuštěných závěsech se zaoblenými konci. Klika je hliníková, stejně tak obdélný klíčový štítek.

Místnost č. **3.29** má obdélný půdorys, na jižním okraji jihovýchodní stěny z ní vystupuje hranolové těleso komína obdélného průřezu. Na prkenné podlaze složené z hoblovaných prken spojovaných na pero-drážku je položena bitumenová potištěná lepenka, tzv. asfaltové linoleum – lícový potisk imituje přírodní tkaninu. Strop má plochý omítaný podhled. Stěny jsou rovněž opatřeny hlazenou omítkou, strop i stěny

jsou líčené bílým krycím nátěrem, pod ním je dochován nátěr středně šedou barvou. Na západním okraji severovýchodní stěny se nachází na výšku obdélný okenní otvor. Otvor má dřevěné okřídlení zdobené na vnější straně vystupující lištou s vyžlabením na vnějším obvodu, která je podložena odsazeným lesbickým kyma. V otvoru je dřevěné dvojité jednokřídlé dovnitř otevíravé okno. Křídlo je profilovanými příčlemi složenými do řeckého kříže členěné na čtyři prosklené díly, zavěšené na třech zapuštěných závěsech se zaoblenými kuželovými konci. Otevírá se pomocí jazýčkových západek ovládaných mosaznými olivami ve tvaru osmibokého úzkého hranolu na koncích za výžlabkem s kuličkami. Východně od okna se nachází bakelitová elektrická zásuvka, přírodní kabel je veden po povrchu stěny v (pravděpodobně) olověné trubce vyplněné bitumenovou lepenkou. Na jižním okraji jihovýchodní stěny – u komína – je obdélný dveřní otvor do místnosti č. 3.30. Obložková zárubeň i jednokřídlé dveře jsou totožné s obložkou a dveřmi v otvoru mezi chodbou č. 3.28 (viz popis) a místností č. 3.29.

Místnost č. **3.30** má obdélný půdorys blízký se čtvercovému. Na podlaze je položeno pravé linoleum – líc tvoří diagonálně kladené čtverce vyplněné kosočtverci, v nichž se nachází dva rovnoramenné trojúhelníky vzájemně se dotýkající vrcholem nad přeponou. Barevně je linoleum laděno do hněda a béžova. Pod linoleem je prkenná podlaha sestavená z hoblovaných prken spojovaných na pero-drážku. Strop má plochý omítaný podhled. Stěny jsou rovněž opatřeny hlazenou omítkou, strop i stěny jsou líčené bílým krycím nátěrem, pod ním je dochován nátěr středně šedou barvou. Symetricky ke svislé ose jsou v severovýchodní stěně těsně u sebe provedeny dva na výšku obdélné okenní otvory. Úprava otvorů i jejich výplně jsou konstrukčně i vzhledově zcela totožné s úpravou okenního otvoru a výplní v místnosti č. 3.29 (viz). V západní polovině jihozápadní stěny je obdélný dveřní otvor do chodby č. 3.28 s obložkovou zárubní a jednokřídlými dveřmi totožnými s obložkou a dveřmi v otvoru z chodby č. 3.28 (viz popis) do místnosti č. 3.29. Tatáž obložka a tytéž dveře jsou rovněž v obdélném otvoru do místnosti č. 3.31 nacházejícím se na jižním okraji jihovýchodní stěny.

Místnost č. **3.31** má obdélný půdorys. V jižním a západním rohu z něj vystupují hranolová tělesa komínů obdélného průřezu a ve východní polovině severovýchodní stěny je ke stěně přistavěn zřejmě dřevěný sloup obdélného průřezu, podpírající vaznici (?) probíhající pod stropem podél celé severovýchodní stěny. Na podlaze je položeno pravé linoleum – líc tvoří diagonálně kladené čtverce vyplněné kosočtverci,

v nichž se nachází dva rovnoramenné trojúhelníky vzájemně se dotýkající vrcholem nad přeponou. Barevně je linoleum laděno do hněda a béžova. Pod linoleem je prkenná podlaha sestavená z prken spojovaných na pero-drážku. Strop má plochý omítaný podhled. Stěny jsou rovněž opatřeny hlazenou omítkou, strop i stěny jsou líčené bílým krycím nátěrem, pod ním je dochován nátěr šedozelenou barvou. Na severovýchodní stěně je dodatečně odstraněna dřevěná soklová lišta. Symetricky ke svislé ose jsou v severovýchodní stěně těsně u sebe provedeny dva na výšku obdélné okenní otvory. Úprava otvorů i jejich výplně jsou konstrukčně i vzhledově zcela totožné s úpravou okenního otvoru a výplní v místnosti č. 3.29 (viz popis) a v místnosti č. 3.30. Na západním okraji jihozápadní stěny se nachází obdélný dveřní otvor na chodbu č. 3.28. Obložková zárubeň otvoru i jednokřídlé dřevěné dveře v ní osazené jsou zcela totožné s úpravou otvorů a dveřmi v nich z chodby č. 3.28 (viz popis) do místností č. 3.27, 3.29 a 3.30. Uprostřed jihovýchodní stěny je obdélný dveřní otvor do místnosti č. 3.32. Je osazen obložkovou zárubní – dřevěná obložka je zcela hladká. Dveře v něm jsou dřevěné jednokřídlé. Mají rámovou konstrukci vyplněnou jednou velkou na výšku obdélnou kazetou rámovanou čtvrtoblounovou úzkou lištou. Dveře jsou zavěšené na dvou zapuštěných závěsech se zaoblenými konci. Klika je hliníková, stejně tak obdélný klíčový štítek. Ze strany místnosti č. 3.31 je uprostřed vodorovného dílu obložky smaltovaný oválný (elipsový) medailón s číslem 17. Číslo 17 je provedeno černě na bílém podkladu, ovál je rámován černou linkou.

Místnost č. **3.32** má úzký obdélný půdorys, z jihovýchodní stěny vystupují zhruba uprostřed a při jižním okraji dva hranolové polopilíře obdélného průřezu. Svisle bedněný „polopilíř“ obdélného průřezu je ve východním rohu severovýchodní stěny, „podpírá“ vodorovný bedněný hranolový prvek (prahová vaznice ?, vzduchotechnika ?) u stropu probíhající podél celé severovýchodní stěny. Na podlaze je položeno pravé linoleum – lícovou stranu tvoří diagonálně kladené čtverce vyplněné kosočtverci, v nichž se nachází dva rovnoramenné trojúhelníky vzájemně se dotýkající vrcholem nad přeponou. Barevně je linoleum laděno do hněda a béžova. Pod linoleem je prkenná podlaha sestavená z prken spojovaných na pero-drážku. Strop má plochý omítaný podhled. Stěny jsou rovněž opatřeny hlazenou omítkou, strop i stěny jsou líčené bílým krycím nátěrem. Mírně od středu severovýchodní stěny je proveden na výšku obdélný okenní otvor. Dřevěné okřídli po jeho obvodu je na vnějším obvodu rámováno bohatě profilovanou lištou, kolem okna

je pak provedena vpadlá hladká pasparta oddělená od středního pásu okřídlení drobným profilem. Okno v otvoru je dřevěné dvojité jednokřídlé dovnitř otevíravé. Křídlo je profilovanými příčlemi složenými do řeckého kříže členěné na čtyři prosklené díly. Otevírá se pomocí jazýčkových západek ovládaných mosaznými olivami ve tvaru osmibokého úzkého hranolu na koncích za výžlabkem s kuličkami, je osazené na třech zapuštěných závěsech se zaoblenými kuželovými konci. Mírně od středu jihovýchodní stěny se nachází na výšku obdélný okenní otvor. Má dřevěné okřídlení rámované po vnějším obvodu profilovanou lištou – profil tvoří od vnějšku nejvýše vystupující plochá lišta s vyžlabenou vnější hranou, na ní navazuje odstupněné lesbické kyma a za dalším odstupněním profil ukončuje půlobloun. V otvoru je dřevěné dvojité jednokřídlé dovnitř otevíravé okno. Křídlo je téměř neprofilovanými příčlemi složenými do řeckého kříže členěné na čtyři prosklené díly. Otevírá se pomocí jazýčkových západek ovládaných mosaznými půlolivami, je osazené na dvou zapuštěných závěsech se zaoblenými konci.

Do místnosti č. **3.33** se vstupuje obdélným dveřním otvorem na východním okraji jihozápadní stěny místnosti č. 3.31. Otvor je osazen obložkovou zárubní – dřevěná obložka je zcela hladká. Dveře v něm jsou dřevěné jednokřídlé. Mají rámovou konstrukci vyplněnou jednou velkou na výšku obdélnou kazetou. Hrany vlysů kolem kazety jsou zaoblené. Dveře jsou zavěšené na dvou zapuštěných závěsech se zaoblenými konci. Klika je mosazná – typ Elegant – klíčový štítek má konce s plnými oblouky. Místnost má obdélný půdorys, u jihozápadní stěny jsou v jejím západním koutu a ve východní polovině dva „polopilíře“ obdélného průřezu. Ten v západním koutu je svisle bedněný hoblovanými prkny, druhý je opatřen hlazenou omítkou, jeho hrany jsou úzce okosené, v horní části s výběhy. Na „polopilířích“ je osazena bedněná vodorovná hranolová konstrukce (snad s rozvedem vody). Na podlaze je položeno pravé linoleum – lícovou stranu tvoří diagonálně kladené čtverce vyplněné kosočtverci, v nichž se nachází dva rovnoramenné trojúhelníky vzájemně se dotýkající vrcholem nad přeponou. Barevně je linoleum laděno do hněda a béžova. Pod linoleem je prkenná podlaha sestavená z prken spojovaných na pero-drážku. Strop je z větší části šikmý, rovný podhled je pouze v cca 1 m širokém pásu podél severovýchodní stěny. Je kompletně omítnutý hlazenou omítkou. Severozápadní stěna je stěnou světlíku S1, je proto bedněná svisle kladenými nehoblovanými prkny, která nemají žádnou povrchovou úpravu. Ostatní stěny jsou omítané hlazenými vápennými omítkami. Nátěr stropu a

omítnutých stěn je bílý. Po obvodu místnosti je u podlahy osazena dřevěná soklová lišta (chybí u jihovýchodní stěny). Uprostřed severozápadní stěny se nachází na výšku obdélný okenní otvor rámovaný dřevěným okřídílím zdobeným na vnější straně vystupující lištou s vyžlabením na vnějším obvodu, která je podložena odsazeným lesbickým kyma. V otvoru je osazené dřevěné jednoduché jednokřídlé okno profilovanými příčlemi sestavenými ve tvaru lotrinského kříže se shodně dlouhými vodorovnými příčlemi dělené na šest shodně velkých prosklených dílů. Okno se uzavírá pomocí dvou obrtlíků umístěných v horní a dolní části, otevírá se pomocí mosazného plochého úchopu podloženého obdélným štítkem. Na čelní straně omítnutého polopilíře je umístěno železné smaltované umyvadlo s vysokou zadní obdélnou stěnou se zaoblenými rohy. Výlevka je půlkruhová. Mosazný vodovodní kohoutek je podložen kruhovým štítkem, který má ve vnitřním pásu nápis EDUARD SCHICKEL REICHENBERG. Na severním okraji jihovýchodní stěny se nachází obdélný dveřní otvor do místnosti č. 3.34. Otvor je osazen obložkovou zárubní – dřevěná obložka je zcela hladká. Dveře v něm jsou dřevěné jednokřídlé. Mají rámovou konstrukci vyplněnou jednou velkou na výšku obdélnou kazetou. Hrany vlysů kolem kazety jsou zaoblené. Dveře jsou zavěšené na dvou zapuštěných závěsech se zaoblenými konci. Nemají kliku, otevírají se pomocí klíče, ze strany místnosti č. 3.34 je kapotovaný krabicový zámek se zaoblenými rohy.

Místnost č. **3.34** má obdélný půdorys, v jižním koutě vystupuje z půdorysu svisle bedněná konstrukce obdélného průřezu. Na podlaze je položeno pravé linoleum – lícovou stranu tvoří diagonálně kladené čtverce vyplněné kosočtverci, v nichž se nachází dva rovnoramenné trojúhelníky vzájemně se dotýkající vrcholem nad přeponou. Barevně je linoleum laděno do hněda a béžova. Pod linoleem je prkenná podlaha sestavená z prken spojených na pero-drážku. Strop je z větší části šikmý, rovný podhled je pouze v cca 1 m širokém pásu podél severovýchodní stěny. Je kompletně omítnutý hlazenou omítkou. Stěny jsou omítané hlazenými vápennými omítkami. Nátěr stropu i stěn je bílý. Po obvodu místnosti je u podlahy položena nízká soklová lišta s výžlabkem. V severní polovině jihovýchodní stěny se nachází na výšku obdélný okenní otvor rámovaný dřevěným okřídílím. To je zdobené na vnější straně vystupující lištou s vyžlabením na vnějším obvodu, která je podložena odsazeným lesbickým kyma. Okno v otvoru je dvojité, jednokřídlé, dovnitř otevíravé. Vnější i vnitřní křídlo je vodorovnou příčlí členěné na dvě poloviny. Vnější křídlo se otevírá pomocí mosazných oliv ovládajících jazýčkové západky, je osazené

na zapuštěných závěsech se zaoblenými kužely na koncích. Vnitřní křídlo se uzavírá pomocí dvou obrtlíků, je osazené na zapuštěných závěsech se zaoblenými konci. V místnosti je dochován splachovací záchod – toaleta. Keramická mísa má na zadním okraji připevněno obdélné prkénko, ke kterému bylo přišroubováno záchodové prkénko, část připevňovacího mechanismu (skříňový závěs) se v torzu dochovala. Rezervoár je umístěn na jihozápadní stěně, je litinový, obdélného průřezu se zaoblenými rohy, dochovaný vč. horního poklopu.

Podkroví

Pochozí vrstvou celého podkroví jsou hoblovaná prkna s perem a drážkou.

Podhled logicky tvoří konstrukce krovu, v severovýchodním křídle a v části severozápadního křídla (v úseku při severovýchodním křídle) jsou krokve z vnitřní strany bedněné vodorovně kladenými palubkami – překládaným záklopem. Střídavě jsou kladena prkna s kolmými hranami a přes ně prkna s polodrážkou na obou okrajích, polodrážka překrývá spáry.

Krov nad jihozápadním a severovýchodním křídlem a nad bočními částmi severozápadního křídla (kromě střední části se zděným druhým patrem i v severozápadním průčelí) je hambalkový, na hambalcích je pochozí vrstva podkroví, hambalky jsou zároveň stropními trámy 2. patra. V jihozápadním křídle jsou na jihozápadní straně pozednice položené na zděné nadezdívce a hambalky jsou podepřeny dřevěnými bedněnými sloupy. V podkroví – nad hambalky - už krov nemá další podélné ani příčné ztužení. Severovýchodní křídlo má nad hambalky ještě provedenu dvojitou stojatou stolicí, konstrukčně shodnou s konstrukcí nad severozápadním křídlem (viz níže).

Krov nad střední částí severozápadního křídla má dvojitou stojatou stolicí. Sloupky stolice jsou v podélném směru ztuženy pásky s vháněným čepem. Na vaznice jsou příčně položeny „hambalky“ (stropní trámy ploché střechy) kampované k vaznicím pomocí koncového postranního kampu. Mezi bednění střechy a „hambalky“ je vložena fošna s šikmo otesanou horní stranou pro dosažení mírného sklonu ploché střechy kvůli odtoku srážkové vody. „Krokve“ jsou v horní části položeny na vaznici, ve spodní jsou osedlány do prahové vaznice, a to vždy těsně vedle „hambalku“. Ve spodní části „krokví“ jsou výrazné námětky opřené do další prahové vaznice. K horní vaznici na severozápadní straně jsou ve vzdálenosti cca 150 cm připevněny dřevěné objímky pro uchycení tyčí kovového oplocení ploché střechy – dnes odstraněného.

Větší část prvků krovu je tesaná, především stolice a vaznice jsou řezané. Krov má tesařské značení pomocí římských číslic.

Na styku severovýchodní a severozápadního křídla je dochována velká nádrž na vodu obdélného půdorysu konstruovaná z nýtovaných plechových plátů.

Konstrukce světlíků jsou shodné – rámová konstrukce obedněná z vnitřní i vnější strany a následně omítnutá vápennou hlazenou omítkou nahozenou na rákosové rohože.

DŮM ZAHRADNÍKA (VRÁTNÉHO)

Situace

Domek zahradníka, později vrátného se nachází na severním okraji areálu, severovýchodním směrem od průjezdu do dvora, na který přímo navazuje. Severozápadní křídlo domku předstupuje před průčelí vily a vjezdu.

Exteriér

Jedná se o přízemní zděnou stavbu nepravidelného půdorysu se dvěma křídly, jež spolu na vnitřní straně svírají pravý úhel. Severozápadní křídlo má obdélný půdorys se šikmým západním rohem. Severovýchodní křídlo má půdorys ve tvaru pravoúhlého lichoběžníku. Objekt má pultovou střechu poměrně malého sklonu pokrytou povlakovou živичnou pásovou krytinou, krov není přístupný. Na styku obou křídel při západním okraji je velký komín obdélného průřezu – komín je z režného zdiva ze dvou barevně odlišných cihel – bílých (vápenopískové ?) a červených. Zdivo z bílých cihel je vždy po čtyřech řadách (po dvou pod korunou) odděleno jednou řadou z cihel červených. Koruna komína je z pískovcových desek obdélného půdorysu. Nad komínovou hlavou jsou v obou průduších osazeny keramické – kameninové – větrací tvarovky. Severní strana severovýchodního křídla navazuje na cihelnou zeď kolem areálu, která ji mírně převyšuje. Koruna zdi severozápadního průčelí severozápadního křídla přesahuje hřeben střechy minimálně, je krytá falcovaným plechem.

Severozápadní průčelí severozápadního křídla má dvě okenní osy, je bez vstupů. Okenní otvory jsou obdélné na výšku, poměrně úzké. Okna v otvorech jsou dřevěná, dvojí, dvoukřídlá, s poutcem v horní třetině, dovnitř otevíravá. Křídla jsou uzavírána pomocí jazýčkových západek ovládaných mosaznými půlolivami. V mírném odstupu od nadpraží otvorů je provedena přímá nadokenní římsa. Fasáda průčelí je zdobena lizénovým rámcem opatřeným rytou rustikou, horizontálně ji člení korunní římsa, nad ní je zděná atika, která plynule navazuje na atiku nad západním a jihozápadním průčelím téhož křídla a za nimi na atiku nad severozápadním průčelím vjezdu č. 1.54.

Západní (šikmé) průčelí severozápadního křídla má jednu okenní osu. Okenní otvor je velikostně totožný s okenními otvory v severozápadním průčelí. Okno v otvoru je vzhledově totožné s okny v severozápadním průčelí, profilace poutce a okenních křídel a oliv je však odlišná. I zde je rustikovaný lizénový rámeček a korunní římsa.

Shodně je řešeno i **jihozápadní průčelí severozápadního křídla**, které má jednu okenní osu.

V **jihovýchodním průčelí severozápadního křídla** jsou symetricky umístěné tři okenní osy. Okenní otvory jsou obdélné na výšku. Okna v nich jsou dřevěná, dvojí, čtyřkřídlá, s poutcem v horní třetině, dovnitř otevíravá pomocí rozvor ovládaných mosaznými olivami (u okna ve střední ose hliníkovými). Poutec u středního okna není profilovaný, u oken v krajních osách profilaci má. Otvory jsou zdobeny štukovou šambránou s profilovanou lištou po obvodu a uchy v horních rozích. Šambrány jsou nasazeny na pískovcovou podokenní římsu (š. 140 cm, v. 13,5 cm) s vpadlým obdélným polem (rám kolem pole je široký 4 cm). Přímo na šambránu navazuje přímá nadokenní římsa tvořená překapníkem s okapnímnosem, na který navazuje lesbické kyma. Fasádu horizontálně člení sokl z obdélných žulových desek a rytá pásová rustika (pásky jsou shodně vysoké v celém průčelí), korunní římsa chybí, v jejím prostoru se pohledově uplatňují zhlaví kroků krokví.

Jihovýchodní průčelí severovýchodního křídla je zcela hladké nahozené hlazenou omítkou, bez os a bez architektonického členění. Zhruba 2 m od severního rohu je patrná zádívka dveřního otvoru vysokého cca 160 cm se segmentovým záklenkem.

Jihozápadní průčelí severovýchodního křídla je dvouosé. Ve východní ose je na výšku obdélný úzký okenní otvor. Okno v něm je totožné s okny v jižním a jihozápadním průčelí severozápadního křídla, tj. je dřevěné, dvojité, dvoukřídlé, s poutcem v horní třetině, dovnitř otevíravé. Křídla jsou uzavírána pomocí jazýčkových západek ovládaných mosaznými půlolivami. Otvor je zdoben štukovou šambránou s profilovanou lištou po obvodu a uchy v horních rozích. Šambrána je nasazena na pískovcovou parapetní římsu (v. 13,5 cm) s vpadlým obdélným polem (rám kolem pole je široký 4 cm). Přímo na šambránu je napojena přímá nadokenní římsa tvořená překapníkem s okapnímnosem, na který navazuje lesbické kyma. V západní ose je obdélný dveřní otvor. Dveře v něm jsou dřevěné, jednokřídlé, rámové, vodorovným a svislým středním vlysem složenými do petrské kříže členěné

na dva páry nestejně vysokých na výšku obdélných polí. Výplně polí tvoří vodorovně kladené palubky „žaluziově“ se částečně překrývající. Nad dveřmi je dřevěný profilovaný poutec a nad ním na šířku obdélný světlík s jednokřídlou výplní vertikální příčlí členěnou na dva prosklené díly. Dveře mají hliníkovou kliku a obdélný klíčový štítek. Jsou osazené na vnějších křížových závěsech. Dveřní otvor je rámovaný šambránou shodnou s šambránou kolem okenního otvoru a rovněž nade dveřmi je na šambránu nasazena přímá nadpražní římsa tvořená překapníkem s okapnímnosem, na který navazuje lesbické kyma. Římsy nad oběma otvory jsou ve stejné výšce, jejich horní strany jsou oplechovány jedním kusem plechu. Fasádu ve shodě s fasádou jihovýchodního průčelí severozápadního křídla horizontálně člení sokl z obdélných žulových desek a rytá pásová rustika (pásky jsou shodně vysoké v celém průčelí), korunní římsa chybí, v jejím prostoru se pohledově uplatňují zhlaví krokví krovu.

Interiér

Dispozice

Severozápadní křídlo je příčně i podélně jednotraktové, severovýchodní křídlo je podélným dvoutraktem, užší – jižní – trakt je příčně traktován na dva trakty výrazně odlišných půdorysných rozměrů, místnost západního traktu je velmi malá.

Přízemí

Hlavní obytnou místností domku byla místnost č. **B1.04** v celém severozápadním křídle. Má obdélný půdorys se šikmým západním rohem. Na podlaze je položena PVC podlahová pásová krytina, pod ní je prkenná podlaha s prkny spojovanými na pero-drážku. Místnost je plochostropá, podhled tvoří dřevěné čtverce složené z kolmo ke stranám kladených palubek. Sousední čtverce jsou na stropě vůči sobě osazené vždy kolmo. Spáry mezi čtverci jsou kryty vysokými profilovanými úzkými lištami. Stěny jsou nahozeny hlazenou omítkou se svrchním bílým krycím nátěrem. V severozápadní stěně jsou symetricky umístěné dva na výšku obdélné okenní otvory. Okna v otvorech jsou dřevěná, dvojí, špaletová, dvoukřídlá, s poutcem v horní třetině, dovnitř otevíravá. Křídla jsou uzavírána pomocí jazýčkových západek ovládaných mosaznými půlolivami. V západní (šikmé) a jihozápadní stěně je po jednom na výšku obdélném okenním otvoru. Otvor je

rámován obložkou až k podlaze, má deštěný parapet. Obložka je na vnějším obvodu rámována plochou lištou, na kterou navazuje lesbické kyma. U vnitřního obvodu je vpadlá mělká pasparta. Parapet je deštěný rámovou konstrukcí s dvěma na výšku obdélnými fazetovými kazetami vedle sebe. Okna v otvoru jsou dřevěná, dvojítá, špaletová, dvoukřídlá, s poutcem v horní třetině, dovnitř otevíravá. Křídla jsou uzavírána pomocí jazýčkových západek ovládaných mosaznými půlolivami, zavěšená jsou na zapuštěných závěsech se zaoblenými konci. Špaleta mezi okny je deštěná rámovou konstrukcí s dvěma na výšku obdélnými fazetovými kazetovými výplněmi nad sebou. Výška kazet odpovídá výšce okenních křídel. V jihovýchodním průčelí jsou symetricky provedeny tři na výšku obdélné okenní otvory. Otvory v krajních osách mají obložku provedenou až k podlaze a deštěný parapet. Obložka i deštění parapetu jsou totožné s obložkou a deštěním parapetu u otvorů v jižní a jihozápadní stěně téže místnosti. Okna jsou dřevěná, dvojítá, špaletová, čtyřkřídlá, s poutcem v horní třetině, dovnitř otevíravá pomocí rozvor ovládaných mosaznými olivami (u okna ve střední ose hliníkovými). Špaleta mezi okny v krajních osách je deštěná rámovou konstrukcí s dvěma na výšku obdélnými fazetovými kazetovými výplněmi nad sebou. Výška kazet odpovídá výšce okenních křídel. Profilace okenních křídel středního okna je odlišná od profilace okenních křídel oken v krajních otvorech. Ve východní polovině severovýchodní stěny je obdélný dveřní otvor do chodby č. B1.01. V otvoru je obložková zárubeň. Obložka je na vnějším obvodu rámována plochou lištou, na kterou navazuje lesbické kyma. U vnitřního obvodu obíhá vpadlá mělká pasparta. Dveře v něm jsou dřevěné, jednokřídlé, rámové s třemi páry na výšku obdélných fazetových kazetových výplní nad sebou. Spodní a horní pár jsou téměř čtvercové, shodně veliké, střední pár kazet je zhruba 2x vyšší. Dveře jsou osazené na třech přiložených závěsech zadlabaných pouze na tloušťku plechu, závěsy mají zaoblené kuželové konce. Klika a obdélný klíčový štítek jsou hliníkové. Deštěná je rovněž špaleta, a to rámovou konstrukcí se třemi na výšku obdélnými fazetovými kazetami nad sebou. Výška kazet špalety odpovídá výšce kazet dveří. Při západním okraji je v horní části stěny kruhový otvor do komína – do otvoru je vložen plechový válec.

Za otvorem se nachází chodba č. **B1.01**, která má úzký obdélný půdorys. Na podlaze je položena keramická čtvercová (15 x 15 cm) dlažba v odstínu sytého okru. Plochý podhled tvoří podélně kladené palubky spojované na pero-drážku. Stěny jsou opatřeny hlazenou omítkou s bílým krycím svrchním nátěrem. V jihozápadní stěně se

nacházejí dva dveřní otvory – západní obdélný, východní se segmentovým záklenkem - a na východním okraji jeden na výšku obdélný okenní otvor. Okno v otvoru je dřevěné, dvojité, dvoukřídlé, s poutcem v horní třetině, dovnitř otevíravé. Křídla jsou uzavírána pomocí jazýčkových západek ovládaných mosaznými půlolivami. Na spodní straně otvoru je osazena tenká dřevěná parapetní deska. V dveřním otvoru se segmentovým záklenkem jsou jednokřídlé dveře se světlíkem (popis viz popis jihozápadního průčelí severovýchodního křídla), ve dveřním otvoru obdélném jsou jednokřídlé dveře (popis viz místnost č. B1.04). Mírně od středu severovýchodní stěny se nachází obdélný dveřní otvor do místnosti č. B1.02. Je v něm osazena obložková zárubeň a v ní jednokřídlé rámové dveře. Obložka je po vnějším obvodu rámována profilovanou lištou. Deštění špalety je hladké. Dveře jsou dřevěné, jednokřídlé, rámové, se třemi poli nad sebou. Spodní pole je čtvercové, střední je úzké – obdélné na šířku, v horní polovině je obdélné pole na výšku. Pole v horní polovině je prosklené, pole v dolní polovině mají fazetové kazetové výplně rámované po obvodu profilovanou lištou – ta z vnější strany nevystupuje před líc vlysů, z vnitřní strany před něj vystupuje. Dveře jsou osazeny na třech zapuštěných kuželových závěsech s kuličkou na koncích, mají hliníkovou kliku s hliníkovým obdélným klíčovým štítkem.

Místnost č. **B1.02** má půdorys pravoúhlého lichoběžníka. Na podlaze je položena keramická čtvercová (15 x 15 cm) dlažba v odstínu sytého okru. Místnost je plochostropá, podhled tvoří obdélné bílé překližkové desky, spáry mezi nimi i spáry po obvodu místnosti jsou kryté lakovanými plochými dřevěnými lištami. Stěny jsou opatřeny hlazenou omítkou s bílým krycím nátěrem, v jižním koutu místnosti je osazeno umyvadlo, kolem něj je do výše 151 cm proveden keramický obklad z čtvercových obkladaček (15 x 15 cm). V severovýchodní úzké stěně je provedena vysoká nika půlkruhového půdorysu se záklenkem s plným obloukem. Na severním okraji jihovýchodní stěny je v horní části na šířku obdélný ventilační otvor krytý kovovou plechovou mříží. Na styku severní a jihozápadní stěny je ve zkoseném čele v horní části kruhový otvor do komína krytý plechovou poklicí.

Do místnosti č. **B1.03** (WC) se vstupuje obdélným otvorem v severozápadní stěně chodby č. B1.01. V otvoru je osazena obložková zárubeň s jednokřídlými rámovými dveřmi. Obložka je po vnějším obvodu rámována úzkou profilovanou lištou. Dveře jsou totožné s dveřmi mezi chodbou č. B1.01 (viz popis) a místností č. B1.02, pouze s tím rozdílem, že dveře zde mají mosaznou kónickou kliku obdélného průřezu a

mosazný klíčový štítek s odsazeným obloukem na horním i spodním konci. Nevelká prostora má pětiboký půdorys se třemi pravými úhly. Na podlaze je položena keramická čtvercová (15 x 15 cm) dlažba v odstínu sytého okru, totožná s dlažbou v chodbě a v místnosti č. B.1.01. Od dlažby v chodbě je oddělena dřevěným prahem. Místnost je plochostropá, podhled tvoří palubky zřejmě spojované na pero drážku, spáry mezi nimi jsou vyplněny úzkou lištou. Po obvodu je strop orámován lištou s podbrádkou. Stěny jsou do výše 136 cm obloženy keramickým čtvercovým (15 x 15 cm) obkladem, nad ním jsou omítnuté hlazenou omítkou s bílým krycím nátěrem. Mezi severozápadní a severovýchodní stěnou probíhá v prostoru válcové těleso kouřovodu, obílené, nelze tak určit z jakého je materiálu.

SKLENÍK (garáže)

Situace

Skleník, později přebudovaný na garáže o čtyřech stáních, se nacházel na západním okraji severovýchodní hranice areálu, na západní straně navazoval na severovýchodní křídlo domku zahradníka (vrátného), na východní na sklad umístěný pod horní podestou schodiště vedoucího do zahrad.

Exteriér + interiér

Skleník měl obdélný půdorys. Podlahu v současnosti tvoří betonová potěr, který je rozpraskán, spáry vytvářejí velké obdélné plochy. Konstrukce skleníku a později garáží dnes chybí, dochovány jsou pouze boční obvodové stěny, které jsou součástí navazujících objektů a zadní stěna, která je součástí ohradní zdi areálu. Všechny tyto zdi jsou omítnuté hlazenou bílenou omítkou. V obou bočních zdech jsou patrné zazdívky dveřních otvorů se segmentovým záklenkem. Otvory jsou přímo proti sobě – v jedné ose. Na horním okraji severovýchodní stěny je osazena železná markýza hranolového tvaru podepřená železnými pravoúhlými konzolami s konkávní vzpěrou a ztužením ve cviklu pomocí železného kruhu. Horní strana markýzy je oplechována falcovaným plechem.

SKLAD

Situace

Sklad se nachází pod horní podestou schodiště do zahrad, v západní části severovýchodního okraje areálu. Svou severozápadní stěnou navazuje na plochu po bývalém skleníku.

Exteriér

Severozápadní boční průčelí je omítané hlazenou omítkou s bílým krycím nátěrem. V severní polovině je patrná zazdívka dveřního otvoru se segmentovým záklenkem. Od západního nároží je v rozsahu cca 1/3 délky stěny proveden sokl z žulových obdélných bloků. Stěna je ukončena kamenným pásem, na který je nastavěno balustrové zábradlí.

Jihozápadní – vstupní - průčelí má vnější líc zděný z kyklopského zdiva, za ním je zdivo cihelné. Na obou okrajích jsou široké „lizény“ – obě jsou tvořené dvěma velkými na výšku obdélnými žulovými deskami osazenými nad sebou. Průčelí je horizontálně členěno soklem z žulových obdélných bloků. Ve vertikální ose je umístěn obdélný vstupní otvor rámovaný neprofilovaným hranolovým pískovcovým ostěním. Překlad za nadpražím ostění tvoří tři železné pásy, na které jsou osazeny cihly. V otvoru jsou osazeny jednokřídlé rámové dveře. Svislý a vodorovný vlys mají sestavený do latinského kříže, takto vzniklé dva páry na výšku obdélný polí jsou vyplněny vodorovně kladenými palubkami, které se částečně - „žaluziově“ - překrývají. Dveře jsou zavěšené na vnějších velmi úzkých pásových závěsech. Mají bakelitovou kliku podloženou obdélným klíčovým štítkem.

Interiér

Sklad tvoří pouze jedna místnost obdélného půdorysu. Sestupuje se do ní po čtyřech pískovcových schodech bez profilace hrany mezi stupnicí a podstupnicí. Na podlaze je betonový potěr. Prostora je zaklenutá čtyřmi poli valených segmentových cihelných kleneb do traverz s vrcholnicemi vedenými příčně. Uprostřed každého pole jsou naostro kladené cihly v podélném směru vyklínovány cihelným polem s konvexně vyduťtými delšími stranami. Stěny i strop jsou opatřeny hlazenou omítkou. V severozápadní stěně na rozhraní 2. a 3. klenebního pole od severu se nachází

druhotně zazděný obdélný dveřní otvor rámovaný neprofilovaným pískovcovým ostěním. Ve spodní polovině severovýchodní stěny je cca 50 cm hluboká přístavba. Horní hrana je krytá na ostro položenými ostře pálenými cihlami, ve východní polovině je pod nimi na šířku obdélná nika obdélného půdorysu.

SCHODIŠTĚ DO ZAHRADY S CHODNÍKEM

Situace

Schodiště navazuje sklad v západní polovině při severovýchodním okraji areálu. Horní podesta tvoří strop – střechu – skladu. Chodník, který navazuje na horní podestu schodiště, probíhá podél zbývajících částí severovýchodní hranice areálu, na jeho konci se šikmo zalamuje a přechází k ohradní zdi v severní polovině jihovýchodní hranice areálu. Podél zdi vede až k altánu, tzn. za polovinu jihovýchodní strany areálu.

Exteriér

Schodiště je jednoramenné, přímočaré. Má žulové stupně bez profilované hrany mezi stupnicí a podstupnicí. Spodní dva schodišťové stupně mají čtvrtkruhově zaoblenou půdorysnou stopu. Zábradlí tvoří balustrové zábradlí složené z terakotových kuželek vložených mezi kvádrové sloupky sestavené z cihel klasického formátu v kombinaci dvou barevných typů – bílých vápenopískových a ostře pálených červených. Odspodu se červené a bílé cihly střídají následovně Č-B-B-Č-B-B-B-Č. Kuželky stojí na žulových kvádrových blocích, na ně je nasazeno mohutné pískovcové madlo. Zábradlí shodného vzhledu je provedeno i v západní části chodníku, kde se ještě nachází nad spodním – západním – patem dvouúrovňového areálu. Chodník podél severovýchodní ohradní zdi je vzhledem k umístění ve svahu odstupňován dvěma jednoramenným schodišti se žulovými stupni a řadou tzv. jezdeckých schodů se stupnicemi i podstupnicemi složenými z tenkých obdélných desek z leštěné žuly. Horní podesta schodiště a následně celý chodník jsou vydlážděny náhodně kladenými leštěnými žulovými zlomky různých geometrických tvarů a velikostí. Vnitřní okraj chodníku (směrem do zahrady) tvoří žulové obrubníky střídané o něco vyššími žulovými podstavci čtvercového průřezu, na nichž původně stály sloupky pergoly kryjící chodník.

PERGOLOVÝ ALTÁN S KAŠNOU

Situace

Altán se nacházel ve východním koutu areálu, dnes je dochována pouze vyvýšená podlaha. Půdorys je trojúhelný. Podél altánu vede chodník a pod ním se nachází kašna.

Exteriér

Nádrž má půdorys ve tvaru kruhové úseče ohraničený žulovým obrubníkem se zaoblenou vnější hranou. Rovná strana je přisazená k podezdívce chodníku s lícem z kyklopského zdiva. Uprostřed se nachází půlkruhový záklenek s archivoltou tvořenou mírně kónickými kameny. V otvoru – nice – pod záklenkem je osazen štukový (?) výdusek – zadní stěnu tvoří lastura, uprostřed je maskaron s tváří divého muže, příp. Neptuna. Z jeho otevřených úst vytékala voda do nádrže.

ALTÁN

Situace

Altán se nachází jižně od poloviny jihovýchodní strany areálu, při ohradní zdi. Jižně od něj je dvoukřídlá železná brána.

Exteriér

Objekt je zděný (velmi pravděpodobně celý z cihel), střecha je valbová s živičnou pásovou krytinou.

Severozápadní – hlavní, vstupní – **průčelí** je tříosé v pravidelném rytmu os. Ve střední ose je vstupní otvor se záklenkem s plným obloukem přístupný po třech schodišťových stupních. Dveře v otvoru jsou dřevěné, dvoukřídlé, obdélné, s půlkruhovým světlíkem nad profilovaným poutcem. Dveře mají rámovou konstrukci s vodorovným vlysem uprostřed výšky, každé křídlo tak má dvě shodně velká na výšku obdélná pole. Pole jsou vyplněná diagonálně kladenými palubkami, palubky v sousedních polích jsou vůči sobě kolmé, vzniká tak kosodélné členění. Pole jsou ohraničena vystupující úzkou lištou se zaoblenými hranami. Dveře jsou zavěšeny na zapuštěných závěsech různého provedení. Ve světlíku je termální okno. Otvor rámuje štuková šambrána, kolem oblouku archivolta, v místě nasazení záklenku jsou na obou stranách vystupující obdélná pole zdobená obdélnými poli vpadlými. V krajních osách jsou na výšku obdélné okenní otvory, okna v nich jsou dřevěná, jednoduchá, jednokřídlá. Fasádu vertikalizují široké pilastry na nárožích a užší pilastry po obou stranách obou okenních os. Pilastry mají podstavec s patkou a hranolovým dříkem. Patka pilastru stojí na průběžné podokenní římsě, jejich dřík je hranolový, zhruba v horní třetině přepásaný obdélným prstencem s vpadlým obdélným polem. Dříky užších pilastrů jsou nad prstencem i pod ním zdobeny vpadlým obdélným polem, dříky nárožních pilastrů jsou ve spodní části členěny rustikou, v horní části zdobeny vpadlým obdélným polem. Hlavice užších pilastrů je v římsko-korintském slohu, hlavici nárožních pilastrů tvoří dva zrcadlově orientované gryfové, mezi nimiž je kytka vč. stonku a listů. Horizontálně člení průčelí soklová římsa, průběžná podokenní římsa, kordonová římsa v místě prstenců pilastrů a nasazení záklenku vstupního otvoru a kladí, dnes v podstatě pouze hladký pás pod korunou zdiva. V plochách mezi úzkými pilastry nad kordonovou římsou je provedeno vpadlé, na šířku obdélné, pole, jeho šířka odpovídá šířce okenního otvoru pod kordonovou římsou.

Severovýchodní průčelí má jednu centrální osu, je v ní vstupní otvor ukončený záklenkem s plným obloukem. V otvoru jsou osazeny dveře s bedněným světlíkem. Dveře jsou dřevěné, dvoukřídlé, obdélné, mají rámovou konstrukci s vodorovným vlysem uprostřed výšky křídel, každé křídlo tak má dvě shodně velká na výšku obdélná pole. Pole jsou vyplněná diagonálně kladenými palubkami, palubky v sousedních polích jsou vůči sobě kolmé, vzniká tak kosodélné členění. Pole jsou ohraničena vystupující úzkou lištou se zaoblenými hranami. Dveře jsou zavěšeny na zapuštěných závěsech různého provedení. Světlík je vyplněn dřevěnou konstrukcí – základ tvoří dřevěný rám s půlkruhovým prstencem uprostřed spodní strany – z půlkruhu vybíhají v pravidelných rozestupech tři vlysy – „paprsky“ – a vytváří tak pole ve tvaru kruhové výseče z mezikruží. Otvor rámuje štuková šambrána, kolem oblouku archivolta, v místě nasazení záklenku jsou na obou stranách vystupující obdélná pole zdobená obdélnými poli vpadlými. Průčelí vertikalizují nárožní pilastry, vzhledem k tomu, že k východnímu nároží je přisazena ohradní zeď, „vystupuje“ pilastr pouze nad ní. Pilastr na severním nároží je shodný s nárožními pilastry v severozápadním průčelí, horní díl (od obdélného prstence dělicího dřívku) pilastru na východním nároží rovněž. Rytou rustikou není zdobena pouze spodní část dřívku pilastru na severním nároží, ale i hlavní plochy průčelí. Dalšími horizontálními prvky členícími průčelí je soklová římsa, v západní polovině průčelí kordonová římsa v místě nasazení pilastru na podstavec a kordonová římsa propojující prstence v pilastru a prstence v místě nasazení záklenku vstupního otvoru. Posledním horizontálním prvkem je hladké kladí.

Jihovýchodní průčelí je zcela bez architektonického členění, omítnuté.

Jihozápadní průčelí nemá osy. Vertikálně ho člení nárožní pilastr na západním nároží. Pilastr je vzhledově i konstrukčně totožný s pilastry v severozápadním a severovýchodním průčelí. Na jižním nároží pilastr chybí. Horizontálně průčelí člení soklová římsa a kordonová římsa v místě nasazení pilastru na podstavec a hladké kladí.

Interiér

Altán je jednoprostorový, má obdélný půdorys. Na podlaze je položena keramická čtvercová dlažba (17 x 17 cm) – dlaždice jsou zdobeny květem. Po obvodu místnosti je pás složený z čtvercových dlaždic obsahujících barevné pruhy uprostřed nich je pás vytvořený z kruhů a odlišně vybarvených cviklů. Altán je

plochostropý, se zavěšeným dřevěným podhledem, který imituje kazetový strop. Příčně i podélně ho člení vzájemně se protínající „stropní trámy“, v obou směrech jsou osazeny v nevelkém odstupu od okrajů stropu, střední pole jsou tak výrazně širší. „Trámy“ jsou zdobeny vpadlými poli s lištami po obvodu. Křížení „trámů“ je zvýrazněno vystupujícími čtverci vytvořenými z profilovaných lišt. Všechny stěny jsou architektonicky členěny prvky zopakovanými z vnějších průčelí. V severozápadní stěně je uprostřed vstupní otvor, po obou stranách je po jednom na výšku obdélném otvoru (popis výplní otvoru viz popis severozápadního vstupního průčelí). Stěnu člení pilastry po stranách všech otvorů a na obou okrajích. Pilastry mají podstavec s patkou a hlavicí, na ní je patka pilastru (plintus – torus – trochilus – torus), dřík je hranolový, v horní třetině přepásaný obdélným prstencem s vpadlým obdélným polem. Dřík je pod i nad prstencem zdoben vpadlým polem rámovaným profilovanou lištou. Hlavice pilastru je v římsko-korintském slohu s konkávně vyžlabeným abakusem. Horizontálně stěnu člení soklová římsa, průběžná parapetní římsa a kordónová římsa propojující prstence na dříku pilastrů. Kordónové římsy dominuje odsazené kyma. Pilastry „nesou“ kladí s malovaným meandrovým ornamentem. Ve cviklech u oblouku vstupního otvoru jsou malované větvičky na černém podkladu. Mezi hlavicemi pilastrů jsou malované obdélné pásy – na černém podkladu je uprostřed váza se sedícími zpěvnými ptáky, po jejích stranách jsou akantové rozviliny. V polích mezi pilastry nad kordónovou římsou jsou vpadlá obdélná pole ohraničená malovanou zelenou linkou. Obdobně jsou pojednány i ostatní stěny, rozvržení pilastrů na protilehlé jihovýchodní stěně kopíruje situaci severozápadní stěny, byť je bez otvorů. Kratší stěny – severovýchodní a severozápadní – mají uprostřed vstupní otvor se záklenkem s plným obloukem respektive nikou shodného tvaru a rozměrů. Po stranách otvoru (niky) jsou pilastry, stejné jsou v rozích stěn. Zadní stěna niky je po obvodu zdobena malovaným pásem – na černém podkladu je proveden motiv kandelábru. Stěny jsou omítané hlazenou omítkou, zdivo je v převažující části cihelné, některé podstavce pod pilastry mají cihelné zdivo obložené korkovými deskami.

LEDÁRNA (sklad)

Situace

Původní ledárna, která dnes slouží jako sklad různých architektonických prvků z areálu a dalšího materiálu, se nachází pod terasou severně od remízy - vozovny (garáží), na kterou přímo navazuje.

Exteriér

Pohledově se uplatňuje pouze vstupní – severozápadní průčelí. Téměř celé ho vyplňuje obdélný vstupní otvor ohraničený pískovcovým neprofilovaným ostěním s polodrážkou na vnější straně pro osazení dveří, které chybí. Po obou stranách ostění je úzká plocha v líci s kyklopským zdivem překrývajícím vnitřní cihelné zdivo. Zdivo na severní straně je z větší části rozvolněné a chybí. Průčelí ukončuje mohutná kamenná hranolová římsa nasazená těsně nad nadpražím ostění. Nad římsou je balustrové zábradlí totožné konstrukce jako u schodiště (viz popis).

Interiér

Sklad má dvě místnosti. Půdorysně má tvar do L. Kratší rameno tvoří úzká vstupní **chodba** obdélného půdorysu. Na její podlaze je betonový potěr, strop tvoří dva žulové obdélné překlady položené na korunách zdí. Stěny jsou z cihelného zdiva, omítnuté hlazenou omítkou. Severovýchodní stěna je z velké části vyvalená, za cihelným lícem je žulové lomové zdivo. V jihovýchodní stěně je obdélný dveřní otvor rámovaný neprofilovaným pískovcovým ostěním s polodrážkou pro osazení dveří na vnitřní straně ostění. Dveře se nedochovaly, zbyly pouze vnější pásové závěsy. Do **ledárny** se sestupuje po několika schodech. Podlahu ledárny tvoří betonový potěr. Ledárna je zaklenutá čtyřmi poli cihelných valených segmentových kleneb sklenutých do traverz s vrcholnicemi v příčném směru. Stěny jsou omítané hlazenou omítkou, strop rovněž. V krajním severním poli klenby je při stěně zhruba uprostřed délky klenby čtvercový otvor. Uprostřed jihozápadní stěny je na výšku obdélný okenní otvor, druhotně hluboko ve špaletě zazděný cihelným neomítaným zdivem. Nejsou patrné žádné doklady po jeho výplni.

VOZOVNA, GARÁŽ, PIONÝRSKÁ KLUBOVNA, UBYTOVNA

Situace

Vozovna se nachází uprostřed jihovýchodního okraje dvora v severní části areálu, na konci spodního – západního – plata. Zadní – jihovýchodní – zeď vozovny je z větší části pod úrovní terénu východního plata areálu. Vozovna má obdélný půdorys.

Exteriér

Stavba má obdélný půdorys, uprostřed jihozápadní stěny se nachází schodišťový rizalit tříčtvrtěkruhového půdorysu, nad střechou kruhového.

Jde o z cihel zděný objekt zastřešený poměrně nízkou jehlancovou střechou, válcový schodišťový rizalit je zastřešen kuželovou střechou. Střešní krytinou rizalitu jsou měděné skládané plechy, střešní krytinou hlavní střechy falcované měděné tabule – tzv. panelky.

Severozápadní – hlavní – **průčelí** má v přízemí tři osy vč. osy ve schodišťovém rizalitu, v patře je čtyřosé vč. osy schodišťového rizalitu. Obě přízemní osy ústřední části objektu jsou téměř přes celou šířku průčelí. Jde o vjezdové otvory zakončené segmentovými záklenky. V otvorech jsou osazena dřevěná dvoukřídlá vrata se světlíky nad poutci. Vrata mají rámovou konstrukci, každé křídlo je vodorovným vlysem členěné na dvě poloviny – pole jsou vyplněná diagonálně kladenými palubkami, jež jsou vůči sobě v sousedních polích kolmé – zavřeným vratům tak dominuje motiv kosočtverce. Pole jsou po obvodu rámována úzkou vystupující lištou se zaoblenými hranami. Světlík má tvar úzkého obdélníka, k jehož horní straně je přiložena kruhová úseč (příp. je na šířku obdélný s konvexně vzduťou horní stranou). Světlík je třemi svislými příčlemi členěn na čtvrtiny. Mezi otvory je žulový polopilíř s patkou, hranolovým dřikem s okosenými hranami s výběhy v horní části a toskánskou hlavicí. Na vnějších okrajích obou otvorů je záklenek „opřen“ do čtvrtpilířů shodné profilace se středním polopilířem. Ve schodišťovém rizalitu je obdélný dveřní otvor – půdorysně (ve vodorovném řezu) ve tvaru kruhového segmentu. Otvor rámuje pískovcové neprofilované ostění s polodrážkou pro osazení dveří na vnitřní straně a z vnějšku dále profilovaná vpadlá šambrána (na jižní straně

z větší části osekáná). V nadpraží je štuková přímá nadpražní římsa. Nad římsou je druhotně zazděný kruhový nadsvětlík. Dveře v otvoru mají rovněž průřez tvaru kruhového segmentu. Jsou dřevěné, jednokřídlé, rámové s vodorovným a svislým středním vlysem složeným do tvaru petrského kříže. Takto vytvořené dva páry na výšku obdélných polí jsou vyplněny vodorovně kladenými palubkami, jež se částečně (žaluziově) překrývají. Dveře jsou zavěšeny na křížových závěsech, mají mosaznou kliku podloženou kruhovým štítkem a krytku klíčové dírky. V patře schodišťového rizalitu je proveden okenní otvor se záklenkem s plným obloukem. Je v něm osazeno dřevěné, jednokřídlé, jednoduché, dovnitř otevíravé okno. Otvor je rámován úzkou vpadlou šambránou. Pod oknem je kamenná parapetní (podokenní) římsa, v horní části s podbrádkou (lysis). Okenní osy v patře hlavní části objektu jsou obdélné na výšku, střední otvor je širší. Okna v otvorech jsou dřevěná, zdvojená, jednokřídlá, dovnitř otevíravá pomocí jazýčkových západek. Otvory jsou rámovány plochým vystupujícím pásem ustoupeným cca o 10 cm od okraje otvorů. Průčelí kromě již uvedených prvků dále horizontálně člení kamenný sokl s profilovanou soklovou římsou, hranolová mezipatrová (kordónová) římsa zvýrazněná po obou stranách vystupující úzkou plochou lištou a korunní římsa s poměrně výrazně vysazeným překapníkem s okapnímnosem, na který za úzkou lištou s lysis navazuje další odsazená – tentokrát vysoká - lysis s vysokou horní lomenou hranou. Vertikálně člení průčelí nárožní lizény – v přízemí (po mezipatrovou římsu) s nárožní bosáží – středy čel jednotlivých bos jsou zvýrazněny stříkanou omítkou. Nad mezipatrovou římsou zdobí lizény na výšku obdélné vpadlé pole – zrcadlo. Záklenky otvorů v přízemí jsou akcentovány štukovou bosáží – rovněž zde jsou středy jednotlivých bos zvýrazněny stříkanou omítkou. Pole mezi okenními osami v patře člení ploché lizénové rámce s vpadlou lištou po obvodu vytvořenou odsazeným čtvrtoblounem, do jejichž svislých stran jsou zapojeny i okenní šambrány.

Schodišťový rizalit člení mezipatrová římsa protažená z hlavní části objektu. V horní části – nad střechou hlavního objektu – obíhá rizalit cca 1 m pod korunou kordónová římsa tvořená podvalem (kymou) podloženým plochou lištou. V poli mezi touto římsou a korunní římsou jsou symetricky provedené niky s plným obloukem a dovnitř se zužujícími špaletami vč. šikmého (ven sklopeného) bankálu. Korunní římsa má výrazný překapník, v horní části má podbrádku (lysis).

Severovýchodní – boční – **průčelí** je tříosé v pravidelném rytmu os. K východní části přízemí je napojena ledárna s pochozí „střechou“. Pohledově se uplatňující

přízemí je omítnuto hlazenou omítkou zcela bez architektonického členění. Od patra je odděleno mezipatrovou římsou přetaženou z hlavního – severozápadního – průčelí. V patře jsou tři na výšku obdélné otvory, dnes niky, původně pravděpodobně okenní otvory. V nikách jsou ve špaletě osazena žaluziová okna se svislou stojinou v ose. Pole mezi nikami jsou zdobena vystupujícími plochými lizénovými rámci s vpadlou lištou po obvodu vytvořenou odsazeným čtvrtoblounem. Svislé strany lizénových rámců jsou společné s okenními šambránami. Korunní římsa je totožná s římsou v ostatních průčelích – popis viz severozápadní průčelí.

Jihovýchodní průčelí se pohledově uplatňuje od úrovně 1.patra, přízemí je skryto pod terénem. Průčelí je omítnuto hlazenou omítkou, architektonicky ho člení pouze korunní římsa totožná s římsou v ostatních průčelích.

Jihozápadní – boční – průčelí má jednu okenní osu v patře schodišťového rizalitu. Okenní otvor je opatřen záklenkem s plným obloukem. Je v něm osazeno dřevěné, jednokřídlé, jednoduché, dovnitř otevíravé okno. Otvor je rámován úzkou vpadlou šambránou. Pod okenním otvorem je kamenná parapetní (podokenní) římsa v horní části s podbrádkou. Průčelí nemá žádné vertikální architektonické prvky, horizontálně ho člení žulový sokl s rovněž žulovou šikmou soklovou římsou, mezipatrová římsa a korunní římsa, všechny římsy jsou protažené ze severozápadního – hlavního – průčelí (viz popis), proto shodného provedení. Pod mezipatrovou římsou ve schodišťovém rizalitu je druhotně zazděný kruhový okenní otvor.

Interiér

Dispozice

V přízemí jde o příčný symetrický dvoutrakt, v patře je dispozice rovněž příčně dvoutraktová, ovšem severní trakt je výrazně širší, jižní trakt je pak dále podélně traktován.

Přízemí

Místnost č. **A1.01** má obdélný půdorys. Je přístupná velkým vjezdovým otvorem v severozápadním průčelí s dvoukřídlými vraty se světlíkem (popis viz exteriér - severozápadní průčelí). Na podlaze je proveden betonový potěr. Místnost je plochostropá, strop je bílený, konstrukčně zřejmě hurdiskový. Stěny jsou opatřeny hlazenými bílenými omítkami. Uprostřed jihozápadní stěny vystupuje z líce hranolový polopilíř.

Zcela totožně je řešena sousední místnost č. **A1.02**, pouze v podlaze je proveden poměrně velký obdélný zahloubený prostor se šikmou severozápadní stranou. Polopilíř vystupuje z líce severovýchodní stěny, je přesně v místě polopilíře v místnosti č. A1.01.

Prostora schodišťového rizalitu č. **A1.03** má kruhový půdorys. Na podlaze je betonový potěr. Strop je vzhledem k tomu, že jde o prostor vertikální komunikace až nad 1. patrem a tvoří ho palubky. Stěny jsou omítnuté hlazenou omítkou. Do místnosti je vloženo lakované dřevěné vřetenové točité schodiště s dřevěnými stupnicemi a podstupnicemi ustoupenými za čelní hranu stupnic.

1. patro

Z horní podesty schodiště v prostoru **A2.01**, která je dřevěná z prken spojovaných na pero-drážku, se obdélným otvorem vstupuje do předsíně č. A2.02.

Ve vstupním otvoru do předsíně č. **A2.02** je osazena ocelová zárubeň a v ní jednokřídlé hladké voštinové dveře. Do předsíně se sestupuje po jednom poměrně širokém schodu, předsíň má obdélný půdorys. Na podlaze je položen – zřejmě na betonovém potěru – zátěžový koberec. Stěny jsou omítnuty hlazenou omítkou, na severozápadní stěně je věšáková stěna vytvořená ze svisle kladených palubek. Obdélným otvorem mírně východně od středu se vstupuje do hlavní obytné prostory č. A2.03. V otvoru nejsou dveře ani závěsy pro ně.

Místnost č. **A2.03** má obdélný půdorys. Na podlaze leží na betonovém potěru zátěžový koberec. Strop má tvar poměrně vysoké zrcadlové klenby s přímými šikmými hranami, jde však o „klenbu“ nepravou – dřevěnou s omítaným podhledem. Tato konstrukce je provedena nad všemi místnostmi v patře, dělicí příčky jsou pod ní vloženy, v některých prostorách je snížený podhled. V rozích vrchního obdélného pole podpírají vaznice sloupy obložené palubkami, na jihozápadní straně jsou součástí stěny, z níž pouze částečně vystupují ve formě polosloupů. Stěny jsou opatřeny hlazenou bílenou omítkou. V severozápadní stěně jsou tři na výšku obdélné okenní otvory dosahující téměř k podlaze – francouzská okna. Krajní otvor na jižní straně začíná téměř v rohu, další jsou vzdáleny ve shodném odstupu cca 90 cm. V otvorech jsou dřevěná, jednokřídlá, zdvojená, dovnitř otevíravá okna. Ve spodní části otvorů je na mohutné železné skoby – stěžeje – osazena masivní železná mříž. Na úplném okraji jihozápadní stěny je obdélný otvor do kuchyňky č. A2.04, v otvoru nejsou dveře ani závěsy pro ně.

Místnost č. **A2.04** má obdélný půdorys. Na podlaze je položena PVC krytina. Strop je zde šikmý s omítaným podhledem. Stěny jsou omítnuté hlazenou omítkou, kolem kuchyňské linky jsou čtvercové obkladačky.

Obdélným otvorem v severní polovině jihovýchodní stěny předsíně č. A2.02 se vstupuje do koupelny č. **A2.05**, která má půdorys ve tvaru L. Ve vstupním otvoru jsou v ocelové zárubni osazené jednokřídlé voštinové dveře, které v horních dvou třetinách mají jedno prosklené na výšku obdélné pole. Na podlaze je položena keramická čtvercová dlažba. Strop má omítaný podhled. Stěny jsou zhruba ve spodní polovině obloženy čtvercovými bělninovými obkladačkami, nad nimi jsou stěny opatřeny hlazenou omítkou s bílým svrchním nátěrem.

Přímo proti vstupnímu otvoru do koupelny je v jihovýchodní stěně obdélný dveřní otvor na WC č. **A2.06**. Jednokřídlé plné hladké voštinové dveře jsou osazené v ocelové zárubni. Místnost má obdélný půdorys. Na jeho podlaze je položena keramická čtvercová dlažba totožná s dlažbou v koupelně č. A2.05. Strop má šikmý omítaný podhled. Stěny jsou ve spodní polovině obloženy čtvercovým bělninovým obkladem, nad ním jsou omítané hlazenou bílenou omítkou. V jihovýchodní stěně je v horní části větrací obdélný otvor krytý plechovou mřížkou.

OHRADNÍ ZEĎ

Situace

Ohradní zeď obíhá kolem celého horního – východního – plata areálu, na němž je situována zahrada. V jižní části jihovýchodní hranice je zeď přerušena vjezdem, v němž jsou dvoukřídlá železná vrata. Zeď je dále i v západní polovině severovýchodní hranice areálu.

Popis

Zeď kolem zahrady je zděná ze smíšeného zdiva, v některých úsecích (např. v místě zaniklého pergálového altánu) je pouze cihelná. Tvoří ji vysoká obdélná pole vyzděná mezi zděné sloupky čtvercového průřezu mírně převyšující korunu vyzděných polí. Je omítnutá hrubě utaženou, z ruky nahazovanou vápenocementovou či cementovou omítkou. V některých úsecích je pod touto vrstvou dochována původní povrchová úprava, kdy jsou jednotlivá pole zdi rámována hlazeným profilovaným rámem a středy polí provedeny stříkanou omítkou.

Zeď v západní části severovýchodní hranice areálu (nad zaniklým skleníkem, později garážemi a nad domkem zahradníka, později vrátného) zděná z bílých vápenopískových cihel a z cihel ostře pálených – řady bílých a červených cihel jsou kombinovány v poměru 4:1.

Koruna obou typů zdí je kryta terakotovými čtvercovými tvarovkami s profilovanou hranou tvořenou odshora podbrádkou s horní lomenou hranou a okapním nosem, pod kterou je ustoupené lesbické kyma. Za poměrně vysokou rovnou plochou končí tvarovka půloblounovou lištou. Horní strana tvarovek má tvar asymetrické sedlové střechy velmi mírného sklonu s kratší stranou skloněnou do areálu. Sloupky mají korunu ukončenou terakotovou hlavicí. Ve spodní části navazuje na zděnou část pás zdobený vpadlým obdélným polem na všech stranách – v poli je pletenec se střídavými velikostmi ok – do větších je vložena rozeta, do menších puklice. Nad pásem je za lomenou hranou navazuje lesbické kyma, které překrývá výrazný překupník s okapním nosem. Ten dále překrývá úzký profil tvořený dalším lesbickým kyma s horní vysokou lomenou hranou za odstupněním.

HODNOCENÍ STAVEBNÍHO VÝVOJE

Nejprve je třeba připomenout skutečnost, že průzkum probíhal v době plného provozu galerie, tzn. v podstatě bez možnosti provádět jakékoliv sondážní práce, průzkum byl zcela nedestruktivní. Hodnocení stavebního vývoje je proto založeno na detailním průzkumu a následně popisu viditelných konstrukcí, konstrukčních prvků a detailů, velmi důležitým datovacím prvkem jednotlivých stavebních úprav se staly zejména výplně otvorů a jejich závěsy. Druhým okruhem, který byl pro poznání stavebního vývoje podstatný, byla detailní analýza dochované historické plánové dokumentace a její porovnání se zaměřením stávajícího stavu. Dá se konstatovat, že základní poznání o stavebním vývoji bylo zcela bezpečně stanoveno, z výše uvedených příčin však zůstává otazníkem zejména rozsah dochovaného zdiva domu Ferdinanda Römhelda.

Pozemek, na kterém vila stojí, byl dlouho nezastavěný. Byl součástí zámecké zahrady u zámku, jenž byl vybudován v letech 1583-1588 Rederny a později několikrát zásadně přestavěn Clam-Gallas, zejména na konci 18. století a později ve stylu pozdního romantismu v polovině 19. století. V té době však již byla zámecká zahrada o dost menší, neboť v její jihovýchodní části stál od roku 1813 rozsáhlý areál průkopníka průmyslové textilní výroby Ferdinanda Römhelda. Parcelu, na které si Römheld postavil svůj dům, mu osobně věnoval hrabě Kristián Filip Clam-Gallas jako výraz uznání a díky za práci, kterou Ferdinand Römheld vykonal pro Liberec. Podoba Römheldova domu je zachycena na fotografii z 60. let 19. století. Šlo o patrový objekt s polovalbovou střechou na severozápadní straně pozemku. Po stranách tohoto objektu pak byly vystavěny dvě přízemní stavby – severní měla půdorys ve tvaru L s přibližně shodně dlouhými oběma křídly, jižní měla obdélný půdorys a svým východním nárožím se dotýkala západního nároží jihovýchodního křídla druhé přízemní budovy – vzniklo tak uzavřené nádvoří přístupné jedním vjezdem a jedním vstupem mezi hlavní budovou a přízemními budovami. Na jihovýchodní straně navazovala na objekty okrasná zahrada francouzského typu s altánem při jihovýchodní hranici areálu. Slohově lze stavbu bez rozpaků označit za vrcholně klasicistní, takže se zdá být zřejmé, že od doby výstavby do 60. let 19. století neprošla žádnou významnou stavební změnou, což mj. dokládá i mapa stabilního katastru. V té době ho však již Ferdinand Römheld nevlastnil, neboť z Liberce odešel záhy po jeho výstavbě, a to v roce 1819.

Zřejmě v roce 1869 zakoupil dům Johann Josef Moritz Liebieg ml. a záhy přistoupil k rozsáhlé zásadní přestavbě stavby, která ve stávající podobě jistě nemohla plnit funkci reprezentativního sídla jednoho z nejbohatších průmyslnických rodů v rakouském mocnářství. Přestavbou pověřil libereckého architekta Gustava Sacherse. Ten při přestavbě až překvapivě respektoval objekt na parcele stojící, vzhledem k zásadní proměně jeho vzhledu se nedá předpokládat, že tak činil z „památkářské“ piety, jako spíše pro urychlení výstavby nového paláce a snad i kvůli snížení nákladů, byť toto kritérium asi nebylo nejzásadnější. Sachers vypracoval projektovou dokumentaci, ke které bylo vydáno stavební povolení 22.10.1870. Na plánech barevně odlišil konstrukce původního Römheldova domu a konstrukce nově budované. Zásadní změnou a rozšířením bylo nastavení patra nad přízemními objekty po obou stranách hlavní budovy. Kromě toho zrušil průjezd, na celou jeho šíři navrhl velkolepý vstupní vestibul zakončený monumentálním schodištěm. Náhradu za zrušený vjezd na nádvoří našel v zadní části severovýchodního křídla, a to za cenu vybourání dvou starších prostor vedle stájí. Naopak poměrně důsledně respektoval dispozici Römheldova domu v severozápadním křídle v přízemí i v patře, uvažoval dokonce i o zachování původního podkovovitého schodiště ve dvorním traktu hlavní budovy. Ctil také původní osovost hlavního průčelí Römheldova domu, a dokonce ji akcentoval vyšší úrovní koruny zdíva oproti nově přistavěnému podlaží po jeho stranách. Zároveň však průčelí zmodernizoval neorenesančními výrazovými prvky. Nová vila měla být zastřešena nízkými valbovými střechami s vaznicovým krovem.

V podstatě vzápětí po schválení tohoto záměru však došlo k jeho významnému přepracování. Vzhledem k chybějícím písemným pramenům není zřejmé proč, je však zřejmé jak. Není také zřejmé, zda se projekt změnil v průběhu prací či ještě před jejich zahájením, pravděpodobnější se zdá být varianta změny koncepce ještě před zahájením prací nebo těsně po jejich zahájení, rekonstrukce Römheldova domu dle první varianty projektu nemohla významně pokročit mj. i proto, že nový projekt byl schválen 15. dubna 1871, tedy pouhý půlrok po schválení předchozí koncepce. Nový plán je méně pietní k předchozí stavbě, mj. likviduje klenby v přízemí bočních křídel, s nimiž plány z roku 1870 počítaly a také nahrazuje podkovovité schodiště schodištěm smíšenoačarým s plným vřetenem. Nejzásadnější změnou oproti předchozímu návrhu byla nástavba objektu o další podlaží, mezanin orientovaný do nádvoří. Dům tak získal výrazně vyšší střechu, v návrhu je střecha

nad hlavním – severozápadním – křídlem kreslená jako symetrická valbová. Oproti půl roku starému návrh se objevily nárožní arkýře ve dvorní části, sala terenna, odlišně je řešen vzhled nádvoří, do jeho středu je osazena kašna v půdorysu kvadrilobu. Zcela nově je řešen dvůr - objevuje se remíza s kruhovým schodišťovým rizalitem, vedle ní ledárna, domek vrátného, skleník i schodiště a terasa vedoucí do zahrady. Stavba podle tohoto plánu pak byla realizována a je v podstatě dochována dodnes, všechny pozdější stavební úpravy lze označit pouze za korekci původního stavu.

Na dochovaných plánech z roku 1871 je poměrně velké množství stavebních změn zakreslených modrým perem. Tyto změny oproti původní koncepci byly z velké části realizovány, jsou v objektu patrné dodnes nebo jsou po nich alespoň doklady (např. po zrušené přičce v prostoru dnešní vrátnice – místnost č. 1.31 – je dochován otisk na stropě). Chybějící legenda bohužel nedává odpověď na otázku, zda jde o další změny zakreslené v průběhu první stavby, či o změny dodatečné, realizované v průběhu následujících let či desetiletí, vzhledem k charakteru těchto úprav a vzhledu např. výplní otvorů je pravděpodobnější, že jde o změny v průběhu prací či maximálně v horizontu několika málo následujících let. Zajímavé je, že ani v původním návrhu ani v modře zpracovaných korekcích není zakreslen skutečná půdorysná stopa místnosti č. 2.23 při severním nároží v patře – jde přitom o velmi podobnou úpravu jako v místnosti pod touto místností v přízemí a o úpravu zakreslenou do místnosti č. 2.37 v druhém bočním rizalitu. Zda jde o opomenutí, či zda byl vzhled místností v rizalitech scelen v pozdějším období a nebyl zaznamenán dostupnými archivními prameny, nelze bez podrobnějšího sondážního průzkumu stanovit, pravděpodobnější variantou je chyba v projektu, neboť štuková výzdoba stropu i vzhled a konstrukce okenní výplně hovoří spíše pro vznik takto členěného prostoru v jedné stavební etapě.

Největším otazníkem, na který lze dát odpověď pouze formou hypotézy, byť poměrně podložené fakty, je otázka vzhledu a členění severovýchodního průčelí severovýchodního křídla a prostor k tomuto průčelí přiléhajících. Na plánech z roku 1870 i z roku 1871 je průčelí zakresleno jako rovné, bez bočních rizalitů, navíc skladba okenních otvorů je provedena asymetricky, což je v rozporu se stávajícím stavem. Přitom však situace, která je součástí plánů z roku 1870 je zakreslena s rizality, zatímco situace na plánech z roku 1871 bez nich! Zvláštní přitom je, že do takto rovného průčelí jsou zakresleny změny v již zmíněné dnešní vrátnici (č. 1.31) a

v patře v místnosti č. 2.27, jež vlastně reagují na odlišnost prostoru danou rizalitou. Tento rozpor s dnešní realitou se stává paradoxním při zjištění, že všechna další dochovaná zaměření až do období 2. světové války jsou bez rizalitů a s odlišně situovaným otvory oproti dnešní skutečnosti, a že průčelí bez rizalitů je zakresleno také do otisku katastrální mapy z roku 1880! Rizalita však objekt již zcela bezpochyby měl již takřka jistě v 19. století, důkazy pro toto tvrzení jsou tři:

- a) dochované historické fotografie, na nichž sice (zcela v souladu se zákony dr. Murphyho) není žádný přímý pohled na toto průčelí, nejméně ze dvou fotografií (a to již z 80. let 19. století) je zřejmé, že rizalita již v té době existují;
- b) originální mapa stabilního katastru, do které je dodatečně vkreslena půdorysná stopa Liebiegova domu, a to vč. bočních rizalitů v severovýchodním průčelí severovýchodního křídla;
- c) situační plány z konce 30. let 20. století, kde je zachycen půdorys objektu s oběma rizality + plán z roku 1937 na novou koupelnu, kde je boční východní rizalit rovněž zakreslen.

Proč plány z roku 1871 nejsou v souladu s realitou, je možné ze tří důvodů:

- a) jde o chybu vzniklou kvapným přepracováním dokumentace, následné půdorysy v 1. polovině 20. století byly kopírovány z původních plánů i s chybou;
- b) ještě v průběhu 19. století došlo ke změně a vytvoření těchto bočních rizalitů dle dokumentace, která se nedochovala;
- c) součástí změn původní koncepce měla být i proměna vzhledu severovýchodního průčelí a dispozice severovýchodního křídla, práce zahájené na přestavbě, resp. výstavbě vily však již mezitím natolik pokročily, že nebylo účelné rizalitu odstranit.

Nejpravděpodobnější se zdá být varianta c), nejméně pravděpodobná až zcela vyloučená varianta b).

Odlišný vzhled oproti dochované dokumentaci z roku 1871 má také střecha, na plánech je zakreslena s hřebenem, dnes je nad střední částí severozápadního a zhruba západní polovinou severovýchodního křídla s pochozí plochou. I v tomto případě se zdá být pravděpodobné, že k odchylce došlo v průběhu stavby, než v pozdější době.

Řez severozápadním křídlem ukazuje v jeho severozápadním traktu valené segmentové klenby – prostory jsou dnes plochostropé. Klenby by teoreticky mohly

být ukryty pod zavěšenými stropy, muselo by se však jednat o extrémně nízké klenby, je-li poslední zaměření z roku 2003 relevantní (a není důvod, proč by nemělo být), je proto pravděpodobnější, že byly odstraněny.

Jak již bylo výše uvedeno, Liebiegova nová vila začlenila do svých – zejména svislých – konstrukcí zdivo předchozí klasicistní stavby. V jakém rozsahu, není zcela zřejmé, v některých úsecích je pravděpodobnější větší rozsah dochování staršího zdiva (zejména v severozápadním křídle, klasicistní je zřejmě také téměř celá jihozápadní stěna jihozápadního křídla a také severovýchodní stěna téhož křídla). Rovněž altán by mohl mít zdivo dochované z doby výstavby Römhelda domu, na mapě stabilního katastru je altán přesně ve stejné poloze jako altán dnešní. Protože vnější i vnitřní stěny jsou architektonizovány v souladu se vzhledem Liebigovy stavby, a to vč. detailů, nelze toto s jistotou tvrdit. Buď byl původní altán kompletně přebudován nebo kompletně zbořen a na jeho místě vystavěn stávající.

Dále je možné, že z klasicistní stavby se dochovaly tři konstrukční prvky, neboť neodpovídají převažujícímu vzhledu konstrukčních prvků. Je třeba také upozornit na skutečnost, že slohotvorné prvky vrcholného klasicismu a slohotvorné prvky neorenesanční architektury se mohou poměrně značně překrývat, ne náhodou se často neorenesanční architektura označuje také jako pozdní klasicismus. Dochovanými prvky z klasicistní stavby Ferdinanda Römhelda by tedy mohly být:

1. kamenné profilované ostění dnes rámuující otvor z průjezdu ke schodišti do suterénu. Schodiště do suterénu je bezpochyby výsledkem adaptace v poslední třetině 19. století, z půdorysů plánů z roku 1870 je zřejmé, že dveřní otvor se přesně v této poloze ve starším objektu nacházel.
2. vápenná stříkaná omítka dochovaná pod svrchní hlazenou vrstvou na jihozápadní stěně pod ramenem hlavního schodiště do patra. Z půdorysů plánů z r. 1870 i z fotografie je zřejmé, že v místě dnešního vstupního vestibulu a schodiště do patra byl průjezd do dvora. Ten mohl být opatřen stříkanou omítkou, která je pro klasicistní období poměrně typická;
3. velké parkety – vlýsky – v místnosti č. 1.12 v přízemí dvorního traktu severozápadního křídla. Tato místnost byla zřejmě v plném rozsahu začleněna do novostavby, a protože podobné parkety nebyly nikde jinde v objektu zaznamenány, je možné, že jde o podlahu z Römhelda domu.

Není zřejmé, zda do dnešní doby dochované zbytky teplovodního systému vytápění pomocí rozvodů usazených v kanálech v podlahách a dochovaný velký kotel v suterénu jsou původní či až dodatečné, pravděpodobnější je varianta č. 1. Je jisté, že reprezentační prostory v 1. patře byly vytápěny také pomocí honosných krbů, jeden se dochoval v místnosti č. 2.23, ty by však samy o sobě na vytápění místností nestačily. Kotelna se však nacházela také v přízemí, v dnešní místnosti č. 1.17 a v sousední místnosti č. 1.19 se nacházela uhelna.

Až do počátku druhé světové války nedošlo k žádným významným stavebním úpravám objektu. V roce 1932 vznikl plán na úpravu stavby pro potřeby Knihovny Němců, mělo dojít k prodloužení jihozápadního křídla, nic z těchto úprav však nebylo realizováno. Zajímavostí tohoto plánu je rukou dokreslený západní boční rizalit severovýchodního průčelí a skutečný vzhled místnosti č. 2.33, jež má v rizalitu provedenou „apsidu“ půlkruhového půdorysu.

V roce 1937 došlo k vybudování nové lázně a WC ve východní části přízemí severovýchodního křídla (dnešní místnosti č. 1.38, 1.39 a 1.42). Tato adaptace je dnes v podstatě zaniklá, pouze na místě předchozí vany se dnes nachází vana novodobá. Původně jedna místnost byla ve 2. polovině 20. století předělena na místnosti dvě (č. 1.38 a 1.39), WC v místnosti č. 1.42 bylo zrušeno zcela. Součástí plánu na tyto úpravy bylo zřízení garáží v bývalé remíze (vozovně). Před průčelí byla v přízemí představena konstrukce s pojízdnými vraty osazenými v železných vodicích kolejích. Tyto koleje jsou dodnes dochovány, vrata zmizela a byla v poslední třetině 20. století opětovně nahrazena vraty osazenými v původních otvorech. Z roku 1937 pochází dodnes dochovaná montážní jáma pro snazší opravy podvozků vozidel.

V následujícím roce došlo k demolici skleníku, na jeho místě byly zřízeny garáže pro čtyři stání. V roce 1944 byl do střechy vložen světlíkový pás. S výjimkou části původní střechy, která je dochována, garáže beze zbytku v průběhu 2. poloviny 20. století zanikly, o jejich demolici není dochována žádná zpráva. Původní skleník byl jistě vytápěn, kotel byl s velkou pravděpodobností umístěn v dnešním skladu pod horní podestou venkovního schodiště. Z této prostory byl také přístupný a dalo se do něj vstoupit rovněž z domku zahradníka. Oba otvory jsou dnes zazděné, ale dochované. Stávající úroveň terénu v místě zaniklého skleníku a garáží je výrazně vyšší, než byla úroveň terénu skleníku, zejména jeho střední – komunikační – části.

Při ohradní zdi byl poměrně velký kanál (odvětrávací ?), krytý kamennými deskami, mohl by se pod vrstvou betonu nacházet dosud.

Z roku 1938 jsou také dochované půdorysy přízemí a 2. patra, pořizované téměř jistě kvůli odhadu a popisu nemovitosti. V půdorysu přízemí je tužkou škrtnuta příčka v dnešní vrátnici č. 1.31, zřejmě tedy zanikla v tomto období. Tužkou je rovněž naznačen nový průchod mezi chodbou č. 1.47 a předprostorem č. 1.45 u visutého schodiště do pater. V prostoru dnešních místností č. 1.37, a 1.36 jsou opět rukou načrtnuty dvě příčky, zda je stávající příčka mezi místnostmi jednou z nich, nelze s určitostí říci, pravděpodobnější je její pozdější výstavba. Ve 2. patře je rukou načrtnuta vestavba místností do jihozápadního křídla, jež je ve stejné podobě dochována dodnes. Výplně otvorů v těchto místnostech svědčí o tom, že k této vestavbě došlo ve 30. letech 20. století, maximálně o dekádu dříve. Tužkou je zároveň načrtnuta vestavba místností do severozápadní části severozápadního traktu. Zde je však situace složitější, neboť v dveřních otvorech jsou osazeny dveře pocházející z výstavby v roce 1871-72, byť s pozdější úpravou, a zejména, tyto místnosti jsou zakresleny modrým perem v původních plánech, do nichž je část půdorysu podkroví zakreslena. Protože zbývající část zákresu vestavby do podkroví byla zcela jistě realizována v první stavební fázi, je pravděpodobnější, že tyto prostory jsou rovněž z období 1871-1872 a z nějakého důvodu byly v zaměření z roku 1938 opominuty. V odhadu v té době pořízeném je jako střešní krytina uvedena železnobrodská břidlice, ta byla na střeše bezpochyby od počátku mj. i proto, že rod Liebiegů vlastnil lomy na břidlici. Torzo střešní krytiny je dochováno v podkroví.

V roce 1938 byla také zpracována dokumentace na adaptaci domku zahradníka v severním okraji areálu pro byt vrátného. Došlo k vložení nové příčky, vznikla tak dnešní chodba. Naopak v té době měl objekt ještě příčku rozdělující dnešní jednu místnost č. B1.04 na dvě shodně velké místnosti a před vstupem bylo bedněné zádveří. Z roku 1942 je projekt na provedení nových okenních otvorů v severozápadní stěně, okna jsou dochována dosud. Příčka dělící dnešní místnost č. B1.04 i zádveří zanikly ve 2. polovině 20. století bez archivních dokladů, v místě odstraněné příčky je dnes v jihovýchodní stěně okenní otvor, okno v něm je poměrně kvalitní truhlářskou prací, likvidaci příčky a osazení okna tak lze spíše zařadit do 50. či 60. let 20. století.

Z roku 1939 pochází „nové“ zaměření (opět s chybně provedeným severovýchodním průčelím !), které je doplněno označením jednotlivých místností, otázkou je, zda stávajícím nebo navrženým. Protože většina obytných prostor je označena jako pracovny a řeší mj. otázku dostatečného osvětlení, zdá se, že vila se měla stát jakýmsi úřadem. Do plánu je pod datem 17.12.1940 vkreslena do místnosti č. 1.44 v severovýchodním křídle nová telefonní ústředna, což podporuje teorii o proměně obytné reprezentační budovy v úřad.

Poválečná proměna vily v galerii neznamenal žádná podstatná stavební změny. Vinou nedostatečné údržby či nevěle k ní zanikl honosný pergolový altán, monumentální pergola nad celým chodníkem v zahradě, garáže ve dvoře, zahrada přišla o svou původní koncepci.

Zřejmě největšími úpravami prošla galerie ve druhé polovině 60 a ty se dotkly především přízemí jihozápadního a jihovýchodního křídla. Obě tato křídla tvořila v původním objektu hospodářské zázemí, v jihovýchodním byla konírna a prostory s tím spojené, v jihozápadní např. prádelna, mandl, kotelná apod. Křídla byla adaptována na nové výstavní prostory, došlo k otevření nových dveřních otvorů, v obou křídlech vznikly enfilády bez dveří pro plynulý průchod návštěvníků. Ze 60. let 20. století pochází také sádrové šambrány v průchodech mezi pokoji – prohlídkovými místnostmi, dveře v těchto místnostech byly odstraněny. Zřejmě při této adaptaci byl odstraněn krb z místnosti č. 2.26 asi rovněž mramorový jako krb v místnosti č. 2.23. Byla prodloužena chodba v severozápadním křídle na jižním okraji o zhruba třetinu původní místnosti (dnes č. 1.12). Štukový strop byl ve třetině, jež se stala prodlouženou chodbou odstraněn. K jihovýchodní stěně v jihovýchodním křídle, tedy té, která přiléhá k terénu, byla přistavěna plenta s cílem snížit zavlhčení této zdi. V koutu mezi těmito křídly byl otevřený dvůr, který byl nově adaptován, a mezi sloupy, na kterých stála horní podlaží křídla, byly vloženy skleněné výplně.

Stavební úpravy 70. a 80. let měly charakter běžné údržby a není o nich nic bližšího známo. Zřejmě v tomto období došlo ke změně zastřešení zahradního altánu, prameny o této stavební akci mlčí. Do 80. let bude také zřejmě spadat výměna oken v přízemí severovýchodního průčelí severovýchodního křídla, i když vzhledem k unifikaci (nejen) truhlářských prvků mohlo k jejich výměně dojít i v letech devadesátých.

Na konci 80. let byl vypracován projekt rekonstrukce a přístavby nového křídla. Nové křídlo mělo navazovat na jihozápadní křídlo (podobně jako křídlo nové

knihovny v roce 1932), jeho pojetí bylo ryze soudobé a hmota poměrně dominantní. Návrh nebyl realizován.

Na počátku 90. let 20. století proběhla oprava fasády. Práce proběhly ve dvou etapách, výsledkem čehož je zřejmě odlišná barevnost dvorních a vnějších průčelí. Při této úpravě byly velmi pravděpodobně všechny původní štukové prvky, které šlo odmontovat (volutové konzoly římsy, hlavice pilastrů atp.) sejmuty a nahrazeny sádrovými kopiemi. Je možné, že v této době proběhla také výměna původního oplocení zahrady před severozápadním průčelím. Oplocení bylo tvořené pískovcovými sloupy a kovovými plotovými poli a bylo nahrazeno masivním oplocením s betonovými sloupy a soudobě výtvarně pojednanými poli. K výměně nebyla dohledána žádná dokumentace.

V polovině 90. let 20. století proběhla nová adaptace jihovýchodního křídla. Ukázala se chybnost koncepce stanovené v 60. letech, kdy došlo k přizdění jihovýchodní stěny bez ponechání větracích otvorů. Bylo proto nutno tuto přizdívku odstranit, obnovit původní otvory a vyčistit větrací kanál, který je ve zdi minimálně od roku 1871. Při této adaptaci došlo zároveň k zastřešení dvora mezi jihovýchodním a jihozápadním křídlem a k odstranění litinových sloupů z konírny, které zde byly od počátku, a osazení nových oken do konírny.

V roce 2003 byla zpracována dosud poslední projektová dokumentace, která řešila opravu stávající stavby a opětovně také dostavbu galerie. Galerie měla být rozšířena o další křídlo, tento návrh počítal s výstavbou nového křídla za jihovýchodním přízemním křídlem, tedy zástavbou větší části zahrady. Návrh nového křídla byl pojednán opět soudobými architektonickými výrazovými prvky, které byly vůči stávajícímu objektu s klasickým tvaroslovím ve značném kontrastu. Návrh pro nesouhlas pracovníků památkové péče zřejmě nebude realizován. Druhou součástí projektu byl návrh oprav objektu stávajícího, nový stavebně-technický průzkum odhalil značné poškození zejména dřevěných konstrukcí 2. patra vlivem dřevokazných hub, výraznější oprava se proto ukazuje být nutnou.

ARCHITEKTONICKÉ A PAMÁTKOVÉ HODNOCENÍ OBJEKTU

Zatímco dům Ferdinanda Römhelda byl sice kvalitní, ale přesto řadovou ukázkou městské klasicistní výstavby, v regionu poměrně hojně zastoupené, vila Johanna Liebiega je stavbou rozhodně nadprůměrnou. Rozsahem, pojetím a zejména kvalitou umělecko-řemeslných prvků. Stavba určitě odráží hluboké poznání, pro tehdejší dobu typické a pro dnešní výjimečné, antických vzorů i italských renesančních vil.

Liebiegové se v té době již mohli těšit z baronské koruny, a to přitom od doby, kdy Johann Liebieg přišel do Liberce uběhlo pouhé půlstoletí! Půlstoletí neuvěřitelného úspěchu, půlstoletí, za které jeden z tisíce dokázal vybudovat obrovské impérium a zajistit sobě a zejména svým potomkům slávu, moc a peníze. To vše odráží tato stavba. Sídlo sice velikostí nekonkuruje sousednímu zámku majitelů panství Clam-Gallasů, v jeho stínu však ukryté není. Spíše než označení vila snese objekt označení zámek, i zámeček není výstižný pojem. A jako zámek je také koncipováno. Dispozice a rozvržení jednotlivých prostor nemá daleko k dispozici typické pro barokní objekty, byť sloh je jiný. Mohutné a dostatečně ohromující schodiště, přijímací pokoje v přízemí, to nejlepší v 1. patře – piano nobile. Odpovídající bohatství stavebníka je veškeré vybavení interiéru od parketových a intarzovaných podlah, přes náročně deštěné okenní otvory, výplně okenních a dveřních otvorů ke stropům s mimořádně složitou a variabilní štukovou a kazetovou výzdobou až po mramorový krb a schodiště. K tomu luxus v té době asi ještě ne zcela běžný, jako velká lázeň pod proskleným světlíkem, splachovací toalety, vytápění v podlahách. I zahrada je koncipována jako zámecká.

Rozdíl mezi dnešními domy rychle bohatnoucích úspěšných podnikatelů a vilou baronů von Liebieg je propastný. Je sice pravdou, že zejména variabilita štukových stropů, jež napodobuje snad s výjimkou evokace stropu gotického všechny předchozí slohy a aplikuje všechny myslitelné ornamenty, je až trochu marnivá a na efekt, na druhou stranu vnější plášť si zachovává veškerou důstojnost, nejde o laciný eklektický slepenec, ale naopak do nejmenšího detailu propracovaný, skoro až puristicky čistý, neorenesanční koncept založený na optimální kombinaci římsko-korintských slohotvorných prvků. Podrobnější regionální komparace staveb vzniklých v daném období přesahuje vytyčené cíle průzkumu. I v porovnání s některými pražskými neorenesančními realizacemi s použitými totožnými

architektonickými detaily upoutá na první pohled jejich poměrně výrazný časový odstup od naší stavby. Lze ji proto v rámci neorenesanční architektury považovat jednoznačně za progresivní a novátorskou.

Z pohledu památkové péče je podstatné, že výše uvedené odstavce nemluví o minulosti stavby, ale popisují v podstatě stávající stav. Skutečnost, že ihned po válce byla v objektu zřízena galerie výtvarných umění, byla pro zachování velkoleposti vily v do značné míry autentické podobě zásadní. **Dům je celistvou a velmi autentickou ukázkou neorenesanční vilové architektury.** Velikostí a kvalitou interiérů se zcela jistě vymykal dobovým standardům – ne náhodou se domu začalo říkat Palais Liebieg. Vila bezesporu patří k nejvýznamnějším libereckým stavbám postaveným ve 2. polovině 19. století.

Neopominutelnou hodnotu tvoří hodnota historická, šlo o sídlo rodu, který v dějinách města zanechal výraznou stopu, rodu, který přispěl k nebyvalé slávě města daleko za hranicemi rakouské říše, rodu, jehož stopy jsou v Liberci dodnes velmi dobře čitelné. Bohužel, obrovský průmyslový komplex Liebiegy v Liberci vybudovaný byl před páry lety nesmyslně zbořen, o to více vzrůstá význam této stavby, byť odlišného typu.

Z urbanistického hlediska je komplex Clam – Galasovského zámku a vily Johanna Liebiega ml. svébytnou enklávou uprostřed průmyslového města s neutuchající potřebou vtělovat ducha doby do stavebních aktivit a urbanistických proměn. Areál Liebigovy vily nebyl těmito pro Liberec typickými nutkavými pohnutkami naštěstí dosud výrazně poznamenán, i když několik pokusů již bylo učiněno.

Nejvýraznější ztrátou výpovědní hodnoty a zásahu do estetické celistvosti areálu a objektu samotného tak do dnešní doby zůstává zřejmě náhrada původního oplocení zahrady před severozápadním průčelím vily. Nové oplocení je sice pokusem o soudobou výtvarně kvalitní náhradu historického stavu, s odstupem času se však ukazuje jako zbytečně kontrastní v použitém architektonickém výrazu i tak i použitém materiálu a v neposlední řadě jako málo funkční. Podobně nešťastně skončil pokus o moderní adaptaci nádvoří a položení nové dlažby na chodníku v zahradě – zásahy možná efektní a moderní, rozhodně však efektivní – zejména za deště. Tyto pokusy výmluvně ukazují na životnost a detailní propracovanost původního konceptu, jakékoliv zásahy do něj vyznívají násilně, nepřirozeně a samoučelně.

Ochuzením funkční celistvosti byla adaptace přízemí jihozápadního a jihovýchodní křídla pro výstavní účely. Zásadní proměnou zde prošly prostory podružné sice z hlediska výzdoby, z hlediska plnohodnotného fungování provozu domu však nezbytné.

Ztrátou je také likvidace původních litinových sloupů z konírny realizovaná v 90. letech 20. století se souhlasem orgánů státní památkové péče.

Areál ochudilo zmizení pergolového altánu, pergoly nad chodníkem v zahradě, zánik garáží.

HODNOTNÉ KONSTRUKCE A ARCHITEKTONICKÉ PRVKY

Hodnotné konstrukce jsou všechny konstrukce dochované z původní stavby a konstrukce do ní začleněné z předchozího domu Ferdinanda Römhelda.

Hodnotné architektonické prvky jsou všechny dochované z původní stavby (detailní vyznačení hodnotných architektonických prvků je součástí grafické části průzkumu).

Jmenovitě je třeba uvést tři prvky možná dochované z Römheldova domu:

- profilované ostění v průjezdu do dvora dnes vedoucí do suterénu;
- parkety – vlýsky v místnosti č. 1.12;
- torzo stříkaných omítek na jihozápadní stěně chodby č. 1.47.

Z prvků vložených do stavby dodatečně je třeba upozornit na dochovaný litinový rezervoár v místnosti č. 2.16 a kompletně dochovaný záchod v místnosti č. 3.34. Cenné je rovněž umyvadlo v sousední místnosti č. 3.33.

Pozornosti by neměly uniknout rovněž typologicky ojedinělé pásové závěsy druhotně osazené na nové dveře mezi místnostmi č. 1.27 a sallou terenou č. 1.50.

Ochranu a zachování jistě zaslouží také prvky technické infrastruktury domu, např. velký zděný kotel pro teplovodní vytápění v suterénu (místnost č. 0.06), stejně jako velká nýtovaná nádrž na vodu v podkroví.

V podkroví jsou dochovány cenné detaily, např. rozlomená konzola, zřejmě nesoucí dřevěnou stavbu neurčitěho účelu ze zaniklého dvorka v jižním koutě přízemí. Dále je zde jedna šablona pro „vytahování“ římsy, zbytky původní břidličné krytiny střechy, několik obdélných kachlů kamen rozebraných v obytných interiérech.

ZÁVADY

Chybná barevnost dvorního průčelí.

Plechová střešní krytina.

Novodobá příčka mezi místnostmi č. 1.36 a 1.37 zasahující do okenního otvoru.

Zazdívka WC ve spojovací chodbičce prostoru č. 1.14.

Odstraněná třetina výzdoby stropu po zmenšení původní místnosti na dnešní místnost č. 1.12 a začlenění její části do chodby č. 1.03.

Novodobé okno v jihovýchodní stěně zimní zahrady – místnosti č. 3.15.

Nefunkční odvodňovací kanály v suterénu.

Polykarbonátový půlkruhový světlík do místnosti č. 1.23.

Současný vzhled nádvoří.

Nevhodná pochozí vrstva chodníku v zahradě.

Zaniklý pergolový altán.

Zaniklá pergola nad chodníkem v zahradě.

Zaniklý skleník, resp. garáže ve dvoře.

NÁMĚTY PRO OBNOVU

Níže uvedené náměty jsou osobním názorem zpracovatele průzkumu dané jeho zkušenostmi z památkové praxe, v žádném případě nemohou a nechtějí nahradit odborný názor odborné organizace státní památkové péče ani správního orgánu státní památkové péče.

Není žádoucí jakkoliv podstatně měnit vnější vzhled objektu i dispoziční členění a výzdobu jednotlivých místností. Jak již bylo výše řečeno, objekt je natolik výjimečný a výjimečně autenticky dochovaný, že popření, potlačení či dokonce odstranění jeho původní výzdoby a architektonické celistvé koncepce by bylo hrubou památkářskou chybou. Galerie by vedle prezentace velmi hodnotných a kvalitních výtvarných děl měla více prezentovat i samotnou vilu, neboť i ji lze z určitého úhlu pohledu nahlížet jako velmi výrazné výtvarné dílo nesoucí v sobě v podstatě všechny složky tradičních uměleckých řemesel.

Opakovaně uvažovaná přístavba nových výstavních prostor by rozbila výjimečnou celistvost areálu a není proto vítaná, pokud by se ukázala pro provoz galerie nezbytnou, lze za jediné alespoň částečně akceptovatelné umístění považovat prodloužení jihozápadního křídla, jak ostatně bylo již v minulosti navrženo. Přístavba však nesmí mít ambici stávající stavbě konkurovat či dokonce dominovat a měla by tvořit spíše provozní zázemí, což by umožnilo rehabilitovat některé dnes podružné prostory, např. přízemí severovýchodního křídla.

Při jakýchkoliv opravách stavby je naprosto zásadní bezpodmínečně trvat na prvotřídním řemeslném zpracování všech konstrukcí, prvků a jejich detailů, neboť tolerance současných řemeslných standardů by v přímé konfrontaci s doklady řemeslného umu, které byly i na tehdejší vysoce nastavenou úroveň nadprůměrně kvalitní, odhalila propastný rozdíl a celkovou kvalitu objektu devalvovala (např. okna z 90. let 20. století osazená v konírně jsou toho jasným důkazem). Je bohužel smutným konstatováním, že prvotřídního řemeslného zpracování lze (a to ještě s výhradami) dosáhnout povětšinou pouze za účasti restaurátorů, jejich přítomnost při opravách vily je proto nezbytná.

Je třeba zachovat všechny dochované historické konstrukce a konstrukční prvky, v případě jejich zásadního poškození např. dřevokaznými houbami, které bylo v průběhu průzkumu bohužel zaznamenáno, zhotovit přesné vzhledové a konstrukční (! – ne žádné laciné nápodoby z lepených profilů apod.) kopie originálů.

V žádném případě neprovádět plošné výměny výplní otvorů a dveří, není pro ně žádný obhajitelný důvod.

Velmi problematická bude oprava narušených dřevěných konstrukcí ve 2. patře a zejména narušených stropů, na nichž je provedena mimořádně kvalitní štuková výzdoba. Opravy by měly jít cestou přidání nových ztužujících konstrukcí tradičního charakteru a materiálu před cestou kompletní výměny stávajících konstrukcí za prvky nové materiálově cizorodé. K opravám je třeba přizvat statika s bohatými a pozitivně hodnocenými zkušenostmi z oprav podobných konstrukcí v historických objektech. Právě zkušenosti z podobných oprav dovolují vznést požadavek na provedení oprav bez plošného snímání štukové výzdoby a zachování částečně napadených prvků a jejich opětovné zpevnění přírodními pryskyřicemi. Výměnu narušených prvků krovu a hrázděné konstrukce stěn je třeba provádět tradičním tesařským způsobem s maximálním respektem k původním konstrukcím pomocí protéz spojovaných plátovými spoji.

Vhodné by bylo po dožití stávající střešní krytiny opětovné položení krytiny z břidličných šablon.

Otvory do suterénu by bylo vhodné znovu opatřit ozdobnými mřížemi, které se dochovaly v podkroví, případně chybějící doplnit přesnými vzhledovými a konstrukčními kopiemi.

Dobré by bylo odstranit příčku mezi místnosti č. 1.36 a 1.37, která nevhodně zasahuje do okenního otvoru. V případě, že by přízemí severovýchodního křídla bylo začleněno do prohlídkových prostor, je vhodné obnovit původní dveřní otvory a osadit do nich kopie původních obložek, příp. i dveří.

Chybou by asi nebylo obnovení místnosti č. 1.12 do původní velikosti, tzn. opětovně zkrátit chodbu č. 1.03. Obnovení původní velikosti místnosti by umožnilo rehabilitaci štukové výzdoby stropu, která byla v prostoru nově vzniklé chodby odstraněna.

V místnosti č. 2.27 je třeba dokončovat obklad okenního otvoru analogicky dle plně dochovaného obkladu otvoru v místnosti č. 2.23, a to vč. chybějící části tepané mříže v parapetu.

Rušivým prvkem uplatňujícím se v exteriéru i interiéru je novodobé okno v 2. patře jihovýchodního průčelí severovýchodního křídla. To je třeba nahradit přesnou vzhledovou a funkční kopií okna původního dle analogií v sousedních otvorech.

Narušené zasklení původních oken v tomto prostoru (č. 3.15) je třeba adekvátně doplnit.

Po dožití by bylo vhodné nahradit okna v severovýchodním průčelí přízemí severovýchodního křídla kopiemi oken původních.

V suterénu je třeba vyčistit větrací kanály a zejména provést celkový průzkum původního odvodňovacího systému a tento pak obnovit, příp. pouze vyčistit.

Ve 2. patře nebude závadou, dojde-li k odstranění příček z azbestocementových desek.

Je vhodné rehabilitovat výplně otvorů altánu v zahradě, alespoň částečně dle analogií na vile architektonizovat jeho kladí. Výplně otvoru by po dožití měly být nahrazeny výplněmi více reflektujícími dobu vzniku altánu.

Vhodné je rehabilitovat vzhled nádvoří do původní podoby, do středu nádvoří vrátit kašnu, doklady pro celkovou rehabilitaci nádvoří jsou poměrně průkazné. Zejména z provozních důvodů je žádoucí nahradit novodobou dlažbu chodníku v zahradě vhodnějším povrchem.

V případě záměru zpřístupnit areál veřejnosti celý, byť třeba jen pro jednorázové akce, by určitě nebylo chybou obnovení pergolového altánu a pergoly nad chodníkem. I kdyby toto nebylo realizováno, je třeba zachovat a opravit kamenné obrubníky chodníku, na nichž byla pergola postavena.

Je třeba vyčistit kašnu v zahradě a rehabilitovat původní povrchovou úpravu ohradní zdi – ta je částečně dochována pod stávající svrchní omítkou, tam, kde zanikla ji lze dle zachovaných úseků věrohodně obnovit.

Za určitých okolností daných celkovou koncepcí prezentace objektu by bylo velmi vhodné obnovit původní členění zahrady – parku.

U vstupu do ledárny a prostoru pod podestou schodiště do zahrady je vysypané zdivo, to je třeba doplnit, líc opět provést kyklopským zdivem přesně dle dochovaných analogií.

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

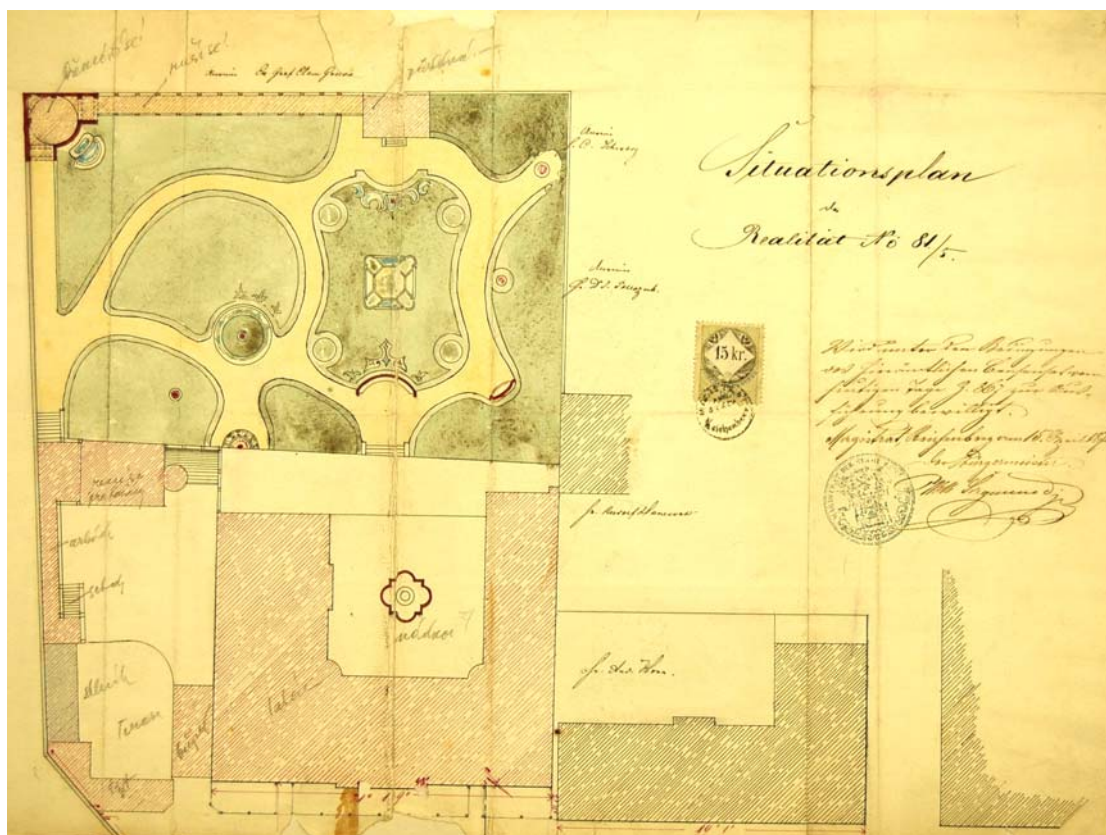
1843: originál stabilního katastru s dodatečnými zákresy

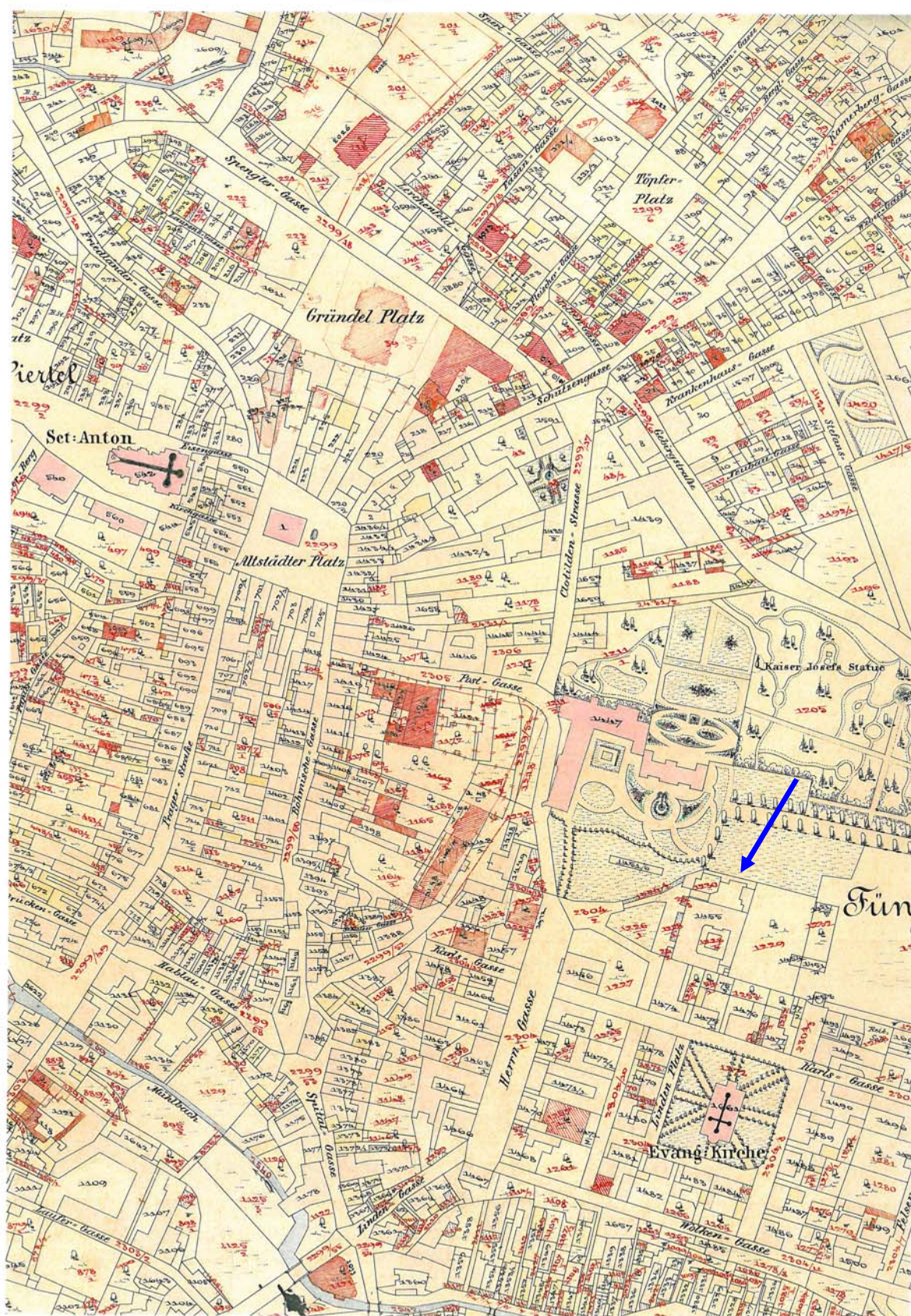
1843: originál stabilního katastru – podrobnější výřez

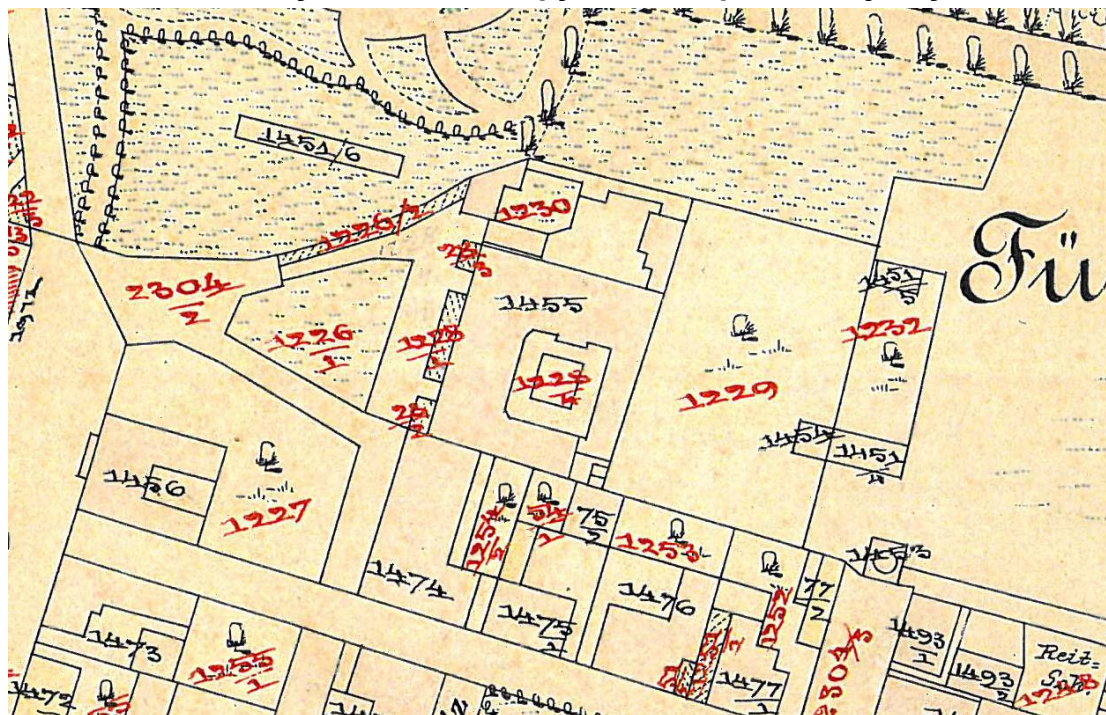
1871: celková situace se zahradou

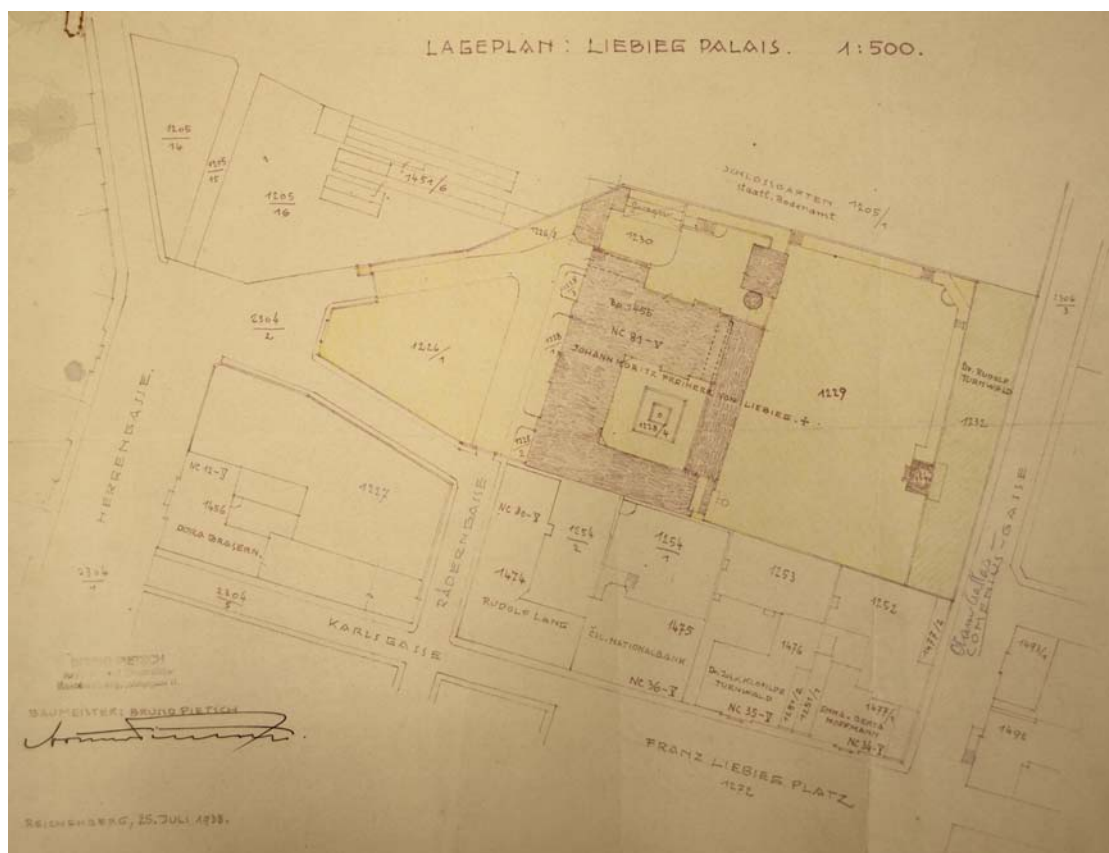
1880: otisky katastrální mapy 1:2880

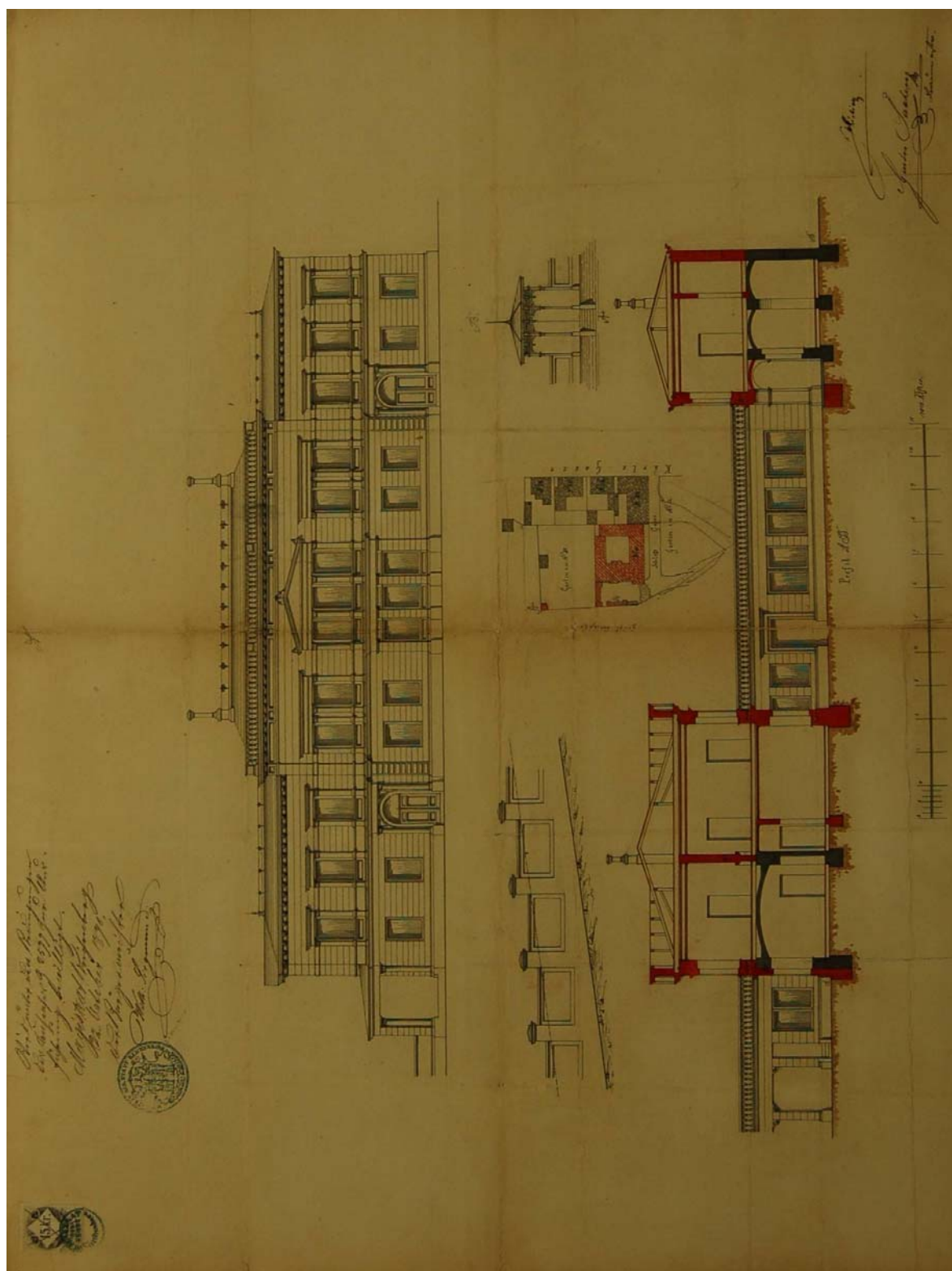
1880: otisky katastrální mapy 1:2880 – podrobnější výřez

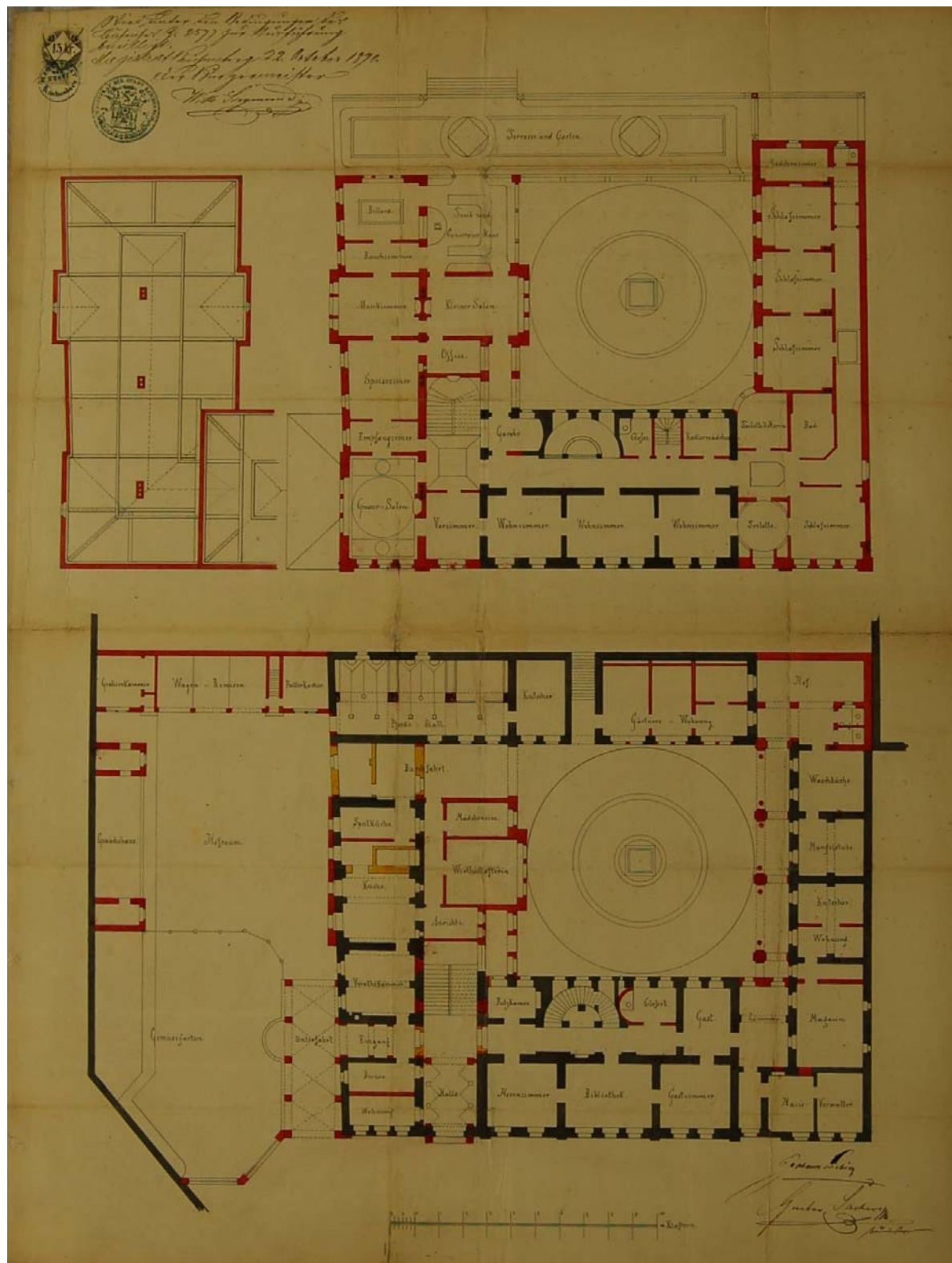

25.7.1938: celková situace

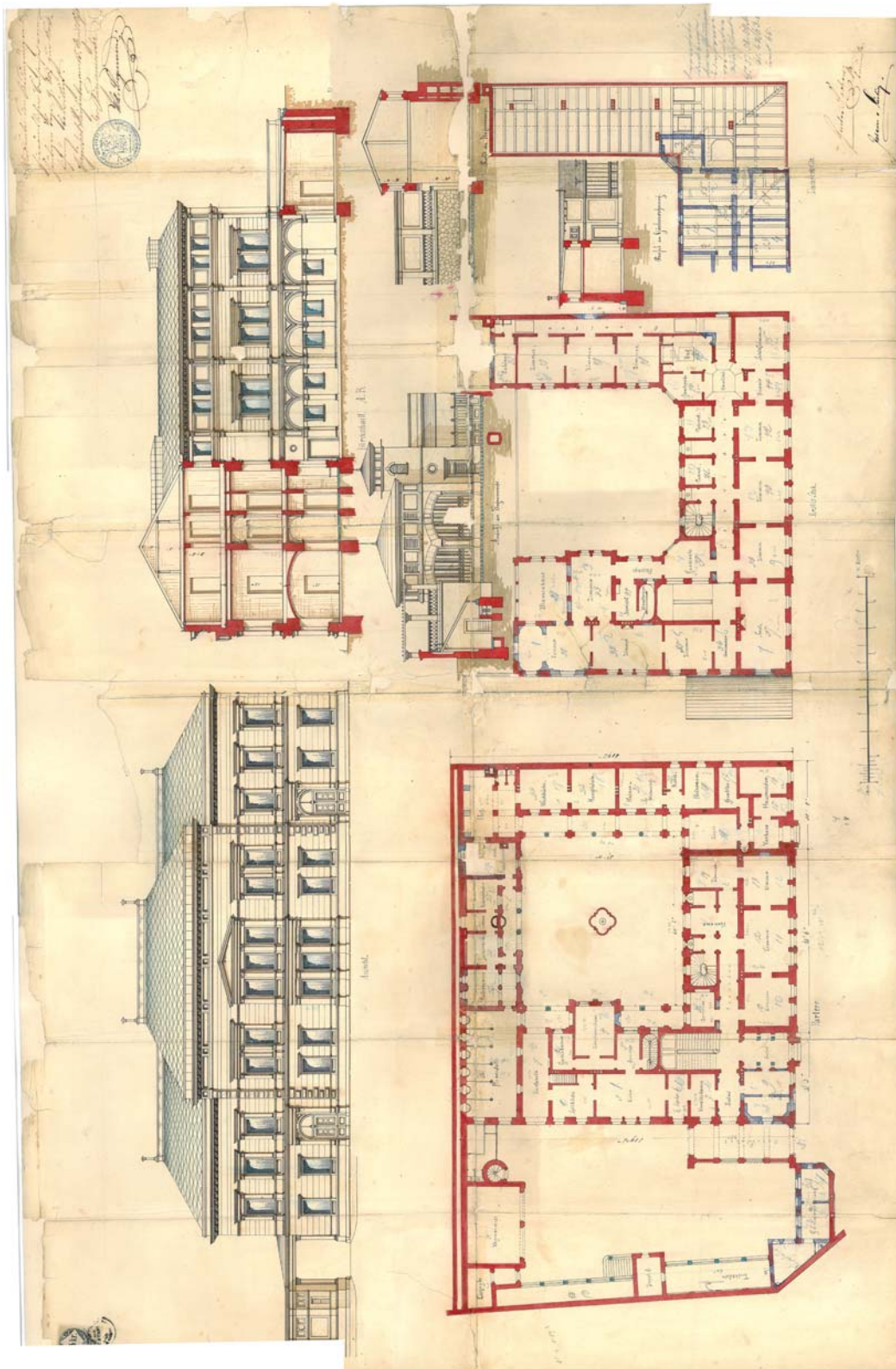
1870: plán vily – severozápadní pohled, řezy, situace

1871: plán vily

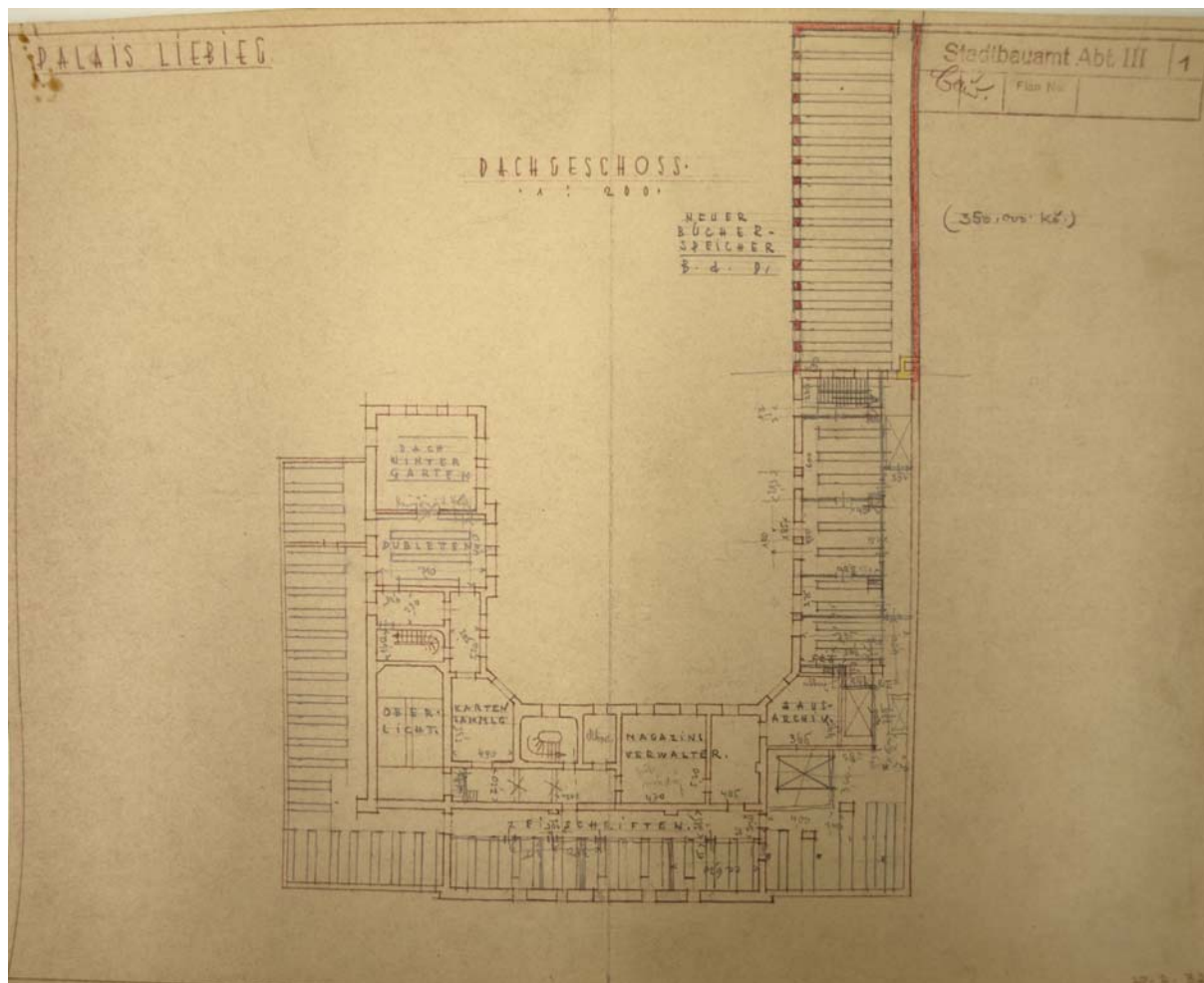
– půdorys přízemí, 1. patra, půdorys části podkroví, řez severozápadním a jihovýchodním křídlem, pohled severozápadního průčelí, pohled jihozápadního průčelí severovýchodního křídla, remíza – pohled severozápadního průčelí, řez

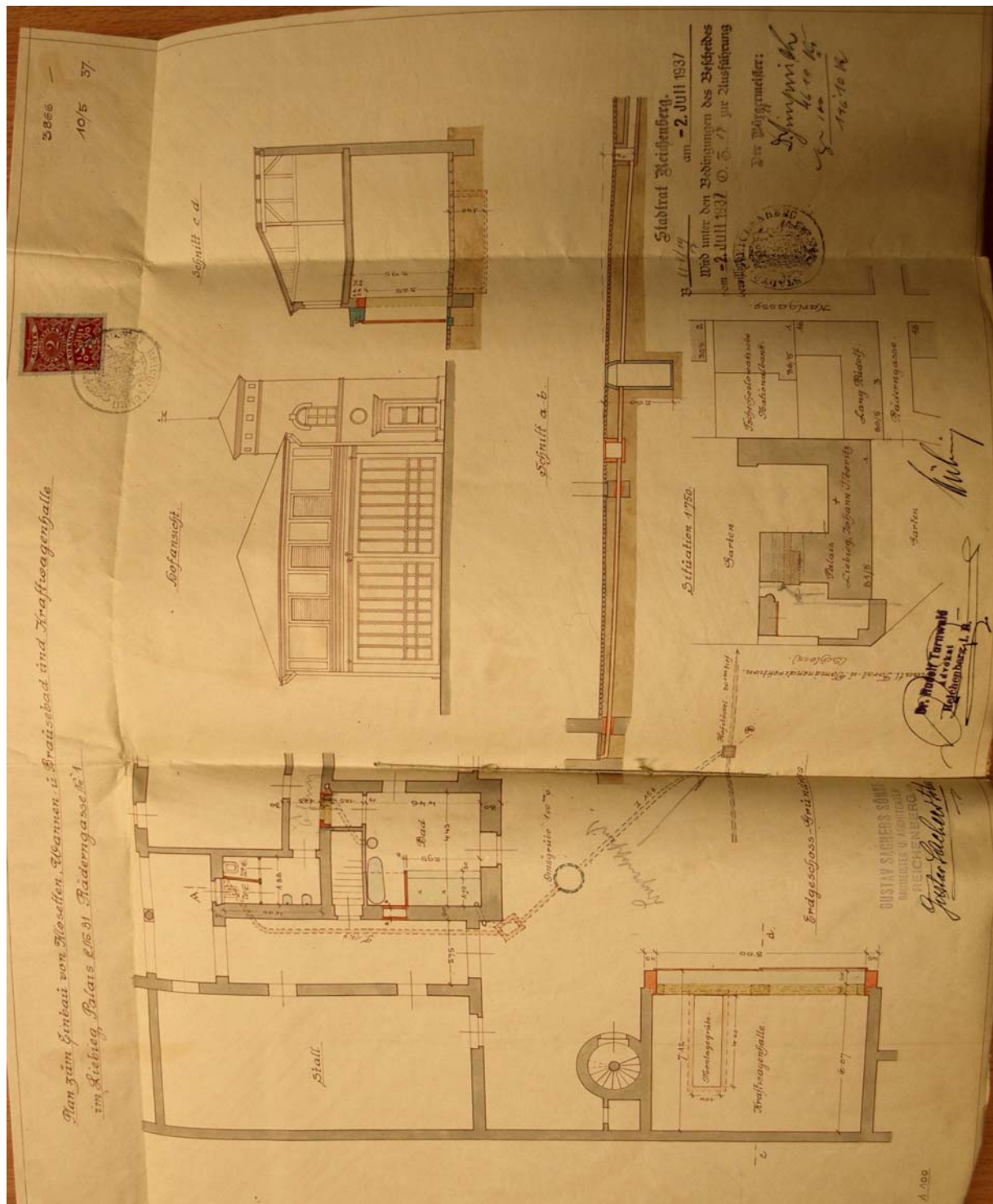
27.2.1932: pūdorys 2. patra

- první známý kompletní půdorys 2.patra se zákresem nerealizované vestavby

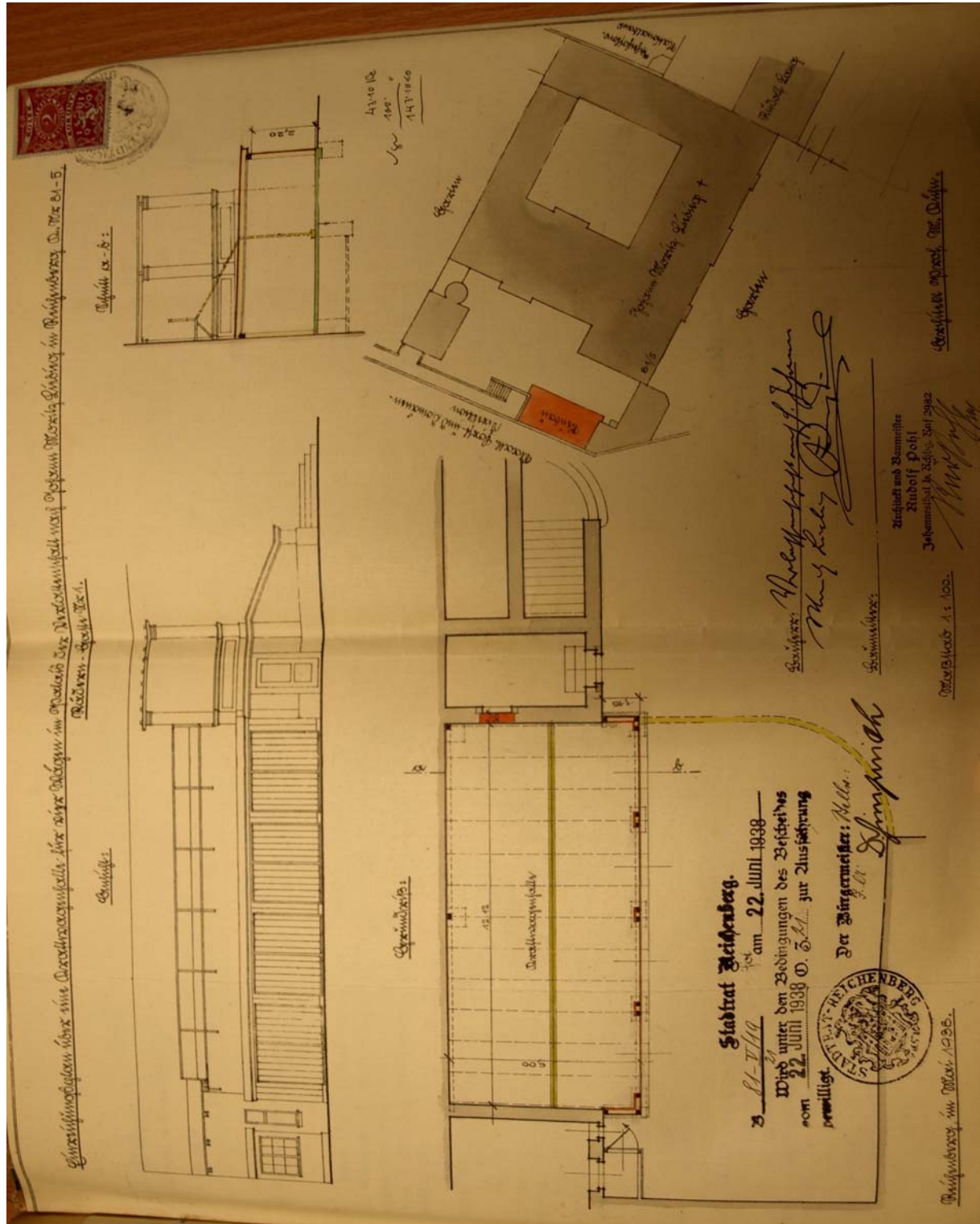
Knihovny Němců

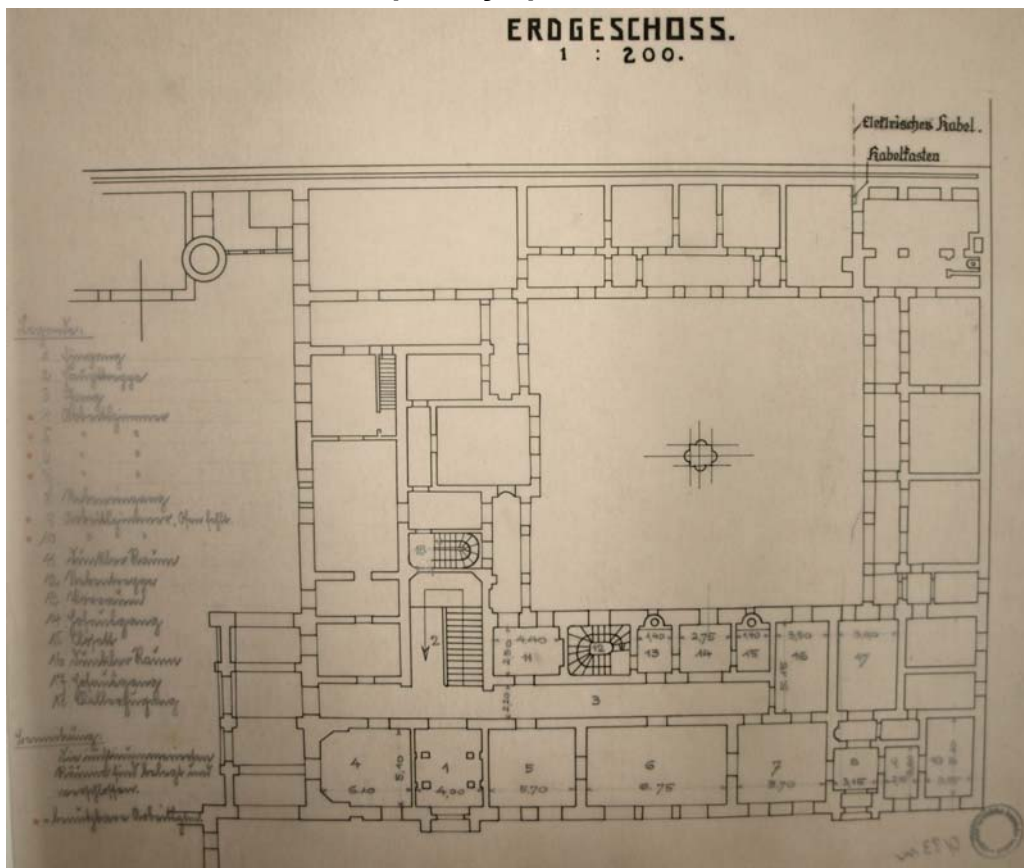
10.5.1937: plán přestavby remízy na garáže a vestavby koupelny a WC do přízemí severovýchodního křídla, 1:100

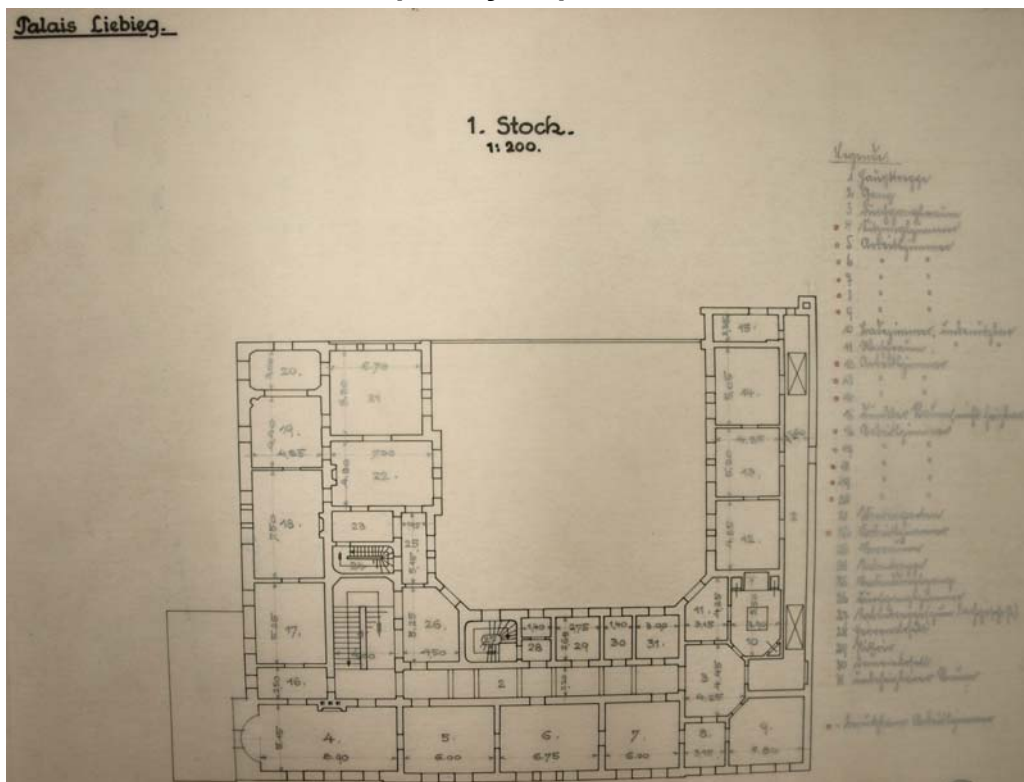
05.1938: plán přestavby skleníku na garáže 1:100

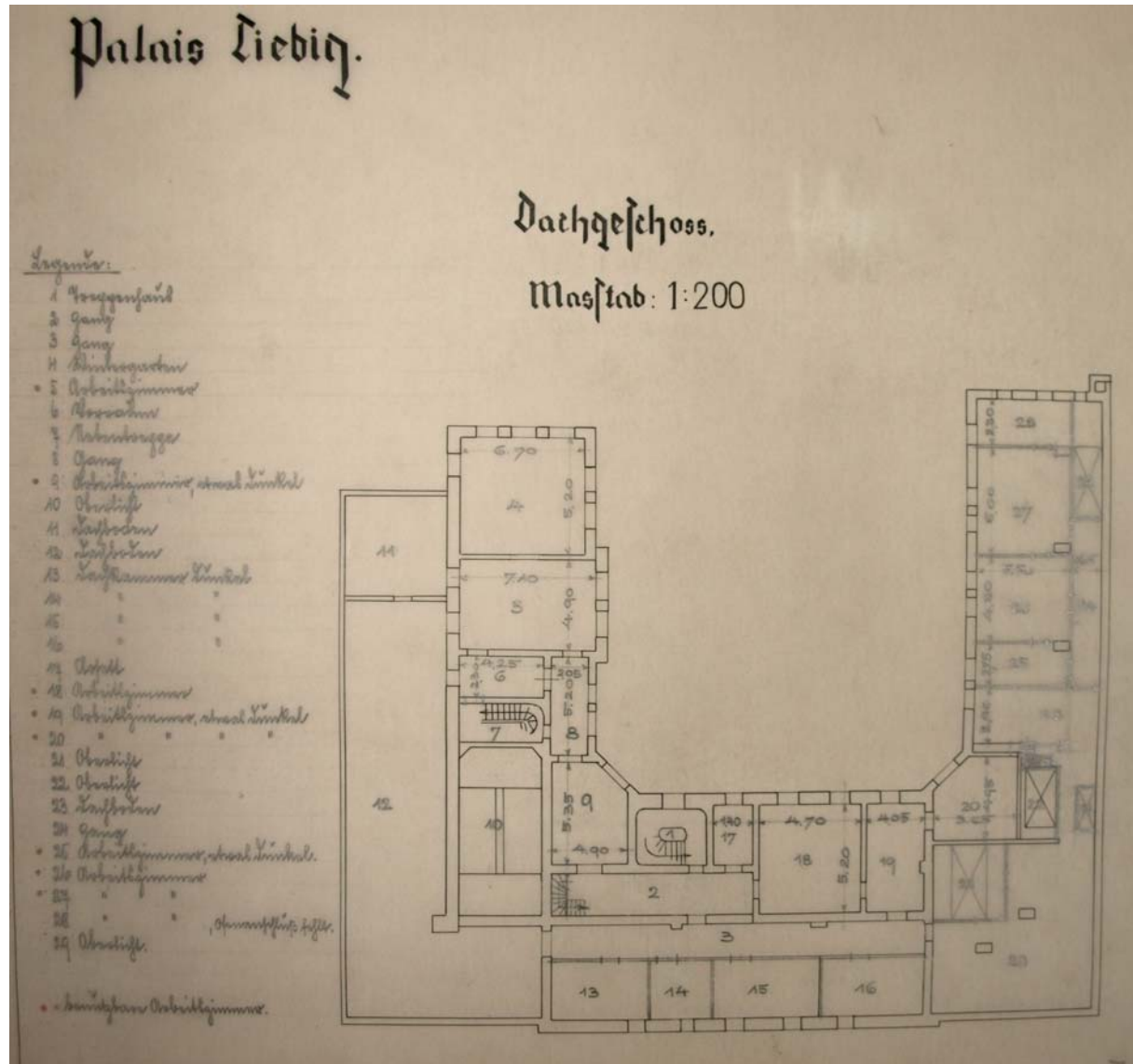
1939: půdorys přízemí, 1:200

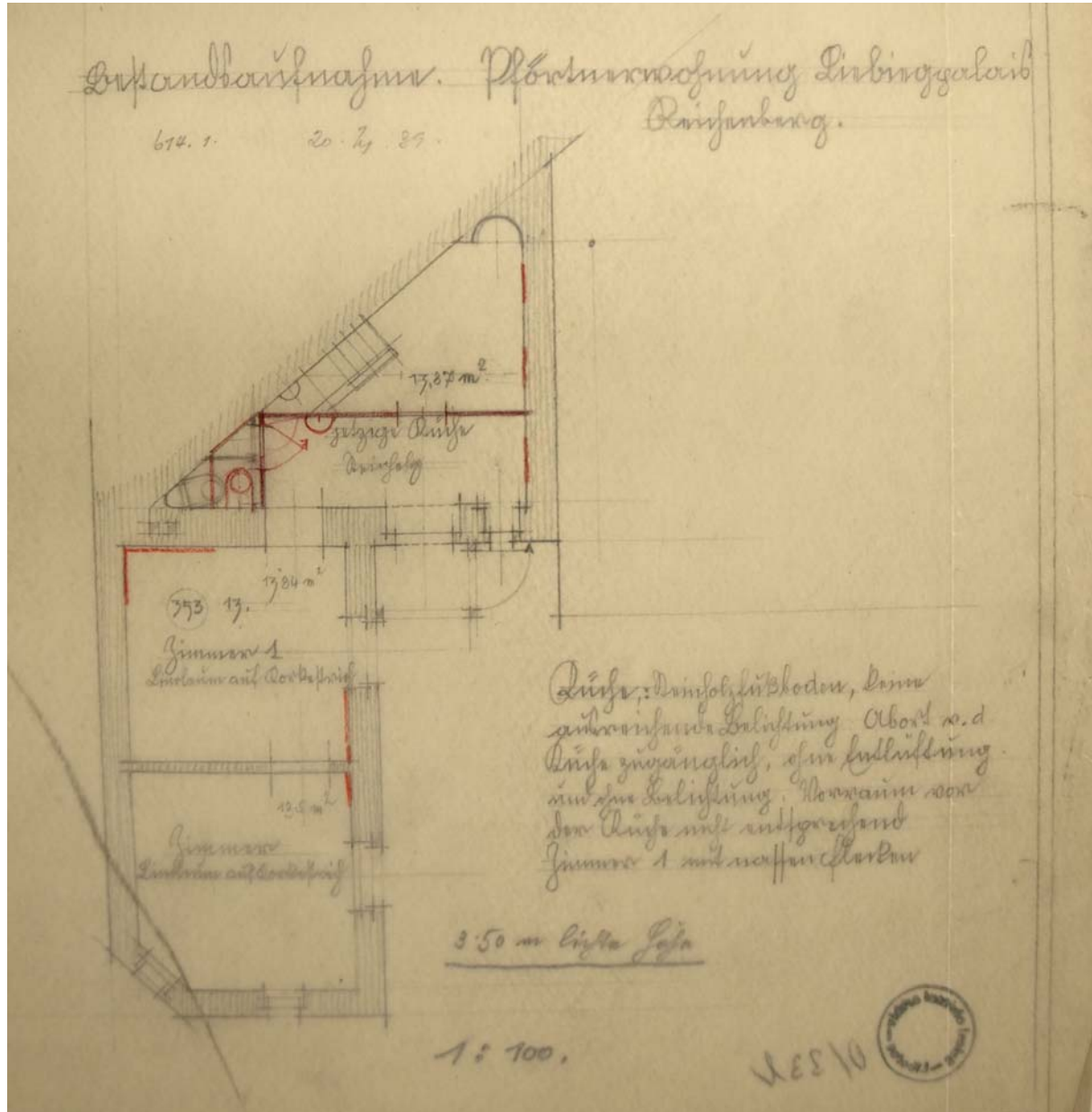
1939: půdorys 1. patra, 1:200

1939: pūdorys 2.patra, 1:200

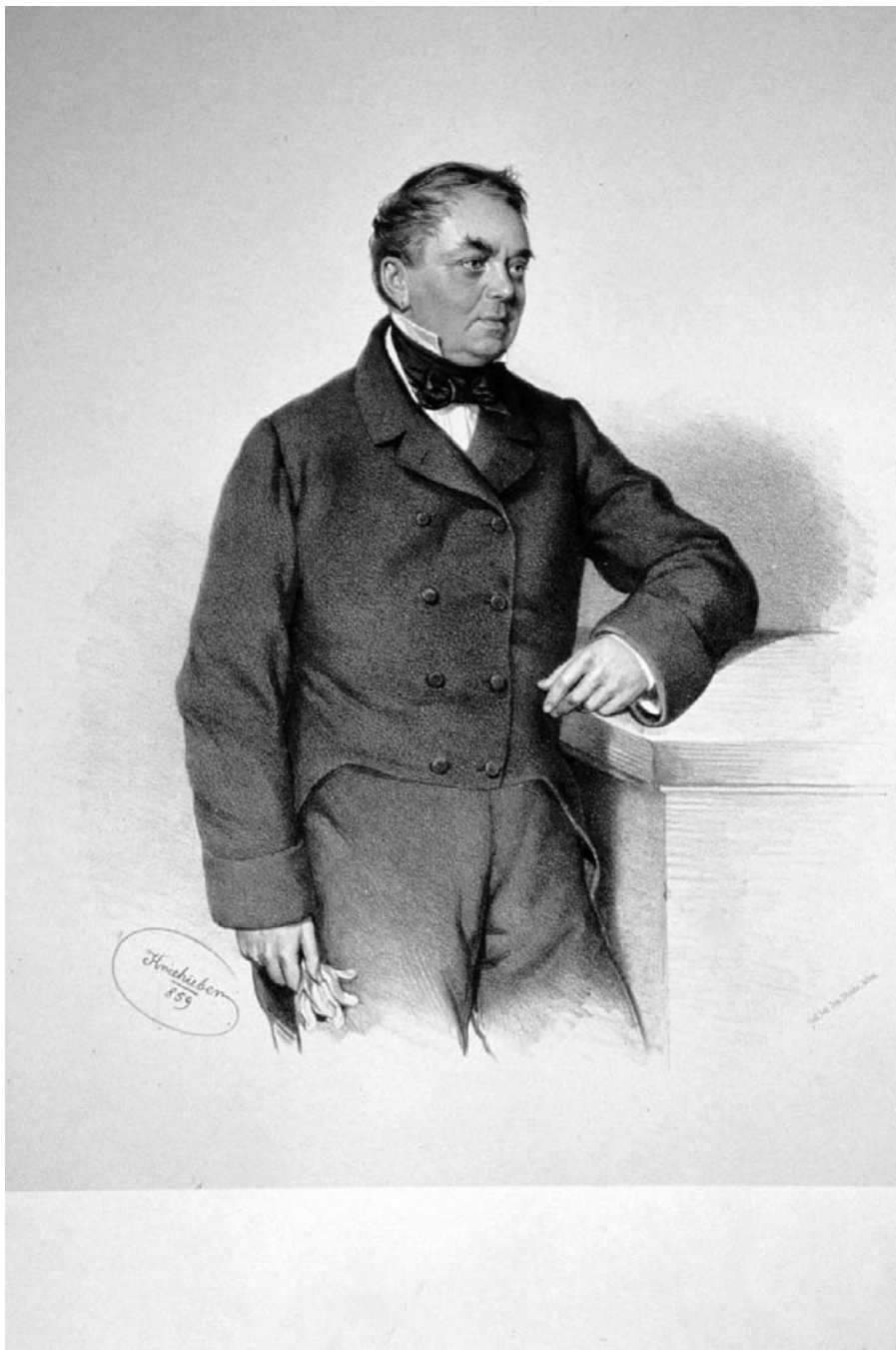
1939: adaptace domku vrátného, 1:100

HISTORICKÁ VYOBRAZENÍ

1859: Johann Liebieg (litografie Josefa Krienhubera)

konec 60. let 19. století: dům Ferdinanda Römhelda

103 RÖMHELDŮV DŮM (konec 60. let 19. století – SM)

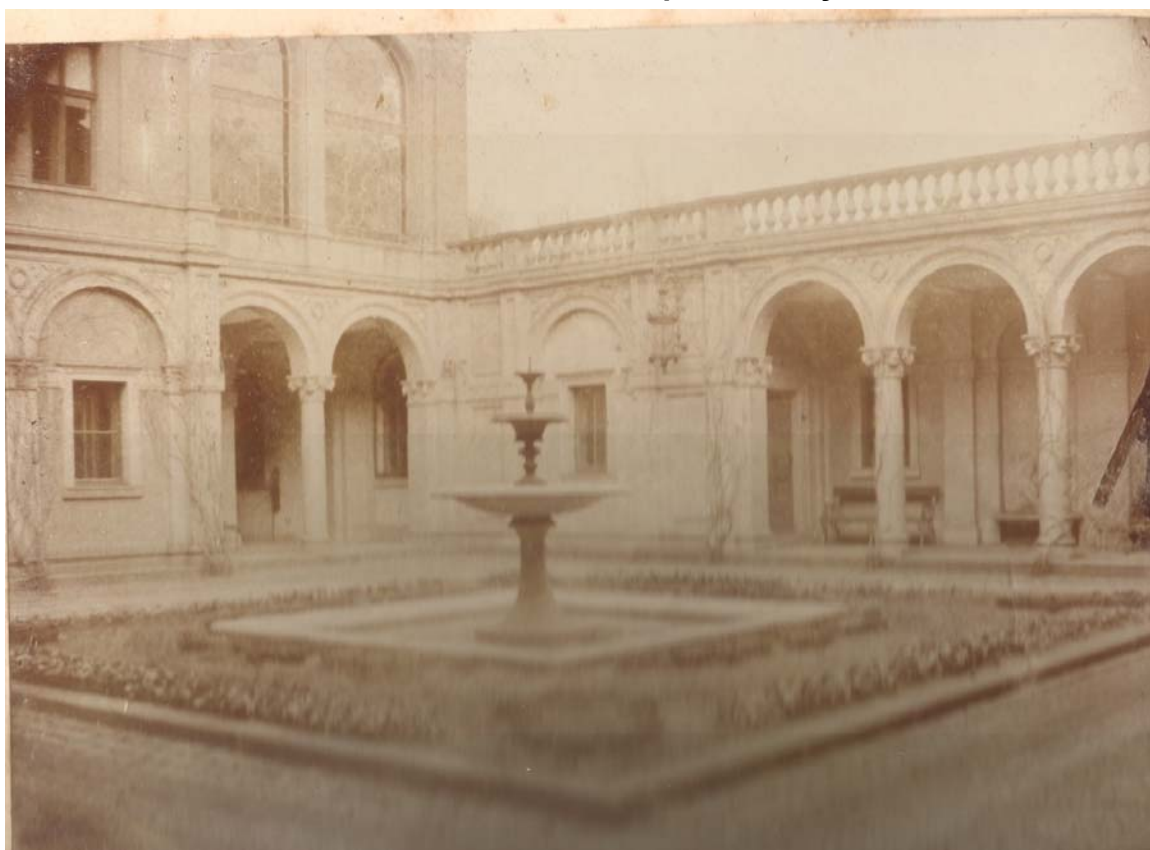
80. léta 19. století: nádvoří – pohled k jihu

80. léta 19. století: severovýchodní křídlo – pohled k severu

80. léta 19. století: nádvoří – pohled k východu

**80. léta 19. století: nádvoří s jihovýchodním křídlem a zahradou – pohled
k východu**

80. léta 19. století: zahrada s pergolovým altánem – pohled k východu

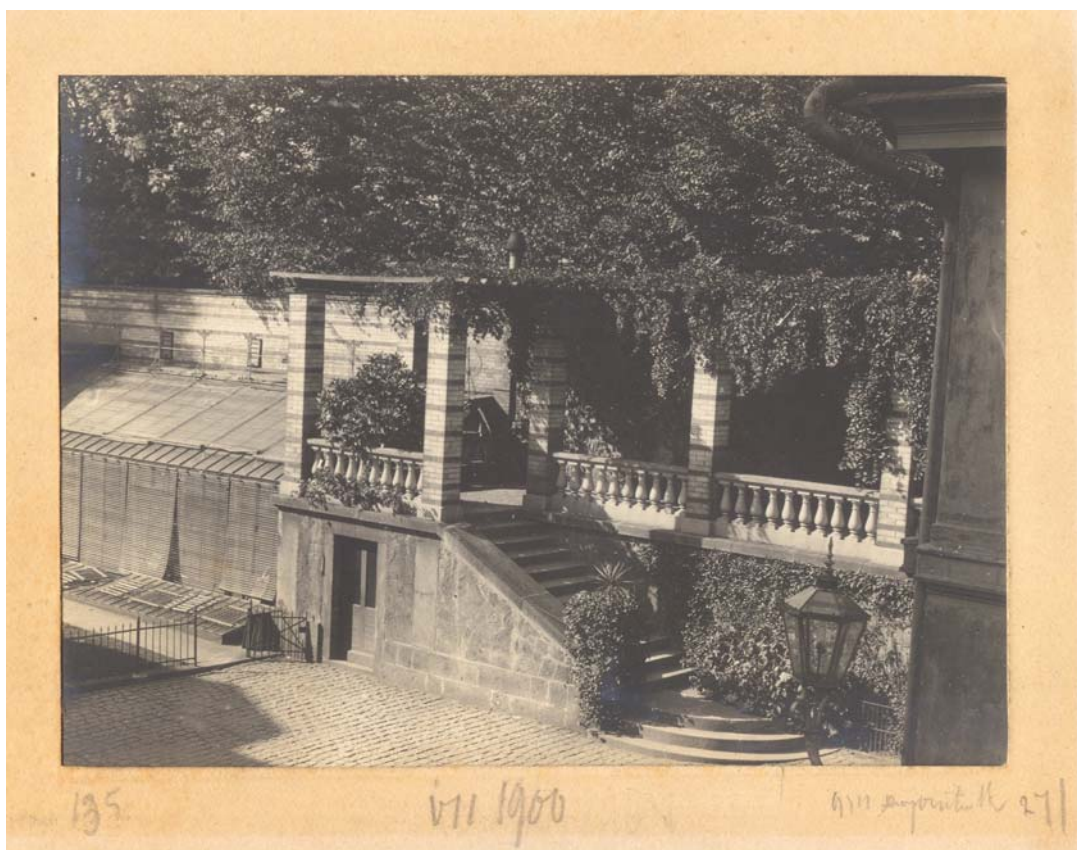
80. léta 19. století: zahrada – pohled k jihu

80. léta 19. století: zahrada – chodník s pergolou při jihovýchodní zdi – pohled k severovýchodu

1900: schodiště a pergola nad chodníkem do zahrady + část skleníku – pohled k severu

1904: celkový pohled na severozápadní průčelí – pohled k východu

**1904: západní polovina jihozápadního průčelí severovýchodního křídla –
pohled k severu**

1906: arkýř na styku severovýchodního a severozápadního křídla – pohled
k severu

1909: východní polovina jihozápadního průčelí severovýchodního křídla –
pohled k východu

1909: východní díl podloubí severovýchodního křídla – pohled k severovýchodu

1909: pohled ze zahrady na severovýchodní a část severozápadního křídla – pohled k severu

**1988: severozápadní průčelí severozápadního křídla, v popředí zbytky
původního oplocení – pohled k severovýchodu**

FOTODOKUMENTACE

Další fotodokumentace je na přiloženém DVD nosiči.

Popisy ke snímkům:

1. severozápadní průčelí – celkový pohled k severovýchodu;
2. severozápadní průčelí – střední rizalit – celkový pohled k jihovýchodu;
3. severovýchodní průčelí severovýchodního křídla – východní část – pohled k jihozápadu;
4. severovýchodní průčelí severovýchodního křídla – západní a střední část – pohled k jihozápadu;
5. jihovýchodní průčelí severovýchodního křídla – pohled k severozápadu;
6. jihozápadní průčelí severovýchodního křídla – pohled k severovýchodu;
7. jihovýchodní průčelí severozápadního křídla – pohled k severu;
8. severovýchodní průčelí jihozápadního křídla – pohled k jihu;
9. severozápadní průčelí jihovýchodního křídla – pohled k jihu;
10. jihovýchodní průčelí jihozápadního křídla – pohled k jihozápadu;
11. jihozápadní průčelí jihozápadního křídla – pohled k severu;
12. remíza, garáž, klubovna, ubytovna – pohled k východu;
13. schodiště a chodník do zahrady – pohled k východu;
14. plocha po zaniklém skleníku a garážích – pohled k východu;
15. dům zahradníka, vrátného + průjezd – pohled k východu;
16. zahradní altán – celkový pohled k východu;
17. suterén – kotel ústředního vytápění v místnosti č. 0.06;
18. suterén - chodba č. 0.02 se schodištěm do průjezdu;
19. suterén – místnost č. 0.15 – pohled k severozápadu;
20. suterén – místnost č. 0.03 – pohled k jihu;
21. suterén – chodba č. 0.07 do místnosti č. 0.08 – pohled k jihovýchodu;
22. suterén – místnost č. 0.11 – pohled k jihu;
23. suterén – chodba č. 0.12 s průhledem do místnosti č. 0.13 – pohled k severozápadu;
24. suterén – místnost č. 0.16 – pohled k severu;
25. suterén – místnost č. 0.17 – pohled k severu;
26. suterén – místnost č. 0.15 – pohled k jihu;
27. přízemí – vstupní vestibul č. 1.01;
28. přízemí – boční vstupní vestibul č. 1.32 – pohled od vstupu;
29. přízemí - schodišťový prostor č. 1.02 + dveře do chodby 1.47;
30. přízemí - chodba č. 1.03 – pohled ke vstupu;
31. přízemí – místnost č. 1.04 – pohled k západu;
32. přízemí – místnost č. 1.05 – severozápadní stěna;
33. přízemí – schodiště do patra v severozápadním křídle;
34. přízemí – místnost č. 1.13 – pohled k severu;
35. přízemí – vstupní chodba č. 1.14 – pohled k severozápadu;
36. přízemí – jihozápadní křídlo – průhled k severozápadu;
37. přízemí – místnost č. 1.23 – pohled k severu;
38. přízemí – jihovýchodní křídlo - místnost č. 1.25;
39. přízemí – bývalá konírna č. 1.30 – pohled k východu;
40. přízemí – průjezd do dvora č. 1.48;
41. přízemí – místnost č. 1.41 – pohled k západu;
42. přízemí – schodiště do patra v severovýchodním křídle

43. přízemí – vrátnice č. 1.31 – pohled k východu;
44. průjezd do dvora č. 1.54 – detail patky pilastru „v řezu“
45. hlavní schodiště do patra – pohled z horní podesty;
46. strop nad hlavním schodištěm;
47. první patro – chodba č. 2.02 – pohled k jihozápadu;
48. první patro – chodba č. 2.02 – pohled ke schodišti;
49. první patro – místnost č. 2.31 s průhledem do místnosti č. 2.30;
50. první patro – místnost č. 2.30 – pohled k západu;
51. první patro – místnost č. 2.27 – pohled k severovýchodu;
52. první patro – místnost č. 2.28 – pohled k severovýchodu;
53. první patro – místnost č. 2.26 – pohled k východu;
54. první patro – místnost č. 2.24 – pohled k jihozápadu;
55. první patro – místnost č. 2.23 – pohled k severovýchodu;
56. první patro – průhled z místnosti č. 2.23 enfiládou severozápadního traktu severozápadního křídla;
57. první patro – místnost č. 2.22 – pohled k východu;
58. první patro – místnost č. 2.21 – pohled k západu;
59. první patro – místnost č. 2.20 – pohled k jihu;
60. první patro – místnost č. 2.18 – pohled k východu;
61. první patro – chodba č. 2.15 – pohled k jihovýchodu;
62. první patro – místnost č. 2.08 s průhledem do místnosti č. 2.10;
63. první patro – průhled z místnosti č. 2.10 do enfilády severovýchodního traktu jihozápadního křídla;
64. první patro – místnost č. 2.13 – pohled k severu;
65. druhé patro – chodba č. 3.02 – pohled k severovýchodu;
66. druhé patro – místnost č. 3.05 – pohled k jihu;
67. druhé patro – místnost č. 3.06 – pohled k severu;
68. druhé patro – místnost č. 3.07 – pohled k jihu;
69. druhé patro – chodba č. 3.19 – pohled k severovýchodu;
70. druhé patro – místnost č. 3.16 – pohled k západu;
71. druhé patro – místnost č. 3.17 – pohled k severozápadu;
72. druhé patro – místnost č. 3.16 – pohled k jihozápadu;
73. druhé patro – místnost č. 3.24 – pohled k severovýchodu;
74. druhé patro – průhled z místnosti č. 3.24 do chodby č. 3.26 – pohled k jihovýchodu;
75. druhé patro – místnost č. 3.34 – WC;
76. druhé patro – místnost č. 3.33 s oknem do světlíku S1 – pohled k severozápadu;
77. druhé patro – místnost č. 3.14 – pohled k jihu;
78. druhé patro – místnost č. 3.15 – pohled k jihu;
79. podkroví – krov nad jižní polovinou severozápadního křídla – pohled k jihu;
80. podkroví – krov nad jihozápadním křídlem – pohled k severozápadu;
81. podkroví – krov nad severovýchodním křídlem – pohled k východu;
82. podkroví – průhled krovem nad severozápadním křídlem, v popředí schodiště z chodby č. 3.02;
83. pochozí plocha střechy nad severozápadním křídlem – pohled k severovýchodu;
84. část střechy sklopená do nádvoří - pohled k západu.

1. severozápadní průčelí – celkový pohled k severovýchodu

2. severozápadní průčelí – střední rizalit – celkový pohled k jihovýchodu

3. severovýchodní průčelí severovýchodního křídla – východní část – pohled k jihozápadu

4. severovýchodní průčelí severovýchodního křídla – západní a střední část – pohled k jihozápadu

5. jihovýchodní průčelí severovýchodního křídla – pohled k severozápadu

6. jihozápadní průčelí severovýchodního křídla – pohled k severovýchodu

7. jihovýchodní průčelí severozápadního křídla - pohled k severu

8. severovýchodní průčelí jihozápadního křídla – pohled k jihu

9. severozápadní průčelí jihovýchodního křídla – pohled k jihu

10. jihovýchodní průčelí jihozápadního křídla – pohled k jihozápadu

11. jihozápadní průčelí jihozápadního křídla – pohled k severu

12. remíza, garáž, klubovna, ubytovna – pohled k východu

13. schodiště a chodník do zahrady – pohled k východu

14. plocha po zaniklém skleníku a garážích – pohled k východu

15. dům zahradníka, vrátného + průjezd – pohled k východu

16. zahradní altán – celkový pohled k východu

17. suterén – kotel ústředního vytápění v místnosti č. 0.06

18. suterén - chodba č. 0.02 se schodištěm do průjezdu

19. suterén – místnost č. 0.15 – pohled k severozápadu

20. suterén – místnost č. 0.03 – pohled k jihu

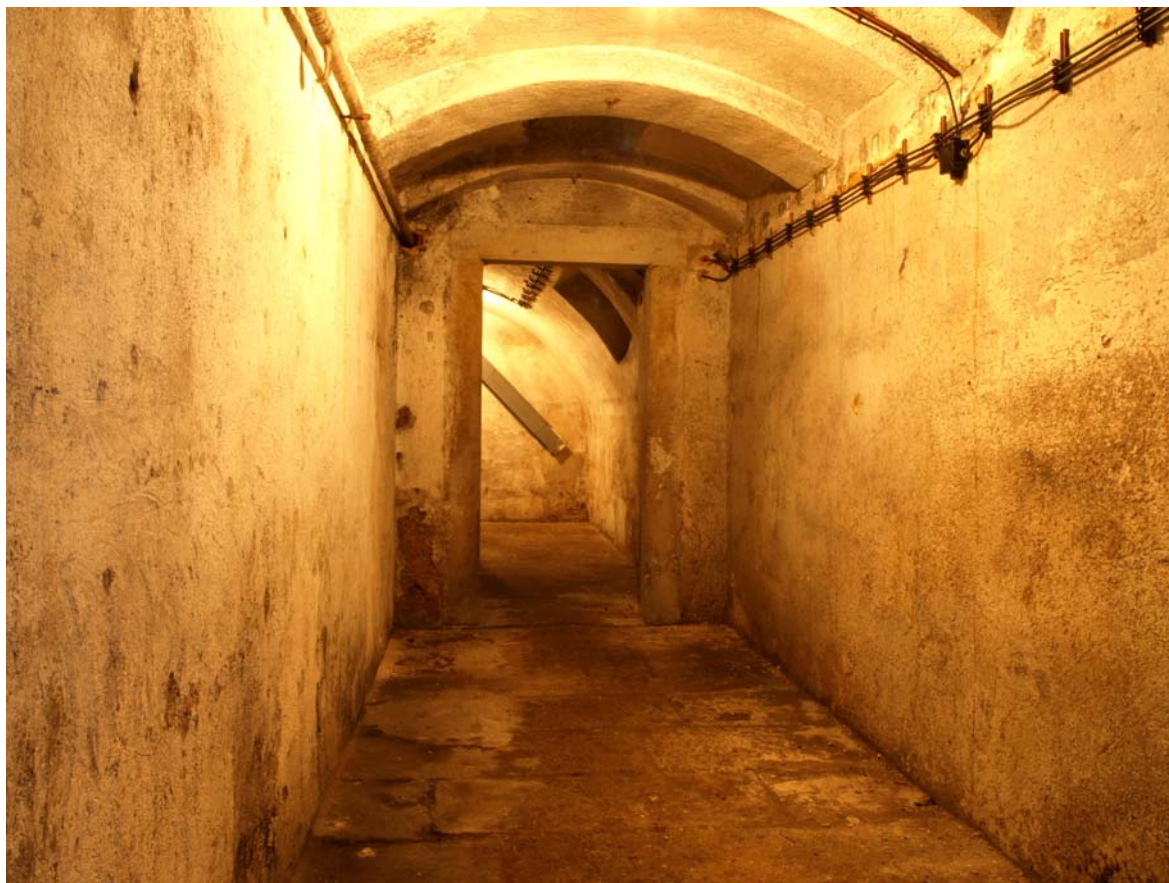
21. suterén – chodba č. 007 do místnosti č. 0.08 – pohled k jihovýchodu

22. suterén – místnost č. 0.11 – pohled k jihu

23. suterén – chodba č. 0.12 s průhledem do místnosti č. 0.13 – pohled k severozápadu

24. suterén – místnost č. 0.16 – pohled k severu

25. suterén – místnost č. 0.17 – pohled k severu

26. suterén – místnost č. 0.15 – pohled k jihu

27. přízemí – vstupní vestibul č. 1.01

28. přízemí – boční vstupní vestibul č. 1.32 – pohled od vstupu

29. přízemí - schodišťový prostor č. 1.02 + dveře do chodby 1.47

30. přízemí - chodba č. 1.03 – pohled ke vstupu

31. přízemí – místnost č. 1.04 – pohled k západu

32. přízemí – místnost č. 1.05 – severozápadní stěna

33. přízemí – schodiště do patra v severozápadním křídle

34. přízemí – místnost č. 1.13 – pohled k severu

35. přízemí – vstupní chodba č.1.14 – pohled k severozápadu

36. přízemí – jihozápadní křídlo – průhled k severozápadu

37. přízemí – místnost č. 1.23 – pohled k severu

38. přízemí – jihovýchodní křídlo - místnost č. 1.25

39. přízemí – bývalá konírna č. 1. 30 – pohled k východu

40. přízemí – průjezd do dvora č. 1. 48

41. přízemí – místnost č. 1.41 – pohled k západu

42. přízemí – schodiště do patra v severovýchodním křídle

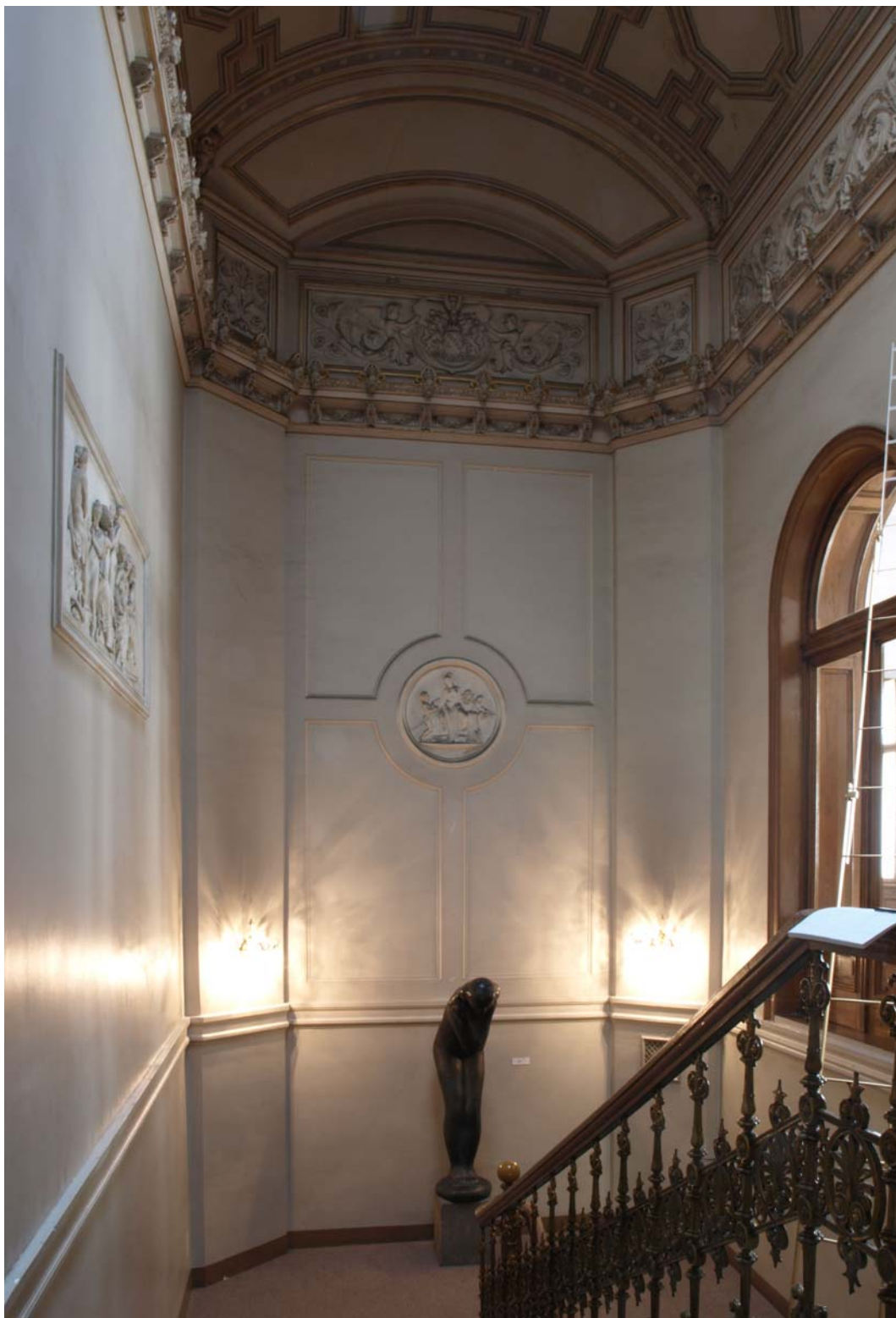
43. přízemí – vrátnice č. 1.31 – pohled k východu

44. průjezd do dvora č. 1.54 – detail patky pilastru „v řezu“

45. hlavní schodiště do patra – pohled z horní podesty

46. strop nad hlavním schodištěm

47. první patro – chodba č. 2.02 – pohled k jihozápadu

48. první patro – chodba č. 2.02 – pohled ke schodišti

49. první patro – místnost č. 2.31 s průhledem do místnosti č. 2.30

50. první patro – místnost č. 2.30 – pohled k západu

51. první patro – místnost č. 2.27 – pohled k severovýchodu

52. první patro – místnost č. 2.28 – pohled k severovýchodu

53. první patro – místnost č. 2.26 – pohled k východu

54. první patro – místnost č. 2.24 – pohled k jihozápadu

55. první patro – místnost č. 2.23 – pohled k severovýchodu

56. první patro – průhled z místnosti č. 2.23 enfiládou severozápadního traktu severozápadního křídla

57. první patro – místnost č. 2.22 – pohled k východu

58. první patro – místnost č. 2.21 – pohled k západu

59. první patro – místnost č. 2.20 – pohled k jihu

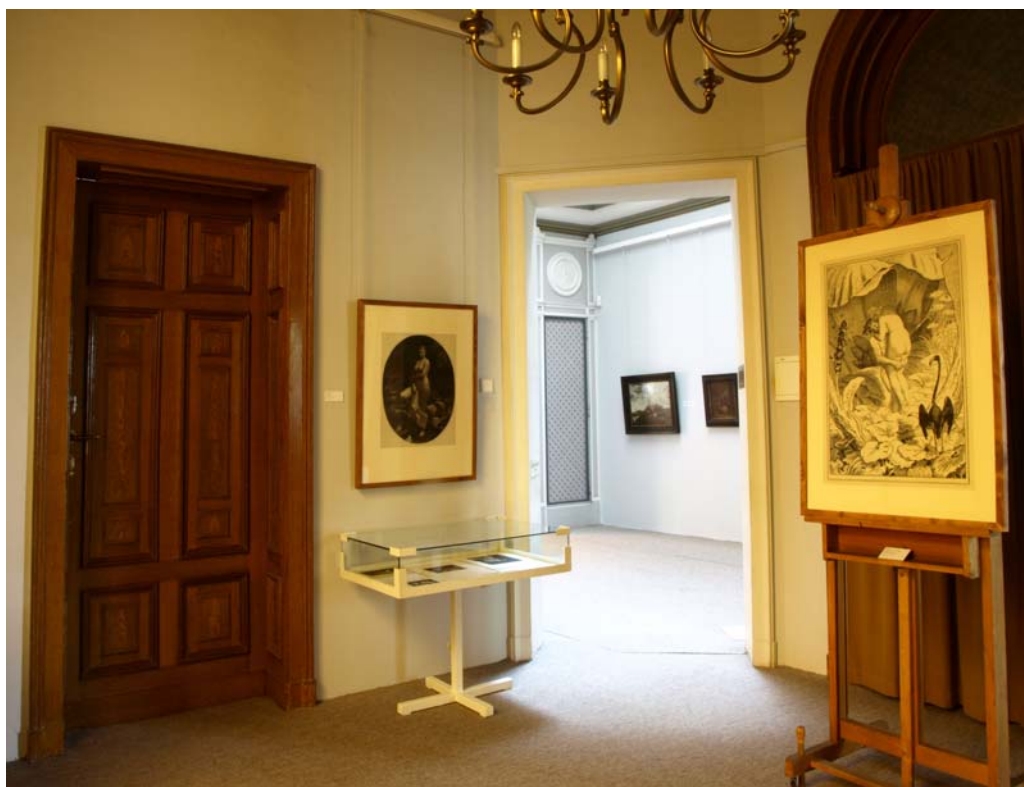
60. první patro – místnost č. 2.18 – pohled k východu

61. první patro – chodba č. 2.15 – pohled k jihovýchodu

62. první patro – místnost č. 2.08 s průhledem do místnosti č. 2.10

63. první patro – průhled z místnosti č. 2.10 do enfilády severovýchodního traktu
jihozápadního křídla

64. první patro – místnost č. 2.13 – pohled k severu

65. druhé patro – chodba č. 3.02 – pohled k severovýchodu

66. druhé patro – místnost č. 3.05 – pohled k jihu

67. druhé patro – místnost č. 3.06 – pohled k severu

68. druhé patro – místnost č. 3.07 – pohled k jihu

69. druhé patro – chodba č. 3.19 – pohled k severovýchodu

70. druhé patro – místnost č. 3.16 – pohled k západu

71. druhé patro – místnost č. 3.17 – pohled k severozápadu

72. druhé patro – místnost č. 3.16 – pohled k jihozápadu

73. druhé patro – místnost č. 3.24 – pohled k severovýchodu

74. druhé patro – průhled z místnosti č. 3.24 do chodby č. 3.26 – pohled k jihovýchodu

75. druhé patro – místnost č. 3.34 - WC

76. druhé patro – místnost č. 3.33 s oknem do světlíku S1 – pohled k severozápadu

77. druhé patro – místnost č. 3.14 – pohled k jihu

78. druhé patro – místnost č. 3.15 – pohled k jihu

79. podkroví – krov nad jižní polovinou severozápadního křídla – pohled k jihu

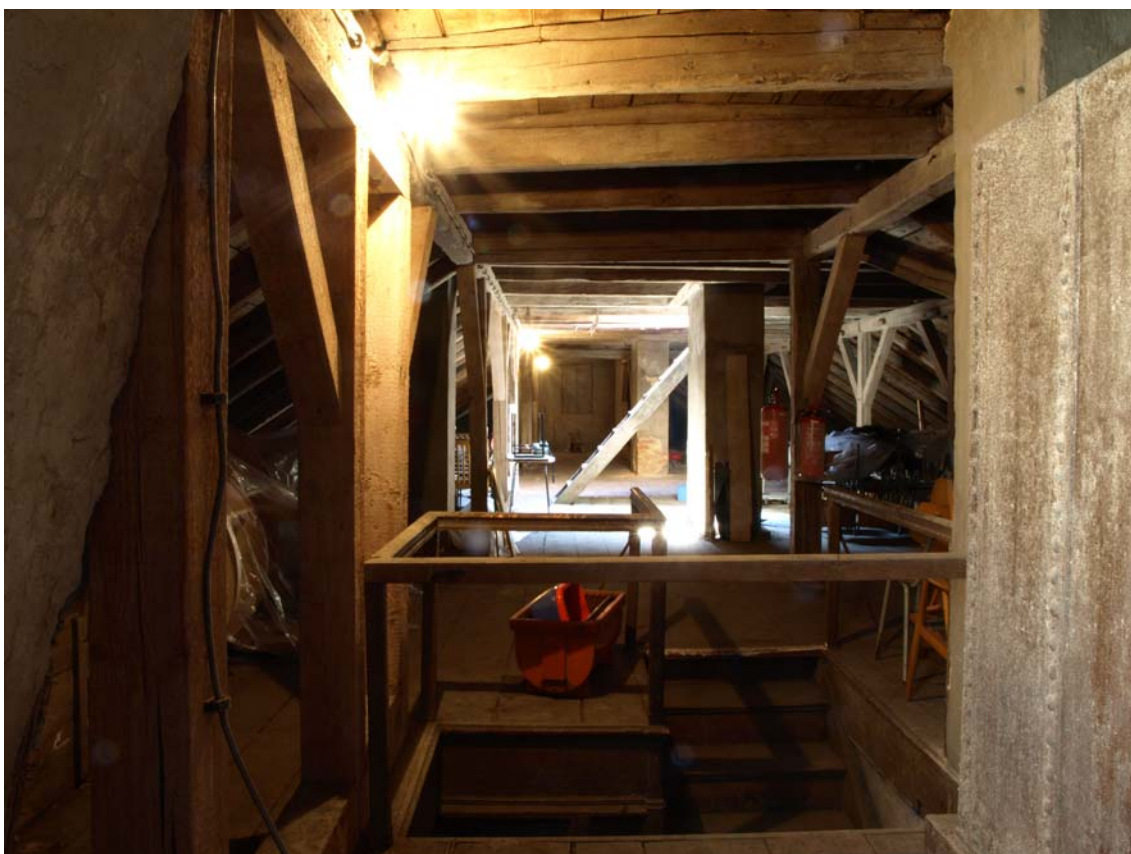
80. podkroví – krov nad jihozápadním křídlem – pohled k severozápadu

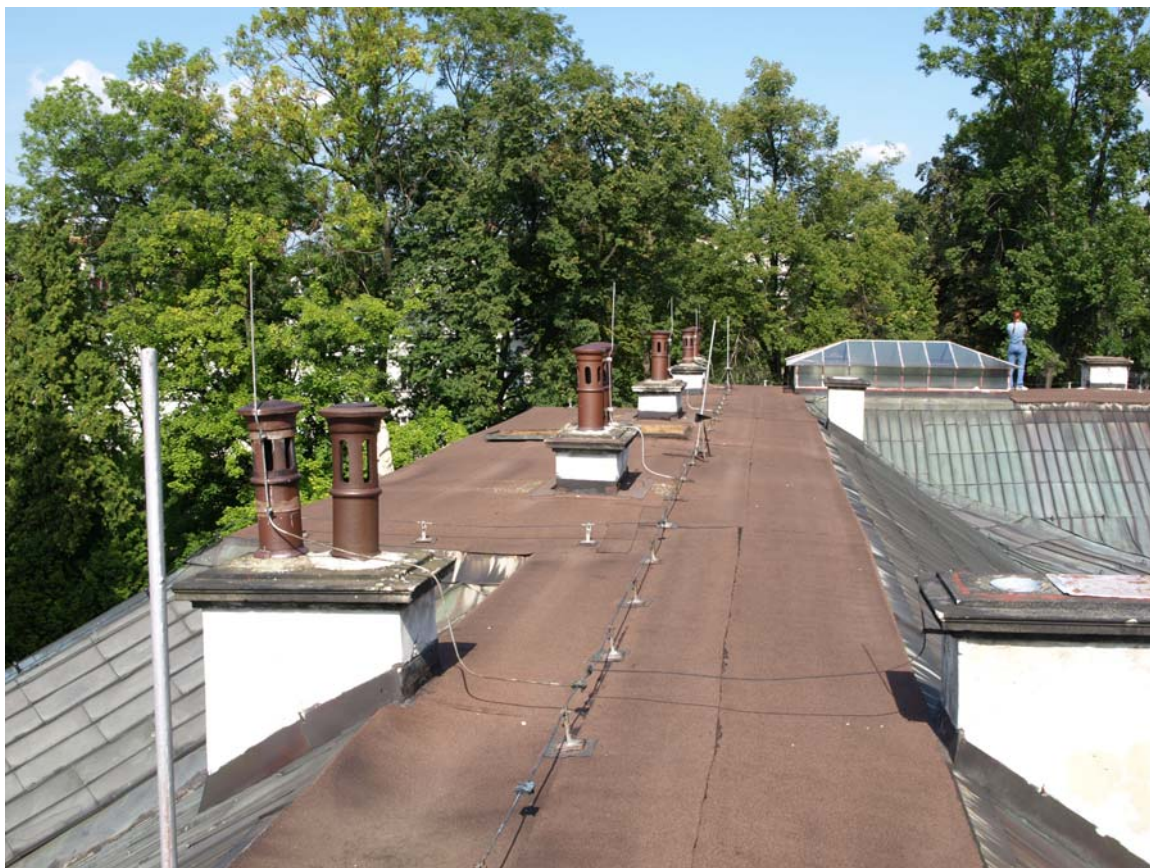
81. podkroví – krov nad severovýchodním křídlem – pohled k východu

82. podkroví – průhled krovem nad severozápadním křídlem, v popředí schodiště z chodby č. 3.02

83. pochozí plocha střechy nad severozápadním křídlem – pohled k severovýchodu

84. část střechy sklopená do nádvoří - pohled k západu

GRAFICKÉ VYHODNOCENÍ PRŮZKUMU

Hodnocení stavebního vývoje

viz následující výkresy v měřítku 1:100

Památkové hodnocení objektu

viz následující výkresy v měřítku 1:100